

სისხლის სამართლი
ზოგადი და კარძო ნაცილები
სისხლის სამართლის პროცესი
კარძო ნაცილი

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო
პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის
მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა
შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-
გვერდზე: <http://www.supremecourt.ge/court-decisions/>

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
სისხლის სამართლის საქმეებზე
2022, №7-9**

**Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Criminal Cases
(in Georgian)
2022, №7-9**

**Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Strafsachen
(in der georgischen Sprache)
2022, №7-9**

**Решения Верховного Суда Грузии
по уголовным делам
(на грузинском языке)
2022, №7-9**

**გადაწყვეტილების შერჩევასა და დამუშავებაზე პასუხისმგებელი
რუსულან ჟანტურიძე**

**ტექნიკური რედაქტორი
მარიკა გალალაშვილი**

რედაქციის მისამართი:

0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6, ტელ: 298 20 75;
www.supremecourt.ge

**შურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოსიუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების
დეპარტამენტის მხარდაჭერით**

საქონელი

სისხლის სამართლი

ზოგადი ნაწილი

1. სასჯელი

გამოსაცდელ ვადაში განზრახი დანაშაულის ჩადენისას დანიშნული სასჯელის ნაწილის პირობითად (საპროცესო შეთანხმების არარსებობის შემთხვევაში) ჩათვლის დაუშვებლობა	5
სასჯელის შემცირება	13
საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238 ¹ მუხლის მე-2 ნაწილით სასჯელის შეფარდებისას, სასამართლოს მხედველობაში არ უნდა მიეღო დანაშაულის რეციდივი	20

2. ამნისტია, შენყალება, ნასამართლობა

ამნისტია	26; 28; 36
ნასამართლობის გაქარწყოლება	41

კორპ ნაწილი

1. დანაშაული ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების ნინააღმდეგ	54
მძვლად ხელში ჩაგდება	54
2. სამოხელეო დანაშაული	
სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება	64

სისხლის სამართლის პროცესი

1. კასაცია

საკასაციო განაჩენი

გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად გამამართლებელი განაჩენის დადგენა	75
განაჩენში ცვლილების შეტანა და ქმედების გადაკვალიფიცირება	
საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 178-ე მუხლიდან (ძარცვა) იმავე კოდექსის 360-ე მუხლზე (თვითნებობა)	81
განაჩენში ცვლილების შეტანა და ქმედების გადაკვალიფიცირება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 375-ე მუხლიდან (დანაშაულის დაფარვა)	
იმავე კოდექსის 19,177-ე მუხლზე (ქურდობის მცდელობა)	93
განაჩენის უცვლელად დატოვება	107; 117

2. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო	
განაჩენის გადასინჯვის წესი	
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო	
განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე შუამდგომლობის	
დაუშვებლად ცნობის შესახებ	
განჩინების უცვლელად დატოვება 138; 143; 151; 157	
ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო	
განაჩენის გაუქმება 168	

სისხლის სამართალი ზოგადი ნაცილი

1. სასჯელი

გამოსაცდელ ვაძაში განხორახი დანაშაულის
ჩადენისას დანიშნული სასჯელის ნაცილის პირობითად
(საპროცესო მათაცხების არასაეპობის შემთხვევაში)
ჩათვლის დაუგვებლობა

განაჩენი საქართველოს სახელით

№525აპ-22

11 ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ზ. ტ-ს ინ-
ტერესების დამცველი ადვოკატის – ლ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი
თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 7 აპრილის განა-
ჩენზე ზ. ტ-ს მიმართ.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ზ. ტ-ს, – დაბადე-
ბულს 1.. წელს, – ბრალად ედებოდა საქართველოს სისხლის სამარ-
თლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 126'-ე მუხ-
ლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 111, 151-ე მუხ-
ლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინე-
ბული დანაშაულების ჩადენა.

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ზ. ტ-ს მიერ ჩა-
დენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2019 წლის აგვისტოდან 2021 წლის 10 მაისის ჩათვლით, ქ.
თ-ში, ...ს ქუჩა №.... ში, ქ. თ-ში, ...ს ქუჩა №.... ში და ქ. თ-ში ...ს ქუჩა
№.... ის ბინა №.... ში ყოფილისას, ზ. ტ. სისტემატურად ლანძღავდა,
აგინებდა და სიტყვიერ შეურაცხყოფას აყენებდა მეუღლეს – მ. მ-
ს. აღნიშნულმა ქმედებებმა მ. მ-ის ფსიქიური ტანჯვა გამოიწვია.

2020 წლის მაისში, ქ. თ-ში, ...ს ქუჩა №.... ში ყოფილისას, ზ. ტ-მა
ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა მეუღლეს – მ. მ-ს, კერძოდ, სა-

ხეში დაარტყა ხელი და მკლავზე უჭერდა ხელს. აღნიშნულმა ქმე-დებებმა მ. მ-ის ფიზიკური ტკიცილი გამოიწვია.

2.2. 2020 წლის მარტში, ქ.თ-ში, ...ს ქუჩა №.... ში ყოფნისას, ზ. ტ. სიცოცხლის მოსპობით დაემუქრა მეუღლეს – მ. მ-ს, უთხრა, რომ მოკლავდა. მ. მ-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

2.3. 2021 წლის 10 მაისს, საღამოს საათებში, ზ. ტ-მა ტკლეფონით დაურეკა ქ.თ-ში, დ-ს ქუჩა №....ის ბინა №.... ში მყოფ მეუღლეს – მ. მ-ს, რომელსაც უთხრა, რომ მოკლავდა. მ. მ-ს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

3. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 23 ივლის განაჩენით:

3.1. ზ. ტ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 11', 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი), საქართველოს სსკ-ის 126'-ე მუხლის პირველი ნაწილით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

3.1.1. საქართველოს სსკ-ის 126'-ე მუხლის პირველი ნაწილით – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 150 საათით;

3.1.2. საქართველოს სსკ-ის 11', 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის 10 მაისის ეპიზოდი) – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 200 საათით;

3.1.3. საქართველოს სსკ-ის 11', 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის 10 მაისის ეპიზოდი) – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

3.2. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე ზ. ტ-ს საბოლოოდ სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე – 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვრა სპეციალურ პენიტენციური სამსახურის შესაბამის დანესებულებაში მოსახდელად, ხოლო 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საქართველოს სსკ-ის 63-64-ე მუხლების საფუძველზე, ჩაეთვალა პირობით – 2 წლის გამოსაცდელი ვადით.

3.3. ზ. ტ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი და სასჯელის მოხდის ვადის ათველა დაეწყო დაკავებიდან – 2021 წლის 11 მაისიდან.

3.4. საქართველოს სსკ-ის 65-66-ე მუხლების საფუძველზე ზ. ტ-ს დაევალა პრობაციის ეროვნული სამსახურის ნებართვის გარეშე არ შეიცვალოს მუდმივი ბინადრობის ადგილი. პირობითი მსჯარის აღსრულებაზე კონტროლისა და დახმარების განხორციელება დაევალა პრობაციის ეროვნულ სამსახურს საცხოვრებელი ადგი-

ლის მიხედვით.

4. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ბრალ-დების მხარემ, რომელმაც ითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლი-ლების შეტანა და ზ. ტ-ს მიმართ უფრო მკაცრი სასჯელის დანიშ-ვნა.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 7 აპრი-ლის განაჩენით:

5.1. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ როინ ხინთიბიძის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნა დაკ-მაყოფილდა (ცვლილებით);

5.2. ცვლილება შევიდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 23 ივლისის განაჩენში;

5.3. ზ. ტ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით, საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხ-ლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინე-ბულ დანაშაულთა ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

5.3.1. საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით – საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა 150 საათით;

5.3.2. საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (2020 წლის მარტის ეპიზოდი) საზოგადოებისთვის სა-სარგებლო შრომა – 200 საათით;

5.3.3. საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (2021 წლის მაისის ეპიზოდი) – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

5.4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძ-ველზე მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა სხვა სასჯელები და საბოლო-ოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, ზ.თ-ს სასჯელის სახედ და ზო-მად განესაზღვრა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

5.5. საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძ-ველზე გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 8 ივლისის განაჩენით დანიშნული პირობითი მსჯავრი. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატა ნინა განაჩენით დანიშ-ნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – 3 თვით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ზ. ტ-ს სასჯე-ლის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 1 წლითა და 9 თვით თავი-სუფლების აღკვეთა;

5.6. ზ. თ-ს სასჯელის გადის ათვლა დაეწყო აღნიშნული განაჩე-ნის აღსრულების მიზნით მისი დაკავებიდან. მასვე სასჯელის მოხ-დის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის პერიოდი – 2021 წლის

11 მაისიდან 2022 წლის 10 თებერვლის ჩათვლით (9 თვე).

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 7 აპრილის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ზ. ტ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა – ლ. ბ-ემ, რომელმაც ითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 7 აპრილის განაჩენის სრულად გაუქმდა მსჯავრდებულ ზ. ტ-ს მიმართ, დანიშნული სასჯელის შემსუბუქება და საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული საშეღავათო პირობის გავრცელება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩნია, რომ ადვოკატ ლ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკამაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. დაცვის მხარე საკასაციო საჩივრით ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 7 აპრილის განაჩენის სრულად გაუქმდას და ზ. ტ-სათვის დანიშნულ სასჯელზე საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული საშეღავათო პირობის გავრცელებას, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული შეღავათის გამოყენების გაუქმება არის უკანონო და დაუსაბუთებელი, პირის საუარესოდ განმარტებული, რაც ეწინააღმდეგება საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის სამართლებრივ დანაწესა. ასევე, დაუსაბუთებელია სასამართლოს განმარტება, რომ პირობითი მსჯავრის გაუქმება უკავშირდება დანაშაულის ჩადენის დროს და არა – განაჩენის გამოტანის დროს.

3. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მსჯავრდებულ ზ. ტ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (ორი ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენა დადასტურებულია მსჯავრდებულის აღიარებით, დაზარალებულ მ. მ-ის გამოკითხვის ოქმით, მონმე ლ. ხ-ის გამოკითხვის ოქმით, მ. მ-ის ტელეფონის დათვალიერების ოქმითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების ერთობლიობით, რასაც მხარეებიც არ ხდიან სადაცოდ.

4. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის პოზიციას იმასთან დაკავშირებით, რომ ვინაიდან პირველი ინსტანციის სასა-

მართლოს მიერ განაჩენის გამოტანის მომენტისათვის ზ. ტ-სათვის წინა განაჩენით განსაზღვრული გამოსაცდელი ვადა გასული იყო, მის მიმართ დადგენილი პირობითი მსჯავრის გაუქმება არ შეესაბამება კანონის მოთხოვნებს. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, თუ მსჯავრდებულმა გამოსაცდელ ვადაში განზრახი დანაშაული ჩაიდინა, სასამართლო გააუქმებს პირობით მსჯავრს და მსჯავრდებულს დაუნიშნავს სასჯელს საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლით დადგენილი წესით.

5. სასამართლო ვერ გაიზიარებს კასატორის მოთხოვნას და კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილი პირობითი მსჯავრის გაუქმების საფუძვლად მიიჩნევს პირობით მსჯავრდებულის მიერ დანამაულის ჩადენის და არა ამ დანაშაულისათვის სასამართლოს განაჩენის დადგენის დროს. შესაბამისად, გამოსაცდელ ვადაში ჩადენილი განზრახი დანაშაულისათვის სასჯელის განსაზღვრისათვის ირელევანტურია განაჩენის დადგენა მოხდება აღნიშნული გამოსაცდელი ვადის ფარგლებში თუ მისი დასრულების შემდეგ (მაგალითისთვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2015 წლის 24 დეკემბრის განაჩენი საქმეზე №401აპ-15).

6. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებით დასტურდება და მხარეებიც არ ხდიან სადაცოდ, რომ ზ. ტ-მა საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (2020 წლის მარტის ეპიზოდი) გათვალისწინებული დანაშაული ჩაიდინა გამოსაცდელ ვადაში (გამოსაცდელი ვადა დაასრულა 2021 წლის 25 მარტს).

7. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილი იმპერატიული ხასიათის ნორმაა, რომელიც ადგენს სასამართლოს მიერ პირობითი მსჯავრის გაუქმების და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლით დადგენილი წესით სასჯელის განსაზღვრის ვალდებულებას მსჯავრდებულის მიერ გამოსაცდელ ვადაში განზრახი დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში.

8. საკასაციო სასამართლო დაცვის მხარის მოთხოვნაზე, საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული შეღავათის გამოყენებასთან დაკავშირებით აღნიშნავს, რომ საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 23 ივლისის განაჩენში და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 7 აპრილის განაჩენში მითითებულ მსჯელობას და მიდგომას – მსჯავრდებულის მიერ გამოსაცდელ ვადაში დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში საქართველოს სსკ-ის 50-ე

მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის დანიშვნის წესის გამოყენების შესაძლებლობის შესახებ, როდესაც არ არსებობს მხარეებს შორის საპროცესო შეთანხმება – საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილსა და საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილს შორის ურთიერთმიმართების არარსებობის შესახებ.

9. სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილი გამოსაცდელ ვადაში პირობით მსჯავრდებულის მიერ განზრახი დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში პირობითი მსჯავრის გამოყენებას ითვალისწინებს მხოლოდ გამონაკლისის სახით – მხარეთა შორის საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის XXI თავის შესაბამისად საპროცესო შეთანხმების დადებისას, რომელიც შეთანხმებული უნდა იყოს საქართველოს გენერალურ პროკურორთან ან მის მოადგილესთან. ამდენად, საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის დანაწესი ცალსახად და ამომწურავად განსაზღვრავს გამოსაცდელ ვადაში განზრახი დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში მსჯავრდებულის მიმართ პირობითი მსჯავრის გამოყენების საგამონაკლისო წესს – ერთადერთ შემთხვევაში – თუ მხარეებს შორის დადებულია საპროცესო შეთანხმება. ხსენებული ნორმა ეხება ზოგადად პირობითი მსჯავრის ინსტიტუტის გამოყენებას, რაც საქართველოს სსკ-ის შესაბამისი მუხლების სისტემური, ტელეოლოგიური და გრამატიკული განმარტებიდან გამომდინარე, მოიცავს დანიშნული სასჯელის როგორც სრულად (საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლის საფუძველზე), ისე ნაწილობრივ (საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის ან ამავე კოდექსის 63-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე) პირობითად ჩათვლას. საწინააღმდეგო განმარტება არ შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის ძირითად არსა და მიზანს. შესაბამისად, გამოსაცდელ ვადაში განზრახი დანაშაულის ჩადენისას, დანიშნული სასჯელის ნაწილის პირობითად ჩათვლა (საპროცესო შეთანხმების არ არსებობის შემთხვევაში) საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის გამოყენებით – დაუშვებელია.

10. ამდენად, საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს პოზიციას, რომ საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილი არ მიემართება ამავე კოდექსის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევას და დამატებით აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილი, გარდა პირობითი მსჯავრის გამონაკლის შემთხვევაში გამოყენების წესისა, ასევე არეგულირებს პირობით მსჯავრდებულის მიერ გამოსაცდელ ვადაში დანაშაულის ჩადენისას პირობითი მსჯავრის გაუქმევებელის მე-5 ნაწილის გამოყენებით – დაუშვებელია.

ბისა და სასჯელის დანიშვნის წესს, რაც მიემართება არა მხოლოდ საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლის, არამედ საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე დანიშნულ პირობით მსჯავრზეც. შესაბამისად, გაუგებარია, საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის იმგვარი განმარტება, რაც უშვებს მისი პირველი და მეორე წინადადებების გავრცელებას საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევაზე, ხოლო მსგავს მიდგომას გამორიცხავს მესამე წინადადებასთან მიმართებით.

11. შესაბამისად, იმ პირობებშიც კი, თუ სასამართლო მიიჩნევდა, რომ მსჯავრდებული ზ. ტ. აკმაყოფილებდა საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს, არ არსებობდა მისთვის დანიშნული სასჯელის ნაწილის პირობითად ჩათვლის კანონისმიერი საფუძველი, ვინაიდნ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით არ დასტურდება მხარეებს შორის საპროცესო შეთანხმების დადგების ფაქტი.

12. რაც შეეხება ზ. ტ-სთვის განსაზღვრულ სასჯელს, სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. სასჯელის სამართლიანობა კი უნდა შეფასდეს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის გათვალისწინებით, იყოს მსჯავრდებულის პიროვნებისა და ჩადენილი დანაშაულის თანაზომიერი.

13. კასატორი უთითებს დაზარალებულის პოზიციაზე და აღნიშნავს, რომ საქმეში წარმოდგენილია დაზარალებულის განცხადება (დამოწმებული ნოტარიუსის მიერ). სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ „სასჯელის დაკისრება, თავისი ბუნებით, არ არის უფლება, რომელიც შეიძლება/უნდა დაკმაყოფილდეს ადამიანების მოთხოვნების, სურვილების შესაბამისად. სასჯელი უნდა იყოს რეალურად ჩადენილი ქმედების თანაზომიერი, დაფუძნებული როგორც ქმედების საზოგადოებრივ საშიშროებაზე, ისე დანაშაულის ყველა ინდივიდუალური გარემოების გათვალისწინებაზე (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2016 წლის 30 სექტემბრის გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ხათუნაშუბითიძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-23).

14. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „სასჯელი, ერთი მხრივ, უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხეებთან გონიერულ პროპორციაში, ხოლო, მეორე მხრივ ....ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში სასჯელის დაკისრება მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გა-

რემოვებების გათვალისწინებით“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

15. სასამართლო ითვალისწინებს, ზ. ტ-ს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ და დამამძიმებელ გარემოებებს (დანაშაულის ჩადენა ოჯახის წევრის მიმართ), ჩადენილი ქმედების სიმძიმეს (ჩაიდინა ნაკლებად მძიმე დანაშაულები), ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო წებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, მსჯავრდებულის პიროვნებას, რომ ზ. ტ-მა ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2016 წლის 23 აგვისტოს განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის განსაზღვრულ გამოსაცდელ ვადაში ჩაიდინა ბრალად წარდგენილი ქმედებები (საქართველოს სსკ-ის 111, 151-ე მუხლის მე-2 ნაზილის „დ“ ქვეყნებტით – 2020 წლის მარტის ეკიზიდი და საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის პირველი ნაწილით) და ნასამართლობის პირობებში სიცოცხლის მოსპობით დაემუქრა დაზარალებულს, ხოლო მხარეთა მიერ უდავოდ ცნობილი ფაქტები ადასტურებენ, რომ არსებობს მსხვერპლის ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების განვითარების საფრთხე.

16. სასამართლო ითვალისწინებს ზ. ტ-ს წინა ნასამართლობებს, ასევე იმ გარემოებას, რომ საქმის მასალებით ცალსახად დასტურდება, რომ საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე სასჯელის დანიშვნამ ვერ უზრუნველყო ვერც საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული მიზნის (ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება) და ვერც რესოციალზაციის მიზნის (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“) მიღწევა. შესაბამისად, ზ. ტ-სათვის დანიშვნული სასჯელი – თავისუფლების აღკვეთა (სასჯელადსრულების დაწესებულებაში მოხდით) – სამართლიანია და არ არსებობს მისი შემსუბუქების საფუძველი.

17. სასჯელის ზომის და მოხდის წესის განსაზღვრისას სააპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებები და წარმოდგენილი მტკიცებულებები სრულყოფილად და ობიექტურად შეაფასა, გაითვალისწინა მსჯავრდებულის ინდივიდუალური მახასიათებლები და ზ. ტ-ს განუსაზღვრა სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რომელიც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზე-

ნაერი სასამართლოს პრაქტიკას და შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებს, სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი და-ნაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია).

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ზ. ტ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ლ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 7 აპრილის განაჩენი მსჯავრდებულ ზ. ტ-ს მიმართ;
3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სასჯელის შემცირება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№398აპ-22

5 ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაერი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. თევზაბე (თავმჯდომარე),
შ. თადუშაბე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ კ. გ-ის საკა-საციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამრთლოს სისხლის სა-მართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 24 თებერვლის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 25 ნოემბრის განაჩენით კ. გ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართვე-ლოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2020 წლის 8 იანვრის

ეპიზოდი) – 1 ნლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2021 ნლის 7 აპრილის 05:00 სთ-ს ეპიზოდი) – 2 ნლით თავისუფლების აღკვეთა, 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2021 ნლის 7 აპრილის 10:00 სთ-ს ეპიზოდი) – 2 ნლით თავისუფლების აღკვეთა, 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 2 ნლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს საკუ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელ-მა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ, დანამა-ულთა ერთობლიობით, კ. გ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 2 ნლი-თა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა. მას სასჯელის მოხდა და-ეწყო 2021 ნლის 20 აპრილიდან.

2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ კ. გ-მა ჩაიდინა ოჯა-ხის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ ძალადობა, რამაც გამოიწვია ფიზიკური ტკიფილი ან ტანჯვა და რასაც არ მოჰყოლია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 117-ე, 118-ე ან 120-ე მუხლებით გათვალისწინებული შედეგი, ჩადენილი გენ-დერული ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით (სამი ეპიზოდი); სი-ცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ჩადენი-ლი ოჯახის წევრის მიმართ, გენდერული ნიშნით შეუწყნარებლო-ბის მოტივით, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2020 ნლის 8 იანვარს კ. გ-მა, გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლო-ბის მოტივით, ქ. თ-ი, მ-ს ქუჩის №....ში მდებარე საცხოვრებელ სახ-ლში, მეუღლეს – ნ. უ-ს სახის არქშ რამდენჯერმე დაარტყა ხელი, რის შედეგადაც დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკიფილი.

2021 ნლის 7 აპრილს, დაახლოებით 05:00 საათზე, კ. გ-მა, გენ-დერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით, ქ. ქ-ი, შ-ს ქუჩის №....-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში, მეუღლეს – ნ. უ-ს სახისა და თავის არქში რამდენჯერმე დაარტყა ხელი, ასევე ორივე ხელი მო-უჭირა კისერში, რის შედეგადაც დაზარალებულმა განიცადა ფი-ზიკური ტკიფილი.

2021 ნლის 7 აპრილს, დაახლოებით 10:00 საათზე, კ. გ-მა, გენ-დერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით, ქ. ქ-ი, შ-ს ქუჩის №-ში მდებარე საცხოვრებელ სახლში, მეუღლეს – ნ. უ-ს ხელი ჰკრა სა-ხეში, რის შედეგადაც დაზარალებულმა განიცადა ფიზიკური ტკი-ფილი.

2021 ნლის 7 აპრილს, დღის საათებში, კ. გ-მა, გენდერის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით, მობილური ტელეფონით დაურეკა მე-უღლეს – ნ. უ-ს და დაემუქრა სიცოცხლის მოსპობით, კერძოდ, უთხრა, რომ „გაუშვებდა მის გარდაცვლილ მამასთან და თვითონ დაუნთებდა სანთლებს“. აღნიშნულის შედეგად ნ. უ-ს გაუჩნდა მუ-

ქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

3. აღნიშნული განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა დაცვის მხარემ, რომელიც საჩივრით ითხოვდა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანას სასჯელის შემსუბუქების კუთხით.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 24 თებერვლის განაჩენით ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 25 ნოემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. მსჯავრდებულმა კ. გ-მა საკასაციო საჩივრით მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 24 თებერვლის განაჩენში ცვლილების შეტანა და სასჯელის შემსუბუქება. კასატორის მოსაზრებით, გასაჩივრებული განაჩენით მას შეეფარდა უსამართლო და მკაცრი სასჯელი.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, გააანალიზა წარმოდგენილი საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ მსჯავრდებულ კ. გ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაემაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო გასაჩივრებულ განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქმეში წარმოდგენილია საკმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები, რომლებითაც გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება, რომ მსჯავრდებულმა კ. გ-მა ნამდვილად ჩაიდინა გასაჩივრებული განაჩენით მისთვის ბრალად შერაცხული ქმედებები, რასაც სადავოდ არც კასატორი ხდის.

3. საქართველოს სსკ-ის მე-17 მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად: დანაშაულის რეციდივი ნიშნავს წინათ განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლები პირის მიერ განზრახი დანაშაულის ჩადენას. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, დანაშაულის რეციდივის დადგენისას მხედველობაში არ მიიღება ნასამართლობა თვრამეტ წლამდე ჩადენილი დანაშაულისათვის, აგრეთვე ნასამართლობა, რომელიც მოხსნილი ან გაქარნებულია ამ კოდექსის 79-ე მუხლით გათვალისწინებული წესით.

4. საკასაციო სასამართლო ყურადღებას მიაქცევს იმ გარემოებას, რომ კ. გ-ი გასამართლებულია თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2016 წლის 16 ნოემბრის (სსკ-ის 273-ე, 260-ე მუხლები) განაჩენით და საბოლოოდ, შთანთქმის პრინციპის გამოყენებით სასჯელად განესაზღვრა 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის ათველა დაეწყო 2016 წლის 10 მაისიდან. აღნიშნული განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 5 ივლისის განაჩენით დარჩა უცვლელად. საქართველოს პრეზიდენტის 2018 წლის 24 მა-

ისის განკარგულებით კ. გ-ი შეწყალებულ იქნა და გათავისუფლდა მითითებული განაჩენით დანიშნული საპატიმრო სასჯელის შემ-დგომი მოხდისაგან.

5. საქართველოს სსკ-ის 79-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასჯელისაგან გათავისუფლებული ითვლება ნასამართლობის არ-მქონედ. შესაბამისად, კ. გ-ი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 24 თებერვლის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილითა (სამი ეპიზოდი) და 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნ-ქტით გათვალისწინებულ დანაშაულებთან მიმართებით, ქმედების ჩადენის დროს, ითვლებოდა ნასამართლობის არმქონედ და ამ ნა-ნილში გამოკვეთილი არ არის დანაშაულის რეციდივი.

6. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაუ-ლის სიმძიმეს. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის პირველი ნაწი-ლის თანახმად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დად-გენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულე-ბათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მაშინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სას-ჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნის დროს სასამართლო ითვალისწინებს დამნაშავის პასუხისმგებლობის შე-მამასუბუქებელ და დამამზამებელ გარემოებებს, დანაშაულის მო-ტივსა და მიზანს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებას, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომას, ქმედების განხორციელების სახეს, ხერხსა და მართლსაწინააღმდეგო შედეგს, დამნაშავის წარსულ ცხოვრებას, პირად და ეკონომიკურ პირობებს, ყოფაქცევას ქმედების შემდეგ, განსაკუთრებით – მის მისწრაფე-ბას, აანაზღაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს. საქართვე-ლოს სსკ-ის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია.

7. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინა-

აღმდეგ“, II-38).

8. „ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის პრევენციისა და აღკვეთის შესახებ“ (ე.წ. „სტამბოლის კონვენცია“) კონვენცია მოუნოდებს ხელშემკვრელ სახელმწიფოებს, გაატარონ ყველა საჭირო საკანონმდებლო თუ სხვა ზომები იმისათვის, რომ ქალთა წინააღმდეგ ძალადობისა და ოჯახში ძალადობის დანაშაულები იყოს დასჯადი, ეფექტური, დამაფიქრებელი და თანაზომიერი.

8.1. სასჯელის უმთავრეს მიზანს წარმოადგენს ძალადობის აღკვეთა და მსხვერპლის დაცვა, შესაბამისად, სასჯელის დანიშვნის დროს უნდა მოხდეს ინდივიდუალური ქმედებისა და ამ ქმედები-დან მომდინარე კონკრეტული საფრთხის გაანალიზება – შეფასება.

9. საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დანაშაულის ჩადენა გენდერის ნიშნით არის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული ყველა შესაბამისი დანაშაულისათვის, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, მითითებული დამამძიმებელი გარემოების არსებობისას დანაშაულის ჩადენის დროს ვადაინი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვადა, სულ შცირე, 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას. განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ მსჯავრდებულმა კ. გ-მა ბრალად წარდგენილი დანაშაულები ჩაიდინა გენდერული დისკრიმინაციის ნიშნით.

10. საქართველო სასამართლო მსჯავრდებულ კ. გ-ისათვის სასჯელის დანიშვნისას მხედველობაში იღებს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე და 53-ე მუხლებით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო გარემოებებს და ინდივიდუალურად აფასებს მსჯავრდებულის პიროვნულ მახასიათებლებს. მართალია, მსჯავრდებულმა აღიარა ჩადენილი დანაშაული, ითვლება ნასამართლობის არმქონედ, მაგრამ კ. გ-ის მიერ ჩადენილ ეპიზოდებში გამოიკვეთა რამდენიმე გარემოება: ჩადენილი დანაშაულის სიმრავლე და მასშტაბი – 4 ეპიზოდი; ძალადობის მოტივი – გენდერული დისკრიმინაცია; ძალადობის ხერხი – დაზარალებულ ნ. უ-ს სახისა და თავის არეში რამდენჯერმე დაარტყა ხელი, ასევე ორივე ხელი მოუჭირა კისერში. ყოველივე მიუთითებს მსჯავრდებულის პიროვნებაზე, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათსა და ზომაზე, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ

ვინაიდან კ. გ-ს სასჯელი დანიშნული ჰქონდა დანაშაულის რეცი-დივის გათვალისწინებით, ხოლო საქმის მასალებითა და საქართვე-ლოს სსკ-ის 79-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებული დანაშაულის ჩადენის დროს ითვლებოდა ნასამართლობის არმქო-ნედ, საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მხედვე-ლობაში მიღებით, კ. გ-ს საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის დანიშნული სასჯელი უნდა შეუმსუბუქდეს 6 თვით და შეეფარდოს 2 ნლით თავისუფლების აღკვეთა (ხსენებული მუხ-ლი სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს ჯარიმას ან საზო-გადოებისათვის სასარგებლო შრომას ვადით ას სამოცდაათიდან ორას საათამდე ან გამასწორებელ სამუშაოს ვადით ორ ნლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთას ვადით სამ ნლამდე, იარაღთან და-კავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ). შესაბამისად, მსჯავრდებულს უნდა შეუმსუბუქდეს დანაშაულთა ერთობლიო-ბით დანიშნული საბოლოო სასჯელიც.

11. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამი-სად, დანაშაულთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელის და-ნიშვნისას უფრო მკაცრი სასჯელი შთანთქავს ნაკლებად მკაცრს, ხოლო თანაბარი სასჯელების დანიშვნისას ერთი სასჯელი შთან-თქავს მეორეს.

12. ამდენად, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სა-მართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 24 თებერვლის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, კერძოდ: კ. გ-ი ცნობილ უნდა იქნეს დამ-ნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (სამი ეპიზოდი), 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და სას-ჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს: სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2020 წლის 8 იანვრის ეპიზოდი) – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2021 წლის 7 აპრილის 05:00 სთ-ს ეპიზოდი) – 2 წლით თავისუფლების აღკვე-თა, 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2021 წლის 7 აპრილის 10:00 სთ-ს ეპიზოდი) – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა, 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე უფ-რო მკაცრმა სასჯელმა უნდა შთანთქას ნაკლებად მკაცრი და თა-ნაბარი სასჯელები და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, კ. გ-ს სასჯელის ზომად უნდა განესაზღვროს 2 წლით თავისუფლე-ბის აღკვეთა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-

ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ კ. გ-ის საკასაციო საჩივარი დაქმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 24 ოქტემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. კ. გ-ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (სამი ეპიზოდი), 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს:

– საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2020 წლის 8 იანვრის ეპიზოდი) – 1 (ერთი) წლითა და 6 (ექვსი) თვით თავისუფლების აღკვეთა;

– საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2021 წლის 7 აპრილის 05:00 სთ-ს ეპიზოდი) – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;

– საქართველოს სსკ-ის 126¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (2021 წლის 7 აპრილის 10:00 სთ-ს ეპიზოდი) – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;

– საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით – 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა.

4. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-2 ნაწილის საფუძველზე უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქას ნაკლებად მკაცრი და თანაბარი სასჯელები და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობით, კ. გ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვროს 2 (ორი) წლით თავისუფლების აღკვეთა;

5. მსჯავრდებულ კ. გ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს დაკავებას მომენტიდან – 2021 წლის 20 აპრილიდან;

6. განაჩენი დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238¹
მუხლის მე-2 ნაწილით სასჯელის შეფარდებისას,
სასამართლოს მხედველობაში არ უძღა მიეღო
დანაშაულის რეციდივი**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№622აპ-22

21 ივნისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაში შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
შ. თალუმაძე,
ლ. ფაფიაშვილი**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის სააპელაციო სა-
სამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 29
აპრილის განაჩენზე მსჯავრდებული ი. ნ-ს ინტერესების დამცველი
ადვოკატების – გ. ლ. და მ. ლ-ს საკასაციო საჩივრი.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2022 წლის 29 აპრილის განაჩენი საკასაციო წე-
სით გაასაჩივრეს მსჯავრდებული ი. ნ-ს ინტერესების დამცველმა
ადვოკატებმა – გ. ლ-მ და მ. ლ-მ. კასატორები საკასაციო საჩივრით
მოითხოვენ გაასაჩივრებული განაჩენის სასჯელის ნაწილში ცვლი-
ლების შეტანას, კერძოდ: დაცვის მხარეს მიაჩნია, რომ სააპელა-
ციო სასამართლომ სასჯელი არასწორად განსაზღვრა დანაშაულის
რეციდივის გათვალისწინებით, ვინაიდან ი. ნ-სათვის მსჯავრად შე-
რაცხულ მუხლში ნასამართლობა მითითებულია როგორც დანაშა-
ულის მაკვალიფიცირებელი ნიშანი, ხოლო ასეთ შემთხვევაში და-
ნაშაულის რეციდივი მხედველობაში არ უნდა იქნეს მიღებული;
დაცვის მხარეს ასევე მიაჩნია, რომ სასამართლომ სათანადოდ არ
გაითვალისწინა ი. ნ-ს პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი არა-
ერთი გარემოება და განუსაზღვრა ისეთი სასჯელი, რომელიც არ
შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და
39-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებულ სასჯელის განსაზ-
ღვრის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებს; საბოლოოდ კასატო-
რებმა მოითხოვეს მსჯავრდებულისათვის სასჯელის სახედ და ზო-
მად ჯარიმის განსაზღვრა 500 (ხუთასი) ლარით, რასაც ნაწილობ-
რივ უნდა დაემატოს ნინა განაჩენის პირობითი მსჯავრიდან 6 (ექ-

გსი) თვით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო სრულად დაემატოს ნინა განაჩენით დანიშნული დამატებითი სასჯელი – ჯარიმა 6 000 (ექვსი ათასი) ლარი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ი. ნ-ს უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 (ექვსი) თვით და ჯარიმა – 6 500 (ექვსი ათას ხუთასი) ლარი.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 11 მარტის განაჩენით ი. ნ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 1 (ერთი) წლითა და 6 (ექვსი) თვით;

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, გაუქმდა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 12 დეკემბრის განაჩენითა და სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 2 დეკემბრის გადაწყვეტილებით საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“, „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულისათვის განსაზღვრული პირობითი მსჯავრი და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე ბოლო განაჩენით დანიშნულ სასჯელს ნაწილობრივ დაემატა თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 12 დეკემბრის განაჩენითა და სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 2 დეკემბრის გადაწყვეტილებით დანიშნული ძირითადი სასჯელის მოუხდელი ნაწილიდან – თავისუფლების აღკვეთა 6 (ექვსი) თვით, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-8 ნაწილის საფუძველზე, სრულად დაემატა წინა განაჩენით დანიშნული დამატებითი სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – ჯარიმა 6 000 (ექვსი ათასი) ლარი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ი. ნ-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 2 (ორი) წლით, ხოლო დამატებით სასჯელად დაეკისრა ჯარიმა – 6 000 (ექვსი ათასი) ლარი;

მსჯავრდებულ ი. ნ-ს თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელის მოხდის ათველა დაწყო – 2022 წლის 11 მარტიდან;

გაუქმდა ი. ნ-ს მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება – გირაო.

3. აღნიშნული განაჩენით სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ი. ნ-ზ ჩაიდონა ცივი იარაღის ტარება განზრახ მძიმე დანაშაულისთვის ნასამართლევი პირის მიერ, რაც გამოიხატა შემდეგში:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 12 დეკემბრის

განაჩენით ი. ნ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 5 წლით, საიდანაც 2 წელი განესაზღვრა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო 3 წელი ჩაეთვალა პირობით და დამატებით სასჯელად დაეკისრა ჯარიმა – 6 000 ლარი. 2020 წლის 3 დეკემბერს ი. ნ. პირობით ვადამდე გათავისუფლდა პენიტენციური დაწესებულებიდან, 7 თვითა და 7 დღით ადრე. მას პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელი ვადა უსრულდებოდა 2024 წლის 9 ივნისს, ხოლო დამატებითი სასჯელის სახით დაკისრებული ჯარიმა გადახდილი არ ჰქონდა. 2021 წლის 1 აპრილს, ... პოლიციის თანამშრომლებმა შეაჩერეს ი. ნ., რომელიც ხელით ატარებდა ცივიარაღს – დანას.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 11 მარტის განაჩენი სააპელაციო წესით გასაჩივრეს მსჯავრდებულ ი. ნ-ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატებმა – გ. ლ-მ და მ. ლ-მ. აპელანტებმა სააპელაციო საჩივრით მოითხოვეს გასაჩივრებული განაჩენის სასჯელის ნაწილში ცვლილების შეტანა სასჯელის შემსუბუქების კუთხით, კერძოდ: საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის მსჯავრდებულისთვის სასჯელის სახედ და ზომად ჯარიმის განსაზღვრა 500 (ხუთასი) ლარის ოდენბით, რასაც ნაწილობრივ უნდა დაემატოს ნინა განაჩენის პირობითი მსჯავრიდან – 6 (ექვსი) თვით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო სრულად უნდა დაემატოს ნინა განაჩენით დანიშნული დამატებითი სასჯელი – ჯარიმა 6 000 (ექვსი ათასი) ლარი და საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, ი. ნ-ს უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 6 (ექვსი) თვით და ჯარიმა – 6 500 (ექვსი ათას ხუთასი) ლარი.

5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 29 აპრილის განაჩენით თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 11 მარტის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორების არგუმენტები და მიაჩინა, რომ დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი უნდა დაემაყოფილდეს ნაწილობრივ, ხოლო გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო სრულად ეთანხმება სააპელაციო პალატას იმ ნაწილში, რომ საქმეში წარმოდგენილია ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა, კერძოდ: მონმე – ი. ა-ს გამოკითხვის ოქმი, ბრალდებულ ი. ნ-ს გამოკითხვის ოქმი და მის მიერ სასამართლოში დანაშაულის აღიარება, პირის ზედაპირული შემოწმების ოქმი, ნივთის ფაქტობრივი ფლობის შეზღუდვის ოქმი, კრიმინალისტიკური ექსპერტიზის №.... დასკვნა, ნივთიერი მტკიცებულება, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2019 წლის 12 დეკემბრის განაჩენი, სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მეორე ადგილობრივი საბჭოს 2020 წლის 2 დეკემბრის გადაწყვეტილება და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებები, რომლებიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს, რომ ი. ნ-მ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული.

3. რაც შეეხება მსჯავრდებულ ი. ნ-სათვის განსაზღვრულ სასჯელს, საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ სააპელაციო ინსტანციის სასამართლომ, პირველი ინსტანციის სასამართლოსაგან განსხვავებით, მსჯავრდებული-სათვის სასჯელის განსაზღვრისას განაჩენის სამოტივაციო ნაწილში მიუთითა, რომ მოცემულ შემთხვევაში, ვინაიდან ი. ნ. წარსულში ორჯერ იყო ნასამართლევი განზრახი მძიმე დანაშაულების (ქურდობა დამამდიმებელ გარემოებები) ჩადენისათვის, გამოკვეთელი იყო საქართველოს სსკ-ის მე-17 მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის რეციდივი, რომლის თანახმად: „დანაშაულის რეციდივი ნიშანვს ნინაზ განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლევი პირის მიერ განზრახი დანაშაულის ჩადენას“.

4. საკასაციო სასამართლო დანაშაულის რეციდივის ნაწილში იზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას, რომ მსჯავრდებულისათვის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით სასჯელის შეფარდებისას სააპელაციო სასამართლოს მხედველობაში არ უნდა მიეღო დანაშაულის რეციდივი, შემდეგ გარემოებათა გამო: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 58-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით: „დანაშაულის რეციდივის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვადა სულ მცირე 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას“, ხოლო ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად: „თუ ამ კოდექსის კერძო ნაწილის მუხლში ან მუხლის ნაწილში მითითებულია ნასამართლობაზე, როგორც დანაშაულის მაკვალიფიცირებელ ნიშან-

ზე, აგრეთვე ამ კოდექსის 55-ე მუხლით ან 63-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული საფუძვლების არსებობისას, დანაშაულის რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნისას მხედველობაში არ მიიღება ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული წესი“. მოცემულ შემთხვევაში განზრახი მძიმე დანაშაულისთვის ნასამართლობა წარმოადგენს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის მაკვალიფიცირებელ ნიშანს, რის გამოც, საქართველოს სსკ-ის 58-ე მუხლის მე-2 ნაწილის დანაწესიდან გამომდინარე, მსჯავრდებული ი. ნ-სათვის სასჯელის შეფარდებისას არ უნდა იქნეს გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-17 მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული დანაშაულის რეციდივი (პირველი ინსტანციის სასამართლო სასჯელის განსაზღვრისას დანაშაულის რეციდივზე არ აპელირებდა) და, შესაბამისად, საპელაციო სასამართლოს განაჩენის სამოტივაციო ნაწილიდან უნდა ამოირიცხოს რეციდივზე მითითება.

5. საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონიერულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №.... გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

6. განსახილველ შემთხვევაში, მართალია, მსჯავრდებული ი. ნ-ს ქმედებაში არ იყევთება დანაშაულის რეციდივის ნიშნები, მაგრამ საკასაციო სასამართლოს მსჯავრდებული ი. ნ-ს მიერ ჩადენილი დანაშაულის ხასიათისა და საზოგადოებრივი საშიშროების, მისი პიროვნული მახსასიათებლებისა და პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოების გათვალისწინებით (კერძოდ: დანაშაული ჩადენილია ქუჩაში, ხალხის თავშეყრის ადგილზე, შუადღის საათებში, მსჯავრდებულს ფეხით გადაადგილებისას ხელში ეჭირა დანა, მან კვლავ ჩაიდინა განზრახი დანაშაული პირობითი მსჯავრის გამოსაცდელ ვადაში, მიუხედავად იმისა, რომ მის მიმართ წარსულში არაერთი შეღავათი გავრცელდა, პირობითი მსჯავრისა, თუ სასჯელის მოხდისგან პირობით ვადამდე გათავისუფლების სახით, რამაც შესაბამისი ზემოქმედება ვერ მოახდინა მსჯავრდებულის ყოფაცევაზე), მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულისათვის შეფარდებული სასჯელი სრულად შეესაბამება მის პიროვნებასა და ჩადენილი და-

ნაშაულის სიმძიმეს, უზრუნველყოფს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის მიზნების განხორციელებას, როგორებიცაა – ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება, დამნაშავის რესოციალიზაცია და სამართლიანობის აღდგენა, რის გამოც გასაჩივრებული განაჩენი სასჯელის ნაწილში უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 301-ე მუხლით

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ი. ნ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატების – გ. ლ. და მ. ლ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 29 აპრილის განაჩენის სამოტივაციო ნაწილიდან ამოირიცხოს დანაშაულის რეციდივზე მითითება;
3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 29 აპრილის განაჩენი დანარჩენ ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
4. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

2. ამინისტრი, შენიშვნება, ნასამართლობა

ამინისტრი

განრიცხვა საქართველოს სახელით

№37¹-22

14 ივნისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
ლ. თევზაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ა. მ-ის ინ-
ტერესების დამცველის, ადვოკატ გ. ბ-ის საჩივარი თბილისის სა-
ქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 14 ივნისის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. 2022 წლის 16 მაისა და 22 მაისს თბილისის საქალაქო სასა-
მართლოს შუამდგომლობით მიმართეს მსჯავრდებულმა ა. მ-ემ და
მისმა ადვოკატმა გ. ბ-ემ. მათ მოითხოვეს მსჯავრდებულ ა. მ-ის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრი-
ლის კანონის გავრცელება, კერძოდ: სისხლისსამართლებრივი პა-
სუბისმგებლობისაგან გათავისუფლება და ნასამართლობის მოხ-
სნა.
2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 14 ივნისის გან-
ჩინებით მსჯავრდებულ ა. მ-ის, – დაბადებულის 19- წელს, – მი-
მართარ გავრცელდა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრი-
ლის კანონი.
3. აღნიშნული განჩინება გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ა. მ-ის ინ-
ტერესების დამცველმა, ადვოკატმა გ. ბ-ემ, რომელიც ითხოვს ა.
მ-ის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპ-
რილის კანონის გავრცელებას, დანიშნული სასჯელისაგან მის გა-
თავისუფლებასა და ნასამართლობის მოხსნას იმ მოტივით, რომ
მსჯავრდებული გამოცხადდა ამერიკის შეერთებულ შტატებში არ-
სებულ საქართველოს საელჩოში და პირადად მიმართა ამნისტიის
აქტის გავრცელების თაობაზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატამ განიხილა საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიიჩნია, რომ საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქმის მასალების შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ ა. მ-ემ საქართველოს სსკ-ის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“, „გ“, მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტებითა და 362-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (აღნიშნული მუხლით დანიშნული სასჯელის მოხდი-საგან გათავისუფლდა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-3 მუხლის შესაბამისად) გათვალისწინებული დანაშაულები ჩაიდინა 2004 წლის 1 იანვრამდე, მაგრამ ვინაიდან იგი ძებნილია, იმისათვის, რომ მის მიმართ სასამართლომ გამოიყენოს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს კანონი, უნდა აკმაყოფილებდეს გარკვეულ პირობებს.

3. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის მე-8 მუხლის მე-6 ნაწილი ცალსახად და მკაფიოდ ადგენს ამნისტიის გავრცელების მოთხოვნით სასამართლოსთვის მიმართვის წესს, კერძოდ, ძებნილ მსჯავრდებულს მის მიმართ ამ კანონის მე-4 მუხლით გათვალისწინებული ამნისტიის გავრცელების მოთხოვნით მიმართვის უფლება წარმოეშობა ხელისუფლების ორგანოში გამოცხადების მომენტიდან.

4. განსახილველ შემთხვევაში, მართალია, მსჯავრდებულმა ა. მ-ემ ამერიკის შეერთებულ შტატებში საქართველოს გენერალური საკონსულოს მეტვეობით პირადადაც მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს, თუმცა მან არ შესასრულა ამნისტიის გავრცელების მეორე პირობა – არ გამოცხადდა სათანადო ხელისუფლების ორგანოში. საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ამნისტიის კანონის შინაარსიდან და მიზნებიდან გამომდინარე, ხელისუფლების ორგანოში იგულისხმება ის უწყება, რომელიც უფლებამოსილია, მსჯავრდებული პირის მიმართ შესაბამისი საპროცესო მოქმედებებით უზრუნველყოს ამნისტიის გამოყენების შესაძლებლობა.

5. საკასაციო სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ, მართალია, ამნისტიის კანონი თავისი არსით წარმოადგენს ჰუმანიზმის პრინციპზე დაფუძნებულ აქტს, მაგრამ ეს არ უნდა იქნეს იმგვარად გაგებული, რომ მოცემული კანონის გავრცელების ფარგლებში შესაძლებელი გახდეს სხვა კანონით გათვალისწინებული სავალდებულო სამართლებრივი პროცედურების გვერდის ავლა (მათ შორის იგულისხმება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 171-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ ქვეპუნქტი). შესაბამისად, ამერიკის შეერთებულ შტატებში საქართველოს გენერალურ საკონსულოში გამოცხადება ვერ მიიჩნევა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონით გათვალისწინებული

მოთხოვნის შესრულებად.

6. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ა. მ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ გ. ბ-ის მოთხოვნის დაკმაყოფილების საფუძველი არ არსებობს, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 14 ივნისის განჩინება კანონიერია და უნდა დარჩეს უცვლელად.

7. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატამ იხელ-მძღვანელა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონით, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ა. მ-ის ინტერესების დამცველის, ადვოკატ გ. ბ-ის საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 14 ივნისის განჩინება დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ამნისტია

განჩინება საქართველოს სახელით

№39¹-22

28 ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

6. სანდოძე (თავმჯდომარე),
- შ. თაღუმაძე,
- მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ი. გ-ს საჩივარი რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 16 ივნისის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. 2022 წლის 10 მაისს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სპეციალური პენიტენციური სამსახურის №... პენიტენციური და-

წესებულების მსჯავრდებულმა ი. გ-მ, რომელმაც მოითხოვა მის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის გამოყენება.

2. პირადი საქმის მასალებით ირკვევა, რომ ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის 1/39 განაჩენით ი. გ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 136-ე მუხლით, საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 152-ე მუხლის მე-2 ნაწილის პირველი და მე-5 პუნქტებით, საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებითა და საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 17,243-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლის მე-3 ნაწილით – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, ქონების კონფისკაციით;

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 136-ე მუხლით – გამასწორებელი სამუშაო 1 წლით;

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 152-ე მუხლის მეორე ნაწილის პირველი და მე-5 პუნქტებით – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა, გადასახლების გარეშე, ქონების კონფისკაციით;

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის მე-2 ნაწილით – 3 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 17,243-ე მუხლის მე-3 ნაწილით – 7 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, ქონების კონფისკაციით;

საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის მე-40 მუხლის გამოყენებით, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ, ი. გ-ეს მოსახდელად განესაზღვრა – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა ქონების კონფისკაციით, გადასახლების გარეშე. სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო 1993 წლის 26 აპრილიდან.

ი. გ-ე 1995 წლის 3 მარტს გაიქცა სასჯელაღსრულების დაწესებულებიდან.

3. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 2 ივლისის განაჩენით ი. გ-ს მიმართ შეწყდა სისხლისამართლებრივი დევნა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის პირველი, მე-2 და მე-4 ნაწილებით (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 1960 წლის რედაქცია);

ი. გ-ს მიმართ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 209¹-ე მუხლით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 17,209¹-ე მუხლზე (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 1960 წლის რედაქცია);

ი. გ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 17,209¹-ე მუხლით (საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 1960 წლის რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – 10 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

ი. გ-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო – 2010 წლის 20 მარტიდან. მასვე სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის დრო – 2009 წლის 6 აპრილიდან 2010 წლის 20 მარტამდე.

4. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2010 წლის 15 სექტემბრის განაჩენით ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 2 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2011 წლის 8 თებერვლის განჩინებით დაუშვებლად იქნა ცნობილი მსჯავრდებულ ი. გ-ს საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2010 წლის 15 სექტემბრის განაჩენზე.

6. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2010 წლის 20 ივლისის განაჩენით ი. გ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2006 წლის 28 აპრილის ცვლილების შესაბამისად), საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 17,104-ე მუხლის მე-3, მე-4 და მე-7 პუნქტებით (საქართველოს სსკ-ის 1960 წლის რედაქცია), საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებითა (საქართველოს სსკ-ის 1999 წლის 22 ივლისის რედაქცია) და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 379-ე მუხლის პირველი ნაწილით (საქართველოს სსკ-ის 1999 წლის 22 ივლისის რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ და „დ“ ქვეპუნქტებით (2006 წლის 28 აპრი-

ლის ცვლილებების შესაბამისად) – 12 წლით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 50-ე მუხლის გამოყენებით, 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვრა სასჯელალსრულების დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო სასჯელის დარჩენილი ნაწილი – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩატვალა პირობით და გამოსაცდელ ვადად განესაზღვრა 4 წელი;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 17,104-ე მუხლის მე-3, მე-4 და მე-7 პუნქტებით (საქართველოს სსკ-ის 1960 წლის რედაქცია), საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 55-ე მუხლის გამოყენებით – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის პირველი ნაწილით (საქართველოს სსკ-ის 1999 წლის 22 ივლისს მოქმედი რედაქცია) – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (საქართველოს სსკ-ის 1999 წლის 22 ივლისს მოქმედი რედაქცია) – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 379-ე მუხლის პირველი ნაწილით (საქართველოს სსკ-ის 1999 წლის 22 ივლისს მოქმედი რედაქცია) – 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დანიშნული სასჯელები შეიკრიბა მთლიანად და საბოლოოდ, დანაშაულთა ერთობლიობითი გ-ეს სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა 15 წლით თავისუფლების აღკვეთა სასჯელალსრულების დაწესებულებაში მოხდით, ხოლო 3 წელი – ჩატვალა პირობით, 4 წლის გამოსაცდელი ვადით. ი. გ-ეს სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო 2010 წლის 20 მარტიდან. მასვე სასჯელის ვადაში ჩატვალა 2009 წლის 6 აპრილიდან 2010 წლის 20 მარტამდე პატიმრობაში ყოფნის დრო.

7. გარდაპირის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 30 მარტისა (განაჩენების მიხედვით სასჯელის განსაზღვრის შესახებ) და 27 მაისის (უზუსტობის აღმოფხვრის შესახებ) განჩინებებით თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 20 ივლისის განაჩენითი გ-ს მიმართ დანიშნულ სასჯელს – 15 წლით თავისუფლების აღკვეთას, საიდანაც მოხდილი აქვს 8 თვითა და 10 დღით თავისუფლების აღკვეთა და მოსახდელად დარჩენილი აქვს – 14 წლით, 3 თვითა და 20 დღით თავისუფლების აღკვეთა, დაემატა წინა, ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 2 ივლისის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი (რომელიც ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2010 წლის 15 სექტემბრის განაჩენით დარ-

ჩა უცვლელად) და განაჩენთა ერთობლიობით განესაზღვრა 23 წლითა და 6 დღით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო სასჯელის დარჩენილი ნაწილი – 3 წელი საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა 4 წელი. მასვე დაემატა ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის განაჩენით დანიშნული სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 7 წლით, 1 თვითა და 23 დღით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ ი. გ-ეს განაჩენთა ერთობლიობით მოსახდელად განესაზღვრა 30 წლით, 1 თვითა და 29 დღით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო დანარჩენი 3 წელი, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე-64-ე მუხლების საფუძველზე ჩაეთვალა პირობით, 4 წლის გამოსაცდელი ვადით. ი. გ-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაწყო – 2011 წლის 30 მარტიდან.

8. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2011 წლის 14 ივლისის განჩინებით ი. გ-ს საჩივარი არ დაემაყოფილდა და გარდაბნის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 27 მაისის განჩინება დარჩა უცვლელად.

9. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 მარტის განჩინებით ი. გ-ეს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, 1/4-ით შეუმცირდა გარდაბნის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 30 მარტის განჩინებით (გარდაბნის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 27 მაისის უზუსტობის განჩინების გათვალისწინებით) განაჩენთა ერთობლიობით დანიშნული სასჯელი და მოსახდელად განესაზღვრა 22 წლით, 7 თვითა და 14 დღით თავისუფლების აღკვეთა სასჯელადსრულების დაწესებულებაში მოხდით, ხოლო 2 წელი და 3 თვე – ჩაეთვალა პირობით, 3 წლის გამოსაცდელი ვადით. ი. გ-ეს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო – 2011 წლის 30 მარტიდან. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩა უცვლელად.

10. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2013 წლის 2 ივლისის განაჩენით მსჯავრდებულ ი. გ-ს შუამდგომლობა არ დაემაყოფილდა და რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 4 მარტის განჩინება დარჩა უცვლელად.

11. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2014 წლის 17 თებერვლის განაჩენით მსჯავრდებულ ი. გ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაემაყოფილდა და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2013 წლის 2 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

12. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 4 თებერვლის განჩინებით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სპეციალური პენიტენციური სამსახურის №.... პატიმრობისა და დახურული ტიპის თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულების დირექტორ ნ. ქ-ს შუამდგომლობა ი. ნ-ს ქ-ს მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის №88-II რს-Хმპ კანონის გამოყენების შესახებ არ დაკმაყოფილდა.

13. რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 16 ივნისის განჩინებით საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სპეციალური პენიტენციური სამსახურის №8 დაწესებულების მსჯავრდებულის, ი. გ-ს შუამდგომლობა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის 1484-VIIIმს-Хმპ კანონის გამოყენების შესახებ არ დაკმაყოფილდა. აღნიშნული განჩინება მსჯავრდებულ ი. გ-ეს ჩაბარდა 2022 წლის 1 ივლისს.

14. 2022 წლის 7 ივლისს მსჯავრდებულმა ი. გ-მ საჩივრით მომართა საქართველოს უზენაეს სასამართლოს და მოითხოვა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 16 ივნისის განჩინებაში ცვლილების შეტანა და მის მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის გავრცელება იმ საფუძლით, რომ ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის განაჩენით ყაჩალობისა და ცეცხლსასროლი იარაღის შეძენა, შენახვა, ტარების გარდა, იგი მსჯავრდებულია სხვა დანამაულების ჩადენისთვისაც, რომლებზეც ვრცელდება ზემოაღნიშნული კანონი, რაც არ გაითვალისწინა რუსთავის საქალაქო სასამართლომ.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ განიხილა საჩივრი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან (გარდა უვადო თავისუფლების აღკვეთისა) უნდა გათავისუფლდეს პირი, რომელმაც 2004 წლის 1 იანვრამდე ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული, გარდა ამ კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა (კერძოდ: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე, 109-ე, 137-ე-141-ე, 142-ე-144³, 164-ე, 179-ე, 183-ე, 223-ე-224-ე, 236-ე-

239-ე, 253-ე-255², 280-ე, 353-ე, 378-ე-379-ე და 404-ე-413-ე მუხ-ლებით, XXXVII და XXXVIII თავებით გათვალისწინებული დანამა-ულები).

3. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის გამოყენებით ი. გ-ე უნდა გათავისუფლდეს ოზურგეთის რაიონუ-ლი სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის განაჩენით საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლის მე-3 ნაწილით (რაც შეესაბამება დღეს მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტს) დანიშნული სასჯელის – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთისგან და საქართვე-ლოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 136-ე მუხლით (რაც შეესაბამება დღეს მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის პირველ ნაწილს) დანიშნული სასჯელის – 1 წლით გამასწორებელი სამუშაოსგან. რაც შეეხება ზემოაღნიშნული გა-ნაჩენით საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექ-სის 152-ე მუხლის მე-2 ნაწილის პირველი და მე-5 პუნქტებით, სა-ქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 17,243-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სა-მართლის კოდექსის 238-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქარ-თველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხ-ლის მეორე ნაწილით დანიშნულ სასჯელებს, ისინი უნდა დარჩეს უცვლელად, ვინაიდან მათზე არ ვრცელდება „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონი. ამასთან, საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ უცვლელად უნდა დარჩეს ზემოაღ-ნიშნული განაჩენით შთანთქმის პრინციპის გამოყენებით განსაზ-ღვრული საბოლოო სასჯელიც, კერძოდ, საქართველოს რესპუბ-ლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 152-ე მუხლის მეორე ნაწი-ლის პირველი და მე-5 პუნქტებით დანიშნულმა უფრო მკაცრმა სას-ჯელმა უნდა შთანთქას საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სა-მართლის კოდექსის 17,243-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და საქარ-თველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხ-ლის პირველი და მეორე ნაწილებით დანიშნული სასჯელები და ხსე-ნებული განაჩენით ი. გ-ეს მოსახდელად უნდა განესაზღვროს – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

4. საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნული გარემოე-ბების მხედველობაში მიღებით, გარდაპნის რაიონული სასამარ-თლოს 2011 წლის 30 მარტისა (განაჩენების მიხედვით სასჯელის განსაზღვრის შესახებ) და 27 მაისის (უზუსტობის აღმოფხვრის შე-სახებ) განჩინებებით და რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სის-

ხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 მარტის განჩინებით ი. გ-ს მიმართ დანიშნული საბოლოო სასჯელი უნდა დარჩეს უცვლელად.

5. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ი. გ-ს საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ი. გ-ს საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2022 წლის 16 ივნისის განჩინება;
3. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის გამოყენებით, ი. გ-ე გათავისუფლდეს ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის განაჩენით საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლის მე-3 ნაწილით (რაც შეესაბამება დღეს მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტს) დანიშნული სასჯელის – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთისგან და საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 136-ე მუხლით (რაც შეესაბამება დღეს მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლის პირველ ნაწილს) დანიშნული სასჯელის – 1 წლით გამასწორებელი სამუშაოსან;
4. ცვლილება შევიდეს ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის განაჩენში;
5. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის განაჩენით საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 152-ე მუხლის მეორე ნაწილის პირველი და მე-5 პუნქტებით დანიშნულმა უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქას საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 17,243-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით დანიშნული სასჯელები და ხსენებული განაჩენით ი. გ-ეს მოსახდელად განესაზღვროს – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
6. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 1994 წლის 12 მაისის განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

7. გარდაბნის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 30 მარტისა (განაჩენების მიხედვით სასჯელის განსაზღვრის შესახებ) და 27 მაისის (უზუსტობის აღმოფხვრის შესახებ) განჩინებებით, ასევე რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2013 წლის 4 მარტის განჩინებით ი. გ-ს მიმართ დაწინული საბოლოო სასჯელი დარჩეს უცვლელად;
8. განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

ამინისტია

განჩინება საქართველოს სახელით

№48¹-22

29 სექტემბერი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაში შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
შ. თალუმაძე,
ლ. ფაფიაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ გ. მ-ს საკა-
საციონ საჩივარი ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 23
აგვისტოს განჩინებაზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 7 აპრილის გა-
ნაჩინით გ. მ. დაუსწრებლად ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესა-
კა:

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 182-ე მუხლის
მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეყუნქტით (1999 წლის 22 ივლისის რედაქცია)
– თავისუფლების აღკვეთა 5 წლითა და 6 თვით. მასვე საქართვე-
ლოს სსკ-ის 41-42-ე მუხლების თანახმად, დამატებითი სასჯელის
სახით დაეკისრა ჯარიმა – 3500 ლარი, ასევე – 2 წლით ჩამოერთვა
სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (სა-
ბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანო-
ებში საქმიანობის უფლება;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 332-ე მუხლის
პირველი ნაწილით (1999 წლის 22 ივლისის რედაქცია) – თავისუფ-
ლების აღკვეთა 2 წლითა და 6 თვით. მასვე საქართველოს სსკ-ის

41-ე-42-ე მუხლების თანახმად, დამატებითი სასჯელის სახით და-ეკისრა ჯარიმა – 5000 ლარი, ასევე – ერთი წლით ჩამოერთვა სა-ხელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (სა-ბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანო-ებში საქმიანობის უფლება;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 341-ე მუხლით (1999 წლის 22 ივლისის რედაქცია) – თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით.

საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის თანახმად, დანიშნული სას-ჯელები შეიკრიბა და საბოლოოდ გ. მ-ს დანაშაულთა ერთობლიო-ბით განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 10 წლით, ჯარიმა – 8500 ლარი და 3 წლით ჩამოერთვა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება.

2. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 18 თებერვლის განჩინებით მსჯავრდებულ გ. მ-ს მიმართ გავრცელდა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონი:

მსჯავრდებულ გ. მ-ს გაუნახევრდა საქართველოს სსკ-ის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით (1999 წლის 22 ივლისის რე-დაქცია) დანიშნული სასჯელი და მოსახდელად დაუდგინდა თავი-სუფლების აღკვეთა 2 წლითა და 9 თვით. ასევე გაუნახევრდა და-მატებითი სასჯელის სახით დანიშნული 2 წლით ჩამორთმეული სა-ხელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (სა-ბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანო-ებში საქმიანობის უფლება და 1 წლით ჩამოერთვა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწე-სებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანო-ბის უფლება;

ერთი მეოთხედით შეუმცირდა საქართველოს სსკ-ის 332-ე მუხ-ლის პირველი ნაწილით (1999 წლის 22 ივლისის რედაქცია) დანიშ-ნული სასჯელი და მოსახდელად დაუდგინდა თავისუფლების აღ-კვეთა 1 წლით, 10 თვითა და 15 დღით, ასევე 1/4-ით შეუმცირდა დამატებითი სასჯელის სახით დანიშნული 1 წლით ჩამორთმეული სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (სა-ბიუჯეტო) დაწესებულებებში საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება და 9 თვით ჩამოერთვა სახელმწიფო და ად-გილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესე-ბულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება.

ერთი მეოთხედით შეუმცირდა საქართველოს სსკ-ის 341-ე მუხ-ლით (1999 წლის 22 ივლისის რედაქცია) დანიშნული სასჯელი და

მოსახდელად დაუდგინდა თავისუფლების აღკვეთა 1 წლითა და 6 თვით.

საბოლოოდ გ. მ-ს მოსახდელად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 6 წლით, 1 თვითა და 15 დღით. მასვე 1 წლითა და 9 თვით ჩამოერთვა სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო საბიუჯეტო დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება.

3. ბრალდებულის დაკავების ოქმის თანახმად, გ. მ. დააკავეს 2022 წლის 22 აგვისტოს .... საერთაშორისო აეროპორტის ადმინისტრაციულ შენობაში.

4. 2022 წლის 23 აგვისტოს ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულ გ. მ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა თ. ბ-მ, რომელმაც მოითხოვა გ. მ.ს მიმართ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის გავრცელება და დანიშნული სასჯელისგან მისი გათავისუფლება.

5. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 23 აგვისტოს განჩინებით გ. მ. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, გათავისუფლდა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 7 აპრილის განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 182-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 341-ე მუხლითა და სსკ-ის 332-ე მუხლის პირველი ნაწილით (1999 წლის 22 ივნისის რედაქცია) გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის დანიშნული და ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 18 თებერვლის განჩინებით შემცირებული სასჯელის – 6 წლით, 1 თვითა და 15 დღით თავისუფლების აღკვეთისგან, ასევე 1 წლითა და 9 თვით ჩამორთმეული სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებებში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლებისაგან.

გ. მ. დაუყოვნებლივ გათავისუფლდა პენიტენციური დაწესებულებიდან.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 7 აპრილის განაჩენი და ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 18 თებერვლის განჩინება სხვა ნაწილში დარჩა უცვლელად.

6. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 23 აგვისტოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა გ. მ-მ. კასატორი საჩივრით მოითხოვს გასაჩივრებულ განჩინებაში ცვლილების შეტანას, კერძოდ: ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 7 აპრილის განაჩენით გ. მ-ს მიმართ დაკისრებული დამატებითი სასჯელის, ჯარიმის – 8500 ლარის მოხდისაგან განთავისუფ-

ლებას „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის საფუძველზე, ვინაიდან ჯარიმა დღეის მდგომარეობითაც აღუსრულებელია.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეა-მოწმა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საჩი-ვარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის მე-4 მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, სისხლისამარ-თლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან უნდა გათავი-სუფლდეს (გარდა უვაღო თავისუფლების აღკვეთისა) პირი, რო-მელმაც 2004 წლის 1 იანვრამდე ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაული, გარდა ამ კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. ამავე კანონის მე-5 მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ამ კანონის მე-4 მუხლით გათვალისწინებული ამნისტია არ ვრცელდება საქართვე-ლოს სისხლის სამართლის კოდექსის 108-ე, 109-ე, 137-ე-141-ე, 142-ე-144³, 164-ე, 179-ე, 183-ე, 223-ე-224-ე, 236-ე-239-ე, 253-ე-**255²**, 280-ე, 353-ე, 378-ე-379-ე და 404-ე-413-ე მუხლებითა და XXXVII და XXXVIII თავებით გათვალისწინებულ დანაშაულებზე, ხოლო მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, ამ კანონის მე-4 მუხლით გათ-ვალისწინებული სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან გათავისუფლება ვრცელდება ძირითად სასჯელზე, დამატებით სასჯელზე, პირობით მსჯავრსა და გამოსაცდელ ვა-დაზე.

3. ამასთან, საკასაციო სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანო-ნის მე-4 მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, 2004 წლის 1 იანვრამ-დე ჩადენილი დანაშაულისათვის სასჯელის სახით შეფარდებული ჯარიმა, რომელიც ამ კანონის ამოქმედების მომენტისთვის აღსრუ-ლებულია, მსჯავრდებულს არ დაუბრუნდება, მე-8 მუხლის მე-8 პუნქტის მიხედვით კი, ამ კანონის მე-4 მუხლით გათვალისწინე-ბული დანაშაულის საქმეზე სასჯელის სახით შეფარდებული ჯა-რიმის აღსრულების მიზნით სააღსრულებო ნარმოების დაწყება და-უშვებელია, ხოლო დაწყებული სააღსრულებო ნარმოება უნდა შეწ-ყდეს ამ კანონის ამოქმედებიდან 2 კვირის ვადაში.

4. ნარმოდგენილი საქმის მასალებით დგინდება, რომ ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 7 აპრილის განაჩენით გ. მ-ს სასჯელის სახედ და ზომად, დამატებითი სასჯელის სახით, გან-საზღვრული ჰქონდა ჯარიმა – 8500 (რვა ათას ხუთასი) ლარი, რო-

მელთან მიმართებითაც საქმის წარმოების მასალებიდან და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მიერ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აღსრულების ეროვნული ბიუროდან გამოთხოვილი 20.. წლის ... სექტემბრის №... წერილიდან არ იკვეთება ჯარიმის აღსრულების ფაქტი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, ვინაიდან გ. მ-ს დამატებითი სასჯელი – ჯარიმა 2004 წლის 1 იანვრამდე ჩადენილი დანაშაულისათვის აქვს შეფარდებული, რომელიც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის ამოქმედების მომენტისთვის აღუსრულებულია, მის მიმართ უნდა გავრცელდეს ამავე კანონის მე-8 მუხლის მე-8 პუნქტის მოთხოვნა და იგი უნდა გათავისუფლდეს მითითებული სასჯელისაგან.

5. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საჩივრის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო გასაჩივრებული განჩინება უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ გ. მ-ს საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 23 აგვისტოს განჩინებაში შევიდეს შემდეგი ცვლილება:

  3. გ. მ. გათავისუფლდეს ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 7 აპრილის განაჩენით დამატებითი სასჯელის სახით დაკისრებული სასჯელის მოუხდელი ნაწილის – 8500 (რვა ათას ხუთასი) ლარი ჯარიმისგან;
  4. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2022 წლის 23 აგვისტოს განჩინება სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
  5. განჩინება საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

ნასამართლობის გაკართვულება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№516აპ-22

19 ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
მ. ვასაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
ლ. ფაფუაშვილი

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ი. წ-ს ინტე-
რესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ი-სა და თ-ის ისანი-სამგორის რა-
იონული პროკურატურის პროკურორ ბაქარ შიოშვილის საკასაციო
საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 12 აპრილის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2022 წლის 12 აპრილის განაჩენი საკასაციო წე-
სით გაასაჩივრეს მსჯავრდებულ ი. წ-ს ინტერესების დამცველმა,
ადვოკატმა ნ. ი-მა და თ-ის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურა-
ტურის პროკურორმა ბაქარ შიოშვილმა.

1.1. დაცვის მხარე საკასაციო საჩივრით ითხოვს სააპელაციო
სასამართლოს გამამტყუნებელი განაჩენის შეცვლასა და ი. წ-ს მი-
მართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენას, ვინაიდან მიიჩნევს,
რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება უკანონოა, რად-
გან ბრალად წარდგენილი მუქარის ერთადერთმა თვითმხილველმა
– დაზარალებულმა ნ. წ-მა გამოიყენა კანონით მინიჭებული უფ-
ლება და სასამართლოს არ მისცა ჩვენება; ი. წ-ს მსჯავრდება და-
ფუძნებულია მხოლოდ მოწმეების – ბ. დ-ს, გ. ფ-სა და დ. შ-ს ირიბ
ჩვენებებზე, რომლებიც არ შესწრებიან 2021 წლის 30 მაისის ბრა-
ლად წარდგენილ დანაშაულებრივ ეპიზოდს, ხოლო 1 ივნისის მოვ-
ლენებთან მიმართებით მათი განმარტებები ენინაალმდეგება ნე-
იტრალური მოწმის – მ. ბ-ს ჩვენებას; საქმეში წარმოდგენილ ფსი-
ქოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნას საფუძვლად დაედო დაზარა-
ლებულის განცხადებები, რომელიც, თავის მხრივ, სასამართლოში
სადაცვოდ გამხდარი საექსპერტო კვლევის სისწორესთან დაკავში-
რებით არ დაკითხულა; ხაზგასასმელია, რომ დაზარალებულის ჩვე-
ნების არარსებობის პირობებში სასამართლო ვერაფრით დაადგენ-

და მსჯავრდებულის მხრიდან მუქარის ფაქტს, მაგრამ ასეთის დაშვების შემთხვევაშიც კი, შეუძლებელია იმის უტყუარად მტკიცება, აღიქვა თუ არა დაზარალებულმა მუქარა რეალურად და გაუჩნდა თუ არა მისი განხორციელების საფუძვლიანი შიში, რაც ი. წ-სათვის მსჯავრად შერაცხული ქმედების აუცილებელი ნიშანია, ურომლისოდაც დანაშაულის შემადგენლობა არ არის გამოკვეთოლი.

1.2. ბრალდების მხარე წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრით ითხოვს სააპელაციო სასამართლოს განაჩენში ცვლილების შეტანას, ი. წ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით მისთვის ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენაში და მაცრი სასჯელის შეფარდებას, ვინაიდან მიიჩნევს, რომ სასამართლოს გადაწყვეტილება როგორც ი. წ-ს ოჯახის წევრის მიმართ სისტემატური სიტყვიერი შეურაცხყოფისა და დამცირების ეპიზოდში გამართლების, ასევე – მისთვის სასჯელის შემცირების ნაწილში უკანონო და დაუსაბუთებელია; კასატორის მტკიცებით, მიუხედავად იმისა, რომ დაზარალებულმა – ნ. წ-მა სასამართლოს არ მისცა მსჯავრდებულის მამხილებელი ჩვენება, სასამართლოში წარმოდგენილი სხვა მტკიცებულებებით: მოწმეების – ბ. დ-ს, გ. ფ-ს, დ. შ-სა და მ. ბ-ს ჩვენებებით, დაზარალებულის განცხადებით, შემაკავებელი ორდერებით, ორდერების ოქმებითა და ფსიქოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით უტყუარად დასტურდება ი. წ-ს მიერ ყოფილ მეუღლეზე როგორც მუქარის, ასევე – სისტემატური ფსიქოლოგიური ძალადობის ფაქტებიც; სააპელაციო სასამართლოს მიერ ი. წ-სათვის შეფარდებული სასჯელის შემცირებასთან მიმართებით კასატორი მიუთითებს, რომ სასამართლოს მსჯელობა მსჯავრდებულის ნასამართლობის გაქარწყლების ვადის პენიტენციური დაწესებულებიდან მისი გათავისუფლების მომენტიდან ათვლასთან დაკავშირებით არ არის მართებული და ენინააღმდეგება საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ პრაქტიკას, რომლის შესაბამისად, ი. წ. დანაშაულის ჩადენის დროს იყო ნასამართლობის მქონე და სასჯელი უნდა განსაზღვროდა რეციდივის წესით.

2. ბრალდების შესახებ დადგენილების მიხედვით, ი. წ-ს., – დაბადებულს ... წლის 13 მარტს, – ბრალად დაედო გენდერული ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ სისტემატური შეურაცხყოფა და დამცირება, რამაც დაზარალებულის ტანჯვა გამოიწვია; სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქა-

რის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ჩადენილი ოჯახის წევ-
რის მიმართ, რაც გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2019 წლის მაისიდან 2021 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში, ი. წ.
სისტემატურად მიდიოდა ... კორპუსის მიმდებარედ მდებარე, ყო-
ფილი მეუღლის – 6. წ-ს დროებით საცხოვრებელ სახლთან და
სთხოვდა შერიგებას. უარის მიღების შემდეგ ი. წ. 6. წ-ს გენდერუ-
ლი დისკრიმინაციის ნიშნით შეუწყნარებლობის მოტივით აყენებ-
და სისტემატურ შეურაცხყოფას, მეზობლების თანდასწრებით
ლანძღვდა და ხმამაღლა ეძახდა მსუბუქი ყოფაქცევის ქალს, რის
შედეგადაც დაზარალებული განიცდიდა ფინანსურულ ტანჯვას.

2.2. 2021 წლის 30 მაისს, შუადღის საათებში, ... კორპუსის მიმ-
დებარედ მდებარე, ყოფილი მეუღლის – 6. წ-ს დროებით საცხოვ-
რებელ სახლთან, ყოფილ მეუღლესთან შერიგებასთან დაკავშირე-
ბით ნარმოშობილი კონფლიქტის დროს, ი. წ. სიცოცხლის მოსპო-
ბით დაემუქრა 6. წ-ს, რომელსაც გაუჩნდა მუქარის განხორციელე-
ბის საფუძვლიანი შიში.

3. ი. წ-ს წარედგინა ბრალდება საქართველოს სისხლის სამარ-
თლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართვე-
ლოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწი-
ლის „დ“ ქვეპუნქტით.

4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა კოლეგის 2022 წლის 31 იანვრის განაჩენით ი. წ. საქართვე-
ლოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწი-
ლით წარდგენილ ბრალდებაში გამართლდა; იგი ცნობილ იქნა დამ-
ნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე
მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანა-
შაულის ჩადენაში და მიესაჯა – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლე-
ბის აღკვეთა, რომელიც აეთვალი 2021 წლის 1 ივნისიდან.

5. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ი. წ-მ ჩაიდინა სი-
ცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან,
გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, ჩადენი-
ლი ოჯახის წევრის მიმართ, მაგრამ უტყუარდ ვერ დადასტურდა
ოჯახის წევრის მიმართ გენდერული ნიშნით შეუწყნარებლობის მო-
ტივით სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ბრალდება,
რამაც დაზარალებულის ტანჯვა გამოიწვია.

6. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქ-
მეთა კოლეგის 2022 წლის 31 იანვრის განაჩენი სააპელაციო წე-
სით გაასაჩივრეს, ერთი მხრივ, თბილისის ისანი-სამგორის რაიო-
ნული პროკურატურის პროკურორმა ბაქარ შიოშვილმა, რომელიც
ითხოვდა განაჩენის შეცვლას, ი. წ-ს დამნაშავედ ცნობას მისთვის
ბრალად წარდგენილი ქმედებების ჩადენაში და მკაცრი სასჯელის

შეფარდებას, ხოლო, მეორე მხრივ, მსჯავრდებული ი. წ-ს ინტერე-
სების დამცველმა, ადგომატმა ნ. ი-მა რომელიც ითხოვდა ი. წ-ს
მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენას.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2022 წლის 12 აპრილის განაჩენით თბილისის სა-
ქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის
2022 წლის 31 იანვრის განაჩენში შევიდა ცვლილება; ი. წ. საქარ-
თველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი
ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში გამართლდა; იგი ცნობილ იქნა
დამნშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-
ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული და-
ნაშაულის ჩადენაში და მიესავა – 1 წლით თავისუფლების აღკვე-
თა, რომელიც აეთვალა 2021 წლის 1 ივნისიდან.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, წარ-
მოდგენილი საჩივრების საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორე-
ბის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩინა, რომ დაცვის მხარის საკა-
საციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო ბრალდების მხა-
რის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემო-
ებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო ვერ დაეთანხმება მხარეთა მითითე-
ბებს, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება, ერთი
მხრივ, ი. წ-ს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე
მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში გამართლე-
ბისა და, მეორე მხრივ, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექ-
სის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწი-
ნებული დანაშაულის ჩადენაში მისი მსჯავრდების ნაწილში უკა-
ნონო და დაუსაბუთებელია, რადგან ქვემდგომი ინსტანციის სასა-
მართლოს განაჩენში ამომწურავდ არის მითითებული იმ ფაქტობ-
რივ გარემოებებსა და მოტივებზე, რომელთა საფუძველზეც სარ-
წმუნოდ დადგინდა ი. წ-ს მიერ მისთვის მსჯავრად შერაცხული –
მუქარის ჩადენა, მაგრამ ბრალდების მხარის მიერ სასამართლოში
ნარმოდგენილი სამხილები ვერ ქმნიდნენ ი. წ-სათვის ბრალად წარ-
დგენილ – სისტემატურ შეურაცხყოფასა და დამცირებაში მისი
მსჯავრდების უტყუარ და საკმარის ერთობლიობას.

3. აღსანიშნავია, რომ დაზარალებულმა ნ. წ-მა სასამართლოს
არ მისცა ჩვენება, რისი მხედველობაში მიღებითაც, სააპელაციო
სასამართლომ გაითვალისწინა, რომ სწორედ სახელმწიფოს ეკი-
რება პოზიტიური ვალდებულება აღკვეთოს დანაშაული, დაიცვას
მსხვერპლი და პასუხისმგებლობა დააკისროს მოძალადეს, მიუხე-

დავად იმისა, გაიხმო თუ არა საჩივარი უკან დაზარალებულმა ან შეურიგდა თუ არა მოძალადეს, დაზარალებულის ჩვენების არარ-სებობის პირობებში შეაფასა ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგე-ნილი სხვა მტკიცებულებები და გადაწყვიტა, რამდენად ქმნიდნენ ისინი უტყუარ მტკიცებულებათა ერთობლიობას ი. წ-სათვის წარ-დგენილი თითოეული ბრალდების გონივრულ ეჭვს მიღმა დასადას-ტურებლად.

4. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივართან მიმართებით საყურად-ლებოა, რომ მსჯავრდებულ ი. წ-ს ინტერესების დამცველს, ადვო-კატ ნ. ი-ს გასაჩივრებული ჰქონდა პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილებაც და სააპელაციო სასამართლომ ი. წ-ს უდანაშაულობასთან დაკავშირებულ, დაცვის მხარის ყველა საკ-ვანძო არგუმენტს, რომლებიც დიდილად გამეორებულია საკასა-ციო საჩივარშიც, გასცა ამომწურავი და დასაბუთებული პასუხები და სამხილების სრულყოფილად შეფასების კვალდაკვალ მართე-ბულად მიიჩნია, რომ სასამართლოში წარმოდგენილია შეთანხმე-ბული, საქმარისი და უტყუარი მტკიცებულებები, რომელთა ერ-თობლიობით სარწმუნოდ დგინდება, რომ ი. წ-ს სიცოცხლის მოს-პობით დაემუქრა ყოფილ მეუღლეს – ნ. წ-ს, რომლის საპირისპირო მტკიცება არ გამომდინარეობს კანონის მოთხოვნათა სრული დაც-ვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეული, ურთიერ-თშეჯერებული და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლი-ობიდან, კერძოდ: მოწმეების სახით დაკითხული პატრულ-ინსპექ-ტორების – ბ. დ-სა და გ. ფ-ს ჩვენებებით უტყუარად დადგენილია, რომ 2021 წლის 1 ივნისს შემთხვევის ადგილზე გამოცხადდნენ და-ზარალებულის შეტყობინების საფუძველზე და ნახეს შეშინებული ნ. წ., რომელსაც შეურაცხყოფდა და ემუქრებოდა აგრესიული მსჯავრდებული; მოწმის სახით დაკითხული გამომძიებლის – დ. ქ-ს ჩვენებით დასტურდება, რომ 2021 წლის 1 ივნისს საგამოძიებო ორგანოში, გამოკითხვაზე მყოფი დაზარალებული იყო კვლავ აღელვებული და შეშინებული; 2021 წლის 1 ივნისს დაზარალებუ-ლის მიერ პოლიციაში თავისი ხელით შედგენილი განცხადებით ირ-კვევა, რომ 2021 წლის 30 მაისს ყოფილი მეუღლე დაემუქრა სი-ცოცხლის მოსპობით, რაც მან აღიქვა რეალურად და შეეშინდა; 2021 წლის 1 ივნისის შემაკავებელი ორდერითა და ორდერის ოქმით, რომ-ლის შინაარსს თავისი ხელმოწერით ადასტურებს დაზარალებული ნ. წ., დადგენილია, რომ სამართალდამცავების შეკითხვებზე: „ფიქ-რობთ, რომ მოძალადე მოგაყენებთ ჯანმრთელობის დაზიანებას, მოგალავთ, ჯანმრთელობას დაუზიანებს ან მოკლავს თქვენს შვი-ლებს ან სხვა ახლობელს?“, ასევე – „მოძალადე დაგმუქრებიათ ჯან-მრთელობის დაზიანებით, მოკვლით ან/და ქონების განადგურე-

ბით, რამაც თქვენში მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში გამოიწვია?“ დაზარალებულის პასუხია – „კი“. საკასაციო სასამართლო კვლავაც იმეორებს, რომ შესაძლებელია, პირდაპირი მტკიცებულება, მათ შორის პირდაპირი ჩვენებაც, ასახავდეს მომხდარ ფაქტს, მაგრამ არა მთლიანად, არამედ მხოლოდ მის ცალკეულ მონაკეთს, რაც ერთობლივად შეფასებისას, აძლევდეს სასამართლოს დანაშაულის სურათის სრულყოფილად აღდგენის შესაძლებლობას, რისი მხედველობაში მიღებითაც, მიიჩნევს, რომ ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოებმა მართვულად შეაფასეს საქმეში არსებული მტკიცებულებები მათი რელევანტურობის, დასაშეგებობისა და უტყუურობის თვალსაზრისით და სწორად მიიჩნიეს, რომ წარმოდგენილი სამხილების ერთობლიობით სარწმუნოდ დგინდება, რომ ი. წ-ს ქმედებაში გამოკვეთილია მისთვის ნარდგენილი დანაშაულის – სიცოცხლის მოსპობის მუქარის შემადგენლობა.

5. ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივართან მიმართებით, საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოტივაციას და მიიჩნევს, რომ ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებებით უტყუურად ვერ დადგინდა ი. წ-ს მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით მისთვის ბრალად შერაცხული ქმედების ჩადენა, კერძოდ: დაზარალებულმა ნ. წ-მა სასამართლოს არ მისცა ჩვენება და გამოკვეთილი არ არის საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 243-ე მუხლის პირველი და მე-2 ნაწილებით გათვალისწინებული შემთხვევა. ამდენად, შეუძლებელია დაზარალებულის მიერ გამოიძიების დროს, გამოკითხვისას, მიწოდებული ინფორმაციის გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის გამოსატანად; საკასაციო საჩივარში მითითებული სხვა მტკიცებულებებიდან: პატრულ-ინსპექტორების – ბ. დ-სა და გ. ფ-ს ჩვენებები, რომლებმაც 2021 წლის 1 ივნისს შემთხვევის ადგილზე მისვლისას ნახეს აგრესიული მსჯავრდებული, რომელიც შეურაცხყოფდა და ემუქრებოდა შეშინებულ დაზარალებულს, მაგრამ ამ მოწმეთა ჩვენებები ბრალდების შესახებ დადგენილებაში მითითებულ, ი. წ-ს სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ფაქტებთან მიმართებით არის – ირიბი და ვერ დაედება საფუძვლად გამამტყუნებელ განაჩენს, ისევე, როგორც მოწმების – დ. შ-სა და მ. ბ-ს განმარტებები; რაც შეეხება დაზარალებულის 2021 წლის 1 ივნისის განცხადებას, 2019 წლის 4 მაისს, 2021 წლის 1 მარტსა და 2021 წლის 1 ივნისს გამოცემულ შემაკავებელ ორდერებსა და ორდერების ოქმებს, რომლებზეც აპელირებს ასევე კასატორი თავის საკასაციო საჩივარში, საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ ზემოაღნიშნული სამხილები ბრალდების შესახებ დადგენილებაში მითითებულ

კონკრეტულ გარემოებებთან დაკავშირებით, რომ ი. წ. 2019 წლის მაისიდან 2021 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში სთხოვდა ყოფილ მეუღლეს შერიგებას, უარის მიღების გამო კი, გენდერული ნიშით შეუწყნარებლობის მოტივით, სისტემატურად აყენებდა შეურაცხყოფას, მეზობლების თანდასწრებით ლანძღვდა, უწიდებდა მსუბუქი ყოფაქცევის ქალს, კონკრეტულად არაფრისმთქმელია; ასევე შეუძლებელია ბრალად შერაცხული კონკრეტული ქმედებების უტყუარად დადგენა და მითუფრო – გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანა მხოლოდ ფსიქოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე, რომლითაც დგინდება, რომ ი. წ.-ს ქმედებების შედეგად წ. განიცდიდა ფსიქოლოგიურ ტანჯვას. ყოველივე ზემოაღნიშულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლომ მართებულად მიიჩნია, რომ ბრალდების მხარის მიერ სასამართლოში წარმოდგენილი მტკიცებულებების საკმარისი ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა ვერ დგინდება ი. წ.-ს მიერ ყოფილი მეუღლის სისტემატური შეურაცხყოფისა და დამცირების ფაქტები.

6. ამასთან საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ ი. წ.-სათვის სასჯელის შემცირებას არ აქვს კანონიერი გამართლება და აღნიშნავს: სააპელაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ ი. წ.-ს ქმედებაში არ იყო გამოკვეთილი პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება – დანაშაულის რეციდივი და რეციდივის შემთხვევაში სასჯელის განსაზღვრის სავალდებულო წესების მხედველობაში მიღების გარეშე შეუფარდა მას სასჯელი, რასაც საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

7. სააპელაციო სასამართლოს მოტივაცია, რომელიც საფუძვლად დაედო შეფარდებული სასჯელის შემსუბუქებას, მდგომარეობს შემდეგში: საქმის მასალებით დადგენილია, რომ საქართველოს სასჯელალსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს აღმოსავლეთ საქართველოს ადგილობრივი საბჭოს 2013 წლის 30 სექტემბრის № გადაწყვეტილებით ი. წ. გათავისუფლდა სილნალის რაიონულ სასამართლოს 2012 წლის 17 თებერვლის განაჩენით თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული სასჯელისაგან – 4 თვითა და 11 დღით ადრე. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, თუ მსჯავრდებული კანონით დადგენილი წესით სასჯელის მოხდისაგან ვადმიდე გათავისუფლდა ან თუ მას სასჯელის მოუხდელი ნაწილი შეეცვალა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით, ნასამართლობის გაქარწყლების ვადა შესაბამისად გამოითვლება სასჯელის ფაქტობრივად მოხდილი ვადიდან ან უფრო მსუბუქი სახის სასჯელის (ძირითადი და დამატებითი) მოხდის მომენტიდან, ხო-

ლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ნა-სამართლობა გაქარნყლდება მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფ-ლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან ექვსი წლის შემდეგ, რისი გათვალისწინებითაც, სააპელაციო სასამარ-თლომ მიიჩნია, რომ ი. წ-ს პენიტენციური დაწესებულებიდან გა-თავისუფლების თარიღიდან (2013 წლის 30 სექტემბრიდან) ნასა-მართლობის გაქარნყლებამდე განსაზღვრული ექვსწლიანი ვადა გასულია 2019 წელს და, ამდენად, დანაშაულის ჩადენის დროს – 2021 წლის 30 მაისს მას ნასამართლობა პქონდა გაქარნყლებული, შესაბამისად, სასჯელის შეფარდებისას მის მიმართ არ უნდა გავ-რცელებულიყო რეციდივის დროს სასჯელის განსაზღვრის გან-სხვავებული წესი.

8. საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო სასამარ-თლოს ზემომითითებულ მოტივაციას და ი. წ-ს ქმედებაში გამოკ-ვეთილ დანაშაულის რეციდივსა და სიღნაღის რაიონული სასამარ-თლოს 2012 წლის 17 თებერვლის განაჩენით საქართველოს სის-ხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაუ-ლისათვის ნასამართლობის გაქარნყლების სადაცოდ გამხდარ სა-კითხთან მიმართებით აღნიშნავს:

9. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-17 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დანაშაულის რეციდივი ნიშნავს წი-ნათ განზრახი დანაშაულისათვის ნასამართლევი პირის მიერ გან-ზრახი დანაშაულის ჩადენას, ხოლო ამავე კოდექსის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე – დანაშაულის რეციდივის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სას-ჯელის ვადა, სულ მცირე, 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისათვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას.

10. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მსჯავრდებული ნასამართლევად ით-ვლება გამამტყუნებელი განაჩენის კანონიერ ძალაში შესვლის დღი-დან ნასამართლობის გაქარნყლების ან მოხსნის მომენტამდე. ნა-სამართლობა მხედველობაში მიიღება სისხლისამართლებრივი პა-სუსტისმებლობის, დანაშაულის კვალიფიკაციისა და სისხლისამარ-თლებრივი ზემოქმედების ღონისძიების საკითხის გადაწყვეტისას. ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, ნაკლე-ბად მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავ-რდებულის ნასამართლობა გაქარნყლდება სასჯელის მოხდიდან სამი წლის შემდეგ, ხოლო ამავე მუხლის მე-4 ნაწილით – თუ მსჯავ-რდებული კანონით დადგენილი წესით სასჯელის მოხდისაგან ვა-

დამდე იქნა გათავისუფლებული ან თუ მას სასჯელის მოუხდელი ნაწილი შეეცვალა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით, ნასამართლობის გაქარნყლების ვადა შესაბამისად გამოითვლება სასჯელის ფაქტობრივად მოხდილი ვადიდან ან უფრო მსუბუქი სახის სასჯელის (ძირითადი და დამატებითი) მოხდის მომენტიდან. ამავე მუხლის მე-6 ნაწილის მიხედვით, გაქარნყლებული ან მოხსნილი ნასამართლობა მხედველობაში არ მიიღება სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობის, დანაშაულის კვალიფიკაციისა და სისხლისამართლებრივი ზემოქმედების ღონისძიების საკითხის გადაწყვეტისას.

11. ნასამართლობის გაქარნყლების ვადის ათვლასთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო კვლავაც იმეორებს: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის მე-3 ნაწილით ნასამართლობის გაქარნყლების ვადები დალაგებულია სასჯელთა სიმძიმის ზრდადობის მიხედვით და განსაზღვრულია, რომ ნასამართლობა გაქარნყლდება: ა) პირობით მსჯავრდებულისა (ვისაც შეფარდებული სასჯელი მთლიანად ჩაეთვალა პირობითად) – გამოსაცდელი ვადის გასვლის შემდეგ; ბ) თავისუფლების აღკვეთაზე უფრო მსუბუქი სასჯელით მსჯავრდებულისა (ვისაც შეფარდებული აქვს ჯარიმა, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა, საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომა, გამასწორებელი სამუშაო, სამხედრო პირის სამსახურებრივი შეზღუდვა ან შინაპატიმრობა) – სასჯელის მოხდიდან ერთი წლის შემდეგ; გ) ნაკლებად მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან სამი წლის შემდეგ; დ) მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან ექვსი წლის შემდეგ; ე) განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულისათვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან რვა წლის შემდეგ. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად კი, თუ მსჯავრდებული კანონით დადგენილი წესით სასჯელის მოხდისაგან ვადამდე იქნა გათავისუფლებული (მოუხდელი სასჯელი შეეცვალა პირობითად) ან თუ მას სასჯელის მოუხდელი ნაწილი შეეცვალა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით (მაგალითად: საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ან შინაპატიმრობით), ნასამართლობის გაქარნყლების ვადა შესაბამისად გამოითვლება სასჯელის ფაქტობრივად მოხდილი ვადიდან ან უფრო მსუბუქი სახის სასჯელის (ძირითადი და დამატებითი) მოხდის მომენტიდან (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 17 დეკემბრის განაჩენი №691აპ-21 საქმეზე, სამოტივაციო ნაწილი, პუნქტი 7).

12. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შესაბამისად,

რომელსაც საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება, თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულს, რომელსაც სასჯელის სახე არ შეცვლია უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით, არამედ მხოლოდ სასჯელის მოხდის ფორმა შეეცვალა პირობითი მსჯავრით, გაცილებით ადრე დაეწყება ნასამართლობის გაქარწყლების ვადის ათვლა, ვიდრე იმას, ვისაც თავისუფლების აღკვეთა შეეცვალა უფრო მსუბუქი სახის სასჯელით (მაგალითად: საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ან შინაპატიმრობით), რაც, ერთი მხრივ, უსამართლოა, ხოლო, მეორე მხრივ, ენინააღმდეგება კანონმდებლის მიერ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის ხასიათისა და ხარისხის გათვალისწინებით, სასჯელების სიმძიმის ზრდადობის მიხედვით დალაგებულ ნასამართლობის გაქარწყლებისათვის მკაფიოდ დადგენილი ვადების გამოთვლის წესს. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ კანონიერად გაუმართლებელია სასჯელის ფაქტობრივად მოხდის იმგვარად განმარტება, რომ ჩადენილი დანაშაულისათვის ნასამართლობის გაქარწყლების ვადის დინება დაინუოს მანამ, სანამ სასჯელი ფაქტობრივად არ დასრულებულა და არსებობს პირობითი მსჯავრის გაუქმებისა და მოუხდელი სასჯელის აღსრულების რეალური შესაძლებლობა.

13. სისხლის სამართლის მატერიალური კანონმდებლობა ითვალისწინებს ნასამართლობის გაქარწყლების ორგანიზებას: სასჯელის დასრულებისთანავე (პირობით მსჯავრდებულისა – გამოსაცდელი ვადის გასვლისას) და სასჯელის დასრულებიდან გარკვეული დროის შემდეგ (თავისუფლების აღკვეთაზე უფრო მსუბუქი სასჯელით მსჯავრდებულისა – სასჯელის მოხდიდან ერთი წლის შემდეგ; თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულისა – დანაშაულების სიმძიმის მიხედვით, სასჯელის მოხდიდან – 3; 6 და 8 წლის შემდეგ), მაგრამ ცალსახაბა, რომ ორივე შემთხვევა დაკავშირებულია სასჯელის დასრულებასთან და ერთმნიშვნელოვნად დაუშვებელია ნასამართლობის გაქარწყლების ვადა მიედინებოდეს დაუსრულებელი სასჯელის პარალელურად.

14. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს: სიღნაღის რაიონული სასამართლოს 2012 წლის 17 თებერვლის განაჩენით ი. წ. ცნობილი იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით და განაჩენთა ერთობლიობით, საბოლოოდ მიესაჯა – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც – 3 წელი განესაზღვრა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო დარჩენილი – 3 წელი ჩაეთვალა პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა – 4 წელი; სიღნაღის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 4 თებერვლის განჩინებით ი. წ-ს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012

წლის 28 დეკემბრის კანონის საფუძველზე □ 1/4-თ შეუმცირდა სიღ-ნალის რაიონული სასამართლოს 2012 წლის 17 თებერვლის განაჩე-ნით შეფარდებული სასჯელი და მოსახდელად განესაზღვრა – 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, საიდანაც – 2 წელი და 3 თვე განესაზღვრა პენიტენციურ დაწესებულებაში მოსახდელად, ხოლო დარჩენილი – 2 წელი და 3 თვე ჩაეთვალა პირობითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა – 3 წელი; ი. წ-ს სასჯელი აეთვა-ლა – 2011 წლის 10 ნოემბრიდან, ხოლო საქართველოს სასჯელალ-სრულებისა და პრობაციის სამინისტროს აღმოსავლეთ საქართვე-ლოს ადგილობრივი საბჭოს გადაწყვეტილებით იგი 2013 წლის 30 სექტემბერს გათავისუფლდა პირობით ვადამდე – 4 თვითა და 11 დღით ადრე. ამდენად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექ-სის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ ქვეპუნ-ქტებით გათვალისწინებული მძიმე კატეგორიის დანაშაულისათ-ვის თავისუფლების აღკვეთით მსჯავრდებულმა ი. წ-მა, რომელ-საც მისჯილი – 4 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთიდან 2 წელი და 3 თვე განესაზღვრა პენიტენციურ დაწესებულებაში მო-სახდელად, ხოლო დარჩენილი – 2 წელი და 3 თვე ჩაეთვალა პირო-ბითად და გამოსაცდელ ვადად დაუდგინდა – 3 წელი, პენიტენცი-ური დაწესებულებიდან პირობით ვადამდე ადრე გათავისუფლე-ბის შემდეგ განაგრძო პირობითად ჩათვლილი სასჯელის მოხდა, რომლის გამოსაცდელი ვადა დაუსრულდა 2017 წლის 9 თებერვალს. ამდენად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხ-ლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით გათ-ვალისწინებული მძიმე კატეგორიის დანაშაულისათვის თავისუფ-ლების აღკვეთით მსჯავრდებულ ი. წ-ს, რომელსაც მხოლოდ სას-ჯელის ნაწილი ჰქონდა ჩათვლილი პირობითად, საქართველოს სის-ხლის სამართლის კოდექსის 79-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვე-პუნქტის საფუძველზე ნასამართლობა გაუქარწყლდებოდა სასჯე-ლის სრულად მოხდიდან – 2017 წლის 9 თებერვლიდან – ექვსი წლის შემდეგ – 2023 წლის 9 თებერვალს, რისი მხედველობაში მიღები-თაც, ახალი დანაშაულის ჩადენის დროს – 2021 წლის 30 მაისს, რომ-ლისთვისაც იგი ამჟამად მსჯავრდებულია, წინა ნასამართლობა კა-ნონით დადგენილი წესით გაქარწყლებული არ ჰქონია.

15. ამდენად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია: სასამართლო-ში წარმოდგენილი ყველა ფაქტობრივი და სამართლებრივი გარე-მოების ერთობლივად, ურთიერთშეჯერების გზით განხილვასა და მათ ობიექტურ ანალიზს მივყავართ დასკვნამდე, რომ ი. წ-ს ქმე-დებაში ცალსახად გამოკვეთილია პასუხისმგებლობის დამამძიმე-ბელი გარემოება – დანაშაულის რეციდივი, რისი მხედველობაში მიღებითაც, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქმის მასა-

ლებში არ იყო გამოკვეთილი ი. წ-სათვის კანონით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმუმზე უფრო ნაკლები სასჯელის – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთის შეფარდების წინაპირობები, ვინაიდან საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 58-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილის მუხლში ან მუხლის ნაწილში მითითებულია ნასამართლობაზე, როგორც დანაშაულის მაკვალიფიცირებელ ნიშანზე, აგრეთვე ამავე კოდექსის 55-ე მუხლით (სასამართლოს შეუძლია დანიშნოს სისხლის სამართლის კოდექსის შესაბამისი მუხლით დაწესებული სასჯელის ზომის უდაბლეს ზღვარზე ნაკლები სასჯელი ან სხვა, უფრო მსუბუქი სახის სასჯელი, თუ მხარეებს შორის დადებულია საპროცესო შეთანხმება) ან 63-ე მუხლის პირველი ნაწილით (თუ მხარეებს შორის დადებულია საპროცესო შეთანხმება, სასამართლო უფლებამოსილია დაადგინოს, რომ დანიშნული სასჯელი ჩაითვალოს პირობითად) გათვალისწინებული საფუძვლების არსებობისას, დანაშაულის რეციდივის დროს სასჯელის დანიშვნისას მხედველობაში არ მიიღება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 58-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული წესი.

16. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 111', 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაული ისჯება ჯარიმით ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ვადით ას სამოცდათიდან ორას საათამდე ან გამასწორებელი სამუშაოთი ვადით ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ და მიიჩნევს, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ სრულად შეაფასა როგორც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე, 53-ე, 58-ე მუხლებით დადგენილი სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო გარემოებები, ასევე – პირის ინდივიდუალური მახასიათებლები და ი. წ-ს, პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამდიმებელი გარემოებების მხედველობაში მიღებით, კანონიერი და სამართლიანი სასჯელი – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა შეუფარდა, რომელიც სრულად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს – სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებასა და დამნაშავის რესოციალიზაციას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, ამავე მუხლის მე-3 ნაწილით, 308-ე მუხლის მე-2 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ო. წ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ ნ. ი-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
– თბილისის ისანი-სამგორის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ბაქარ შიოშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 12 აპრილის განაჩენში შევიდეს ცვლილება;
3. ი. წ. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში გამართლდეს;
4. ი. წ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და მიესაჯოს – 1 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა, რომელიც აეთვალის განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან;
5. ი. წ-ს სასჯელის მოხდის ვადაში ჩაეთვალოს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 12 აპრილის განაჩენით დანიშნული სასჯელი – 1 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 12 აპრილის განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

პერძო ნაწილი

1. დანაშაული ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების ნინააღმდეგ

მძღვანელობისაგენერაცია

განაჩენი
საქართველოს სახელი

№311აპ-22

1 აგვისტო, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

- მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
- შ. თაღუმაძე,
- ნ. სანდოძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა თბილისის დიდუბე-ჩუღუ-
რეთის რაიონული პროკურორული პროკურორობის ანუქალა გეოთასა და
მსჯავრდებულ ლ. ზ-ის ადვოკატების – ბ. ჯ-ისა და ა. კ-ის საკასა-
ციონ საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სა-
მართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი
განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 30 ივნისის განაჩენით ლ. ზ. – ნა-
სამართლობის არმქონე, – ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართვე-
ლოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის
„გ“ ქვეპუნქტით და მიესაჯა 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომ-
ლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავების მომენტიდან – 2020 წლის
20 ნოემბრიდან.

2. განაჩენის მიხედვით, ლ. ზ-ს მსჯავრი დაედო მძევლად ხელ-
ში ჩაგდებაში იმ მიზნით, რომ მძევლის გათავისუფლების პირობით
აიძულოს ორგანიზაცია და პირი, შეასრულოს ესა თუ ის მოქმედე-
ბა, ჩადენილი ორი ან მეტი პირის მიმართ.

- 3. აღნიშნული ქმედება გამოიხატა შემდეგში:
- o 2020 წლის 20 ნოემბერს, დაახლოებით 16:30 საათზე, თ-ის გამ-
ზირის №1...ში მდებარე შპს „მ.“ შენობაში შეიქრა ლ. ზ-ი, რო-
მელმაც ცეცხლსასროლი იარაღისა და ხელყუმბარის მსგავსი
საგნების გამოყენების მუქარით, სხვადასხვა მოთხოვნის შეს-

- რულების სანაცვლოდ, მქევლად ხელში ჩაიგდო აღნიშნულ შენობაში მყოფი 19 პირი;
- o ლ. ზ-მა მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის შენობაში შეჭრისთანავე, ცეცხლსასროლი იარაღისა და ხელყუმბარის მსგავსი საგნების დემონსტრირებით შენობაში მყოფ პირებს განუცხადა, რომ ხელყუმბარა იყო საბრძოლო და გახსნილ მდგომარეობაში და მოსთხოვა, დამორჩილებოდნენ მის მითითებებს;
  - o ლ. ზ-მა შენობაში მყოფ პირებს, უკეთ გაკონტროლების მიზნით, მოსთხოვა, ერთად დაჯგუფებულიყვნენ ოთახის ცენტრში, რის შემდეგაც მოითხოვა, დაერევათ მის მიერ მითითებულ ნომრებზე, კერძოდ: საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ 112-სა და ტელევიზიებში, რათა მას საჯაროდ გაეხმოვანებინა თავისი მოთხოვნები;
  - o ლ. ზ-ი შენობაში მყოფ პირებს ერთი ხელით, პერიოდულად უმიზნებდა ცეცხლსასროლი იარაღის მსგავსი საგანს, ხოლო მეორე ხელით, ახდენდა ხელყუმბარის მსგავსი საგნის დემონსტრირებას, რის გამოც დაზარალებულებს გაუჩნდათ საფუძვლიანი და რეალური შიში, რომ მას შეიძლებოდა, გამოყენებინა ხელყუმბარისა და იარაღის მსგავსი საგნები და როგორც საკუთარი, ასევე შენობაში მყოფი სხვა პირების სიცოცხლის გადარჩენის მიზნით, იძულებული გახდნენ, შესრულებინათ მისი მოთხოვნები;
  - o აღნიშნულის შემდეგ ლ. ზ-მა ერთ-ერთ მქევალს მოსთხოვა, მისი მობილური ტელეფონის გამოყენებით სოციალურ ქსელ „ფით“ პირდაპირი ჩართვა, რა დროსაც მან მქევლების გათავისუფლების პირობით წამოაყენა რამდენიმე მოთხოვნა. ლ. ზ-მა მისი მოთხოვნების შესრულების იძულების მიზნით, დაზარალებულებს აღუკეთა თავისუფალი გადაადგილების საშუალება. ყოველივე ზემოაღნიშნულის შედეგად დაზარალებულებს მიადგათ მორალური ზიანი.
4. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 30 ივნისის განაჩენი სააპელაციო ნესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ლ. ზ-ის ადვოკატმა ა. კ-ემ, რომელმაც მოითხოვა: გასაჩივრებული განაჩენის შეცვლა და ლ. ზ-ის ქმედების გადაკვალიფიცირება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.
5. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენით მსჯავრდებულის ადვოკატის სააპელაციო საჩივარი დაემაყოფილდა ნაწილობრივ და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2021 წლის 30 ივნისის განაჩენი შეიცვალა, კერძოდ: ლ. ზ-ის ქმედება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტიდან გადაკვალიფიცირდა ამავე კოდექსის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტზე და მიესაჯა 7 წლით თავისუფლების აღკვეთა, რომლის მოხდის ათვლა დაეწყო დაკავების მომენტიდან – 2020 წლის 20 ნოემბრიდან.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს:

- ✓ თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ანუელა გეთიამ, რომელიც საჩივრით ითხოვს: გასაჩივრებული განაჩენის შეცვლას; ლ. ზ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და ამ მუხლით გათვალისწინებული უფრო მეცრი სასჯელის განსაზღვრას;
- ✓ მსჯავრდებულ ლ. ზ-ის ადვოკატებმა – ბ. ჯ-ემ და ა. კ-ემ, რომლებიც საჩივრით ითხოვენ ლ. ზ-ის ქმედების გადაკვალიფიცირებას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

7. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 29 ივნისის განჩინებით დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ ანუელა გეთიასა და მსჯავრდებულ ლ. ზ-ის ადვოკატების – ბ. ჯ-ისა და ა. კ-ის საკასაციო საჩივრები დაშვებულ იქნა განსახილველად და საქმის განხილვა ზეპირი მოსმენის გარეშე დაინიშნა 2022 წლის პირველ აგვისტოს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ განიხილა წარმოდგენილი საკასაციო საჩივრები, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრების საფუძვლი-ანიბა და მიიჩნია, რომ მსჯავრდებულის ადვოკატების მოთხოვნა არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო პროკურორის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საკასაციო სასამართლო, საქმის მასალებიდან გამომდინარე, დადგენილად მიიჩნევს თბილისის საქალაქო სასამართლოს განაჩენით დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს, რომლებიც დასტურდება საქმეში არსებული საკმარისი და უტყუარი შემდეგი მტკიცე-

ბულებრივით: მოწმეების, მათ შორის დაზარალებულების ჩვენებებით; წერილობითი მტკიცებულებით; ამოღების ოქმებით; საზოგადოებრივი უსაფრთხოების მართვის ცენტრ 112-ში შესული შეტყობინებებით; ვიდეოჩანანერების დათვალიერების ოქმებით; ლ. ზის დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის, მისი ავტომანქანის ჩხრეკისა და ამოღების, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების, ინფორმაციის გამოთხოვის, სუნისა და ნერწყვის ნიმუშების აღების ოქმებით; ოდოროლოგიური, ბალისტიკური, ქიმიური, პიროტექნიკური, ფსიქიატრიული, ბიოლოგიური, მიკრონანილაკური, პაბიდოსკოპიური ექსპერტიზების დასკვნებით; ვიდეოჩანანერებით, საქმეში არსებული ნივთიერი და სხვა მტკიცებულებებით, რომლებიც მხარეებმა უდავოდ ცნეს და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, მიერთოს პრეიუდიციული მნიშვნელობა.

3. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ აღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება ლ. ზ-ის მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულებრივი ქმედების ჩადენა და ამ ქმედების სამართლებრივ კვალიფიკაციასთან მიმართებით ეთანხმება თბილისის საქალაქო სასამართლოს განმარტებას, რომლის თანახმად, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის სისხლისამართლებრივი დაცვის ობიექტია ადამიანის პირადი თავისუფლება და უშიშროება, რომელიც გარანტირებულია საქართველოს კონსტიტუციით, ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო დეკლარაციითა და სამოქალაქო და პოლიტიკური უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტით. ამ დანაშაულისგან დაცვის ობიექტია ასევე მექანური პირთა (ორგანიზაციები და ფიზიკური პირები) თავისუფლება და უსაფრთხო გარემოში ცხოვრების უფლება. გარდა ამისა, მძევლად ხელში ჩაგდებამ შეიძლება გამოიწვიოს ცალკეულ ორგანიზაციათა ნორმალური მუშაობის ჩაშლა ან დროებით შეფერხება. ფაკულტატურ ობიექტს კი წარმოადგენს ადამიანის ღირსება, სიცოცხლე და ჯანმრთელობა. მძევლად ხელში ჩაგდება არის ფორმალური დანაშაული. იგი იწყება ადამიანის მძევლად ხელში ჩაგდების მომენტიდან და შემდეგ უწყვეტად მიედინება, რა დროსაც მნიშვნელობა არ აქვს მძიმე შედეგის დადგომას ან იმ გარემოებას, მოასწორებს თუ არა დამნაშავე მესამე პირთათვის ულტიმატურის წაყენებას. მძევლის ხელში ჩაგდება დამნაშავისათვის არის რაიტ მიზნის მიღწევის საშუალება. ობიექტური მხრივ, მძევლად ხელში ჩაგდება ხორციელდება ადამიანის თავისუფლების მართლსაწინააღმდეგო შეზღუდვით. მძევლად ხელში ჩაგდებულს

შეზღუდული აქვს გარე სამყაროსთან კონტაქტი და წართმეული – თავისუფალი გადაადგილების უფლება. განსხვავებით თავისუფლების უკანონო აღკვეთისაგან, მძევლის გათავისუფლება დამოკიდებულია იმ გარემოებაზე, შეასრულებენ თუ არა მესამე პირები დამნაშავის მოთხოვნას. აქედან გამომდინარე, მძევლად ხელში ჩაგდება მოიცავს ისეთ ქმედებებს, როგორიცაა გამოძალვა და იძულება. ამდენად, როცა დამნაშავე მძევლის გათავისუფლების სანაცვლოდ მოითხოვს რაიმე მოქმედების შესრულებას, ქმედება უნდა დაკავალიფიცირდეს მხოლოდ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლით. მოთხოვნათა დასაქმაყოფილებლად დაზარალებულის იძულება მუქარის სხვადასხვა სახით, მათ შორის ძალადობის ან ძალადობის მუქარის გამოყენებითაა შესაძლებელი. კონკრეტულ შემთხვევაში კი ლ. ზ-ის მოქმედება – შენობაში ხელყუმბარითა და იარაღით შესვლა თავიდანვე გამიზნული იყო იქ მყოფი პირების შესაშინებლად და მათთვის დამოუკიდებლად გადაადგილების უფლების შესაზღუდად. მან თავისი ქმედებით თავისუფალი გადაადგილების შესაძლებლობა წაართვა შენობაში მყოფ პირებს. მიუხედავად იმისა, რომ იგი არ გამოირჩეოდა აგრესიულობით, სასამართლო სხდომაზე დაკითხულმა ყველა დაზარალებულმა განმარტა, რომ მათ ძალაში შეეშინდათ, ყველამ აღიქვა, რომ ლ. ზ-ს ერთ ხელში საბრძოლო ყუმბარა ეჭირა, ხოლო მეორეში – ცეცხლსასროლი პისტოლეტი. სწორედ მისი კატეგორიული მითითებით დადგნენ შენობის კონკრეტულ ნაწილში და მხოლოდ მისი თანხმობით შეძლო რამდენიმე პირმა იქაურობის დატოვება. შენობაში ყოფნისას ლ. ზ-მა მოასწრო მესამე პირთათვის ულტიმატუმის წაყენება და მოთხოვნა, რომ ტელევიზიების მისვლამდე და თავისი მოთხოვნების გახმაურებამდე იქ მყოფი პირები შენობას ვერ დატოვებდნენ. დადასტურებულია, რომ დაწესებულებაში დარჩენილმა პირებმა მხოლოდ მას შემდეგ შეძლეს შენობის დატოვება, რაც ლ. ზ-მა შეიტყო, რომ მისი მოთხოვნები ტელევიზიით გადაიცა. ამასთან, სასამართლომ მიუთითა, რომ მძევლად ხელში ჩაგდების დროს დამნაშავე პირს თვით მძევლის მიმართ, როგორც წესი, პრეტენზია არ გააჩნია. დამნაშავისათვის მძევლის ხელში ჩაგდება არის კონკრეტული მიზნის მიღწევის საშუალება, რაც მოცემულ შემთხვევაში ლ. ზ-ისათვის იყო თავისი მოთხოვნების ტელევიზიით გაშუქება, კერძოდ: ქვეყანაში კაზინოებისა და ონლაინთამაშების გაუქმება; სესხების არაუმეტეს 7%-ად გაცემა; აფთიაქებში გასაყიდ მედიკამენტებზე მაქსიმუმ 10%-იანი ფასნამატის განსაზღვრა; ამ მოთხოვნების შესასრულებლად პარლამენტის შეკრება და საკანონმდებლო დონეზე გადაწყვეტა, ხოლო მძევლების მიმართ მას მსგავსი პრეტენზია არ გააჩნდა.

4. ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებები საპელაციო სა-სამართლომაც დადგენილად მიიჩნია, გარდა ერთი გარემოებისა, კერძოდ, საპელაციო პალატის მოსაზრებით, ლ. ზ-ის მოთხოვნების ადრესატები არ არსებობდნენ, რის გამოც მისი ქმედება სა-ქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნა-ნილის „გ“ ქვეპუნქტიდან (მძევლად ხელში ჩაგდება) გადააკალი-ფიცირა ამავე კოდექსის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნ-ქტზე (თავისუფლების უკანონო აღკვეთა), რასაც საკასაციო პა-ლატა არ იზიარებს.

5. ამასთან, საპელაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ, სუბიექტური მხრივ, მძევლად ხელში ჩაგდება არის მიზნით დაფუძნებული დელიქტი. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლში აღნერილი მიზნის გარეშე ქმედება ვერ დაკვალიფიცირ-დება მძევლად ხელში ჩაგდებად. დანაშაული დამთავრებულად ით-ვლება პირის მძევლად ხელში ჩაგდების მომენტიდან და მნიშვნე-ლობა არ აქვს, მოასწრო თუ არა დამნაშავემ მესამე პირთათვის მოთხოვნების წაყენება, მაგრამ აუცილებელია დადასტურდეს, რომ დამნაშავეს ამოძრავებს მიზანი, მძევლის გათავისუფლების სანაც-ვლოდ, აიძულოს მესამე პირი, შეასრულოს მისი მოთხოვნა.

6. პირის ქმედების სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხ-ლით კვალიფიკაციისათვის აღნიშნული მსჯელობა მართებულია, თუმცა საპელაციო პალატამ საქმის ფაქტობრივი გარემოებები ლ. ზ-ის მოთხოვნების ადრესატებთან მიმართებით არასწორად შეა-ფასა და მიუთითა, რომ ლ. ზ-ის მოთხოვნებს ადრესატები არ ჰყავ-და, კონკრეტული პირის თუ ორგანიზაციის სახით და მოთხოვნე-ბის შინაარსიდან გამომდინარე, ლოგიკურად ასეთი ადრესატი ვერც იარსებებდა. საპელაციო სასამართლოს მსჯელობით, მედიკამენ-ტების ფასებს არ ანსებს არც კონკრეტული პირი, არც ორგანიზა-ცია და არც სახელმწიფო ორგანო და ამ ნაწილში მოთხოვნას ადრე-სატი, უპრალოდ, არ ჰყავდა, ხოლო დარჩენილი ორი მოთხოვნის შესრულება თეორიულად შეუძლია სახელმწიფოს, კერძოდ, საკა-ნონმდებლო ორგანოს. ამ მოსაზრების გამო, საპელაციო სასამარ-თლომ მიიჩნია, რომ ლ. ზ-ის ქმედება არ ყოფილა მიმართული პი-რის ან ორგანიზაციის იძულებისაკენ, შეესრულებინათ ან არ შეეს-რულებინათ ესა თუ ის მოქმედება.

7. ამავე დროს, საპელაციო სასამართლო არ დაეთანხმა პირვე-ლი ინსტანციის სასამართლოს სამართლებრივ შეფასებას და გან-მარტა, რომ ლ. ზ-ის მიერ მოთხოვნების მასობრივად გახმაურება, მათ შორის ტელევიზიების მეშვეობით, არასწორად იქნა მიჩნეული მესამე პირებზე ულტიმატუმის წაყენებად, რადგან მოცემულ საქ-მეში მესამე პირები (ამ ტერმინის სისხლის სამართლის კოდექსის

144-ე მუხლისეული შინაარსით) არ არსებობენ და ვერც იარსებებენ. ასეთ პირობებში გაურკვეველია, ვის წაუყენა მოთხოვნები მსჯავრდებულმა. მძევლის ხელში ჩაგდება დამნაშავისათვის არის რაიმე მიზნის მიღწევის საშუალება, ხოლო ამ კონკრეტულ შემთხვევაში ლ. ზ-ის მიზანი იყო თავის მოთხოვნების ტელევიზიონური გაშუქება, რასაც მიადნია. მოთხოვნების შინაარსის გათვალისწინებით და მათი ადრესატების არარსებობის პირობებში, სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ ჩადენილი ქმედება შეიცავდა მხოლოდ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნებს.

8. საკასაციო სასამართლო, საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, არ იზიარებს ლ. ზ-ის მოთხოვნების ადრესატებთან მიმართებით სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას და აღნიშნავს, რომ სააპელაციო პალატამ, საქმის ფაქტობრივი გარემოების არასწორი შეფასების შედეგად, მისი ქმედების სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტზე გადაკალიფიცირებისას არ გაითვალისწინა ის გარემობა, რომ მოცემულ შემთხვევაში ლ. ზ-ის დანაშაულებრივი ქმედების სამართლებრივი შეფასებისა და სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლით კვალიფიკაციისათვის სავალდებულო არ იყო, ლ. ზ-ს სახელდებით სცოდნოდა და დაესახელებინა კონკრეტული პირი ან ორგანიზაცია, როგორც მისი მოთხოვნების ადრესატი. ამასთან, იარაღისა და ხელყუმბარის მსგავსი საგნების აშკარა დემონსტრირებით, მუქარით, იძულებითა და ადამიანებისათვის თავისუფალი გადაადგილების უკანონოდ შეზღუდვით იმ პირობებში, როდესაც საჯაროდ გაახმაურა მოთხოვნები ამ ადამიანთა გათავისუფლების პირობით, ლ. ზ-მა ჩაიდინა სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ინკრიმინირებული ქმედება.

9. ამდენად, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ დანაშაულებრივი ქმედების სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის კვალიფიკაციისათვის არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს დამნაშავის მოთხოვნათა ადრესატისა და მოთხოვნათა პოტენციური შემსრულებელი უფლებამოსილი ფიზიკური ან იურიდიული პირის სახელდებით კონკრეტულად მითითებას. ამასთან, დამატებით აღნიშნავს, რომ როდესაც დამნაშავე პირს (პირებს) თავისუფლებას აღუკვეთს მესამე პირზე ზემოქმედების მიზნით, გამოკვეთილია მძევლად ხელში ჩაგდება (სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლი), ხოლო თუ ასეთი მიზანი არ ამოძრავებს და იგი გარკვეული ქმედების განხორციელებას მოითხოვს თავად მსხვერპლისაგან, ან უმოტკოვდ შეუზღუდულავს მას თავისუფალი გადაადგილებას უფლებას,

ასეთ შემთხვევაში დამნაშავის ქმედება წარმოადგენს თავისუფ-ლების უკანონო აღკვეთას (სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლი).

10. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დანაშაულებრივი ქმედების სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლით კვალიფიკირა-ვის აუცილებელი პირობაა მესამე პირის (მოთხოვნის ადრესატი) მიმართ მოთხოვნის არსებობა და ამ მოთხოვნის ადრესატის მითი-თება, ხოლო ადრესატის – კონკრეტული შემსრულებელი უფლე-ბამოსილი ფიზიკური ან იურიდიული პირის ზუსტი დასახელება – ქმედების სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლით კვალი-ფიკირისათვის არ წარმოადგენს მნიშვნელოვან პირობას, ისევე როგორც – მოასწრებს თუ არა დამნაშავე მოთხოვნის მესამე პირი-სათვის წარდგენას და შესრულდება თუ არა იგი.

11. ამავე დროს, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს საა-პელაციო სასამართლოს შეფასებას და ეთანხმება პირველი ინსტან-ციის სასამართლოს მსჯელობას, რომ შენობაში ყოფნისას ლ. ზ-მა მოასწრო მესამე პირთათვის ულტიმატუმის წაყენება და პირობე-ბის გახმაურება, რომ უურნალისტების მისვლამდე და თავისი მოთ-ხოვნების ტელევიზიით გაშუქებამდე იქ მყოფ პირებს შენობის და-ტროვების უფლებას არ მისცემდა. შენობაში დარჩენილმა პირებმა, მისი ნებართვით, მხოლოდ მას შემდეგ შეძლეს შენობის დატოვე-ბა, რაც ლ. ზ-მა შეიტყო, რომ მისი მოთხოვნები ტელევიზიით გა-დაიცა. ამ შემთხვევაში მძევალთა ხელში ჩაგდების მიზანი ლ. ზ-ისათვის იყო თავისი მოთხოვნების ტელევიზიით გაშუქება, ხოლო მძევლების მიმართ მას პრეტენზია არ გაჩინდა.

12. ამასთან, სისხლის სამართლის საქმის მასალებით ცალსა-ხად დასტურდება, რომ ლ. ზ-მა თავისი მოთხოვნების შესრულები-სა და მათი გაშუქების მიზნით, 19 პირს უკანონოდ შეუზღუდა თა-ვისუფალი გადაადგილების უფლება და მძევლები გაათავისუფლა მას შემდეგ, რაც მისი მოთხოვნები გადაიცა ტელევიზიით. საკასა-ციო პალატა აღნიშნავს, რომ ლ. ზ-ის მოთხოვნები, სპეციფიკურო-ბიდან გამომდინარე, გამოკვეთილად მიმართული იყო ბანკების, აფთიაქებისა და საქართველოს პარლამენტის მიმართ, ხოლო ამ ძირითადი მოთხოვნების ტელევიზიით გაშუქების შესახებ მოთხოვ-ნის ადრესატები იყვნენ ტელეკომპანიები.

13. რაც შეეხება მსჯავრდებულის ადვოკატების მოთხოვნას ლ. ზ-ის ქმედების საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლის პირველ ნაწილზე გადაკვალიფიცირების შესახებ, საკა-საციო პალატა ეთანხმება პირველი და მეორე ინსტანციის სასა-მართლოების მოტივაციებს, რომ მძევლად ხელში ჩაგდება (სის-ხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლი) მოიცავს იძულებას (სის-

ხლის სამართლის კოდექსის 150-ე მუხლი). იძულება გამოიხატება ადამიანის თავისუფლების უკანონო შეზღუდვაში, კერძოდ, პირის ფიზიკურ და ფსიქიკურ იძულებაში, შეასრულოს ან არ შეასრულოს მოქმედება, ანდა საკუთარ თავზე განიცადოს თავისი ნება-სურვილის საწინააღმდეგო ზემოქმედება, ხოლო საქმეზე დადგენილი, ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების ერთობლიობა ვერ შეფასდება როგორც მხოლოდ იძულება.

14. ამდენად, საკასაციო პალატა მიჩნევს, რომ საქმეში არსებული საკერძოსაციო და უფყუარი მტკიცებულებებით დასტურდება ლ. ზ-ის მიერ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულებრივი ქმედების ჩადენა, რის გამოც პროკურორის მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და ლ. ზ-ის ქმედება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტიდან უნდა გადაკვალითიცირდეს ამავე კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტზე.

15. ამასთან, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს პროკურორის მოთხოვნას ლ. ზ-ისათვის უფრო მკაცრი სასჯელის განსაზღვრის შესახებ და აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 259-ე მუხლის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. ამავე კოდექსის 53-ე მუხლის შესაბამისად, სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუნიშნავს სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით. სასჯელის უფრო მკაცრი სახე შეიძლება დაინიშნოს მხოლოდ მამინ, როდესაც ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნის განხორციელებას, ხოლო სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლის თანახმად, სასჯელის მიზანია სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თვიდან აცილება და დამზაშვის რესოციალზაცია. სასჯელის მიზანი ხორციელდება მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით.

16. ლ. ზ-ის პიროვნული მახასიათებლების, მის მიერ ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედების მოტივის, მიზნის, სახის, ხერხისა და მართლსაზინააღმდეგო შედეგის გათვალისწინებით, პალატა მიჩნევს, რომ ლ. ზ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით დადგენილი მინიმალური სასჯელი - 9

ნლით თავისუფლების აღკვეთა.

17. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მი-აჩნია, რომ მსჯავრდებულ ლ. ზ-ის ადვოკატების – ბ. ჯ-ისა და ა. კ-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, ხოლო დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული პროცესურობის პროცესურორ ანუელა გე-თიას საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა შეიცვალოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე, 307-ე მუხლებით, „ამ-ნისტის შესახებ“ საქართველოს 2021 წლის 11 იანვრის კანონით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ლ. ზ-ის ადვოკატების – ბ. ჯ-ისა და ა. კ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონული პროცესურობის პროცესურორ ანუელა გეთიას საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენში შევიდეს შემ-დეგი ცვლილება:

3.1 ლ. ზ-ის ქმედება საქართველოს სისხლის სამართლის კო-დექსის 143-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტიდან გადაკვა-ლიფიცირდეს ამავე კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვე-პუნქტზე;

3.2. ლ. ზ-ი ცნობილ იქნეს დამანაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს 9 წლით თავისუფ-ლების აღკვეთა;

3.3. მსჯავრდებულ ლ. ზ-ს სასჯელის მოხდის ათვლა დაეწყოს დაკავების მომენტიდან – 2020 წლის 20 ნოემბრიდან;

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენი დანარჩენ ნა-წილში, მათ შორის ნივთიერი მტკიცებულებების ნაწილში, დარჩეს უცვლელად;

5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. სამოსელეო დანაშაული

სამსახურებრივი უფლებამოსილების პორტატიდ გამოყენება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№366აპ-22

21 ივნისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
6. სანდოძე (თავმჯდომარე)
მ. გაბინშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა აჭარის ა/რ-ის პროკურატუ-
რის საპროცერორო სამმართველოს უფროსის პროკურორის – ვლა-
დიმერ თურმანიძის საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სა-
სამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 16
დეკემბრის განაჩენზე;

აღნერილობით-სამოტივაციო ნაწილი:

1. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

1.1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 28 ივნისის განაჩენით ბრალდებულ გ. ტ-ს მიმართ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 338-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის პირველ ნაწილზე.

– ბრალდებული გ. ტ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანამაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 9 (ცხრა) თვით.

– მასვე, საქართველოს სსკ-ის 41-ე-43-ე მუხლების შესაბამისად, 1 (ერთი) წლით ჩამოერთვა საჯარო სამსახურში დანიშვნითი თანამდებობის დაკავების უფლება.

1.2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები:

2019 წლის 1 თებერვლიდან გ. ტ-ე მუშაობდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ა-ა და გ-ს რეგიონული სამმართველოს

უფროსი სპეციალისტის (ჯგუფის უფროსი) თანამდებობაზე და წარმოადგენდა საჯარო მოხელეს.

„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, გ. ტ-ეს, როგორც საჯარო მოხელეს, უნდა ემოქმედა მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციისა და სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე აქტების შესაბამისად და ვალდებული იყო, სამსახურებრივი უფლებამოსილება საჯარო სამსახურის პრინციპებისა და საჯარო ინტერესების დაცვის საფუძველზე განეხორციელებინა.

„საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება – გარემოს-დაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ზოგიერთი ტერიტორიული ორგანოს თანდართული ტიპური დებულების“ თანახმად, გ. ტ-ეს, როგორც ა-სა და გ-ს რეგიონული სამმართველოს თანამშრომელს, ევალებოდა გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა თავიდან აცილების (პრევენციულ) ღონისძიებათა განხორციელება, მათი გამოვლენა და აღვეთა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსითა და სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით მინიჭებულ უფლებამოსილებათა საფუძველზე.

აღნიშნულის საპირისპიროდ, გ. ტ-მ გადაამეტა თავის სამსახურებრივ უფლებამოსილებას, დაამყარა კონტაქტი პირთან, ლ. წ-სთან, რომელიც საქმიანობდა სფეროში, რომლის კანონიერებაზე კონტროლიც გარკვეული მიმართულებით ტ-ძის სამსახურის რეგულირების საგანს წარმოადგენდა და დაპირდა, რომ დაეხმარებოდა ხე-ტყის მასალის, რომლის კანონიერად მოპოვების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია წ-ს ხელთ არ ჰქონდა, გ-ნ ხ-ს მიმართულებით ტრანსპორტირებაში. მოხელისათვის შეუფერებელი აღნიშნული საქციელით გ. ტ-ემ შელახა თავისი სამსახურის პრესტიული და ავტორიტეტი, რითაც არსებითად დააზიანა სახელმწიფოს კანონიერი ინტერესი.

1.3. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 28 ივლისის განაჩენი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრეს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის პროკურორატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსმა პროკურორმა ადილარ წირლვავამ და მსჯავრდებულ გ. ტ-ს ადვოკატმა დ. ს-მ. პროკურორმა მოითხოვა მსჯავრდებულის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 338-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში, ხოლო ადვოკატმა კი – გ. ტ-ს უდანაშაულოდ ცნობა.

2. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 დეკემბრის განაჩენით აჭარის ა/რ-ის პროკურატურის საპროკურორო სამართველოს უფროსი პროკურორის – ადილარ წირლვავასა და მსჯავრდებულ გ. ტ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის, დ. ს-მის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა და ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2021 წლის 28 ივლისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

2.2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის განაჩენი 2022 წლის 14 იანვარს საკასაციო წესით გაასაჩივრა აჭარის ა/რ-ის პროკურატურის საპროკურორო სამართველოს უფროსმა პროკურორმა ვლადიმერ თურმანიძემ, რომელმაც მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 16 დეკემბრის განაჩენში ცვლილების შეტანა, გ. ტ-ს დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 338-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და კანონით გათვალისწინებული სასჯელის განსაზღვრა.

2.3. 2022 წლის 10 თებერვალს მსჯავრდებულ გ. ტ-ს ადვოკატმა დ. ს-მ წარმოადგინა შესაგებელი პროკურორის საკასაციო საჩივრზე, რომლითაც მოითხოვა საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა.

3. კასატორის არგუმენტები:

3.1. კასატორი ითხოვს მსჯავრდებულ გ. ტ-ს დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 338-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილ ბრალდებაში და თავისუფლების აღვევთასთან დაკავშირებული სასჯელის განსაზღვრას. პროკურორის საკასაციო საჩივრის თანახმად, გ. ტ-ებ ლ. წ-სგან ქრთამი მოითხოვა 2020 წლის 15 ოქტომბერს, რაც დადასტურებულია, როგორც ლ. წ-ს ჩეგინებით, ასევე ფარული აუდიო-ვიდეოჩანანერითა და შესაბამისი ცნობა-ანოტაციით (კრებსით), რომელთა თანახმადაც: 2020 წლის 15 ოქტომბერს ლ. წ-ა ქ-სი შეხვდა გ. ტ-ეს. შეხვედრისას გ. ტ-ემ უთხრა, რომ უზრუნველყოფდა გ-დან ხ-ს სახერხამდე უსაბუთო მორების გადაზიდვას, თუმცა დარჩენილი ჰქონდა ერთი დეტალი „გ-ს თემა“ (რაც გულისხმობდა გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის ა-სა და გ-ს რეგიონული სამმართველოს გ-ს განყოფილების ხელმძღვანელთან აღნიშნული საკითხის შეთანხმებას), რის-თვისაც პირადად უნდა შეხვედროდნენ დაახლოებით ერთ საათში, რადგან ტელეფონით აღნიშულ საკითხზე დალაპარაკება გამოირიცხული იყო. გ. ტ-ს თქმით, ამისათვის საჭირო იყო „ტიში პირსოფ“ (1500 ლარი). პროკურორის პოზიციით, საყურადღებოა პირველი და სააპელაციო სასამართლოების დუმილი იმაზე, რომ ლ. წ-ს სასა-

მართლოში მიცემული ჩვენებითა და მობილურ ტელეფონზე შემავალ-გამავალი ზარების შესახებ გამოთხოვილი ინფორმაციით, ასევე ფარული აუდიო-ვიდეოჩანაწერითა და შესაბამისი ცნობა-ანოტაციით დასტურდება, რომ გ. ტ-ე 17 ოქტომბრის დილით შემდგარი შესვედრიდან ცოტა ხნის შემდეგ დაინტერესდა სატრანსპორტო სამუალებით, რომლითაც უნდა გადაზიდა მორები ლ. წ-ს, რომელმაც გ. ტ-ეს მოთხოვნისამებრ მიაწოდა უსაბუთო მორების გადამზიდი მანქანის ნომერი. ცოტა ხნის შემდეგ გ. ტ-ემ ლ. წ-ს ტელეფონით უთხრა, რომ სასაქონლო ზედნადები გააქტიურებული არ იყო და იკითხა, თუ ვინ იყო მძღოლი. ლ. წ-ამ გ. ტ-ეს უპასუხა, რომ სასაქონლო ზედნადებს მოგვიანებით, წამოსვლის წინ გააქტიურებდა, რის შემდეგაც გ. ტ-ემ ლ. წ-ს ტელეფონის მეშვეობით მიაწოდა დ. ხ-ს საბანკო ანგარიშის მონაცემები, სადაც, გ. ტ-ს თქმით, უნდა ჩარიცხულიყო 1700 ლარი, რაც ლ. წ-მ ჩარიცხა კიდეც გ. ტ-ს მიერ მითითებულ ანგარიშზე. სისხლის სამართლის კოდექსის 338-ე მუხლის პირველი ნაწილით ინკრიმინირებულია მოხელის მიერ პირდაპირ ფულის მოთხოვნა ან/და ასეთის თაობაზე შეთავაზების მიღება, თავის ან სხვა პირის სასარგებლოდ, რათა ამ მოხელემ თანამდებობრივი უფლება-მოვალეობების შესრულებისას ქრთამის მიმცემის სასარგებლოდ განხორციელოს რაიმე ქმედება ან თავი შეიკავოს რაიმე ქმედების განხორციელებისაგან. პროექტორის მოსაზრებით, განსახილველ შემთხვევაში გ. ტ-ემ 2020 წლის 15 ოქტომბერს მოითხოვა ფული, თავისი სიტყვებით „ტიში პიტსოფ“ (1500 ლარი), რა დროსაც განაცხადა, რომ არ იყო პრობლემა გ-დან ხ-ს სახერხამდე უსაბუთო მორების გადაზიდვა ანუ თავისი თანამდებობრივი უფლება-მოვალეობების შესრულებისას განეხორციელებინა შესაბამისი ქმედებები ქრთამის მიმცემის სასარგებლოდ. 17 ოქტომბერს, მას შემდეგ, რაც დარწმუნდა, რომ ხდებოდა „უსაბუთო მორების“ ტრანსპორტირება, თავი შეიკავა შესაბამისი ქმედების განხორციელებისაგან მაშინ, როდესაც სამსახურებრივად ევალებოდა, აღეკვეთა უსაბუთო მორების ტრანსპორტირება, სანაცვლოდ კი საბანკო ანგარიშზე მიიღო 1700 ლარი. ამდენად, პროექტორის პოზიციით, საქალაქო და სააპელაციო სასამართლოებმა დაადგინეს არასწორი სამართლებრივი კვალიფიცია, ხოლო საქმე მოიცავს ისეთ სამართლებრივ პრობლემას, რაზეც უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება და მსჯელობა ხელს შეუწყობს ერთგვაროვანი პრაქტიკის ჩამოყალიბებას, ასევე სასამართლო პრაქტიკის განზოგადებას.

4. საკასაციო სასამართლოს შეფასება:

4.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივ-

რის საფუძვლიანობა და მიაჩინია, რომ აჭარის ა/რ-ის პროეურატურის საპროეურორო სამმართველოს უფროსი პროეურორის – ვლადიმერ თურმანიძის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 16 დეკემბრის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

4.2. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამართლიანი სასამართლოს უფლება დაცულია მხოლოდ მაშინ, როდესაც პირის მსჯავრდებას საფუძვლად უდევს უტყუარ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო არ ერევა ეროვნული სასამართლოების მიერ მტკიცებულებათა დასაშვებობასა და შეფასებაში და ადგენს ზოგადსახელმძღვანელო სტანდარტს: განაჩენი უნდა ემყარებოდეს საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა თავისუფალ შეფასებას, დასკვნებს, რომლებიც გამომდინარეობს ფაქტობრივი გარემოებებიდან და მხარეების მიერ წარდგენილი მოსაზრებებიდან. მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად ნათელი და დასაბუთებული დასკვნების ან ფაქტის თაობაზე გაუქარწყლებელი ვარაუდების ერთობლიობიდან (იხ: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე: „ელ მასრი მაკედონიის წინააღმდეგ“ (El-Masri v the Former Yugoslav Republic of Macedonia, (GC), 13.12.2012) და „ჰასანი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ“ (Hassan v the UK, ECtHR, (GC), 16.09.2014). ამასთან, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობით შესაძლებელი უნდა იყოს არა მხოლოდ ფაქტების უტყუარი დადასტურება, არამედ მტკიცება უნდა მიემართებოდეს მატერიალური სამართლის ნორმის თითოეულ ელემენტს და უნდა ქმნიდეს დანაშაულის სრულყოფილ შემადგენლობას.

4.3. მოცემულ შემთხვევაში სადაცო არ არის ის გარემოება, რომ გ. ტ-ე წარმოადგენდა მოხელეს. კვალიფიკაციის სადაცო საკითხი მიემართება მსჯავრდებულის ქმედების სამართლებრივ შეფასებას, რისთვისაც უნდა გაიმიჯნოს ქრთამის აღებასა და სხვა სამოხელეო დანაშაულებს შორის არსებული განსხვავებები. ქრთამის აღების ობიექტური შემადგენლობის საგალდებული ელემენტია მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ პირდაპირ ან არაპირდაპირ, ფულის, ფასიანი ქალადის, სხვა ქონების, ქონებრივი სარგებლის ან სხვა რაიმე არამართლზომიერი უპირატესობის მიღება ან მოთხოვნა, ასევე ასეთის თაობაზე შეთავაზების ან დაპირების მიღება თავის ან სხვა პირის სასარგებლოდ. ამასთან, მატერიალური ან არამატერიალური სარგებლის მიღებას ან მოთხოვნას აქვს თავისი პირობა – რომ მოხელემ (ან მასთან გათანაბრებულმა

პირმა) თანამდებობრივი უფლება-მოვალეობების შესრულებისას ქრთამის მიმცემის ან სხვა პირის სასარგებლოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება ან თავი შეიკავოს რაიმე ქმედების განხორციელებისაგან. სისხლის სამართლის საქმის მასალებისა და წარმოდგენილი მტკიცებულებების ანალიზის შედეგად ირკვევა, რომ თანხა, რომელზეც საუბარია მსჯავრდებულსა და ლ. წ-ს შორის გამართულ სატელეფონო კომუნიკაციაში, ჩაირიცხა გ. ტ-ს მიერ მითითებულ ანგარიშის ნომერზე, თუმცა არა გ. ტ-ს, არამედ – მოწმე ზ. ც-სის სასარგებლოდ და წარმოადგენდა მორების გასხვისების საფასურს. სააპელაციო სასამართლოშ სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა მოწმე ზ. ც-სის ჩვენებას და არ არსებობს პროკურორის მიერ მითითებული საფუძველი მოწმის სანდოობისა და მის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის უტყუარობაში ეჭვის შესატანად. მოწმე ზ. ც-მ განმარტა, რომ ლ. წ-ს მიერ, გ. ტ-ს მითითებთ, ამ უკანასკნელის ახლობლის, დ. ხ-ს ანგარიშზე ჩარიცხული 1700 ლარი მისთვის გაგზავნილი თანხა იყო. იგი გ. ტ-ს დახმარებით შეუთანხმდა ლ. წ-ს სამსალე ფიცრის მიყიდვაზე და ეს თანხა სწორედ ფიცრების ორებულებას წარმოადგენდა. მოწმე დ. ხ-ს ჩვენებით დასტურდება, რომ გ. ტ-ს თხოვნით მის საბანკო ანგარიშზე დარიცხული ფული რომ მიუტანა გ-ს, ამ უკანასკნელმა ეს თანხა გადასცა იქვე მყოფ ც-ს და სთხოვა „დაპირება შეასრულე და ფიცრები გაატანე იმ კაც-სო“. ამდენად, მოწმე ზ. ც-სის ჩვენება არ შეიცავს ფაქტობრივ ნინააღმდეგობებს, ასევე შეესაბამება საქმეში არსებული მოწმეების ჩვენებებსა და სხვა მტკიცებულებების ერთობლიობას. ამდენად, არ დადასტურდა ბრალდების მხარის ვერსია, რომ ფარულ საგამოძიებო მოქმედებათა შედეგად მოპოვებულ ჩანაწერებში საუბარია ქრთამის სახით მოთხოვნილ თანხაზე. ასევე, საქმიდან არ იყეოება რაიმე უპირატესობის, მატერიალური თუ არამატერიალური სიკეთის მოთხოვნა ან შეთავაზების მიღება გ. ტ-ს მხრიდან თავის ან სხვა პირთა სასარგებლოდ. ქრთამის აღების ობიექტურ შემადგენლობას გამორიცხავს ქრთამის მოთხოვნის, მიღების ან ასეთი შეთავაზების მიღების ფაქტის არარსებობა.

4.4. განსახილველ შემთხვევაში საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებებით ირკვევა, რომ გ. ტ-ეს თავისი ქმედებით არ მოუთხოვია ან მიუღია მატერიალური ან არამატერიალური სარგებელი, არამედ ის თავად ჰპირდებოდა ლ. წ-ს უპირატესობას – ე.წ. „უსაბუთო მორების“ გადაზიდვისას კონტროლისაგან თავის არიდებაში. შესაბამისად, პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოებმა შეაფასეს, თუ რა სახის დანაშაულს წარმოადგენს გ. ტ-ს ქმედების ის ნაწილი, რაც ლ. წ-სთვის ე.წ. „უსაბუთო მორების“ გადაზიდვაში დახმარების დაპირებას შეეხება. სააპელაციო პალატამ აღ-

ნიშნა, რომ სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებისას მოხელის მოქმედება სცილდება სამსახურებრივ უფლებამოსილებას. აუცილებელია, რომ დამნაშავის მოქმედება დაკავშირებული იყოს მის სამსახურებრივ მდგომარეობასთან, მისგან გამომდინარებდეს და ჩადენილ იქნეს მოხელის სამსახურებრივი საქმიანობის პროცესში ან მასთან დაკავშირებით. საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო პალატას სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტების დანაშაულის ობიექტური შემადგენლობის სამართლებრივი შეფასებისას, თუმცა მიაჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში გ. ტ-ს ქმედებაში გამოკვეთილია სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების ნიშნები, შემდეგ გარემოებათა გამო: საქართველოს სსკ-ის 332-ე მუხლით დასჯადია სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება – ე.ი. მოხელის ან მასთან გათანაბრებული პირის მიერ სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება საჯარო ინტერესის საწინააღმდეგოდ, თავისთვის ან სხვისთვის რაიმე გამორჩენის ან უპირატესობის მისალებად, რამაც ფიზიკური ან იურიდიული პირის უფლების, საზოგადოების ან სახელმწიფოს კანონიერი ინტერესის არსებითი დარღვევა გამოიწვია. აღნიშნული დანაშაულის შემადგენლობის ობიექტური ელემენტებია: ქმედება – უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება, მიზანი – თავისთვის ან სხვისთვის რაიმე გამორჩენის ან უპირატესობის მიღება და შედეგი – ფიზიკური ან იურიდიული პირის უფლების, საზოგადოების ან სახელმწიფოს კანონიერი ინტერესის არსებითი დარღვევა გამოიწვია. აღნიშნული დანაშაულის შემოს კანონიერი ინტერესის არსებითი დარღვევა. ამასთან, სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებისგან განსხვავდება ქმედებისა და მიზნის ელემენტებით, ხოლო შედეგი ორივე დანაშაულისათვის საერთო ინტერესის არსებით დარღვევაში ელინდება. სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებისას მოხელე სცილდება მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, ხოლო სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენება მდგომარეობს მოხელის მიერ საჯარო ინტერესის საწინააღმდეგოდ შისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში განხორციელებულ ქმედებასა თუ უმოქმედობაში. შესაბამისად, სწორი სამართლებრივი კვალიფიკაციის დასადგენად უნდა განისაზღვროს: მოხელე მოქმედებდა მისთვის კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, თუ გასცდა აღნიშნული უფლებამოსილების ფარგლებს. გარდა ამისა, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით უნდა დასტურდებოდეს მოხელის მიერ საჯარო ინტერესის საწინააღმდეგოდ თავისი უფლებამოსილების გამოყენება სპეციალური მიზნით – თა-

ვისთვის ან სხვისთვის რაიმე გამორჩენის ან უპირატესობის მიღ-
სალებად..

4.5. დადგენილია, რომ „საქართველოს გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო და-
წესებულება – გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენ-
ტის ზოგიერთი ტერიტორიული ორგანოს თანდართული ტიპური დე-
ბულების“ თანახმად, გ. ტ-ეს, როგორც ა-სა და გ-ს რეგიონული სამ-
მართველოს თანამშრომელს, ევალებოდა გარემოს დაცვისა და ბუ-
ნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში ადმინისტრაციულ
სამართალდარღვევათა თავიდან აცილების (პრევენციულ) ღონის-
ძიებათა განხორციელება, მათი გამოვლენა და აღკვეთა საქართვე-
ლოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსითა და სხვა
საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით მი-
ნიჭებულ უფლებამოსილებათა საფუძველზე. ამასთან, დაკავებუ-
ლი თანამდებობის გათვალისწინებით, გ. ტ-ეს ასევე ეკისრებოდა
„საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხ-
ლითა და ამავე კანონის 76-ე მუხლის პირველი ნაწილით განსაზ-
ღვრული ვალდებულები: სამსახურებრივი უფლებამოსილების
საჯარო სამსახურის პრინციპებისა და საჯარო ინტერესების დაც-
ვის საფუძველზე განხორციელება. დადგენილი ფაქტობრივი გა-
რემოება, რომ გ. ტ-ე ლ. წ-ს დაპპირდა დახმარებას უსაბუთო მო-
რების ტრანსპორტირებაში კონტროლის გვერდის ავლით ხ-ს რაი-
ონიდან ხ-ს რაიონში მდებარე სახერხამდე, ხოლო პასუხისმგებ-
ლობას თ-ე კისრულობდა მის მიერ კონტროლირებულ ტერიტორი-
აზე მასალით დატვირთული ავტომანქანის-კონტეინერმზიდის
შესვლის მომენტიდან, რაც უშუალოდ გ. ტ-ს სამსახურებრივ უფ-
ლებამოსილებას წარმოადგენდა. ასევე დადგენილია, რომ გ. ტ-ემ
გამოხატა მზადყოფნა ლ. წ-სათვის მიცემული დაპირების აღსრუ-
ლებისათვის 2020 წლის 15 ოქტომბერს და დაარწმუნა წიფურია,
რომ პრობლემა მოგვარებული იყო. შესაბამისად, ირკვევა, რომ გ.
ტ-ს ქმედება მოიცავდა თავისი უფლებამოსილების ფარგლებში
კონტროლის განხორციელებასა და მისთვის ცნობილი შესაძლო სა-
მართალდარღვევის შეტყობინებისაგან თავის შეკავებას. ამასთან,
მსჯავრდებულის ქმედება განპირობებული იყო ლ. წ-სთვის სარ-
გებლის მისაღებად, რათა ამ უკანასკნელს „პრობლემების გარეშე“
მოეხდინა „უსაბუთო“ მასალის გადაზიდვა გ. ტ-ს სამოქმედო ტე-
რიტორიაზე. ამდენად, გამოკვეთილია საქართველოს სსკ-ის 332-ე
მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ობიექტური შემადგენ-
ლობის საგალდებულო ნიშნები – ქმედება და სპეციალური მიზანი,
რაც აუცილებელია ხსნებული დაამაულის სამსახურებრივი უფ-
ლებამოსილების გადამეტებისაგან გასამიჯნად. საკასაციო სასა-

მართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რაც უკავშირდება გ. ტ-ს მართლსაწინააღმდეგო ქმედებით გამოწვეულ შედეგს – სახელმწიფო ინტერესის არსებით დარღვევას, ვინაიდან მოხელის მიერ მისთვის მინიჭებული უფლებამოსილების დადგენილი წესის შესაბამისად გამოყენება საჯარო წესრიგის ქვაკუთხედია, რომლის სახელმწიფო ინტერესის საწინააღმდეგოდ გამოყენებაც არსებითად აზიანებს როგორც საჯარო სამსახურის ავტორიტეტს, ისე წარმოშობს სამართალდარღვევის აღკვეთისა და დაუსჯელობის მნიშვნელოვან რისკებს.

4.6. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩინა, რომ კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეული, ურთიერთშეჯერებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება გ. ტ-ს მიერ საქართველოს სსკ-ის 332-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის – სამსახურებრივი უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების ჩადენა, რისთვისაც იგი ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ.

5. სასჯელის დასაბუთება:

5.1. საქართველოს სსკ-ის 332-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაული ისჯება ჯარიმით ან შინაპატიმრობით ვადით ექვსი თვიდან ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით სამ წლამდე, თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევით ვადით სამ წლამდე.

5.2. სისხლის სამართალწარმოების სამართლიანობა ვლინდება სამართლიანი სასჯელის დაკავებულის მიერ დანიშნული სასჯელი იყოს ეფექტური და პროპორციული. სასჯელის პროპორციულობა გულისხმობს მის გამოყენებას მნიშვნელოვნად ინდივიდუალიზებული სახით, რა დროსაც მხედველობაში მიიღება დანაშაულის სიმძიმე, დამნაშავის ბრალი და დანაშაულის შედეგად გამოწვეული ზიანი.

5.3. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს სამართლიანი. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, „სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯელის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს“. სასჯელის სამართლიანობის პრინციპის განამტკიცებს ასევე სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილიც, რომელიც სასამართლოს აგალდებულებს, დამნაშავეს დაუნიშნოს სამართლიანი სასჯელი და პრიორიტეტს ანიჭებს ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის გამოყენებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი ვერ უზ-

რუნველყოფს სასჯელის მიზნებს.

5.4. სასამართლომ სასჯელის დანიშვნისას უნდა გაითვალისწინონოს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლით დადგენილი სასჯელის მიზანი: სამართლიანობის აღდენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი ხორციელდება მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით, ხოლო მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი არ არის ადამიანის ფიზიკური ტანჯვა ან მისი ღირსების დამცირება.

5.5. ამასთან, საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის დანიშვნისას სასამართლომ მხედველობაში უნდა მიღოს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამდიმებელი გარემოებები, კერძოდ, დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის ნარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ. საკასაციო პალატას მიაწია, რომ საქმეში არ მოიპოვება საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლით გათვალისწინებული დამამდიმებელი გარემოებები, რისი გათვალისწინებითაც, მსჯავრდებულს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 9 (ცხრა) თვით.

5.6. რაც შეეხება დამატებითი სასჯელის სახით დანიშნულ საჯარო სამსახურში დანიშვნითი თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევას, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ ერთი წლით აღნიშნული უფლების შეზღუდვის ვადა არ შეესაბამება ჩადენილი დანაშაულის ხასიათს, ქმედებაში გამოვლენილ მართლსაწინააღმდეგო ნებასა და ბრალეულობის ხარისხს. იმის გათვალისწინებით, რომ ჩადენილია სამოხელეო დანაშაული, რაც გამოიხატა გ. ტ-ს აქტიურ როლში საჯარო ინტერესის საწინააღმდეგოდ ქმედების განხორციელებისაგან თავის შეკავებით და რამაც გამოიწვია საჯარო სამსახურის რეპუტაციისა და ავტორიტეტის შეღახვა, მიზანშეწონილი და პროპორციულია საჯარო სამსახურში დანიშვნითი თანამდებობის უფლება მას ჩამოერთვას 2 წლით. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნულ პერიოდში გ. ტ-ს განრიდება საჯარო სამსახურის სისტემიდან იქნება მისთვის დამაგიქრებელი და პროპორციული ღონისძიება, რაც შეესაბამება დამატებითი სასჯელის აღნიშნული სახის გამოყენების მიზნებს – სამსახურებრივი უფლება-

მოსილების საჯარო სამსახურის პრინციპებისა და ინტერესების დაცვის საფუძველზე განხორციელებას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 303-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. აჭარის ა/რ-ის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს უფროსი პროკურორის – ვლადიმერ თურმანიძის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 16 დეკემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:
3. გ. ტ-ს მიმართ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 333-ე მუხლის პირველი ნაწილით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფირდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 332-ე მუხლის პირველ ნაწილზე;
4. გ. ტ-ე ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 332-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს – 9 (ცხრა) თვით თავისუფლების აღკვეთა;
5. მასვე, საქართველოს სსკ-ის 43-ე მუხლის შესაბამისად, 2 (ორი) წლით ჩამოერთვას საჯარო სამსახურში დანიშვნითი თანამდებობის დაკავების უფლება;
6. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სისხლის სამართლის პროცესი

1. კასაცია

საკასაციო განაჩენი

გამამტყუდებელი განაჩენის გაუქმება და მის ნაცვლად
გამამართლებელი განაჩენის დაზგენი

განაჩენი
საძართველოს სახელით

№436აპ-22

21 ივნისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

6. სანდოძე (თავმჯდომარე),
- მ. გაბინაშვილი,
- შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენით, ღია სასამართლო სხდომაზე განიხილა
მსჯავრდებულ ქ. კ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკა-
ტის მ. ი-ს საკასაციო საჩივრები თბილისის სააპელაციო სასამარ-
თლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 21 თე-
ბერვლის განაჩენზე.

აღნერილობით-სამოტივაციო ნაწილი:

1. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

1.1. ხაშურის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 10 ნოემბრის
განაჩენით ქ. კ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნ-
ქტებით, ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით და შეეფარ-
და თავისუფლების აღკვეთა 7 (შვიდი) წლით.

საქართველოს სსკ-ის 67-ე მუხლის საფუძველზე გაუქმდა ქ. კ-
ს მიმართ აღმოსავლეთ საქართველოს მესამე ადგილობრივი საბ-
ჭოს 2020 წლის 13 აგვისტოს გადაწყვეტილებით გამოყენებული 1
წლით, 1 თვითა და 21 დღით პირობითი მსჯავრი; ბოლო განაჩენით
დანიშნულმა სასჯელმა შთანთქა ქ. კ-ს მიმართ თბილისის საქალა-
ქო სასამართლოს 2016 წლის 18 თებერვლის განაჩენით დანიშნუ-
ლი სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – 1 წლით, 1 თვითა და 21 დღით
თავისუფლების აღკვეთა და საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის
საფუძველზე განაჩენთა ერთობლივიბით, საბოლოოდ განესაზღვრა
თავისუფლების აღკვეთა 7 (შვიდი) წლით.

1.2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები: 2016 წლის 18 თებერვალს თბილისის საქალაქო სა-სამართლოს მიერ სისხლის სამართლის კოდექსის 178-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გასამართლებულმა და სხვისი ნივთის მარ-თლასწინააღმდეგო მისაკუთრებისათვის ოჯჯერ ნასამართლევმა, პირობით მსჯავრდებულმა ქ. კ-ზ 2021 წლის 21 თებერვლის საღა-მოს საათებში უკანონოდ შეაღნია ქ-ს რაიონის სოფელ დ-სი მდე-ბარე თავისი ბიძის – ს. კ-ს საცხოვრებელი სახლის სათავსში, საი-დანაც შართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით ფარულად დაეუფლა 1260 ლარად ღირებულ ს. კ-ს საყოფაცხოვრებო ნივთებს და შემთხვევის ადგილიდან მიიმაღლა.

1.3. ხაშურის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 10 ნოემბრის განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამარ-თლის საქმეთა პალატაში გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ქ. კ-ს ადვო-კატმა მ. ი-მა, რომელმაც მოითხოვა გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და ქ. კ-ს მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა.

2. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 21 თებერვლის განაჩენით მსჯავრდე-ბულ ქ. კ-სის ინტერესების დამტკიცების, ადვოკატ მ. ი-ის სააპელა-ციო საჩივარი არ დაემაყოფილდა და ხაშურის რაიონული სასამარ-თლოს 2021 წლის 10 ნოემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

2.2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის განაჩენი 2022 წლის 28 თებერვალს საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულ ქ. კ-ის ადვოკატმა მ. ი-მა, რო-მელმაც მოითხოვა გამამტყუნებელი განაჩენის გაუქმება და ქ. კ-სის მიმართ გამამართლებელი განაჩენის დადგენა. 2022 წლის 11 მარტს განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა მსჯავრდებულმა ქ. კ-მ, რომელმაც მოითხოვა გამამართლებელი განაჩენის გამოტანა.

3. კასატორის არგუმენტები:

3.1. კასატორის პოზიციით, სასამართლოში გამოკვლეული მტკი-ცებულებებით დადგინდა ქ. კ-სის უდანაშაულობა წარდგენილ ბრალდებაში, კერძოდ: მოწმე ს. კ-მ სასამართლო სხდომაზე და-დასტურა, რომ 2021 წლის 21 თებერვალს, სუფრაზე საუბრის დროს მან სთხოვა ქ. კ-ს მისი ძმა გადმოესვენა სოფელში, რისთვისაც შეს-თავაზა თავისი სახლიდან სხვადასხვა ნივთები ჩაეგარებინა ჯარ-თში. დაზარალებულმა ს. კ-მ განმარტა, რომ აღნიშნული ნივთები ნებით გადასცა თავის ძმისშვილს – ქ. კ-ს. ამასთან, ადვოკატი მი-იჩინებს, რომ დაზარალებულ ს. კ-ს ჩვენება იყო ურთიერთსაწინა-აღმდეგო დაკითხვის დასაწყისში, პროკურორის კითხვებზე დაზა-

რალებული დიდხანს მერყეობდა, აღწერდა ფაქტებს, თუმცა არ უთითებდა, რომ ნივთები მოპარა ქ. კ-მ, ხოლო პროკურორის კითხვები მოიცავდა ზენოლას. ბრალდების მხარემ განზრას მოხსნა მოწმეთა სიიდან ტ. კ-ძე, რადგან იგიც ანალოგიურად დაადასტურებდა ჩუქების ფაქტს. განმეორებითი პირდაპირი დაკითხვისას დაზარალებული თავის პოზიციაში იყო მყარი და გარკვევით თქვა „რამდენჯერ უნდა გავიმეორო, ვაჩუქე, ნაიღე შენი იყოს-თქო ვუთხარი“, ხოლო დაცვის მხარის განმეორებითი ჯვარედინი დაკითხვისას აჩუქა თუ არა ეს ნივთები ქ. კ-ს, დაზარალებულის პასუხი იყო დადებითი. მოწმე ნ. ლ-მ დაადასტურა, რომ ქ-ს ბიძის სახლი-დან ნივთების ნამოლების დროს, ნივთების ეზოდან გამოტანა მოხდა ს. კ-ს თანდასწრებით, რა დროსაც ამ უკანასკნელს წინააღმდეგობა არ გაუწევია. სხვა მოწმები: კ. ბ-ი და ა. ო-ე კი ადასტურებენ, რომ საეჭვო არაფერი შეუმჩნევიათ და ეს კველაფერი ხდებოდა ჩვეულებრივ. ამდენად, ადვოკატის პოზიციით, ბრალდების მხარეს არ წარმოუდგენია არცერთი პირდაპირი და რელევანტური მტკიცებულება, რომელიც ქ. კ-სის ბრალეულობას დაადასტურებდა.

4. საკასაციო სასამართლოს შეფასება:

4.1. საკასაციო სასამართლომ განიხილა საკასაციო საჩივრები, მოისმინა მხარეთა პოზიციები, შეამოწმა მათი საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ მსჯავრდებულ ქ. კ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის მ. ი-სის საკასაციო საჩივრები უნდა დაკმაყოფილეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

4.2. საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლით დასჯადია ქურდობა, ე.ი სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლება, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით. სისხლის სამართლის კოდექსი სისხლისამართლებრივი დაცვის ობიექტის – საკუთრების ხელყოფის ფორმის მიხედვით განასხვავებს საკუთრების წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულთა სხვადასხვა სახეს. ქურდობის შემადგენლობისათვის მაკვალიფიცირებელ ელემენტებს შეადგენენ: მოძრავი ნივთის დაუფლების ხერხი – ფარული ხასიათი და სპეციალური მიზანი – დაუფლებული ქონების მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრება. ამასთან, ნივთის დაუფლების ფარულობის მიმართ თავად დამნაშავეს უნდა გააჩნდეს ცოდნისა და ნებელობის ფაქტორი. სხვისი ნივთის დაუფლება გულისხმობას არა მხოლოდ საკუთრების დამნაშავის ხელში ფორმალურ გადასვლას, არამედ დამნაშავის ფაქტობრივ შესაძლებლობას თავისი სურვილისამებრ და მესაკუთრის ნების სანინააღმდეგოდ განცარგოს სხვისი საკუთრება.

4.3. საქმეზე გამოკვლეული მტკიცებულებებით უტყუარად არის დადგენილი, რომ ქ. კ-სე 2021 წლის 21 თებერვალს, საღამოს საა-

თებში, ქ-ს რაიონის სოფელ დ-სი მდებარე თავისი ბიძის – ს. კ-ს საცხოვრებელი სახლის სათავსიდან დაეუფლა ს. კ-ს კუთვნილ საყოფაცხოვრებო ნივთებს ღირებულს – 1260 ლარად. სადაცოა საკითხი: გააჩნდა თუ არა ქ. კ-ს ს. კ-ს სახლიდან ნივთების გატანის უფლებამოსილება.

4.4. ქურდობის დანაშაულის აუცილებელ მაკვალიფიცირებელ ნიშანს შეადგენს სხვისი ნივთის მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლება. თავის მხრივ, მართლწინააღმდეგობა ვლინდება საზოგადოებაში დამკვიდრებული წესებისა და კანონით დაფგენილი ნორმების საწინააღმდეგოდ ისეთი ქმედების განხორციელებაში, რისი უფლებამოსილებაც ინდივიდს არ გააჩნია. სხვისი ნივთის დაუფლება მართლსაწინააღმდეგოდ შეიძლება მივიჩნიოთ მხოლოდ მაშინ, როდესაც დადგენილია, რომ მესაკუთრება ნების საწინააღმდეგოდ ჩამოერთვა ან შეეზღუდა, ე.ი. როდესაც დამნაშავეს საკუთრებით ფლობისა თუ სარგებლობის უფლება მესაკუთრისაგან არ გადასცემია. განსახილველ შემთხვევაში მსჯავრდებული განმარტავს, რომ ს. კ-მ მას ნება დართო, სახლიდან წაეღო ნივთები, ხოლო იგი ნივთების დაუფლებისას მოქმედებდა სწორედ ს. კ-ს მიერ მინიჭებული უფლების შესაბამისად.

4.5. ბრალდების მხარემ ქ. კ-სის მიერ ბიძის კუთვნილი ნივთების ქურდობის – ფარული და მართლსაწინააღმდეგო დაუფლების დამადასტურებლად წარმოადგინა მხოლოდ ერთი პირდაპირი მტკიცებულება, ქ. კ-სის ჩვენების სახით. დაზარალებულმა ქ. კ-მ სასამართლოს ნინაშე პირდაპირი და ჯვარედინი დაკითხვის ფარგლებში დააფიქსირა ურთიერთსაწინააღმდეგო პოზიციები: პროცურორის პირდაპირი დაკითხვისას დაადასტურა, რომ მას აღნიშნული ნივთების წაღებისა და ჯართში ჩაბარების ნებართვა ქ. კ-სათვის არ მიუცია, ხოლო ჯვარედინი და ხელახალი პირდაპირი დაკითხვისას კი განმარტა, რომ შემთხვევის დღეს სუფრაზე ძმისშვილთან ერთად ყოფნისას, მას ნება დართო ნივთები წაეღო და რამდენჯერმე გაიმეორა, რომ აღნიშნული ნივთები შემთხვევის დღეს თავის ძმისშვილს – ქ. კ-ს აჩუქა. დაზარალებულმა პოლიციისათვის მიმართვის მიზეზად მისი ნასვამობა დაასახელა, ასევე დააზუსტა, რომ პოლიციაში ნივთების ქურდობის შესახებ არ განუცხადებია და მხოლოდ ის უთხრა გამომძიებელს, რომ ნივთები წაღებული იყო.

4.6. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ცხადია, რომ ბრალდების მხარის მნიშვნელოვანი მტკიცებულება – დაზარალებულის ჩვენება არ შეესაბამება კანონმდებლობით დადგენილ მტკიცებულებით სტანდარტს და არ გამოდგება ბრალეულობის გონივრულ ეჭვს მიღმა დასადგენად. ამასთან, საქმეში არ მოი-

პოვება სხვა რელევანტური მტკიცებულება, რაც გააქარწყლებდა გონივრულ ეჭვს, რომ დაზარალებულმა ქ. კ-ს ნამდვილად მიანიჭა საკუთრების განკარგვის უფლება. შესაბამისად, ვინაიდან არცერთი მტკიცებულებით არ დგინდება ქურდობის შემადგენლობის უცილებელი ელემენტი – მართლსაწინააღმდეგო დაუფლება, გამოირიცხება ქმედების მთლიანი შემადგენლობა.

4.7. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამართლიანი სა-სამართლოს უფლება დაცულია მხოლოდ მაშინ, როდესაც პირის მსჯავრდებას საფუძვლად უდევს უტყუარ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა. მტკიცებულების უტყუარი ბუნება მასში ასახული ინფორმაციის ხარისხს, დამაჯერებლობასა და სხვა მტკიცებულებებთან შესაბამისობას უკავშირდება. პირდაპირი ჩვენება, რომელიც უხვად შეიცავს ნინააღმდეგობრივ განმარტებებს კვალიფიკაციისათვის საკვანძო საკითხთან მიმართებით, დაუშვებელია საფუძვლად დაედოს გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენას. საკასაციო სასამართლო მოიხმობს მტკიცებულებათა შეფასებისას ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს მიერ დადგენილ ზოგადსახელმძღვანელო სტანდარტს: განაჩენი უნდა ემყარებოდეს საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა თავისუფალ შეფასებას, დასკვნებს, რომლებიც გამომდინარეობს ფაქტობრივი გარემოებებიდან და მხარეების მიერ წარდგენილი მოსაზრებებიდან. მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად ნათელი და დასაბუთებული დასკვნების ან ფაქტის თაობაზე გაუქარნებლებილი ვარაუდების ერთობლიობიდან (იხ: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე: „ელ მასრი მაკედონიის ნინააღმდეგ“ (El-Masri v the Former Yugoslav Republic of Macedonia, (GC), 13.12.2012) და „ჰასანი გაერთიანებული სამეფოს ნინააღმდეგ“ (Hassan v the UK, ECtHR, (GC), 16.09.2014). ამასთან, უდანაშაულობის პრეზუმაცია დაძლეულია მხოლოდ მაშინ, თუ უტყუარი და დამაჯერებელი მტკიცებულებები აქარწყლებენ გონივრულ ეჭვს. ნინააღმდეგ შემთხვევაში, ყოველგვარი ეჭვი, რაც ვლინდება დანაშაულის შემადგენლობის რომელიმე ნიშნის არსებობის მიმართ, უნდა გადაწყდეს ბრალდებულის სასარგებლოდ.

4.8. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლო ადგენს, რომ განსახილველ სისხლის სამართლის საქმეში არ არსებობს ქ. კ-ის საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში მსჯავრდების საფუძველი, რის გამოც მიაჩნია, რომ დაცვის მხარის საკასაციო საჩივრები საფუძვლიანია და უნდა დაკმაყოფილდეს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 306-ე მუხლით, 307-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, ამა-
ვე მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ქ. კ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ად-
ვოკატის მ. ი-სის საკასაციო საჩივრები დაქმაყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 21 თებერვლის განაჩენი გაუქმდეს;
3. ქ. კ-სე საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ ქვეპუნქტებითა და მე-4 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში ცნობილ იქნეს უდანაშაულოდ და გამართლდეს;
4. გამართლებული ქ. კ-სე დაუყოვნებლივ გათავისუფლდეს სა-
სამართლო სხდომის დარბაზიდან;
5. გამართლებულ ქ. კ-ს განემარტოს, რომ უფლება აქვს, სა-
ქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 92-ე მუხ-
ლით დადგენილი წესით მოითხოვოს ზიანის ანაზღაურება;
6. ნივთიერი მტკიცებულებების ბედი გადაწყდეს საქართველოს
სსსკ-ის 81-ე მუხლის შესაბამისად:
  - სარწყავი წყლის ბენზინის ძრავიანი სატუმბი, ავტომანქანის ორი ცალი საბურავი კამერებით, მილით დამზადებული ერთი ცალი გაზქურა, სარეცხი მანქანის ავზი, თხევადი გაზის ორი ცალი ბა-
ლონი, შავი ლითონის მიმღები პუნქტის სარეგისტრაციო ჟურნალი – დაუბრუნდეს მათ კანონიერ მფლობელებს;
  - ერთი ცალი თეთრკორპუსიანი „SAMSUNG DUOS“-ის ფირმის მობილური ტელეფონი – დაუბრუნდეს ქ. კ-სეს;
7. განაჩენი საბოლოოა და არ გასაჩივრდება.

**განაჩენში ცვლილების შეტანა და ქმედების
გადაკვალიფიცირება საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდეკსის 178-ე მუხლიდან (ქართველი იმავე
კოდეკსის 360-ე მუხლზე (თვითხელებით))**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№353აპ.-22

13 ივნისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
6. სანდოძე (თავმჯდომარე),
მ. გაბინაშვილი,
შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა, თბილისის ვაკე-საბურთა-
ლოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ ალიკა დვალაშვილის
საკასაციო საჩიგარი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის
სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 23 თებერვლის განაჩენ-
ზე

აღნერილობით-სამოტივაციო ნაწილი:

1. წარდგენილი ბრალდების არსი:

1. გ. ა-ს ბრალი დაედო: საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის
მე-3 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით
(ძარცვა, ესე იგი სხვისი მოძრავი ნივთის აშკარა დაუფლება მარ-
თლისანიალმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ჩადენილ სატრან-
სპორტო საშუალების ნინაალმდეგ, დიდი ოდენობით); საქართვე-
ლოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით (ცემა,
რამაც დაზარალებულის ფიზიკური ტკივილი გამოიწვია, მაგრამ არ
მოჰყოლია ამ კოდექსის 120-ე მუხლით გათვალისწინებული შედე-
გი, ჩადენილი ჯგუფურად), რაც გამოხატა შემდეგში:

2021 წლის 27 თებერვალს, დაახლოებით 18:10 საათზე, თ-ში, ნ-
ს მე-.. მიკრორაიონის .... კვარტალში, №.... კორპუსის მიმდებარე
ტერიტორიაზე, გ. ა-მ და გამოძიებით დაუდგენელმა პირებმა, ჯგუ-
ფურად ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენეს ნ. ვ-ს, კერძოდ: ურ-
ტყამდნენ მას ხელებსა და ფეხებს თავსა და სხეულის სხვადასხვა
არეში, ასევე გ. ა-მ დაუდგენელი საგანი რამდენჯერმე ჩაარტყა
თავში. აღნიშნული დანაშაულებრივი ქმედებით ნ. ვ-მ განიცადა
ძლიერი ფიზიკური ტკივილი.

2021 წლის 27 თებერვალს, დაახლოებით 18:10 საათზე, თ-ში, ნ-ს მე-.. მიკრორაიონის ... კვარტალში, №.... კორპუსის მიმდებარეტე-რიტორიაზე, გ. ა-ა მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, აშკარად დაუფლა ნ. ვ-ს კუთვნილ, 15000 ლარად ღირებულ, „BMW 325 I-ის“ მარკის ავტომანქანას, სახელმწიფო ნომრით: ...., რითაც ნ. ვ-ს მისყვნა დიდი ოდენობით მატერიალური ზიანი.

2. პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენით გ. ა-ა ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში;

გ. ა-ა ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 126-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 5000 (ხუთი ათასი) ლარი, რაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 62-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანხმად, 2021 წლის 27 თებერვლიდან – იმავე წლის 24 ნოემბრის ჩათვლით, პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით, შეუმსუბუქდა და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 2000 (ორი ათასი) ლარი;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-8 ნაწილის შესაბამისად, მოცემული განაჩენით დანიშნულ ძირითად სასჯელს დაემატა თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 16 აგვისტოს განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის დანიშნული დამატებითი სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – ჯარიმა 2000 (ორი ათასი) ლარი;

საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ა-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 2000 (ორი ათასი) ლარი;

გ. ა-ს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 42-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა – 2000 (ორი ათასი) ლარი.

2.2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაომული პროკურატურის პროკურორმა ალიკა დვალაძეილმა.

3. სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

3.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 23 თებერვლის განაჩენით თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ ალიკა დვალაშვილის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგის 2021 წლის 24 ნოემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

3.2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის განაჩენი 2022 წლის 18 მარტს საკასაციო წესით გაასჩივრა თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორმა ალიკა დვალაშვილმა, რომელმაც მოითხოვა განაჩენში ცვლილების შეტანა და საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში გ. ა-ს დამნაშავედ ცნობა.

4. საკასაციო საჩივრის დასაბუთება:

4.1. პროკურორი მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში დადასტურებულია საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულებრივი ქმედების როგორც ობიექტური, ასევე სუბიექტური მხარე. მოწმეთა ჩვენებებით დგინდება, რომ გ. ა-მ ფიზიკური შეურაცხყოფა მიაყენა და ცემა ნ. ვ-ს, რის შემდეგაც დაზარალებულს ნების საწინააღმდეგოდ ჯიბიდან ამოაცალა ავტომობილის გასაღები და დემონსტრაციულად განუცხადა, რომ ავტომობილი მას „აეხა“, რის შემდეგაც ნ. ვ-ს ავტომობილი წაიყვანა და როგორც ვიდეოჩანაწერიდან დგინდება, სარგებლობდა აღნიშნული ნივთით (ვიდეოჩანაწერში ნათლად ჩანს, თუ როგორ გადაადგილდება გ. ა-ა მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლებული ავტომობილით, თავდაპირველად, ნ-ს მე-.. კვარტლის მიმართულებით, საიდანაც რამდენიმე წუთში მიემართება მე-.. კვარტლის მიმართულებით). შესაბამისად, (ცალსახად დასტურდება სხვისი მოძრავი ნივთის მართლსაწინააღმდეგო დაუფლების ფაქტი). რაც შეეხება მისაკუთრების მიზანს, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს დიდი პალატის 2007 წლის 28 ივნისის №104აპ გადაწყვეტილების თანახმად, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრება ნიშნავს იმას, რომ დამნაშავეს ეძლევა შესაძლებლობა, ფლობდეს და განკარგოს სხვისი ქონება, როგორც საკუთარი. მართლსაწინააღმდეგო დაუფლების დროს პირი ასევე მართლსაწინააღმდეგოდ მოიპოვებს მისი უკანონოდ გამოყენების შესაძლებლობას, რა დროსაც მას შეუძლია განკარგოს ნივთის ძედი თავისი შეხედულებით. სისხლის სამართლის კოდექსიდან 184-ე მუხლის ამოღებით კანონმდებელმა უარი თქვა დამნაშავის სპეციალური მუხლით დასჯაზე მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლებული ავტოსატრანსპორტო საშუალების დროებით გამოყენების შემთხვევაში და ამ ნივთთან მიმართებით,

იმ მომენტიდან, როდესაც დამნაშავეს მიეცემა მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლებული ნივთის გამოყენების შესაძლებლობა, არ აქვს მნიშვნელობა, პირი რა სახით გამოიყენებს ავტომანქანას, მისი დროებით სარგებლობა სურს, თუ ფიქრობს მისი გამოყენების სხვა ფორმაზე – მისი ქმედება უნდა დაკავალიფიცირდეს მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლებისათვის გამოყენებული ხერხის მიხედვით საკუთრების წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის შესაბამისი მუხლით. განსახილველ შემთხვევაში გ. ა-ა, მას შემდეგ, რაც მართლსაწინააღმდეგოდ დაუფლება სხვის ქონებას – სატრანსპორტო საშუალებას, განკარგავდა თავისი შეხედულების შესაბამისად და გადაადგილდებოდა ნ-ს პლატოზე, რაც ვიდეოკამერებზეც არის აღბეჭდილი. 6. ვ-ს კუთვნილი ავტომანქანის ლირებულება სასაქონლო ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად არის 15000 ლარი ე.ი ჩადენილია ძარცვა სატრანსპორტო საშუალების წინააღმდეგ, რამაც გამოიწვია დიდი ოდენობით მატერიალური ზიანი. ამდენად, კასატორი მიიჩნევს, რომ არსებობს საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით წარდგენილ ბრალდებაში გ. ა-ს დამნაშავედ ცნობის საფუძველი.

5. საკასაციო სასამართლოს შეფასებები:

5.1. საკასაციო პალატამ ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა საკასაციო საჩივარი, შეისწავლა საქმის მასალები, შეამონმა საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ აღიკა დვალაშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკამაყოფილდეს ნაწილობრივ და თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 23 თებერვლის განაჩენში უნდა შევიდეს ცვლილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

5.2. საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლით დასჯადია ძარცვა ე.ი სხვისი მოძრავი ნივთის აშკარა დაუფლება, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით. სისხლის სამართლის კოდექსი სისხლის-სამართლებრივი დაცვის ობიექტის – საკუთრების ხელყოფის ფორმის მიხედვით განსახვავებს საკუთრების წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულთა სხვადასხვა სახეს. ძარცვის შემადგენლობისათვის მაკვალიფიცირებელ ელემენტებს შეადგენს: მოძრავი ნივთის დაუფლების ხერხი – აშკარა ხასიათი და სპეციალური მიზანი – დაუფლებული ქონების მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრება. ამასთან, ნივთის დაუფლების აშკარა ფორმის მიმართ თავად დამნაშავეს უნდა გააჩნდეს ცოდნისა და ნებელობის ფაქტორი. სხვისი ნივთის დაუფლება გულისხმობს, არა მხოლოდ საკუთრების დამნაშავის ხელში ფორმალურ გადასვლას, არამედ დამნაშავის ფაქტორი შესაძლებლობას თავისი სურვილისამებრ განკარგოს სხვისი

საკუთრება. ამასთან, დაუფლების ფაქტი თავისთავად არ ნიშნავს მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნის არსებობას. აუცილებელია ქმედება ე.ი. დაუფლება დეტერმინირებული იყოს სხვისი ქონების მისაკუთრების მიზნით, რა დროსაც დამნაშავეს სხვისი საკუთრების განკარგვის შესაძლებლობასთან ერთად, მისაკუთრების სპეციალური სურვილი და მიზანი უნდა გააჩნდეს.

5.3. საქმეზე გამოკვლეული მტკიცებულებებით დადგენილია, რომ გ. ა-ა დაზარალებულ ნ. ვ-ს ნების საწინააღმდეგოდ, მის თვალინი დაეუფლა ჯერ დაზარალებულის კუთვნილი ავტომანქანის გასაღებს, შემდეგ კი უნებართვოდ წაიყვანა ავტომანქანაც. ავტომანქანის ნების საწინააღმდეგოდ და აშკარა დაუფლების ფაქტებს ადასტურებს დაზარალებული და ამ გარემოებას არ უარყოფს არც მსჯავრდებული გ. ა-ა. სადაც საკითხი შეეხება, თუ რა მიზანი ამოძრავებდა ავტომობილის დაუფლებისა გ. ა-ს.

5.4. სააპელაციო სასამართლოს მიერ გ. ა-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლით წარდგენილ ბრალდებაში გამამართლებელი განაჩენის დადგენა განაპირობა იმ გარემოებამ, რომ სასამართლოში მტკიცებულებათა გამოკვლევისას არ დადასტურდა მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნის არსებობა. სააპელაციო პალატის აღნიშნულ სამართლებრივ შეფასებას საკასაციო სასამართლოც ეთანხმება, რადგან საქმეში არსებული მტკიცებულებებით: მოწმეთა ჩვენებებითა და ვიდეოჩანანერის დათვალიერებით არ დგინდება გ. ა-ს მიერ აშკარად დაუფლებული ავტომანქანის, როგორც საკუთარის განკარგვის სურვილი და შესაბამისად, მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზანი. დაზარალებულების ჩვენება პირდაპირი მტკიცებულებაა ავტომანქანის მისივე ნების საწინააღმდეგოდ და აშკარა დაუფლების ნაწილში, თუმცა არ შეიცავს მართლსაზინააღმდეგო მიზნის დასაღვენად საჭირო ინფორმაციას. დაზარალებული ნ. ვ-ი თავის ჩვენებაში ადასტურებს იმ ფაქტებს, რომ იყო ნასვამი, რა დროსაც გ. ა-ზ დაუწყო ჭკუის დარიგება ნასვამ მდგომარეობაში მანქანის მართვის საკითხზე და შესთავაზა მანქანის სამართავად მისთვის დათმობა; მართალია დაზარალებულმა ამ კონკრეტული ინციდენტისას უარი განაცხადა ავტომანქანის გადაცემაზე, თუმცა თავადვე ადასტურებს, რომ წარსულში გ. ა-სთვის არაერთხელ უთხოვებია ავტომანქანა, ასევე ერთმანეთის ნივთებით სარგებლობისას, თანაცხოვრების დროს, მიღებულ ტერმინს წარმოადგენდა სიტყვა „ა-ს“ გამოყენება. რაც შეეხება ვიდეოამერის ჩანაწერს, სადაც დაფიქსირებულია, თუ როგორ გადააღვილება გ. ა-ა ნ. ვ-ს ავტომანქანით ნ-ს მე-.. და მე-... მიკრორაიონებში, არ წარმოადგენს მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნის საკმარის დადასტურებას.

5.5. როგორც საკასაციო სასამართლომ აღნიშნა, დაუფლება და მისაკუთრების მიზანი ძარცვის შემადგენლობის დამოუკიდებელი ელემენტებია, რომელთაგან დაუფლება ნიშნავს სხვისი საკუთრების განკარგვის ფაქტობრივი შესაძლებლობის ქონას, ხოლო მისაკუთრების მიზანი დგინდება მაშინ, როცა დაუფლება მისაკუთრების სურვილით არის განპირობებული. თავის მხრივ, მისაკუთრების სპეციალური მიზანი არის დამნაშავის მამოძრავებელი მოტივი და მისწრაფება – დაეუფლოს სხვის საკუთრებას სწორედ იმ გათვლითა და მოლოდინით, რომ განკარგვას მას საკუთარი სურვილის შესაბამისად. მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების სურვილი უნდა დადგინდეს სხვისი საკუთრების დაუფლების მომენტში და მის შემდგომ დამნაშავის ქცევის ერთობლივი შეფასებით. დაზარალებული ნ. ვ-ი ადასტურებს, რომ გ. ა-მ მას მიუთითა – ნასვამობის გამო არ დამჯდარიყო ავტომანქანის საჭესთან. თავად გ. ა-მ ავტომანქანის გასაღების ნართმევისა და შემდგომში უნებართვოდ ავტომანქანის ნაყვანის ფაქტი იმ მოტივით ახსნა, რომ არ დაეშვა ნასვამი დაზარალებულის მიერ ავტომანქანის მართვა და გამორიცხა აღნიშნული ავტომანქანის პირადი მიზნებით გამოყენების განზრახვა. გ. ა-მ მიუთითა, ასევე, წარსულში ნ. ვ-ს მიერ ავტომობილის თხოვების სხვა ფაქტებიც, რაც თავის ჩვენებაში დაადასტურა დაზარალებულმაც. საინტერესოა გ. ა-ს ქცევა, როდესაც მან ავტომანქანა გადაიყვანა ერთი ადგილიდან მეორე პუნქტში, რა დროსაც პირადი დანიშნულებით ავტომანქანით სარგებლობის ფაქტი არ გამოვლენილა და დააყენა იმ ადგილას, სადაც თავად დაზარალებული აყენებდა, ხოლო გასაღები ავტომანქანაში დატოვა. სასამართლო სხდომაზე დაკითხვისას დაზარალებულმა განმარტა, რომ ის კორპუსი, რომლის წინაც გ. ა-მ დააყენა ავტომანქანა, არის ადგილი სადაც თავისუფალ დროს ხშირად იმყოფება და სადაც უეჭველად დაინახავდა გაჩერებულ ავტომანქანას. დაზარალებულის მოსაზრებით, გ. ა-მ კორპუსთან ავტომანქანა სწორედ იმიტომ დააყენა, რომ მას დაენახა. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, გ. ა-ს ქმედებები აჩენს გონივრულ ეჭვს მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნის არსებობაში, თავად გ. ა-ა უარყოფს ძარცვის ჩადენის სურვილსა და ნებელობას, ხოლო საქმეში არ მოიპოვება მისაკუთრების მიზნის დამადასტურებელი სხვა მტკიცებულება. ამდენად, როგორც ირკვევა, გ. ა-ა მართალია ნების საწინააღმდეგოდ დაეუფლა და დროის მცირე მონაკვეთში ფლობდა ნ. ვ-ს ავტომანქანას, თუმცა წარმოდგენილი მტკიცებულებებით გონივრულ ეჭვს მიღმა არ დასტურდება მისაკუთრების მიზნის არსებობა.

5.6. საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო პა-

ლატის არგუმენტაციას მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნის ამორიცხვის თაობაზე, თუმცა ადგენს, რომ ჩადენილია მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედება, რაც ქმნის სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა დანაშაულის შემადგენლობას. როგორც დადგინდა, გ. ა-ს არ გააჩნდა ნ. ვ-ს ავტომანქანის მისაკუთრების მიზანი, არამედ ამოძრავებდა ნასვამი მძღოლის მიერ ავტომანქანის მართვის აღკვეთის მოტივი. დაზარალებულ ნ. ვ-ს და გ. ა-ს ჩვენებით დგინდება, რომ დაზარალებული იყო ნასვამი, ხოლო გ. ა-ა მას ჭკუას არიგებდა ნასვამ მდგომარეობაში ავტომანქანის მართვასთან დაკავშირებით. აღნიშნული მსჯელობის საწინააღმდეგოდ, გ. ა-ს ქმედებაში სხვა მოტივისა და მიზნის (მათ შორის ავტომანქანის დროებითი გამოყენების) არსებობა საქმის მასალებით არ დასტურდება. ამდენად, სასამართლომ უნდა შეაფასოს რა სახის მართლწინააღმდეგობას მოიცავს გ. ა-ს მიერ ჩადენილი ქმედება – ნ. ვ-ს ავტომანქანის ნებართვის გარეშე დაუფლება.

5.7. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სხვისი საკუთრების უფლების შეზღუდვა დასაშვებია მხოლოდ კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევაში და დადგენილი წესით, წინააღმდეგ შემთხვევაში, სხვისი საკუთრების თვითნებური შეზღუდვა ენინააღმდეგება მართლწესრიგს და გაუმართლებელია თავად მესაკუთრისათვის სასარგებლო – კეთილშობილი მიზნებითაც კი. განსახილველ საქმეში გამოკვეთილია დაზარალებულის საკუთრების დაუფლების ერთადერთი მოტივი და მიზანი – ნასვამი მძღოლის მიერ ავტომანქანის მართვის ალევეთა და აღნიშნული ავტომანქანის მძღოლისგან განრიდების მიზნით, ერთი ადგილიდან სხვა ადგილას გადაყენება. სატრანსპორტო საშუალების მართვასთან დაკავშირებული საკითხები მოწესრიგებულია აღმინისტრაციული კანონმდებლობით და მას უკავშირდება მმართველობის სპეციალური უფლებამოსილება და წესი. მმართველობის წესი გულისხმობს ადმინისტრაციული ნორმების აღსრულებას სახელმწიფოს შესაბამისი წარმომადგენლის მიერ, ხოლო რიგითი მოქალაქეები არ არიან აღჭურვილი ამგვარი სპეციალური უფლებამოსილებით. ამდენად, წებისმიერი ქმედება, რაც თუნდაც მიზნად ისახავს კანონის დაცვასა და აღსრულებას, უნდა მომდინარეობდეს კანონით დადგენილი უფლებამოსილებიდან. შესაბამისად, გ. ა-ს არ გააჩნდა მმართველობის წესის შესაბამისად მინიჭებული უფლება – აღეკვეთა სატრანსპორტო საშუალების ნასვამ მდგომარეობაში მართვა, რის გამოც მის მიერ ჩადენილია მმართველობის წესის საწინააღმდეგო დანაშაული.

5.8. საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით დას-

ჯაფია თვითნებობა – ე.ი. ნამდვილად თავისი ან თავისად დაგულებული უფლების დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ განხორციელება, რამაც გამოიწვია მნიშვნელოვანი ზიანი. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2015 წლის 12 ივნისის №7აპ-15 განაჩენის თანახმად: „თვითნებობა ობიექტური შემადგენლობის ნიშნებით გარენულად ზოგჯერ ძალიან ჰყავს საკუთრების წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულთა შემადგენლობას, მაგრამ ყველა ცალკეულ შემთხვევაში, საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებების ერთობლივი სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე და თავად მსჯავრდებულის ქცევის, მოტივის მხედველობაში მიღებით დანაშაულის ჩადენამდე და დანაშაულის შემდეგ, უნდა მოხდეს პირის მიერ ჩადენილი ქმედების გამიჯვნა, რასთან გვაქვს საქმე – საკუთრების წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულთან, თუ – თვითნებობასთან“. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 18 ივნისის №173აპ-21 განჩინების თანახმად: „თვითნებობისას, პირი, რომელიც მოქმედებს დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ, ახორციელებს თავის ნამდვილ ან თავისად დაგულებულ უფლებას. თავისად დაგულებული უფლება ისეთი უფლებაა, როდესაც პირი შეცდომით ფიქრობს, რომ მას უფლება აქვს, ისარგებლოს ან არ ისარგებლოს კონკრეტული უფლებით და იმავდროულად, აცნობიერებს, რომ თავის/თავისად დაგულებულ უფლებას კანონით დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ ახორციელებს. თუ პირმა იცის, რომ უფლება, რომელსაც ის ახორციელებს, მას არ ეკუთვნის, თვითნებობის შემადგენლობა გამოირიცხება“. საკასაციო სასამართლოს აღნიშნული განმარტებები მიესადაგება განსახილველი საქმის სამართლებრივ შეფასებას, რამდენადაც გ. ა-ს ქმედებაში მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრებისა და დროებითი გამოყენების მიზანი გამორიცხულია, ხოლო სხვისი საკუთრების უფლების შელახვა გამოწვეულია ბრალდებულის მიერ უფლების არასწორი აღქმით. თავისად დაგულებული უფლების დადგენილი წესის საწინააღმდეგოდ გამოყენება მდგომარეობს იმაში, რომ გ. ა-ს არ გააჩნდა შესაძლო სამართალდარღვევის აღკვეთის (ზასვამი მძღოლისათვის ავტომობილის ჩამორთმევის) უფლება, თუმცა მან უსაფუძვლოდ, თვითნებურად ჩათვალა, რომ ამგვარი ქმედება მისი მხრიდან გამართლებული იქნებოდა. მოცემულ შემთხვევაში თვითნებობის დანაშაულისაგან სისხლისამართლებრივი დაცვის ობიექტია მმართველობის დადგენილი წესი, რაც დაარღვია გ. ა-მ. ასევე, ფაკულტატურ ობიექტად გვევლინება საკუთრების უფლებაც, რადგან გ. ა-მ დაზარალებულს ავტომობილის ნების საწინააღმდეგოდ ჩამორთმევით შეუზღუდა საკუთრებით სარგებლობა, რამაც მნიშვნელოვანი ზიანი გამოიწვია.

5.9. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად: „გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას“. ხოლო, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 82-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად: „მტკიცებულება უნდა შეფასდეს სისხლის სამართლის საქმესთან მისი რელევანტურობის, დასაშვებობის და უტყუარობის თვალსაზრისით“. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად: „მტკიცებულებას არა აქვს წინასწარ დადგენილი ძალა“. ამავე მუხლის მესამე ნაწილის თანახმად: „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა“.

5.10. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სამართლიანი სასამართლოს უფლება დაცულია მხოლოდ მაშინ, როდესაც პირის მსჯავრდებას საფუძლად უდევს უტყუარ, აშკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობა. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო არ ერევა ეროვნული სასამართლოების მიერ მტკიცებულებათა დასაშვებობასა და შეფასებაში და ადგენს ზოგადსახელმძღვანელო სტანდარტს: განაჩენი უნდა ემყარებოდეს საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა თავისუფალ შეფასებას, დასკვნებს, რომლებიც გამომდინარეობს ფაქტობრივი გარემოებები-დან და მხარეების მიერ წარდგენილი მოსაზრებებიდან. მტკიცება შეიძლება გამომდინარეობდეს საკმარისად ნათელი და დასაბუთებული დასკვნების ან ფაქტის თაობაზე გაუქარწყლებელი ვარაუდების ერთობლიობიდან (იხ: ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებები საქმეებზე: „ელ მასრი მაკედონიის წინააღმდეგ“ (El-Masri v the Former Yugoslav Republic of Macedonia, (GC), 13.12.2012) და „ჰასანი გაერთიანებული სამეფოს წინააღმდეგ“ (Hassan v the UK, ECtHR, (GC), 16.09.2014). ამასთან, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობით შესაძლებელი უნდა იყოს არა მხოლოდ ფაქტების უტყუარი დადასტურება, არამედ მტკიცება უნდა მიემართებოდეს მატერიალური სამართლის ნორმის თითოეულ ელემენტს და უნდა ქმნიდეს დანაშაულის სრულყოფილ შემადგენლობას.

5.11. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით, სრულყოფილად და ობიექტურად გამოკვლეული, ურთიერთშეჯერებული, აშკარა და დამაჯერებელი მტკიცებულებების ერთობლიობით, გონივრულ ეჭვს მიღმა დასტურდება გ. ა-ს მიერ სა-

ქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის – თვითნებობის ჩადენა, რისთვისაც იგი ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ.

6. სასჯელის დასაბუთება:

6.1. სასამართლომ დაადგინა, რომ გ. ა-ა ცნობილ უნდა იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის, რაც ისჯება ჯარიმით ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომით ვადით ას ოთხმოციდან ორას საათამდე ან გამასწორებელი სამუშაოთი ვადით ერთიდან ორ წლამდე ანდა თავისუფლების აღკვეთით ვადით ერთ წლამდე.

6.2. სისხლის სამართალწარმოების სამართლიანობა ვლინდება სამართლიანი სასჯელის დაკისრებაში, რა დროსაც სასამართლო შებოჭილია იმის ვალდებულებით, რომ მის მიერ დანიშნული სასჯელი არის ეფუძებიანი და პროცესუალი. სასჯელის პროცესუალობა გულისხმობს მის გამოყენებას მნიშვნელოვნად ინდივიდუალიზებული სახით, რა დროსაც მხედველობაში მიიღება დანაშაულის სიმძიმე, დამნაშავის ბრალი და დანაშაულის შედეგად გამოწვეული ზიანი (კონკრეტული დაზარალებულისთვის თუ საზოგადოებისთვის).

6.3. სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსკ-ის 259-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს სამართლიანი. ამავე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, „სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს“. სასჯელის სამართლიანობის პრინციპს განამტკიცებს ასევე სსკ-ის 53-ე მუხლის 1-ლი ნაწილიც, რომელიც სასამართლოს აკალდებულებს დამნაშავეს დაუნიშნოს სამართლიანი სასჯელი და პრიორიტეტს ანიჭებს ნაკლებად მკაცრი სახის სასჯელის გამოყენებას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც იგი ვერ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს.

6.4. სასამართლოს მიერ სასჯელის დანიშნულისას გათვალისწინებული უნდა იქნეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 39-ე მუხლით დადგენილი სასჯელის მიზანი: სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი ხორციელდება მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ მართლწესრიგისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის გრძნობით. ხოლო მე-3 ნაწილის თანახმად, სასჯელის მიზანი არ არის ადამიანის ფიზიკური ტანჯვა ან მისი ღირსების დამცირება.

6.5. ამასთან, სასჯელის დაწიშვნის დროს საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ბრალდებულის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამდიმებელი გარემოებები, კერძოდ, დანაშაულის ჩადენის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების შემდეგ. ამასთან, საქმეში არ მოიპოვება საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლით გათვალისწინებული დამამდიმებელი გარემოებები, რისი გათვალისწინებითაც სასამართლო მიზნევს, რომ მსჯავრდებულს სასჯელის სახედ უნდა განესაზღვროს ჯარიმა.

6.6. საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ სასჯელის სახით ჯარიმის 14000 ლარის ოდენობით განსაზღვრა წარმოადგენს პროპორციულ ღონისძიებას ჩადენილი დანაშაულის ხასიათისა და სასჯელის ღეგიტიმური მიზნების გათვალისწინებით, ასევე მსჯავრდებულის მიმართ ემსახურება ეფექტური რესოციალიზაციის მიზანს და უზრუნველყოფს ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას.

6.7. იმის გათვალისწინებით, რომ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 23 თებერვლის განაჩენით გ. ა-ა ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილის „δ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა ჯარიმა 5000 (ხუთი ათასი) ლარი, გ. ა-ს საბოლოო სასჯელი უნდა განისაზღვროს დანაშაულთა ერთობლივით: საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, უფრო მეაცრი სასჯელმა შთანთქმის ხაელებად მეაცრი და საბოლოო სასჯელის სახედ და ზომად გ. ა-ს განესაზღვროს ჯარიმა 14000 (თოთხმეტი ათასი) ლარი;

6.8. ამასთან, საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად: „თუ პირს, რომელიც სასამართლო განხილვამდე პატიმრობაში იყო, ძირითად სასჯელად დაენიშნა ჯარიმა ანდა თანამდებობის დაკავების ან საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა, სასამართლო პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით შეუმსუბუქებს მას დანიშნულ სასჯელს ან მთლიანად გაათვავისუფლებს მისი მოხდისაგან“. ხსენებული მუხლის დანაწესი ადგენს პატიმრობაში ყოფნის პერიოდის არასაპატიმრო სასჯელის ზომაში გათვალისწინების აუცილებლობას. დადგენილია, რომ მსჯავრდებული გ. ა-ა პატიმრობაში იმყოფებოდა 2021 წლის 27 თებერვლიდან 2021 წლის 24 ნოემბრის ჩათვლით, შესაბამისად, პატიმრობაში ყოფნის ვადის

ადეკვატური გაანგარიშებით შეფარდებული სასჯელი, ჯარიმა – 14000 (თოთხმეტი ათასი) ლარი უნდა შეუმცირდეს და მოსახდელად განესაზღვროს ჯარიმა – 2000 (ორი ათასი) ლარი.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისახლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 301-ე მუხლით, 303-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, 308-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის პროკურორ ალიკა დვალაშვილის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 23 თებერვლის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

3. გ. ა-ს მიმართ საქართველოს სსკ-ის 178-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტითა და მე-4 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით ნარდგენილი ბრალდება გადაკვალითიცირდეს საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილზე;

4. გ. ა-ა ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 360-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა – 14000 (თოთხმეტი ათასი) ლარი;

5. გ. ა-ა ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 126-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა 5000 (ხუთი ათასი) ლარი;

6. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქოს ნაკლებად მკაცრი და დანაშაულთა ერთობლიობით, გ. ა-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა 14000 (თოთხმეტი ათასი) ლარი;

7. საქართველოს სსკ-ის 62-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, პატიმრობაში ყოფნის ვადის გათვალისწინებით (2021 წლის 27 თებერვლიდან – 2021 წლის 24 ნოემბრის ჩათვლით), გ. ა-ს დანიშნული სასჯელი შეუმსუბუქდეს და მოსახდელად განესაზღვროს ჯარიმა – 2000 (ორი ათასი) ლარი.

8. საქართველოს სისახლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, მოცემული განაჩენით დანიშნულ ძირითად სასჯელს დაემატოს თბილისის საქალაქო სასამართლოს

სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 16 აგვისტოს განაჩენით საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის დანიშნული დამატებითი სასჯელის მოუხდელი ნაწილი – ჯარიმა 2000 (ორი ათასი) ლარი;

9. საბოლოოდ, განაჩენთა ერთობლიობით, გ. ა-ს ძირითადი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა – 2000 (ორი ათასი) ლარი; მასვე, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 42-ე მუხლის მე-5 ნაწილის საფუძველზე დამატებითი სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს ჯარიმა – 2000 (ორი ათასი) ლარი.

10. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

11. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**განაჩენი ცვლილების შეტანა და ძმედების
გადაკვალიციის დროგა საქართველოს სისხლის
სამართლის კოდექსის 375-ე მუხლიდან (დანაშაულის
დაფარვა) იმავე კოდექსის 19,177-ე მუხლზე (ძურდობის
გცდელობა)**

**განაჩენი
საქართველოს სახელით**

№229აპ-22

19 ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენით განიხილა ხაშურის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თორნიკე ბაიდოშვილის საკასაციო საჩივარი თბილისის საპეტერი სასამართლოს 2021 წლის 19 ნოემბრის განაჩენზე ხ. მ-ის მიმართ.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ხ. მ-ს, – დაბადებულს 1... წელს, – ბრალად ედებოდა ქურდობის მცდელობა, ე.ი.

სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლების მცდელობა მართლსა-ნინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რასაც შეეძლო გამოეწვია მნიშვნელოვანი ზიანი, ჩადენილი წინასარი შეთანხმებით ჯგუ-ფის მიერ, დანაშაული, გათვალისწინებული – საქართველოს სის-ხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტე-ბით.

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით მის მიერ ჩადენი-ლი ქმედება გამოიხატა შემდეგში: 2020 წლის 23 ნოემბერს, დამის საათებში, ქ. ქ-ს მიმდებარე ტერიტორიაზე გამავალი ცენტრალუ-რი სარკინიგზზო მაგისტრალის 2410-ე კილომეტრის მიმდებარე ტე-რიტორიაზე, ხ. მ. გამოძიებით დაუდგენელ პირთან ერთად, წინას-ნარი შეთანხმებით, ჯგუფურად ცდილობდა, მართლსანინააღმდე-გო მისაკუთრების მიზნით, ფარულად დაუფლებოდა სს „ს-ის“ სა-კუთრებაში არსებულ, დროსელ ტრანსფორმატორის გულანას, რა-საც შეეძლო გამოეწვია 2950 ლარის მნიშვნელოვანი ზიანი.

3. ხაშურის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 30 ივლისის განაჩენით:

3.1. ხ. მ. ცნობილ იქნა დამაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღ-კვეთა 5 წლით;

3.2. ხ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავების დღიდან – 2020 წლის 23 ნოემბრიდან.

4. ხაშურის რაიონული სასამართლოს განაჩენი სააპელაციო წესით გასასაჩივრეს ბრალდებისა და დაცვის მხარეებმა.

4.1. მსჯავრდებულმა და მისმა ადვოკატმა ითხოვეს გასაჩივ-რებული განაჩენის გაუქმება და ხ. მ-ის გამართლება.

4.2. ხაშურის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა თორნი-ე ბაიდოშვილმა ითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შე-ტანა, კერძოდ: ხ. მ-ის საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით დამნაშავედ ცნო-ბა და მისთვის საძირკის ფარგლებში (დანიშნულ სასჯელზე უფრო მკაცრი ზომის) სასჯელის განსაზღვრა.

5. პროკურორის სააპელაციო საჩივარზე შესაგებელი წარმოად-გინეს მსჯავრდებულმა ხ. მ-მ და მისმა ადვოკატმა მ. ბ-მ, რომლებ-მაც ითხოვეს გასაჩივრებული განაჩენის გაუქმება და მსჯავრდე-ბულის გამართლება.

6. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 19 ნო-ემბრის განაჩენით:

6.1. ხ. მ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქარ-

თველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით ნარდგენილ ბრალდებაში;

6.2. ხ. მ. ცნობლ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 375-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 2 წლით;

6.3. ხ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაწყო დაკავების დღიდან – 2020 წლის 23 ნოემბრიდან.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა ხაშურის რაიონული პროცერატურის პროცურორმა თორნიკე ბაიდოშვილმა, რომელმაც საკასაციო საჩივრით ითხოვა გასაჩივრებულ განაჩენში ცვლილების შეტანა, კერძოდ: ხ. მ-ის საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით დამნაშავედ ცნობა და მისთვის სანქციის ფარგლებში, რეალურად მოსახდელად თავისუფლების აღკვეთის ისეთი ზომის განსაზღვრა, რომელიც უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს.

8. პროცურორის საკასაციო საჩივარზე შესაგებელი წარმოადგინეს მსჯავრდებულმა ხ. მ-მ და მისმა ადგომატმა მ. ბ-მ, რომლებმაც ითხოვეს გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება.

9. საკასაციო სასამართლოს სხდომაზე პროცურორებმა – როზა სამუშაომ და არჩილ ბედუკაძემ მხარი დაუჭირეს საკასაციო საჩივარს და მოითხოვეს მისი დაკმაყოფილება.

10. დაცვის მხარე არ დაეთანხმა ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება. იმავდროულად მიუთითა, რომ 22 ნოემბრის საღამოს ხ. მ. ქეიფობდა და იყო მთვრალი, საიდანაც უცნობ პირს (ვინმე ვ-ს) გაჰყვა და შემთხვევით აღმოჩნდა დანაშაულს ადგილას; დეტალები არ ახსოეს, თუმცა, უცნობ პირს ჰქონდა, მათ შორის, ქანჩი, რაც მან პოლიციელების დანახვაზე სხვა ნივთებთან ერთად დაყარა და შემთხვევის ადგილიდან გაიქცა. ადვოკატის განმარტებით, ხ. მ-ს არ ახსოეს, როგორ აღმოჩნდა შემთხვევის ადგილას უცნობთან ერთად; აღნიშნული ფაქტის გამო ის იხდიდა სასჯელს თავისუფლების აღკვეთის სახით, რომლის ნაწილიც შემდგომში ჩაეთვალა პირობითად და დღემდე პირნათლად ასრულებს პირობითი მსჯავრით მასზე დაკისრებულ მოვალეობებს.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შე-

საგებლის ფარგლებში. მოცემულ შემთხვევაში ბრალდების მხარე ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქართველოს სსკ-ის 375-ე მუხლის მე-2 ნაწილით დადგენილი მსჯავრდების ნაცვლად, ხ. მ-ის საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით დამნაშავედ ცნობას, ხოლო დაცვის მხარე ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს (საქართველოს სსკ-ის 375-ე მუხლის მე-2 ნაწილით) მსჯავრდებას. შესაბამისად, მხარეებს შორის დავის საგანია საკითხის გარკვევა – ჩაიდინა თუ არა მითითებულ დროსა და ადგილას ხ. მ-მ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული.

2. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას ხ. მ-ის ქმედების დანაშაულის დაფარვად შეფასების შესახებ და დაცვის მხარის პოზიციას, რომელიც ითხოვს აღნიშნული განაჩენის უცვლელად დატოვებას, რადგან კანონის მოთხოვნათა დაცვით, სრულყოფილად და ოპიექტურად გამოკვლეულ, ურთიერთშეჯერებულ და საკმარის მტკიცებულებათა ერთობლიობით (მათ შორის: მოწმეების ჩვენებებით, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმით, ამოღების ოქმით, ს-ის ინფრასტრუქტურული ფილიალის იურიდიული სამსახურის უფროსის – ნ. კ-ის წერილით, ბრალდებულის დაკავებისა და პირადი ჩხრეკის ოქმითა და საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებებით) გონივრულ ეჭვება მიღმა სტანდარტით დასტურდება, რომ ხ. მ-მ ჩაიდინა საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული.

3. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო დაეყრდნო 2020 წლის 21 ნოემბერს დაუფლებულ გულანას, რომელიც 2020 წლის 23 ნოემბერს ამოიღეს იმ ადგილიდანვე, სადაც იმყოფებოდა ხ. მ. სხვა პირთან ერთად; გაითვალისწინა პატაკის ის ნაწილი, რომლითაც დასტურდება ხ. მ-ის შემხებლობა ქურდობის ფაქტთან; გამომძიებელ ზ. ე-ის ჩვენება (დაინახა ორი პირი, როგორ მიათრევდა ნივთს); დადგენილება სისხლის სამართლის საქმის გამოყოფის შესახებ (საქმეზე გამოყოფილია საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული (მძიმე დანაშაული)) და აღნიშნა, რომ საქმის მასალებში არ არის ნარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, რომელიც მიუთითებდა რატომ იმყოფებოდა ღამის საათებში თ-ს რაონწმი მცხოვრები ხ. მ. ქ-ს სარკინიგზო მაგისტრალზე, თუნდაც შემთხვევით. სააპელაციო სასამართლოს მტკიცებით, ლოგიკურ მსჯელობას მოკლებულია, რომ პირს, რომელიც ფარულად ეუფლება ნივთს, კვლავ იმ ადგილზე მიაქვს იგი, საიდა-

ნაც დაეუფლა, ანუ თუ ის დაეუფლა ნივთს და წამოიღო შემთხვევაშის ადგილიდან, განმეორებითი ქმედების დროს თან რატომ უნდა იქონიოს წინა დღეს დაუფლებული ნივთი, მითუმეტეს იმ პირობებში, როდესაც ხ. მ-ს ბრალდება არ ედავება 2020 წლის 21 ნოემბრის ფაქტს – მას ბრალი ედება მხოლოდ 2020 წლის 23 ნოემბერს ქურდობის მცდელობაში. შესაბამისად, პალატამ დადგენილად მიიჩნია, რომ ხ. მ-ისათვის ცნობილი იყო 2020 წლის 21 ნოემბერს ფარულად დაუფლებული გულანას ადგილსამყოფელი, ასევე ქურდობის ფაქტი და გადამალა ე.წ. გულანა – ე.ი. ხ. მ-მ ჩაიდინა დანაშაულის დაფარვა.

4. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს ბრალდების უცვლელობის პრინციპს, იმ გარემოებას, რომ ბრალდება ხ. მ-ს არ ედავება 2020 წლის 21 ნოემბრის ფაქტს (დავის საგანია მხოლოდ 2020 წლის 23 ნოემბერს ქურდობის მცდელობის ფაქტი) და ქმედების კვალიფიკაციის შეცვლასთან დაკავშირებით კვლავაც მიუთითებს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს დადგენილ პრაქტიკაზე, რომლის თანახმად, ბრალდების გადაკვალიფიცირება ბრალდებულისთვის საკამარისად განჭვრეტადად არის მიჩნეული, თუ იგი ბრალდების თანდაყოლილ ელემენტს წარმოადგენს (De Salvador Torres v. Spain, no. 21525/93, §33, ECtHR, 24/10/1996; Sadak and Others v. Turkey, nos. 29900/96, 29901/96, 29902/96, 29903/96, §§ 52, 56, ECtHR, 17/07/2021; Juha Nuutinen v. Finland, no. 45830/99, §32, ECtHR, 24/07/2007).

5. იმ პირობებში, როდესაც განსახილველი საქმის ფარგლებში ბრალდების მხარე ხ. მ-ს არ ედავება 2020 წლის 21 ნოემბრის ფაქტს, რაც დასტურდება, როგორც ბრალდებულად ცნობის შესახებ დადგენილებით, ისე სახელმწიფო ბრალმდებლების მიერ სასამართლო სხდომებზე დაფიქსირებული პოზიციით (საკასაციო სხდომაზეც პროკურორებმა მკაფიოდ განმარტეს, რომ ბრალდების მხარე ხ. მ-ს ედავება 2020 წლის 23 ნოემბერს საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას და განსახილველ საქმეში დავის საგანს არ წარმოადგენს 2020 წლის 21 ნოემბერს მომხდარი დანაშაული) – საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ხ. მ-ის იმ დანაშაულის დაფარვისათვის მსჯავრდების შესახებ, რომელთან შემხებლობას მოცემული საქმის ფარგლებში არ ედავება ბრალდების მხარე მსჯავრდებულს.

6. საკასაციო სასამართლოსათვის გაუგებარია, რომელი მტკიცებულებების საფუძველზე დადგინა სააპელაციო სასამართლომ, რომ ხ. მ-ისათვის ცნობილი იყო 2020 წლის 21 ნოემბერს ფარულად

დაუფლებული გულანას ადგილსამყოფელი, ქურდობის ფაქტი ან/ და ის გარემოება, რომ მან გადამალა ე.წ. გულანა, რადგან აღნიშ- ნული არ დასტურდება საქმეში წარმოდგენილი და სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული, მათ შორის, სააპელაციო სასამართლოს მიერ მითითებული მტკიცებულებებით.

7. სააპელაციო სასამართლო უთითებს: 2020 წლის 21 ნოემბერს დაუფლებულ გულანაზე, რომელიც 2020 წლის 23 ნოემბერს ამოი- ლეს იმ ადგილიდანვე, სადაც იმყოფებოდა ხ. მ. სხვა პირთან ერ- თად; გამომძიებელ ზ. ე-ის ჩვენებაზე (დაინახა ორი პირი, როგორ მოათრევდა ნივთს) და პატაკის იმ ნაწილზე, რომელიც გასაჩივრე- ბული განაჩენის თანახმად, ადასტურებს, ხ. მ-ის შემხებლობას ქურ- დობის ფაქტთან.

8. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ არც საქმეში წარმოდგენილი სხვა რაიმე სარწმუნო და დასაშვები მტკიცებუ- ლებით და არც მსჯავრდებულის განმარტებით არ დასტურდება ხ. მ-ის შემხებლობა 2020 წლის 21 ნოემბერს მომხდარ ქურდობასთან (ან მის მიერ აღნიშნული ფაქტის (ცოდნა) და არც ბრალდება ედავე- ბა ხ. მ-ს აღნიშნულს, ხოლო პატაკში მითითებული ინფორმაცია per se სხვა მტკიცებულების გარეშე არ წარმოადგენს თვითკმარ სა- ფუძველს ხ. მ-ის დამნაშავედ ცნობისთვის, მითუფრო, რომ სააპე- ლაციო სასამართლო ახდენს აღნიშნულ პატაკში მითითებული ინ- ფორმაციის „თავისუფალ“ ინტერპრეტირებას (პატაკის შინაარსის თანახმად, 2020 წლის 21 ნოემბერს ხ. მ. თანამზრახველებთან ერ- თად დაეუფლა „დროსელის“ ნაწილებს, იგი 22 ნოემბერს (პატაკის შედგენის მიმდინარე პერიოდში) კვლავ სჩადის დანაშაულს).

9. საქმის მასალებში არ მოიპოვება ხ. მ-ის შემთხვევის ადგილას სწორედ დანაშაულის დაფარვის მიზნით ყოფნის დამადასტურე- ბელი (სასამართლო სხდომაზე გამოკვლეული) რაიმე მტკიცებუ- ლება, ხოლო თავად ხ. მ-მ თავი არ ცნო დამნაშავედ წარდგენილ ბრალდებაში და გამოიყენა კანონით მინიჭებული დუმილის უფლე- ბა. შესაბამისად, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 19 ნოემბერს განაჩენი მითითებული ზემოაღნიშნული მსჯელობა – ხ. მ-ის მიერ დანაშაულის დაფარვის შესახებ – წარმოადგენს სა- სამართლოს ვარაუდს, რაც არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს გა- მამტკუნებელ განაჩენს.

10. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ დადგენილია და მხარე- ებს შორის დავის საგანს არ წარმოადგენს ის გარემოება, რომ 2020 წლის 23 ნოემბერს, დამის საათებში (ბრალდებულის დაკავებისა და პირადი ჩერეკის ოქმის თანახმად, დაკავეს 2020 წლის 23 ნო- ემბრის 01:18 საათზე, მას წაასწრეს ქურდობის მცდელობის ფაქ- ტზე), ხ. მ. სხვა პირთან ერთად იმყოფებოდა ქ. ქ-ს მიმდებარე ტე-

რიტორიაზე გამავალი ცენტრალური სარკინიგზო მაგისტრალის 2410-ე კილომეტრის მიმდებარე ტერიტორიაზე.

11. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ: გამოძიების აღ-რიცხვის ბარათის თანახმად, 2020 წლის 21 თებერვალს გამოძიება დაიწყო საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის პირველი ნაწილით, განსახილველ საქმეში დადგენილი შემთხვევის ადგილიდან დაუდ-გენელი პირის მიერ „დროსელის“ ნანილების ქურდობის ფაქტზე; დაზარალებულის ნარმომადგენელ გ. ე-ის ჩვენების თანახმად, 2020 წლის 21 ნოემბერს, დაახლოებით 21:00 საათზე, ტელეფონით დაუ-რეკა ელექტრომექანიკოსმა ა. ლ-მა და უთხრა, რომ მოპარული იყო ტრანსფორმატორი (ა. ლ-მა ასევე შეატყობინა პოლიციას და ხელ-მძღვანელობას). საგამოძიებო მოქმედებების დასრულების შემდეგ მოპარული ტრანსფორმატორი შეცვალეს; მოწმე ა. ლ-მა დაადას-ტურა, რომ აღმოჩენილი დაზიანება აღდგა იმავე დღეს, კერძოდ, მიიტანეს ახალი ტრანსფორმატორი და აამუშავეს.

12. 2020 წლის 23 ნოემბრის შემთხვევის ადგილის დათვალიე-რების ოქმისა და ამ საგამოძიებო მოქმედებაში მონაბილე პირების: ა. ლ-ის (ელექტრომექანიკოსი), გ. ბ-ის (ინსპექტორ-გამომძიე-ბელი), ი. მ-ისა და ტ. ჩ-ის (ექსპერტები) ჩვენებების თანახმად, დრო-სელ-ტრანსფორმატორის კორპუსს თავსახურის დასამაგრებლად, ორ მხარეს, აქვს სამ-სამი ხერელი, შემთხვევის ადგილის დათვა-ლიერებისას (2020 წლის 23 ნოემბრის 02:30-03:05 საათების შუა-ლედში) კი აღნიშნული ხერელებიდან მოხსნილი იყო ჭანჭიკები და ეყარა იქვე, მინაზე. დროსელ-ტრანსფორმატორს ზემოდან, შებ-რუნებულ მდგომარეობაში ედო თავსახური. მინაზე ასევე ეგდო ლითონის მეტალისაგან დამზადებული მოვერცხლისფრო ქანჩი; შემთხვევის ადგილზე მისული გამომძიებლების ჩვენებების თა-ნახმად კი, მათ დანაშაულის ჩადენის დროს ნაასწერს მსჯავრდე-ბულს (გ. ა-მა განმარტა, რომ დაინახა ორი პირი, რომლებიც ჩა-ცუცქულები ხსნიდნენ დროსელ-ტრანსფორმატორის ხუფს; ი. ე-ემ განმარტა, რომ დაინახა ორი პირი, რომლებსაც დროსელის ხუ-ფი ჰქონდათ მოხსნილი, ხოლო გ. ა-მა განმარტა, რომ მათ ფაქტზე დაინახეს ხ. მ. და მეორე პირი, მათ ფაქტობრივად ხელში ეჭირათ დეტალები).

13. 2020 წლის 23 ნოემბრის შემთხვევის ადგილის დათვალიე-რების ოქმითა და დათვალიერების ფარგლებში დროსელ-ტრან-სფორმატორის კორპუსზე გადაღებული ფოტოსურათებით ეჭვგა-რეშე დგინდება, რომ დროსელ-ტრანსფორმატორის კორპუსში მო-თავსებულია თავად დროსელ-ტრანსფორმატორი, ე.წ. დროსელ-ტრანსფორმატორის გულანა (ნივთიერი მტკიცებულების გახსნი-სა და დათვალიერების 2020 წლის 1 დეკემბრის ოქმის თანახმად, გ.

ე-ემ განმარტა, რომ გულანა შედგება სპილენძის მასალისაგან დამზადებული კოჭასაგან), რაც ადასტურებს კორპუსის გახსნას სწორედ ამ დეტალის დაუფლების მიზნით.

14. გასაჩივრებული განაჩენის თანახმად, გამომძიებლების მიერ აღქმული და გადმოცემული ვითარება – ხ. მ. ცდილობდა ტრანსფორმატორის დაუფლებას – არ არის გამყარებული ნეიტრალური მტკიცებულებებით, რომელთა მოპოვების შესაძლებლობა არსებობდა ამოღებულ ნივთებზე (ხელთათმანი, ქანჩი, სიგარეტი, მობილური ტელეფონი) ექსპერტიზის ჩატარებით.

15. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 37-ე მუხლის მე-2 ნაწილის დანაწესიდან გამომდინარე, გამომძიებელი ვალდებულია, გამოძიება ანარმონს ყოველმხრივ, სრულად და ობიექტურად. „ბრალდების მხარის იმპერატიული ვალდებულებაა სისხლის სამართლის საქმეზე სრულყოფილი გამოძიების წარმოება, მტკიცებულებათა მოპოვება, მათი გამყარება და პირის ბრალეულობის დასადასტურებლად იმგვარი სამხილების წარმოდგენა, რომელიც გონივრულ ექვს მილმა მიუთითებს პირის მიერ დანაშაულის ჩადენაზე. აღნიშნული მოთხოვნის დაუცველობა, თავისთავად, ზრდის მართლმსაჯულების განხორციელების პროცესში შეცდომის, თვითნებობისა და უფლებამოსილების ბოროტად გამოყენების რისკებს“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 გადაწყვეტილება „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-103). საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში არსებობდა ხელთათმაზე, ქანჩიზე, სიგარეტის კოლოფზე, მობილურ ტელეფონზე დაქტილოსკოპიური/ბიოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შესაძლებლობა, თუმცა იმავდროულად, ერთი მხრივ, ითვალისწინებს, რომ გენეტიკური პროფილის ბიოლოგიური კვალის არარსებობა შემთხვევის ადგილზე ან დანაშაულის საგანზე a priori არ ნიშნავს ამ პირის უდანაშაულობას (იხ. მაგალითად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი საქმეზე №262აპ-17), ხოლო, მეორე მხრივ, ითვალისწინებს საკასაციო საჩივრის განხილვის სხდომაზე დაცვის მხარის განმარტებას, რომ ხ. მ. უცნობთან ერთად შემთხვევით აღმოჩნდა (მთვრალი გაპყვა) შემთხვევის ადგილას; უცნობს ჰქონდა ქანჩი, რომელმაც პოლიციელების დანახვაზე „ყველაფერი გადაყარა და გაიქცა“; გაქცევის პროცესში პოლიციელებმა დაიჭირეს ტანსაცმლით, თუმცა ელვაშესაკრავიანი ჯემპრი გასძრა და საბოლოოდ მაინც მოახერხა გაქცევა (2022 წლის 19 ივლისი; 12:54:45); ხ. მ-ს პოლიციელებმა ადგილზე წასანრეს და დააკავეს. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში ნაკლებად არსებობდა ექსპერტიზის (მაგ. დაქტილოსკოპიური/ბიოლოგიური/გენეტიკური)

ჩატარების საჭიროება (ხ. მ-ის შემხებლობის დასადასტურებლად) იმ ნივთებზე, რომლებიც, დაცვის განმარტებითვე, ეკუთვნოდა სხვა პირს და აღნიშნულ ობიექტებზე ექსპერტიზის დასკვნის წარმოუდგენლობა ვერ შეფასდება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენის დამაბრკოლებელ გარემოებად.

16. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ გამომძიებლების სადაც ვო ჩვენებები თანხვდენილია როგორც ერთმანეთთან (იმ ნაწილში, რომ მათ შემთხვევის ადგილას – დროსელ-ტრანსფორმატორის ყუთთან დაინახეს ხ. მ. სხვა პირთან ერთად), ასევე – შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმის შინაარსთან, რომლის თანახმად, წინა დღეს გამოცვლილ დროსელ-ტრანსფორმატორის კორპუსს მოხსნილი ჰქონდა თავსახურის დასამაგრებელი ჭანჭიკები და ისინი ქანჩხან ერთად ეყარა იქვე, მიწაზე; ასევე – ბრალდებულის დაკავებისა და პირადი ჩსრეკის ოქმის შინაარსთან, რომლის თანახმად, ხ. მ. დააკავეს ქ. ქ-ს მიმდებარე ტერიტორიაზე გამავალი სარკინიგზზო მაგისტრალის მიმდებარედ.

17. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ: დაცვის მხარეს ჰქონდა გამომძიებლების ჯვარედინი დაკითხვისა და დაცვის მხარისათვის საინტერესო კითხვებზე პასუხების მიღების შესაძლებლობა; გამომძიებლების ჩვენებებში არ არსებობს არსებითი ხასიათის უზუსტობები; საქმის მასალებში არ მოიპოვება მტკიცებულება, რაც დაადასტურებდა გამომძიებლების მხრიდან მსჯავრდებულის მიმართ რაიმე სახის დაინტერესებას ან საეჭვოს გახდიდა მათი ჩვენების სანდოობას ან/და საკმარისი იქნებოდა აღნიშნული ჩვენებების გაუზიარებლობისთვის; დაცვის მხარე არ ხდის სადაც ვოდ პოლიციელების ჩვენების იმ ნაწილს, რომ შემთხვევის დროს შემთხვევის ადგილზე მსჯავრდებული იმყოფებოდა სხვა პირთან ერთად.

18. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის მე-9 მუხლის თანახმად, სამართალწარმოება სისხლისსამართლებრივი დევნის დაწყებისთანავე ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსსკ-ის 25-ე მუხლის დანაწესს, რომ მტკიცებულებათა მოპოვება და წარდგენა მხარეების კომპეტენციაა და საქართველოს სსსკ-ის 83-ე მუხლის თანახმად, მხარე თავად განსაზღვრავს იმ მტკიცებულებათა წრეს, რომელთა წარდგენაც სასამართლოში საკუთარი პოზიციის დასასაბუთებლად მიაჩნია საჭიროდ. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ დაცვის მხარეს ერიჭება სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესით, როგორც წარმოდგენილი მტკიცებულების გამოკვლევის, ასევე მტკიცებულების დამოუკიდებლად ან სასამართლოს მეშ-

ვეობით მოპოვებისა და წარმოდგენის უფლება (იხ. უზენაესი სასა-მართლოს 2021 წლის 8 იანვრის №951აპ-20 განჩინება; 2021 წლის 4 იანვრის №925აპ-20 განჩინება; 2020 წლის 17 ივლისის №30აპ-20 განჩინება; 2021 წლის 9 ივლისის განაჩენი №669აპ-20, II-56). სასა-მართლო იმავდროულად ითვალისწინებს საქართველოს სასკონსერვის 113-ე (ნებისმიერი პირი, რომელიც შესაძლებელია ფლობდეს საქ-მისათვის მნიშვნელოვანი ინფორმაციას, ნებაყოფლობით შეიძლე-ბა გამოკითხულ იქნეს მხარეთა მიერ), 39-ე (თუ მტკიცებულების მოპოვებისათვის საჭიროა ისეთი საგამოძიებო ან სხვა საპროცესო მოქმედების ჩატარება, რომელსაც ბრალდებული ან მისი ადგოკა-ტი დამოუკიდებლად ვერ ატარებს, იგი უფლებამოსილია შესაბა-მისი განჩინების გამოტანის შუამდგომლობით მიმართოს მოსამარ-თლეს გამოძიების ადგილის მიხედვით. მოსამართლე ვალდებულია მიიღოს ყველა ზომა, რათა ბრალდების მხარისათვის ცნობილი არ გახდეს დაცვის მხარის მიერ მტკიცებულების მოპოვება) და 219-ე (განიხილავს მხარეთა შუამდგომლობებს მტკიცებულებათა დასაშ-ვებობის თაობაზე; ასევე, განიხილავს მხარეთა სხვა შუამდგომ-ლობებს) მუხლების დანაწესებს და ვერ გაიზიარებს დაცვის მხა-რის პოზიციას, რომ b. მ. 2020 წლის 22 ნოემბრის საღამოს ქეიფობ-და, რის შემდეგაც უცნობ პირებთან ერთად შემთხვევით – ისე, რომ არ იცის, როგორ აღმოჩნდა იმ ადგილას, რომელიც არ წარმო-ადგენს მისი ყოფნის/გადაადგილების ჩვეულ არეალს და თავად არ ჩაუდენია არც ქურდობა და არც ქურდობის მცდელობა. სასამარ-თლო ითვალისწინებს, რომ დაცვის მხარეს არ წარმოუდგენია რაი-მე მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა დანაშაულის ად-გილზე მისვლამდე ქეიფს, ალკოჰოლური სასმელის დალევას და სიმთვრალეს, ამასთან, არ უთითებს მისი თანმხლები პირის ვინაო-ბას, მათ შორის, სასამართლოში არ დაუყენებია შუამდგომლობა იმ პირის/პირთა დაკითხვის თაობაზე, ვინც დაადასტურებდა შემ-თხვევამდე b. მ-სთან ერთად ყოფნას სუფრაზე ან/და მის სიმთვრა-ლეს (მითუფრო, იმ პირობებში, როცა სიმთვრალის ფაქტი არ დას-ტურდებოდა არც დაკავების ოქმით, არც დაკავების განმახორცი-ელებელი პოლიციელების ჩვენებებით, არც შესაბამისი შემონმე-ბის ოქმით ან სხვა რომელიმე მტკიცებულებით) – რაც, ერთი მხრივ, შექმნიდა აღნიშნული ვერსიის გადამოწმების შესაძლებლობას, ხო-ლო, მეორე მხრივ, გააჩენდა გარკვეული ეჭვის საფუძველს, რომ შესაძლოა, ის მართლაც შემთხვევით აღმოჩნდა სწორედ იმ ადგი-ლას, სადაც წინა დღეს ჩადენილი იყო დანაშაული (ქურდობა), მი-თუფრო, რომ ის დაკავეს იგივე დანაშაულის (იგივე ადგილას, იგი-ვე სახეობის ნივთის ქურდობის) ჩადენის პროცესში. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია დაცვის მხარის ვერსიის – b.

მ. შემთხვევით აღმოჩნდა შემთხვევის ადგილას – გაზიარების შესაძლებლობას (რაც ასევე არ არის გაზიარებული არც გასაჩივრებული განაჩენით).

19. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლო ითვალისწინებს დანაშაულის ჩადენის დროს – მსჯავრდებულს წაასწორეს დანაშაულის ჩადენისას და დააკავეს 01:18 საათზე; ადგილს – ქ. ქ-ს მიმდებარე ტერიტორიაზე გამავალი ცენტრალური სარკინიგზო მაგისტრალის 2410-ე კილომეტრის მიმდებარე ტერიტორია, რაც არ წარმოადგენს ჩვეულებრივ შემთხვევაში საზოგადოებრივი თავშეყრის ან გადაადგილების სივრცეს, მსჯავრდებული არ ცხოვრობს აღნიშნული ტერიტორიის მახლობლად, ამასთან, არ დასტურდება, რომ მას ჰქონდა აღნიშნულ ტერიტორიაზე/ან მის მიმდებარედ 01:18 საათზე ყოფნის რაიმე ლეგიტიმური საფუძველი; ვითარებას; მოწმეთა ჩვენებებს; დაცვის მხარე სადაცოდ არ ხდის ხ. მ-ის შემთხვევის ადგილას ყოფნას სხვა დაუდგენერებ პირთან ერთად; ხ. მ-ის პოზიციას მთელი სამართალწარმოებისას (ხაშურის რაიონულ სასამართლოში საქმის არსებითად განხილვისას ხ. მ-მ თავი არ ცნო დამნაშავედ წარდგენილ ბრალდებაში და გამოიყენა კანონით მინიჭებული დუმილის უფლება, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოში საბოლოო სიტყვის ეტაპზე განმარტა, რომ 2020 წლის 23 ნოემბერს შემთხვევის ადგილზე აღმოჩნდა შემთხვევით, მაგრამ სასამართლოს არ მიაწოდა ინფორმაცია მისი შემთხვევის ადგილზე ყოფნის კონკრეტული მიზეზის (შესახებ); იმ გარემოებას, რომ დაცვის მხარემ არ წარმოადგინა შემთხვევის ადგილზე ხ. მ-ის შემთხვევით ყოფნის დამადასტურებელი რაიმე მტკიცებულება – რაც სასამართლოს მისცემდა დაცვის მხარის პოზიციის გაზიარების შესაძლებლობას და დადგენილად მიაჩნია, რომ 2020 წლის 23 ნოემბერს ხ. მ. ცდილობდა, მართლაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, ფარულად დაუფლებოდა სს „ს-ის“ საკუთრებაში არსებულ, დროსელ-ტრანსფორმატორის გულანას.

20. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-6 პუნქტისა და საქართველოს სსსკ-ის მე-5 მუხლის მე-2 და მე-3 ნაწილების მიხედვით, არავინ არის ვალდებული, ამტკიცოს თავისი უდანაშაულობა; ბრალდების მტკიცების ტკირთი აკისრია ბრალმდებელს (მაგ: ის. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებები №404აპ-16, №560აპ-16). იმავდროულად, ცალკეულ შემთხვევებში ბრალდებულს არაპირდაპირ მაინც ეკისრება მტკიცების შემხვედრი მოვალეობა შეზღუდულ ფორმატში, რაც გულისხმობს მის მოვალეობას, წარმოადგინოს გარევულ გარემოებებთან/ვითარებასთან დაკავშირებით ახსნა-განმარტება, როდესაც დაცვის მხარის მიერ ფაქტების გონივრული ახსნის გა-

რეშე, საქმეზე შეკრებილი ფაქტობრივი გარემოებები აშკარად მეტყველებს ბრალდებულის ნინააღმდეგ -ბრალდებულის/მსჯავ-რდებულის მიერ სასამართლოსათვის მინოდებული ინფორმაცია გადამონმების საშუალებას უნდა იძლეოდეს, ნინააღმდეგ შემთხვევაში მისი გაზიარება უტყუარობის კრიტერიუმს ვერ დააკმაყოფილებს და ამგვარი განცხადება საფუძლად ვერ დაედება რაიმე ფაქტის არსებობა/არარსებობის მტკიცებას (იხ., John Murray v UK, [GC], no.18731/91, §54, ECtHR, 08/02/1996). მოცემულ შემთხვევაში დაცვის მხარემ არ ახსნა სად და ვისთან ერთად დალია ალკოჰოლური სასმელი, რა მიზნით / რატომ ან/და როგორ გაჰყვა შემთხვევის ადგილზე მისთვის უცნობ ადამიანს და ა.შ., რაც შექმნიდა დაცვის ვერსიის სანდობის შემოწმების და დადასტურების შემთხვევაში – გაზიარების შესაძლებლობას.

21. საქართველოს სსკ-ის 177-ე მუხლის შენიშვნის თანახმად, მნიშვნელოვან ზიანად ითვლება ნივთის (ნივთების) ღირებულება 150 ლარის ზევით. მოცემულ შემთხვევაში დაზარალებულის წარმომადგენელ გ. ე-ის ჩეკებითა და ს-ის ინფრასტრუქტურული ფილიალის იურიდიული სამსახურის უფროსის – 6. კ-ის 2021 წლის 4 თებერვლის ნერილით დგინდება, რომ 2020 წლის 23 ნოემბერს ქურდიბის ჩადენის შემთხვევაში სს „ს-ას“ მიადგებოდა – 2950 ლარის ზიანი.

22. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება, რომ ხ. მ-მ 2020 წლის 23 ნოემბერს ჩაიდენა საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული.

23. საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკისრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის ნინააღმდეგ“, II-38).

24. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-3 ნაწილის სანქცია ითვალისწინებს სასჯელის მხოლოდ ერთ სახეს – თავისუფლების აღკვეთას – ოთხიდან შვიდ წლამდე ვადით.

25. სასჯელის სახის და ზომის განსაზღვრისას სასამართლო ით-

ვალისწინებს, რომ არ არსებობს საქართველოს სსკ-ის 63-ე და 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით განსაზღვრული პირობითი მსჯავრის გამოყენების შესაძლებლობა, შემდეგ გარემოებათა გამო:

25.1. საქართველოს სსკ-ის 63-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ მსჯავრდებულმა ჩაიდინა განსაკუთრებით მძიმე ან განზრახი მძიმე დანაშაული, დანიშნული სასჯელის პირობითად ჩათვლა დაუშვებელია. მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაული, საქართველოს სსკ-ის 12-ე მუხლის თანახმად, შეიკუთვნება მძიმე დანაშაულს;

25.2. საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილის თანახმად, ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშნისას სასამართლო უფლებამოსილია, განაჩენით დაადგინოს სასჯელის ნაწილის მოხდა, ხოლო დანარჩენი ნაწილის პირობით მსჯავრად ჩათვლა, თუ პრალდებული (მსჯავრდებული) აღიარებს დანაშაულს (თუ პირს არ ნაასწრეს დანაშაულის ჩადენისას ან ჩადენისთანავე), ასახელებს დანაშაულის ჩადენის თანამონანილებს და თანამშრომლობს გამოძიებასთან. საპროცესო შეთანხმების დადების გარდა, თუ ჩადენილია განსაკუთრებით მძიმე დანაშაული, პირობით მსჯავრად შეიძლება ჩათვალოს დანიშნული სასჯელის ერთი მეოთხედი, მძიმე დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში – სასჯელის ერთი მესამედი, ხოლო ნაკლებად მძიმე დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში – სასჯელის ნახევრი. მოცემულ შემთხვევაში დადგენილია, რომ ხ. მ. არ აღიარებს ჩადენილ დანაშაულს, პოლიციის თანამშრომლებმა წაასწრეს და დააკავეს დანაშაულის ჩადენისას, იგი არ ასახელებს თანამონანილეს და არ თანამშრომლობს გამოძიებასთან. შესაბამისად, არ არსებობს არც საქართველოს სსკ-ის 50-ე მუხლის მე-5 ნაწილით დადგენილი შეღავათის გამოყენების შესაძლებლობა.

26. სასამართლო ითვალისწინებს საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე მუხლების მოთხოვნებს და იმის მხედველობაში მიღებით, რომ ხ. მ. 2 წლით თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნულ სასჯელს იხდიდა 2020 წლის 23 ნოემბრიდან და საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს მმართველობის სფეროში მოქმედი სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულების – სპეციალური პენიტენციური სამსახურის აღმოსავლეთ საქართველოს მესამე ადგილობრივი საბჭოს №... გადაწყვეტილებით 2021 წლის 30 დეკემბერს გათავისუფლდა პირობით ვადამდე 10 თვითა და 24 დღით ადრე, ხოლო სასჯელის მოხდის პერიოდში დისციპლინარული წესით დასჯილი ან/და რაიმე დარღვევაში შემჩნეული არ ყოფილა, ადმინისტრაციისა და მსჯავრდებულების მიმართ იყო თავაზიანი, ასევე იმის გათვალისწინებით, რომ პირობით ვადამდე გათავისუფლების პერიოდში არ

დაურღვევია დაკისრებული მოვალეობები (საწინააღმდეგო საქმის მასალებით არ დასტურდება) და დარჩენილი აქვს პირობითი მსჯავრის რამდენიმე ოვე – სასამართლოს მიაჩნია, რომ ხ. მ-ს სასჯელის სახედ და ზომად უნდა განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა მინიმალური ხანგრძლივობით, რაც სრულად უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია).

27. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ სამართლიანი სასამართლოს უფლება სასამართლოებს ავალდებულებს, ნათლად მიუთითონ საფუძვლები, რომლებსაც დაეყრდნენ გადაწყვეტილების მიღებისას. „ვალდებულების ფარგლები შეიძლება განსხვავდებოდეს სადავო გადაწყვეტილების ბუნებიდან გამომდინარე და ის უნდა განისაზღვროს თითოეული საქმის გარემოებების გათვალისწინებით.....ზემოაღნიშნული ვალდებულება არ მოითხოვს მომზივნების მიერ წარმოდგენილ ყველა არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემას (იხ. Fomin v. Moldova, no. 36755/06, § 31, ECtHR, 11/11/2011). გადაწყვეტილებიდან ნათლად უნდა ჩანდეს, რომ განხილულ იქნა საქმის არსებითი საკითხები (Lobzhanidze and Peradze v. Georgia, nos. 21447/11, 35839/11, §§65,66, ECtHR, 27/02/2020).

სარეზოლუციო ნაწილი:

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით, მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ხაშურის რაიონული პროკურატურის პროკურორ თორნიკე ბაიდოშვილის საკასაციონ საჩივარი დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 19 ნოემბრის განაჩენში შევიდეს ცვლილება:

ხ. მ. ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 19,177-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 4 წლით;

3. ხ. მ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყოს განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი დაკავების მომენტიდან; ხ. მ-ს სასჯელის ვადაში ჩაეთვალოს – 2020 წლის 23 ნოემბრიდან 2021 წლის 30 დეკემბრის ჩათვლით;

4. განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩეს უცვლელად;

5. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

განაჩენის უცვლელად დატოვება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№14აპ-22

ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

- ლ. ფაფიაშვილი (თავმჯდომარე),
- შ. თადუმაძე,
- მ. ვასაძე

ზეპირი მოსმენით განიხილა ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა მამუკა ნადირაძის საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 24 სექტემბრის განაჩენზე ლ. გ-ის მიმართ.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ლ. გ-ს, – დაბადებულს 1..... წელს, – ბრალად ედებოდა:

1.1. ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შეუსრულებლობა, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 11¹,381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით;

1.2. ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან, გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლანი შიში, ჩადენილი ოჯახის წევრის მიმართ, დანაშაული, გათვალისწინებული საქართველოს სსკ-ის 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით.

2. პირის ბრალდების შესახებ დადგენილებით ლ. გ-ის მიერ ჩადენილი ქმედებები გამოიხატა შემდეგში:

2.1. 2021 წლის 28 იანვარს შსს ლ-ს რაიონული სამმართველოს ს-ის პოლიციის განყოფილებაში გამოიცა შემაკავებელი ორდერი, რომლითაც ლ. გ-ს 30 დღით აეკრძალა მსხვერპლის – ყოფილი მეუღლის, მ. ს-ს საცხოვრებელ სახლთან, მასთან და იმ ადგილთან მიახლოება, სადაც ეს უკანასკნელი იმყოფებოდა, ასევე, მ. ს-სთან ნებისმიერი სახის კომუნიკაცია, მათ შორის, ტელეფონის, სოციალური ქსელის და სხვა ტექნიკური საშუალებების გამოყენებით. მიუხედავად აღნიშნულისა, ლ. გ-მ დაარღვია შემაკავებელი ორ-

დერით გათვალისწინებული მოთხოვნები და ვალდებულებები, კერძოდ, 2021 წლის 10 თებერვალს, დაახლოებით 13:00 საათზე, ყოფილ მეუღლეს – მ. ს-ს მიაკითხა ლ-ს მუნიციპალიტეტის სოფელ წ-ში, ამ უკანასკნელის მშობლების – ხ. ს-ს და ნ. ტ-ის საცხოვრებელ სახლში; 2021 წლის 15 თებერვალს, დაახლოებით 16:00 საათზე – ო-ში, სადაც მ. ს. სტუმრად იმყოფებოდა მამიდასთან – მ. ს-სთან; 2021 წლის 19 თებერვალს, დაახლოებით 11:00 საათზე კი ლ. გ., ო-ში მყოფ მ. ს-ს სახლიდან დაუკავშირდა მობილური ტელეფონით და სიტყვიერი შეურაცხყოფა მიაყენა მას.

2.2. 2021 წლის 19 თებერვალს, დაახლოებით 11:00 საათზე, ლ. გ-მ დაარღვია მის მიმართ შსს ლ-ს რაიონული სამმართველოს ს-ის პოლიციის განყოფილებაში გამოცემული შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნები და ვალდებულებები, კერძოდ, მიუხედავად აკრძალვისა, ო-ში მყოფ ყოფილ მეუღლეს – მ. ს-ს, ლ-ს მუნიციპალიტეტის სოფელ წ-ში მდებარე, კუთვნილი სახლიდან დაუკავშირდა მობილური ტელეფონით და უსაფუძვლო ეჭვანობის ნიადაგზე დაუწყო გინება, რა დროსაც დაემუქრა სიცოცხლის მოსპობით. აღნიშნულის გამო მ. ს-ს გაუჩინდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში.

3. ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 8 ივნის განაჩენით ლ. გ. ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით ნარდეგენილ ბრალდებაში;

3.1. ლ. გ. ცნობილ იქნა დამამატავედ საქართველოს სსკ-ის 11¹,381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენაში და სასჯელად განესაზღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 8 თვით;

3.2. ლ. გ-ს სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობის პერიოდი და სასჯელის ვადის ათვალა დაეწყო დაკავებიდან – 2021 წლის 19 თებერვლიდან.

4. განაჩენი სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ბრალდების მხარემ, რომელიც ითხოვდა ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 8 ივნისის განაჩენში ცვლილების შეტანას, ლ. გ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 11¹,381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით და 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენაში, ხოლო სასჯელის სახით როგორც თითოეულ ეპიზოდში, ასევე საბოლოოდ დანაშაულთა ერთობლიობით თავისუფლების აღკვეთის 8 თვეზე მეტი ვადით განსაზღვრას, პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდით.

5. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 24 სექტემბრის განაჩენით ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის

8 ივნისის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 24 სექტემბრის განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრა ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორმა მამუკა ნადირაძემ.

6.1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 3 ნოემბრის განჩინებით ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ მამუკა ნადირაძის შუამდგომლობა, ლ. გ-ის ბრალდების სისხლის სამართლის საქმეზე, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 24 სექტემბრის განაჩენის საკასაციო წესით გასაჩივრებისათვის გაცდენილი ვადის აღდგენის თაობაზე დაკავილდა.

6.2. პროკურორი მამუკა ნადირაძე საკასაციო საჩივრით ითხოვს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 24 სექტემბრის განაჩენში ცვლილების შეტანას. კერძოდ, ლ. გ-ის დამნაშავედ ცნობას საქართველოს სსკ-ის 11¹,381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 11¹,151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ დანაშაულთა ჩადენაში, ხოლო სასჯელის სახით როგორც თითოეულ ეპიზოდში, ასევე საბოლოოდ დანაშაულთა ერთობლიობით 8 თვეზე მეტი ვადით თავისუფლების აღვეთის განსაზღვრას, პენიტენციურ დაწესებულებაში მოხდით.

7. საკასაციო სასამართლოს სხდომაზე პროკურორმა მაღაზ სირაძემ მხარე დაუჭირა საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა მისი დაკავილება.

8. დაცვის მხარე არ დაეთანხმა ბრალდების მხარის პოზიციას და მოითხოვა გასაჩივრებული განაჩენის უცვლელად დატოვება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამოწმა საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის არგუმენტები და მიაჩინა, რომ პროკურორ მამუკა ნადირაძის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსკ-ის) 306-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, საკასაციო საჩივარი განიხილება საჩივრისა და მისი შესაგებლის ფარგლებში. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ბრალდების მხარემ განაჩენში ცვლილების შეტანის მოთხოვნით ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სააპელაციო საჩივრით მიმართა იმავე არგუმენტებზე დაყრდნობით, რომლებიც საკასაციო საჩივარში ჩამოყალიბებული ვინაიდნა საკასაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას ლ. გ-ის საქართველოს სსკ-ის 11¹,381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვა-

ლისწინებულ დანაშაულში მსჯავრდებისა და საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ დანაშაულში გამართლების ნაწილში, საკასაციო სასამართლოს მიზანშეწონილად არ მიაჩნია გასაჩივრებულ განაჩენში მითითებული იმ არგუმენტების გამეორება, რასაც ეთანხმება.

3. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მტკიცებულებების შეგროვება წარმოადგენს გამოწვევას საქმეებზე, სადაც ძალადობა ხდება კერძო გარემოში, მოწმების გარეშე და ზოგჯერ არ რჩება რაიმე ხელშესახები ნიშანი (Volodina v Russia, no.41261/170, §82, ECtHR, 9/07/2019). აღნიშნულის მიუხედავად, სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ მოქმედი კანონმდებლობა ადგენს ერთნაირ მტკიცებით სტანდარტს გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად, დანაშაულის კატეგორიის მიუხედავად და არ ითვალისწინებს უფრო დაბალი მტკიცებითი სტანდარტის გამოყენებას ოჯახური დანაშაულის კატეგორიას მიკუთხნებულ საქმეებზე (მაგალითისთვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2022 წლის 23 მაისის №258აპ-22 განჩინება; საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2022 წლის 19 მაისის №212აპ-22 განჩინება).

4. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ „უტყუარობის კონსტიტუციური პრინციპი მოითხოვს არა მხოლოდ იმას, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი უტყუარ (სანდო, გაუყალბებელ) მტკიცებულებებს ეფუძნებოდეს, არამედ იმასაც, რომ საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ეჭვგარეშე დასტურდებოდეს პირის ბრალულობა დანაშაულის ჩადენაში“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილება №2/2/1276 საქმეზე „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-77).

5. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ლ. გ-ის მიერ საქართველოს სსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ქმედება – მ. ს-ს სიცოცხლის მოსპობის მუქარა – არ დასტურდება არცერთი პირდაპირი მტკიცებულებით. კერძოდ:

5.1. დაზარალებულმა მ. ს-მ პირველი ინსტანციის სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას მიუთითა, რომ 19 თებერვალს, როდესაც ლ. გ. ტელეფონით ესაუბრა მას, მხოლოდ ის უთხრა, რომ სახლიდან არ გასულიყო, არ დამუქრებია და არ უთქვამს, რომ მოკლავდა (იხ.: ოზურგეთის რაიონული სასამართლოს 2021 წლის 24 მაისის სხდომის ოქმი 13:45:00-13:46:34; 13:46:40-13:47:00; 13:44:00-13:44:36);

5.2. მობილური ტელეფონის დათვალიერების 2021 წლის 6 აპრილის ოქმით (მ. ს-ს წერილობითი თანხმობითა და მონაწილეობით

დათვალიერდა მისი კუთვნილი მობილური ტელეფონი) დასტურ-დება ლ. გ-ის დედის რ. თ-ის ტელეფონის ნომრიდან დაზარალებულის ტელეფონის ნომერზე 2021 წლის 19 თებერვალს, 11:00 საათზე შემავალი ზარი, რომლის ხანგრძლივობაა 1 წუთი და 12 წამი, თუმცა აღნიშნული მტკიცებულებით ვერ დასტურდება ვერც კონკრეტული კომუნიკაციისას საუბრის შინაარსი და ვერც კომუნიკაცია დაზარალებულსა და ლ. გ-ს შორის;

5.3. სსიპ „112-ის“ 2021 წლის 19 თებერვლის შეტყობინებითაც დასტურდება, რომ დაზარალებული უთითებდა ლ. გ-ის მიერ შეურაცხყოფისა და შემაკავებელ ორდერის დარღვევის ფაქტზე, და არ უთითებს ლ. გ-ის მიერ მისი მისამართით დამუქრებაზე. კერძოდ, 2021 წლის 19 თებერვალს სსიპ „112“-ს დაუკავშირდა მ. ს., რომელმაც განაცხადა, რომ მეუღლემ, რომლის მიმართაც გამოცემული იყო შემაკავებელი ორდერი, ტელეფონის საშუალებით მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა.

5.4. რაც შეეხება საგამოძიებო ექსპერიმენტის 2021 წლის 20 თებერვლის ოქტავის (რომელიც ჩატარდა მოწმის მიერ მიცემული ჩვენების ადგილზე შემოწმების მიზნით), სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ არ შეიძლება საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი საფუძვლად დაედოს გამამტყუნებელ განაჩენს, თუ საგამოძიებო ექსპერიმენტის დროს პრაქტიკულად ადგილზე შემოწმდა დაზარალებულის ჩვენება და მოხდა ვითარების აღდგენა. მოწმის/დაზარალებულის ჩვენება და საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი, მართალია, ორი სხვადასხვა მტკიცებულებაა, მაგრამ ცალსახაა, რომ ორივე შემთხვევაში ინფორმაციის მოწმოდებელი წყარო არის ერთი და იგივე პირი (მაგალითისთვის იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განჩინებები: №315აპ-20; №49აპ-20; №679აპ-20; №442აპ-21). იმავდროულად სასამართლო ითვალისწინებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, მართალია, დაზარალებულმა საგამოძიებო ექსპერიმენტის მიმდინარებისას დაადასტურა გამოძიების ეტაპზე მიცემული ჩვენება (კერძოდ, მიუთითა, რომ 2021 წლის 19 თებერვალს, მამიდასთან სტუმრად ყოფნისას მობილური ტელეფონით ესაუბრებოდა ლ. გ-ის დედას – რ. თ-ს, რა დროსაც მსჯავრდებულმა დედამისს გამოართვა მობილური ტელეფონი და მ. ს-ს უთხრა, რომ აკონტროლებდა და არ უნდა გასულიყო სახლიდან, ნინა-აღმდეგ შემთხვევაში მოკლავდა. დაზარალებულმა იმავდროულად განმარტა, რომ მას გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში, რის გამოც მამიდის სახლიდან დაბრუნდა მის საცხოვრებელ სახლში), თუმცა არ შეიძლება საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმი საფუძვლად დაედოს გამამტყუნებელ განაჩენს, მითულო მაშინ, როდესაც დაზარალებული არ ადასტურებს გამოძიების ეტაპ-

ზე მიცემულ ჩვენებას და სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას არსებითად განსხვავებულ გარემოებებს უთითებს. მოცემულ შემთხვევაში სასამართლოში ჩვენების მიცემისას დაზარალებულმა არ დაადასტურა გამოძიების ეტაპზე გამოკითხვისა და საგამოძიებო ექსპერიმენტისას მიწოდებული ინფორმაცია და განმარტა, რომ 19 თებერვალს, როდესაც ლ. გ. ტელეფონით ესაუბრა მას, მხოლოდ ის უთხრა, რომ სახლიდან არ გასულიყო, არ დამუქრებია და არ უთქვამს, რომ მოკლავდა;

5.5. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსპ-ის მე-3 მუხლის 24-ე ნაწილის თანახმად, მოწმის ჩვენება არის მოწმის მიერ სასამართლოში მიცემული ინფორმაცია (იხ.: მაგ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 10 ნოემბრის №545აპ.-20 განჩინება, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2021 წლის 20 ივლისის №232აპ-21 განჩინება). შესაბამისად, 2021 წლის 20 თებერვლის საგამოძიებო ექსპერიმენტის ოქმში ასახული დაზარალებულის მიერ მიწოდებული ინფორმაცია საფუძვლად ვერ დაედგა გამამტყუნებელ განაჩენს, ვინაიდან იგი შენარსობრივად წარმოადგენს დაზარალებულის (მოწმის) მიერ გამოკითხვის ოქმში მოწოდებული ინფორმაციის შემოწმებას, რომელიც როგორც აღინიშნა დაზარალებულმა სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხვისას არ დაადასტურა.

5.6. სისხლის სამართლის საქმეზე უდავოდ ცნობილი მ. ს-ს, ბ. ს-ს, მ. ს-ს, ნ. ტ-ის, კ. თ-ს, ბ. ჩ-ის და ჯ. კ-ის გამოკითხვის ოქმები – წარმოადგენს ირიბ ჩვენებებს, რადგან ისინი ფაქტს თავად არ შესწრებიან და ინფორმაციას ფლობენ დაზარალებულისაგან. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ ირიბი ჩვენების გამოყენება შეიცავს პირის ბრალეულობასთან დაკავშირებით მცდარი აღქმის შექმნის საფრთხეს და, ამდენად, შეიძლება დასაშვები იყოს მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, კანონით გათვალისწინებული მკაფიო წესისა და სათანადო კონსტიტუციური გარანტიების უზრუნველყოფის პირობებში და არა მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით განსაზღვრული ზოგადი წესით (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება „საქართველოს მოქალაქე ზურაბ მიქაელ საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ 22/01/2015, II-37, II-52). შესაბამისად, საკანონმდებლო რეგულაციის არარსებობის პირობებში ირიბი ჩვენებების გამოყენება გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისთვის დაუშვებელია.

6. სასამართლო კვლავაც მიუთითებს, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 31-ე მუხლის მე-7 პუნქტის იმპერატიული დანაწესის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ემყარებოდეს მხოლოდ უტყუარ მტკიცებულებებს და ყოველგვარი ეჭვი, რომელიც კანო-

ნის შესაბამისად ვერ დადასტურდება, ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) სასარგებლოდ უნდა გადაწყდეს. საქართველოს სსსკ-ის 269-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, არ შეიძლება გამამტყუნებელ განაჩენს საფუძვლად დაედოს ვარაუდი, ხოლო საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილისა და 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, გამამტყუნებელი განაჩენი უნდა ეფუძნებოდეს მხოლოდ ერთმანეთთან შეთანხმებულ, ამკარა და დამაჯერებელ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს პირის ბრალეულობას, რაც საქართველოს სსსკ-ის მე-3 მუხლის მე-13 ნაწილის საფუძველზე გულისხმობს მტკიცებულებათა ისეთ ერთობლიობას, რომელიც ობიექტურ პირს დაარწმუნებს პირის ბრალეულობაში.

7. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობით გონივრულ ეჭვს მიღმა სტანდარტით არ დასტურდება ლ. გ-ის მიერ მისთვის საქართველოს სსსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით ბრალად შერაცხული ქმედების ჩადენა.

8. ლ. გ-ისათვის საქართველოს სსსკ-ის 11¹, 381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული მსჯავრდებისათვის დანიშნულ სასჯელთან დაკავშირებით სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს. „სასჯელი უნდა იყოს ქმედებით გამოწვევად საფრთხესთან გონივრულ პროპორციაში ... სასჯელის დაკასრება უნდა მოხდეს დანაშაულის ინდივიდუალური გარემოებების გათვალისწინებით“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე ბექა წიქარიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-38).

9. მოცემულ შემთხვევაში სასამართლო ვერ გაიზიარებს ბრალდების მხარის პოზიციას სასჯელის დამძიმების შესახებ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

10. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ლ. გ-ს მსჯავრი დაედო საქართველოს სსსკ-ის 11¹, 381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 8 თვეთ; საქართველოს სსსკ-ის 11¹, 381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილი სასჯელის სახედ და ზომად ითვალისწინებს ჯარიმსა ან საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომას ას ოთხმოციდან ორას ორმოც საათამდე ან თავისუფლების აღკვეთას ერთ წლამდე, იარაღთან დაკავშირებული შემთხვევაში გათვალისწინებს ბრალდების მტკიცებულების მიღმა სტანდარტით არ დასტურდება ლ. გ-ის მიერ მისთვის საქართველოს სსსკ-ის 11¹, 151-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით ბრალად შერაცხული ქმედების ჩადენა.

ლი უფლებების შეზღუდვით ან უამისოდ.

11. საქართველოს სსკ-ის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, „სასამართლო დამნაშავეს სამართლიან სასჯელს დაუზნავს ამ კოდექსის კერძო ნაწილის შესაბამისი მუხლით დადგენილ ფარგლებში და ამავე კოდექსის ზოგადი ნაწილის დებულებათა გათვალისწინებით“.

12. საქართველოს სსკ-ის მე-11¹ მუხლის თანახმად, ოჯახური დანაშაული ნიშნავს ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ, მათ შორის, საქართველოს სსკ-ის 381¹-ე მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენას, ხოლო ამავე მუხლის შენიშვნის პირველი ნაწილის თანახმად, ოჯახის წევრად ითვლება ყოფილი მეუღლეც.

13. საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დანაშაულის ჩადენა ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ წარმოიდგენს პასუხისმგებლობის დამამდიმებელ გარემოებას; ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, „ამ მუხლის პირველი ან მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული დამამდიმებელი გარემოების არსებობისას დანაშაულის ჩადენის დროს ვადიანი თავისუფლების აღკვეთის დანიშვნისას მოსახდელი სასჯელის ვა-და სულ მცირე 1 წლით უნდა აღემატებოდეს ჩადენილი დანაშაულისთვის ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით ან მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის მინიმალურ ვადას“.

14. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ „ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის აღკვეთის, ძალადობის მსხვერპლთა დაცვისა და დახმარების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-10 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის ფაქტზე ოპერატორული რეაგირებისათვის უფლებამოსილი ორგანოს მიერ მსხვერპლის დაცვისა და მოძალადის გარკვეული მოქმედების შეზღუდვის უზრუნველსაყოფად შესაძლებელია დროებითი ღონისძიების სახით გამოიცეს შემაკავებელი ორდერი ან დამცავი ორდერი, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად, შემაკავებელი ორდერი არის პოლიციის უფლებამოსილი თანამშრომლის მიერ გამოცემული აქტი, რომლითაც განისაზღვრება ქალთა მიმართ ძალადობის ან/და ოჯახში ძალადობის შემთხვევაში მსხვერპლის დაცვის დროებითი ღონისძიებები.

15. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის მე-11¹ მუხლზე მითითება თავისთვად არ განაპირობებს საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული სასჯელის დანიშვნის წესის გამოყენების აუცილებლობას, რადგან საქართველოს სსკ-ის მე-11¹ მუხლი განსაზღვრავს ოჯა-

ხური დანაშაულის ცნებასა და პასუხისმგებლობის (კვალიფიკაციის) საკითხს, ხოლო ოჯახის წევრის მიმართ დანაშაულის ჩადენის შემთხვევაში სასჯელის დანიშვნის წესს ადგენს საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-2-მე-4 ნაწილები. იმავდროულად, სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, შემაკავებელი ორდერის გამოცემა უკავშირდებოდა ლ. გ-ის მიერ ყოფილი მეუღლისათვის – დაზარალებულის განმარტებით – სისტემატური სიტყვიერი შეურაცხყოფის, 2021 წლის 18 იანვარს ფიზიკური შეურაცხყოფის მიყენებასა და სიცოცხლის მოსპობით მუქარას, არასრულწლოვანი შეიძლის თანდასწრებით. შესაბამისად, ლ. გ-ის მიმართ მსჯავრად შერაცხული ქმედების – საქართველოს სსკ-ის 11¹,381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობას გვაძლევს ოჯახის წევრის მიმართ ძალადობის, მუქარისა და სიტყვიერი შეურაცხყოფის ფაქტებზე გამოცემული შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შეუსრულებლობა. მოცემულ შემთხვევაში, სწორედ ოჯახის წევრის მიმართ ქმედების (შემაკავებელი ორდერით გათვალისწინებული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შეუსრულებლობა) ჩადენამ დააფუძნა საქართველოს სსკ-ის 381¹-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის შემადგენლობა. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ საქართველოს სსკ-ის 381¹ მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის დამატებით ობიექტს წარმოადგენს ოჯახის წევრთა უფლებრივი თანასწორობა, ფიზიკური და ფსიქოლოგიური ხელშეუხებლობა. შესაბამისად, საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის დანაწესის გამოყენება – საქართველოს სსკ-ის 381¹ მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენის გამო – გამოიწვევს მსჯავრდებულის მდგომარეობის გაუმართლებელ დამძიმებას.

16. საკასაციო სასამართლო მსჯავრდებულისათვის დანიშნული სასჯელის გამკაცრებასთან დაკავშირებით ასევე ითვალისწინებს, რომ მოცემულ შემთხვევაში საპელაციო სასამართლომ საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებები და წარმოდგენილი მტკიცებულებები სრულყოფილად, ობიექტურად და სამართლებრივად სწორად შეაფასა, გაითვალისწინა მსჯავრდებულის ინდივიდუალური მახასიათებლები და განუსაზღვრა სასჯელის ისეთი სახე და ზომა, რომელიც არ ეწინააღმდეგება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს პრაქტიკას, შეესაბამება საქართველოს სსკ-ის 53¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილითა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილ სასჯელის დანიშვნის ზოგადსავალდებულო მოთხოვნებს, სასჯელის მიზნებს (სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და დამნაშავის რესოციალიზაცია) და შესაბამისი

მუხლით გათვალისწინებული სანქციის ფარგლებშია; სააპელაციო სასამართლომ ლ. გ-ს განუსაზღვრა საქართველოს სსკ-ის 381¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სასჯელის ყველაზე მკაცრი სახე – არა მინიმალური ხანგრძლივობით; კასატორი არ უთითებს კონკრეტულ გარემოებაზე, რაც დაადასტურებდა განსაზღვრული სასჯელის უსამართლობას, ან მის შეუსაბამობას საქართველოს სსკ-ის 39-ე და 53-ე მუხლებით გათვალისწინებულ მოთხოვნებთან, რესოციალიზაციის, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილების ან ზოგადი პრევენციის მიზნებთან (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 24 ოქტომბრის №1/4/592 გადაწყვეტილება) – რის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნებოდა მსჯავრდებულისათვის სასჯელის დამძიმება.

17. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ პირს უნდა დაეკისროს „სასჯელის სწორედ ის სახე და სწორედ იმ ვადით, რაც საქმის გარემოებებიდან და წარმოდგენილი მტკიცებულებებიდან გამომდინარე, ყველაზე უკეთ უზრუნველყოფს სასჯელის მიზნების განხორციელებას დანაშაულის ბუნების, მისი ჩადენის გარემოებებისა და პრალდებულის პიროვნებიდან გამომდინარე“ (იხ. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 11 ივლისის გადაწყვეტილება №1/7/851 საქმეზე „საქართველოს მოქალაქე იმედა და ხახუტაიშვილი საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-6).

18. შესაბამისად, ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ მამუკა ნადირაძის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 24 სექტემბრის განაჩენი ლ. გ-ის მიმართ უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 301-ე მუხლით, 307-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ოზურგეთის რაიონული პროკურატურის პროკურორ მამუკა ნადირაძის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2021 წლის 24 სექტემბრის განაჩენი ლ. გ-ის მიმართ დარჩეს უცვლელად;
3. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივარდება.

განაჩენის უცვლელად დატოვება

განერიება საქართველოს სახელით

№300აპ-22

20 ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაში სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. თევზაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუშაძე,
მ. გაბინაშვილი

განიხილა თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამსარ-
თველოს პროკურორ ლევან ვეფხვაძის საკასაციო საჩივარი თბი-
ლისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. საბრალდებო დასკვნის თანახმად, გ. მ-ს ბრალად დაედო გან-
ზრახ მკვლელობა, რომელიც ჩადენილია 104-ე მუხლში აღნიშნუ-
ლი დამამდიმებელი გარემოებების გარეშე, დანაშაული, გათვალის-
წინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 105-ე
მუხლით (1960 წლის რედაქცია), რაც გამოიხატა შედეგში:

1997 წლის 15 აპრილს, თ-ი, გ-ს დასახლების მ... მიკრორაიონის
№.... კორპუსის პირველი სადარბაზოს მ... სართულზე, მ...-- ა....--ს
საცხოვრებელი ბინის გვერდით არსებულ ე.წ. „საშრობში,“ სიყვა-
რულის დღის აღსანიშნავად სუფრაზე შეიკრიბნენ ამავე კორპუ-
სის მცხოვრებნი: მ. კ, ზ. ზ-ი, გ. მ-ი, ზ. ა-ე, დ. ო-ი, დ. ბ-ი და ს. გ-ე.
სუფრაზე გ. მ-მა თამადას – მ. კ-ს მიმართა სიტყვებით: „შე ჩემაო,“
რაზედაც მან გააფრთხილა გ. მ-ი, რომ მისთვის ასე აღარ მიემარ-
თა. შემდეგ მ. კ-მა წარმოთქვა მშობლების სადლეგრძელო და ხუმ-
რობით, გ. მ-ის მამა მოიხსენია მიცვალებულებში, რის შემდეგაც გ.
მ-მაც იმავენაირად თქვა: „მამაშენის მოგონებაც იყოსო“. რამდე-
ნიმე ხანში სუფრა დაიშალა, ყველანი ჩავიდნენ კორპუსის წინ ეზო-
ში და წავიდნენ სხვადასხვა მიმართულებით. გ. მ-მა გაიარა სახ-
ლში, იმავე კორპუსის პირველ სართულზე, მეუღლეს გამოართვა
ფული, ჩაიცვა ქურთუკი, აილო საკეცი დანა, რომლის ბუდეც და-
ტოვა თავის საძინებელ ოთახში, ტელევიზორის უკან და გავიდა
ეზოში.

იმავე დღეს, დაახლოებით 20:00 საათზე, №.... კორპუსის წინ
მდებარე ეზოში, ერთმანეთს შეხვდნენ ზ. ზ-ი და ს. გ-ე. ეს უკანას-

კნელი ეძებდა მ. კ-სა და გ. მ-ს. რადგანაც არც ს. გ-ემ იცოდა, სად იყვნენ ისინი, გადაწყვიტეს მათი მოძებნა და ახლო-მახლო კორპუსებთან სიარული. მოძრაობისას მათ შემოესმათ გასროლის ხმა და ორივე წავიდა იმ მიმართულებით, საიდანაც შემოესმათ ხმა. მივიღნენ გ-ს მ. და მ... მიკორორაიონებს შორის განთავსებულ, მიტოვებულ სავაჭრო ცენტრის შენობასთან, შევიღნენ სავაჭრო ცენტრის დარბაზში, სადაც გაიგონეს ხმამაღლალი საუბარი. როდესაც გაიარეს დარბაზის ნაწილი და გაუსწორდნენ ხელმარჯვნივ მდებარე შედარებით მცირე ფართობის დარბაზს, დაინახეს, რომ გ. მ-ი და მ. კ. ერთმანეთს ეკამათებოდნენ. მათ ხელები ჰქონდათ ჩავლებული ერთმანეთის ტანსაცმელზე და ძიგილაობდნენ. ზ. ზ-ი და ს. გ-ე მივიღნენ მათთან და დააშორეს ერთმანეთს, რის შემდეგაც გ. მ-თან დარჩა ს. გ-ე, ხოლო ზ. ზ-ი, მ. კ-თან. მათ შორის მანძილი იქნებოდა 2-3 მეტრი. გ. მ-ი და მ. კ. კვლავ იწევდნენ ერთმანეთისკენ, რა დროსაც მ. კ-მა ნარმოსსთვა, „გესვრი, ჩემი დედაო...“. ამ სიტყვების საპასუხოდ, გ. მ-მა, მიუხედავად იმისა, რომ მას კვლავ წინ ედგა და აკავებდა ს. გ-ე, შეძლო რამდენიმე ნაბიჯის გადადგმა მ. კ-ს მიმართულებით და მიმართა სიტყვებით: „თუ არ მესროლო, შენი დედაო...“ და შეაგინა დედა. ამ დროს მ. კ-სა და გ. მ-ს შორის კვლავ იდგა ს. გ-ე და მათ შორის დაშორება თითქმის აღარ იყო. გ. მ-მა მ. კ-ს ხელში დაინახა „ზაუერის“ სისტემის ცეცხლსასროლი იარალი, რომელსაც იგი უკანონოდ ატარებდა, ხელი ჩაარტყა მას იარაღიან ხელში, რასაც მოჰყვა ერთი გასროლა და იარაღის მოზაიკის ფილებით მოპირკეთებულ იატაკზე დავარდნის ხმა, ხოლო იარაღიან გასროლილი ტყვია მოხვდა გ. მ-ს მარცხენა ფეხის ტერფის არეში და მიიღო სხეულის ნაკლებად მძიმე ხარისხის დაზიანება.

მომხდარით განაწყენებულმა გ. მ-მა გადაწყვიტა, შური ეძია მ. კ-ზე და მოეკლა იგი. განზრახვის სისრულეში მოყვანის მიზნით, მან ჯიბიდან ამოიღო გასაშლელი დანა ე.ნ. „ლისიჩა“, რომელიც სუფრის დამთავრების შემდეგ მ. კ-თან ურთიერთობის შემდგომი გამწვავების შემთხვევაში გამოსაყენებლად აღებული ჰქონდა სახლიდან და მიუხედავად იმისა, რომ ს. გ-ე მას კვლავ აკავებდა, გაუსხლტა ხელიდან და უიარაღოდ მდგომ მ. კ-ს დანით გულმკერდის მარცხენა ნახევარში მიაყენა მრავლობითი ნაკვეთი დაზიანებები, კერძოდ: ნაკვეთი ჭრილობა – გულმკერდის მარცხენა ნახევარში, მე-6, მე-7 ნეკნს შუა არეში იღლიის შუა ხაზზე, შემავალი გულმკერდის ღრუში ორგანოების დაზიანების გარეშე; ნეკნთა შუა ამავე ადგილზე არტერიის დაზიანებით და სისხლდენით გულმკერდისა და მუცლის ღრუში; გულმკერდის მარცხენა ნახევარში, X-XI ნეკნთა შუა არეში შემავალი გულმკერდის ღრუში იმავე ხაზზე, რომე-

ლიც აზიანებს ამ დონეზე ნეკნთა შუა კუნთებს, პლევრალურ სინუსს, შუა საძგილს, გადის მუცლის ღრუში, აზიანებს ელენთას გამჭვილად, აზიანებს კუჭუკანა ჯირკვლის კუდის ნაწილს. დაზიანებები მიყენებულია რაიმე ბასრი მჩხვლეტავი იარაღით, მიეკუთვნება დაზიანებათა მძმე ხარისხს, სიცოცხლისათვის სახიფათოს, რამაც, მიუხედავად ჩატარებული სამედიცინო დახმარებისა, გამოიწვია მ. კ-ს სიკვდილი.

2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 9 დეკემბრის განაჩენით გ. მ-ი საქართველოს სსკ-ის 105-ე მუხლით (1960 წლის რედაქცია) წარდგენილ ბრალდებაში გამართლდა.

2.1. გ. მ-ის მიმართ გლოდანი-ნაძალადევის რაიონული სასამართლოს 2000 წლის 15 ივნისის განჩინებით შეფარდებული აღკვეთის ონისძიება – პატიმრობა გაუქმდა.

2.2. გ. მ-ს განემარტა საქართველოს სსკ-ის 219-ე-228-ე მუხლებით გათვალისწინებული რეაბილიტაციისა და სისხლის სამართლის პროცესის ორგანოების უკანონო და დაუსაბუთებელი მოქმედების შედეგად მიყენებული ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლების შესახებ.

2.3. სამოქალაქო სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

3. პირველი ინსტანციის სასამართლოს განაჩენი გაასაჩივრა თბილისის პროკურატურის შსს ორგანოებში გამოძიების საპროცესო ხელმძღვანელობის განყოფილების პროკურორმა და მოითხოვა: პირველი ინსტანციის განაჩენის გაუქმება და ახალი განაჩენის დადგენა; გ. მ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 105-ე მუხლით (1960 წლის რედაქცია) წარდგენილ ბრალდებაში და სასჯელის სახედ და ზომად მისთვის „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის გამოყენებით, საბოლოოდ 7 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთის შეფარდება. აგრეთვე სამოქალაქო სარჩელის სრულად დაკმაყოფილება.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენით პროკურორის საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 9 დეკემბრის განაჩენი დარჩა უცვლელად.

5. კასატორმა – თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამართლელოს პროკურორმა ლევან გელხეგიშ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენის გაუქმების

ბა, გ. მ-ის დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 105-ე მუხლით (1960 წლის რედაქცია) წარდგენილ ბრალდებაში და სასჯელის სახედ და ზომად 10 წლით თავისუფლების აღკვეთის შეფარდება, ხოლო „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2018 წლის 28 დეკემბრის კანონის საფუძველზე გ. მ-ისათვის დანიშნული სასჯელის შემცირება ერთი მეოთხედით და საბოლოოდ მისთვის სასჯელის სახედ და ზომად 7 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთის განსაზღვრა.

5.1. საკასაციო საჩივარში პროკურორი ვრცლად მიმოხილავს საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს და მიიჩნევს, რომ ისინი საკმარისია გ. მ-ის საქართველოს სსკ-ის 105-ე მუხლით (1960 წლის რედაქცია) გათვალისწინებულ ქმედებაში გამტყუნებისათვის. კასატორი მიუთითებს, რომ მონმეთა ჩვენებებს შორის არსებული შეუსაბამობანი არ ეხება მტკიცების მთავარ საგანს, რომელშიც მოიაზრება: თავად მომხდარი ფაქტის ნამდვილობა, დრო და ადგილი, ინციდენტში მონანილე პირები, მათი მოქმედებები, დამდგარი შედეგი, ინციდენტის მონანილეთა ქმედების ობიექტური და სუბიექტური კავშირი ამ შედეგთან.

6. ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარზე დაცვის მხარეს შესაგებელი არ წარმოუდგენია.

7. საკასაციო სასამართლოს სხდომაზე პროკურორმა იოსებ ხუციშვილმა მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს, მან აღნიშნა, რომ ბრალდების მხარემ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს № 117აპ-18 საქმეზე დაყრდნობით მოითხოვა გ. მ-ის დამნაშავედ ცნობა (საქართველოს სსკ-ის 105-ე მუხლით, 1960 წლის რედაქცია), ხოლო თუ ხსენებულ საფუძველს საქმის განმხილველი პალატა არ გაიზიარებს, მოითხოვა – განაჩენის გაუქმება და საქმის ახალი სასამართლო განხილვისათვის გაგზავნა (საქართველოს სსსკ-ის 561-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, 1998 წლის რედაქცია), აგრეთვე სამოქალაქო სარჩელის ნაწილში პროკურორმა დააზუსტა საკასაციო საჩივარი და მოითხოვა – მისი სრულად დაკმაყოფილება; დაცვის მხარე არ დაეთანხმა ბრალდების მხარის საჩივარს და მიუთითა, რომ კასატორის არგუმენტები გ. მ-ის ბრალეულობის დასადასტურებლად არის უსაფუძვლო.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო პალატამ შეისწავლა საქმის მასალები, შეამონმა საკასაციო საჩივარის საფუძვლიანობა და დაასკვნა, რომ ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და გასაჩივრებული განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად.

2. საბრალდებო დასკვნაში აღწერილი ფაქტობრივი გარემოე-

ბებიდან გამომდინარე, მათი სრულყოფილად შეფასების მიზნით, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ შემთხვევის დღეს, 1997 წლის 15 აპრილს განვითარებული მოვლენები უნდა გაიყოს ორ ნაწილად, კერძოდ, პირველ ყოვლისა უნდა გააანალიზდეს ე.ნ. „სუფრის ეპიზოდი“, როდესაც საბრალდებო დასკვნის მიხედვით, მ. კ. და გ. მ-ი სიტყვიერად შელაპარაკდნენ, ხოლო შემდეგ ნაწილში უნდა შეფასდეს უშუალოდ მიტოვებულ სავაჭრო ცენტრში განვითარებული მოვლენები, რომლებმაც შემდგომში, მ. კ-ს გარდაცვალება გამოიწვია.

3. მ. კ-სა და გ. მ-ს შორის სიტყვიერ შელაპარაკებასთან დაკავშირებული საქმის მასალები:

საბრალდებო დასკვნის მიხედვით, შემთხვევის დღეს, 1997 წლის 15 აპრილს, თ-ი, გ-ს დასახლების მ... მიკრორაიონის №.... კორპუსის პირველი სადარბაზოს მ... სართულზე მ. ა-ს საცხოვრებელი ბინის გვერდით არსებულ ე.ნ. „საშრობში“ სიყვარულის დღის აღსანიშნავად სუფრაზე შეიკრიბდნენ ამავე კორპუსის მცხოვრები: მ. კ, ზ-ი, გ. მ-ი, ზ. ა-ე, დ. ო-ი, დ. ბ-ი და ს. გ-ე. სუფრაზე გ. მ-მა თამადას – მ. კ-ს მიმართა სიტყვებით: „შე ჩემაო,“ რაზედაც მან გააფრთხილა გ. მ-ი, რომ მისთვის ასე აღარ მიემართა. შემდეგ მ. კ-მა წარმოთქვა მშობლების სადლეგრძელო, რა დროსაც ხუმრობით, გ. მ-ის მამა მოიხსენია მიცვალებულებში, რის შემდეგაც გ. მ-მაც იმავენაირად თქვა: „მამაშენის მოგონებაც იყოსო“. რამდენიმე ხანში სუფრა დაიშალა, ყველანი ჩავიდნენ კორპუსის წინ, ეზოში და წავიდნენ სხვადასხვა მიმართულებით. აღნიშნული ეპიზოდი მნიშვნელოვანია იმდენად, რამდენადაც მოცემული ინციდენტის შემდეგ, მკვლელობის განზრახვის სისრულეში მოყვანის მიზნით, გ. მ-ი სწორედ იმ გასაშლელ დანას – ე.ნ. „ლისიჩკას“ იღებს ჯიბიდან, რომელიც სუფრის დამთავრების შემდეგ მ. კ-თან ურთიერთობის შემდგომი გამწვავების შემთხვევაში გამოსაყენებლად აღებული ჰქონდა სახლიდან.

ამდენად, ბრალდების ვერსიით, სუფრაზე არსებულმა სიტყვიერმა შელაპარაკებამ შექმნა გარკვეული სახის წინარე საფუძველი მოვლენათა შემდგომი განვითარებისთვის. შესაბამისად, საკასაციო პალატა პირველ რიგში შეაფასებს მოცემული ფაქტის დამადასტურებელ მტკიცებულებებს.

როგორც აღინიშნა, სუფრაზე ისხდნენ: მ. კ, ზ-ი, გ. მ-ი, ზ. ა-ე, დ. ო-ი, დ. ბ-ი და ს. გ-ე. საბრალდებო დასკვნაში აღნიშნულ – გამოძიებით დადგენილ გარემოებებში მითითებულია ზ. ა-ეზეც, რომელიც გამოძიების სტადიზე არ დაუკითხავთ. სასამართლოში გამოსაძებელ პირთა სიაში, ხსენებული პირებიდან მითითებული არ არიან – დ. ბ-ი და ზ. ა-ე. სასამართლო სხდომაზე დაიკითხა: ს. გ-ე

(სააპელაციო სასამართლოში), ხოლო საჯაროდ წაიკითხეს მოწმე-ების – ზ. ზ-ისა და დ. ო-ის ჩვენებები.

მოწმე ს. გ-ემ სააპელაციო სასამართლოში დაკითხვის დროს ე.წ. „საშრობში“ არსებულ სუფრასთან მიმართებით მიუთითა, რომ მ. კ-სა და გ. მ-ს იცხობდა, რადგან ცხოვრობდნენ ერთ კორპუსში და დაბადებიდან იზრდებოდნენ ერთად. შემთხვევის დღეს, 1997 წლის 15 აპრილს, გ. მ-ი, მ. კ, დ. ბ-ი, ზ. ა-ე ზ. ა-ე, სიყვარულის დღის აღსა-ნიშნავად, ქეიფობდნენ კორპუსს მ... სართულზე არსებულ ზ. და ზ. ა-ების კუთვნილ ე.წ. „საშრობში“. გ. და მ. ისხდნენ გვერდიგ-ვერდ. იქ ყოვნისას გ-სა და მ-ს შორის დაძაბულობა არ შეუმჩნე-ვია. მ-ს, როგორც პოლიციის თანამშრომელს, თან ჰქონდა ცეც-ხლსასროლი იარაღი. თვითონ მათთან ცოტა ხნით ავიდა, მალევე ჩამოვიდა და ქელებში წავიდა.

რაც შეეხება ზ. ზ-ისა და დ. ო-ის გამოკითხვის ოქმებს, საკასა-ციო პალატა მათი შინაარსის გაანალიზებამდე შეაფასებს როგორც პირველი და სააპელაციო სასამართლოებში მათი საჯაროდ წაკითხვის მართლზომიერების, ისე – საკასაციო სასამართლოში საქმის განხილვის სტადიაზე აღნიშნულ მოწმეთა ხელმისაწვდომობას.

აღსანიშნავია, რომ მოწმების – ზ. ზ-ისა და დ. ო-ის გამოკითხვის ოქმების საჯაროდ წაკითხვის საფუძვლად როგორც პირველ-მა, ისე სააპელაციო სასამართლომ (აქ მხოლოდ ზ. ზ-ზე) მიუთითეს მოწმეთა გარდაცვალებაზე, მაგრამ წარმოდგენილი საქმის მასალებით აღნიშნული გარემოება დადასტურებული არ არის.

საქართველოს სსსკ-ის 481-ე მუხლის პირველი ნაწილის (1998 წლის რედაქცია) თანახმად, სასამართლო განხილვაზე წინასწარი გამოძიების დროს მოწმის მიერ მიცემული ჩვენების საჯაროდ წაკითხვა დასაშვებია იმ შემთხვევაში, თუ: მოწმე გარდაიცვალა, იმ-ყოფება საქართველოს ფარგლებს გარეთ ან მისი ადგილსამყოფელი უცნობია, ან თუ ამოწურულია მისი სასამართლოში წარმოდგენის ყველა შესაძლებლობა.

პირველი ინსტანციის სასამართლოში 2017 წლის 11 დეკემბრის სასამართლო სხდომაზე, პროკურორმა საქართველოს სსსკ-ის 481-ე მუხლის პირველი ნაწილის (1998 წლის რედაქცია) შესაბამისად, იშუამდგომლა მოწმეების – ზ. ზ-ისა და დ. ო-ის ჩვენებების საჯაროდ წაკითხვა. შუამდგომლობის საფუძველს წარმოადგენს ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ მოწმეები საქართველოში არ იმყოფებიან, მათი ადგილსამყოფელი ცნობილი არ არის და გამგზავრების შემდეგ საქართველოში აღარ ჩამოსულან. შუამდგომლობას თან ერთვის სხვადასხვა სახის მასალა, მათ შორის – დაკავშირებული საზღვრის კვეთასთან, ზ. ზ-სა და დ. ო-თან ბინაზე გამოცხადებასთან. 2017 წლის 11 დეკემბრის საოქმო განჩინებით სასამართლო

განხილვაზე წინასწარი გამოძიების დროს მოწმის მიერ მიცემული ჩვენების საჯაროდ წაკითხვის შესახებ შუამდგომლობა დაკმაყოფილდა.

სააპელაციო სასამართლოში 2021 წლის 22 ნოემბერს ბრალდების მხარემ კვლავ იშუამდგომლა მოწმეების – ზ. ზ-ისა და დ. ო-ის ჩვენებების საჯაროდ წაკითხვა, მათი მოუძიებლობის მოტივით, რაც დაკმაყოფილდა.

რაც შეეხება საკასაციო სასამართლოში ბრალდების მხარის მიერ წარმოდგენილ მასალებს, მართალია, იუსტიციის სამინისტროს მიერ გაცემული პასუხის თანახმად, ზ. ზ-ისა და დ. ო-ის გარდაცვალების, მონაცემების შეცვლის ფაქტი არ ფიქსირდება, თუმცა ოქმების შესაბამისად, მოწმეთა კონკრეტული ადგილსამყოფელი, მცდელობის მიუხედავად, ამ სტადიაზეც დაუდგენელია.

ამდენად, საქართველოს სსსკ-ის 481-ე მუხლის პირველი ნაწილის (1998 წლის რედაქციია) მოთხოვნები მოცემულ შემთხვევაში სრულად არის დაცული და შესაბამისად, სასამართლო კანონისმიერად შეზღუდული არ არის, შეაფასოს უშუალოდ ხსენებულ მოწმეთა დაკითხვის ოქმებში ასახული შინაარსი.

წარმოდგენილი მასალების თანახმად, ზ. ზ-ი გამოძიების სტადიაზე დაკითხა ექვსჯერ, კერძოდ: 1997 წლის 5 მაისს, 1997 წლის 14 ივნისს, 1997 წლის 22 ივლისს, 1997 წლის 4 ოქტომბერს, 1998 წლის 3 აპრილს, 2000 წლის 25 იანვარს.

მოცემული მასალებიდან სუფრასთან დაკავშირებულ ფაქტობრივ გარემოებებს არ შეეხება მხოლოდ 1997 წლის 14 ივნისის დაკითხვის ოქმი. რაც შეეხება დანარჩენს, პირველ დაკითხვაზე ზ. ზ-მა მიუთითა, რომ სუფრაზე მ-სა და გ-ს შორის სერიოზული არაფერი მომხდარა. ისინი ერთმანეთს ეხუმრებოდნენ მამებზე. გ-მ მ-ს რამდენჯერმე უთხრა სიტყვა – „შე ჩემა“. აღნიშნულზე მას მ-მ უპასუხა, რომ არ სიამოვნებდა ამ სიტყვების მოსმენა და აღარ ეთქვა. მეტი მათ შორის არაფერი ყოფილა. სხვა შემდგომ დაკითხვებშიც მსგავს ფაქტობრივ გარემოებებს მიუთითებს ზ. ზ-ი.

რაც შეეხება დ. ო-ის გამოკითხვას, გამოძიების სტადიაზე იგი დაკითხა ოთხჯერ, კერძოდ: 1997 წლის 16 აპრილს, 1997 წლის 25 ნოემბერს, 1998 წლის 2 აპრილს და 1998 წლის 14 აგვისტოს.

დ. ო-მა პირველი დაკითხვის დროს განაცხადა, რომ სუფრაზე მ. კ-მა გ. მ-ს მიაყენა სიტყვიერი შეურაცხყოფა, რაზეც ისინი შეკამათდნენ, მაგრამ ადგილზე მყოფებმა დააწყნარეს. ამის შემდეგ სუფრა მალევე დაიშალა. შემდეგი დაკითხვის დროს დ. ო-მა განმარტა, უშუალოდ რაში გამოიხატებოდა გ-სა და მ-ს შორის ურთიერთშელაპარაკება, კერძოდ, რომ მ-მა კ-ს რაღაცაზე უთხრა „შე ჩემა“. მ-მ გააფრთხილა, რომ არ სიამოვნებდა და ეს სიტყვა აღარ

ეთქვა. შემდეგ მ-მ წარმოთქვა მშობლების სადლეგრძელო და გ-ს გაეხუმრა, მამაშენის მოგონებაც იყოსო. თავის მხრივ, გ-ც გაეხუმრა მ-ს, მამაშენის მოგონება იყოსო. შეკამათება და ჩხუბი მათ შორის არ ყოფილა. მესამე დაკითხვის დროს მონმეტ დეტალების გარეშე მიუთითა მხოლოდ იმაზე, რომ გ. და მ. ხუმრობდნენ, ხოლო ბოლო დაკითხვისას იგი აღნიშნულ ფაქტზე საერთოდ აღარ ამახვილებს ყურადღებას, დასმული შეკითხვებიდან გამომდინარე.

როგორც დ. ო-ი, ისე ზ. ზ-ი სუფრაზე მყოფ პირებად ერთმანეთის იდენტურად ასახელებენ: გ. მ-ს, მ. კ-ს, ზ ზ-ს, ს. გ-ეს, დ. ო-ს, დ. ბ-ს, ზ. ა-ესა და ზ. ა-ეს. აღსანიშნავია, რომ საგამოძიებო ორგანოს ზ. ა-ე არ დაუკითხავს.

საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ წარმოდგენილი საქმის მასალები მ-სა და გ-ს შორის სიტყვიერი შელაპარაკების ფაქტის დასადასტურებლად არ არის საკმარისი, შესაბამისად, ბრალდების მხარის ვერსია, რომ ფიზიკურ დაპირისპირებამდე გ. მ-ს სწორედ სუფრაზე მომხდარი შელაპარაკების შემდეგ, ურთიერთობის გამწვავების შემთხვევაში გამოსაყიდვებლად, გაუჩნდა სურვილი, აეღო საკეცი დანა – ე.წ „ლისიჩკა“ დაუდასტურებელია, ვინაიდან:

– საგამოძიებო ორგანომ სუფრაზე მყოფი აბსოლუტურად ყველა პირი მონმის სახით არ დაკითხა (იგულისხმება ზ. ა-ე), მაშინ, როდესაც დაკითხული სხვა მონმები მიუთითებენ მასზე;

– ბრალდების მხარემ სასამართლო სხდომაზე მოსაწვევ პირთა სიაში სუფრაზე მყოფი ყველა პირი (რომლებიც გამოძიების სტადიაზე იყვნენ დაკითხულები) არ შეიყვანა (იგულისხმება დ. ბ-ი და ზ. ა-ე);

– სააპელაციო სასამართლოში ადგილზე მყოფი პირებიდან დაუკითხა მხოლოდ ს. გ-ე, რომელმაც არ დაადასტურა მ-სა და გ-ს შორის შელაპარაკების ფაქტი; შესაძლოა, ეს გამოწვეული იყო იმითაც, რომ იგი მათთან ცოტა ხნით ავიდა, მალევე ჩამოვიდა და ქელებში წავიდა.

– სასამართლო სხდომაზე ობიექტური მიზეზის საფუძველზე საჯაროდ წაიკითხეს მონმების – ზ. ზ-ისა და დ. ო-ის ჩვენებები, რომლებიც გარკვეული სახით მართლაც უთითებენ შელაპარაკების არსებობაზე, თუმცა, საქართველოს სსსკ-ის 481-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, მხოლოდ საჯაროდ წაკითხული ჩვენება არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს განსასჯელის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანას.

– სხვა მტკიცებულებები, მონმეთა ჩვენებები, რომლებიც წარმოდგენილია განსახილველ სისხლის სამართლის საქმეში, მისივე შინაარსიდან გამომდინარე, ბრალდების მოცემული ნაწილის უტყუარად მტკიცების კონტექსტში არარელევანტურია.

ამდენად, საბრალდებო დასკვნის ის ნაწილი, რომელიც დაკავშირებულია მკვლელობამდე განვითარებულ მოვლენებთან, საქ-მის მასალების მიხედვით, არ არის დადასტურებული.

4. მიტოვებულ სავაჭრო ცენტრში განვითარებული მოვლენები:

საბრალდებო დასკვნის მიხედვით, სუფრის დასრულების შემდეგ იკვეთება რამდენიმე მნიშვნელოვანი სახის ფაქტობრივი გარემოება, რომელთა ნამდვილობაც საკასაციო სასამართლომ წარმოდგენილი მასალების საფუძველზე უნდა შეაფასოს, კერძოდ, ბრალდების მხარის ვერსიით:

იმავე სალამის ერთმანეთს ხვდებიან ზ. ზ-ი და ს. გ-ე, რომლებიც იწყებენ მ-სა და გ-ს ძებნას. საყურადღებოა, რომ მათ ამ პროცესში შემოესმათ გასროლის ხმა და მიდიან სწორედ მისი მიმართულებით. მიტოვებულ სავაჭრო ცენტრში შესვლის შემდეგ მათ თვალწინ გადაეშალათ შემდეგი სურათი:

ესმით ხმამაღლი საუბარი, ხოლო გარკვეული მანძილის გავლის შემდგომ ხედავენ გ-სა და მ-ს შორის კამათსა და ძიძგილაობას. ზ. ზ-ი და ს. გ-ე მათ დააშორებს ერთმანეთის, თუმცა ისინი კვლავ იწევენ ერთმანეთისაკენ. გაკავების დროს მათ შორის გრძელდება გარკვეული სახის სიტყვიერი შელაპარაკება, ხოლო გ-მ მ-ს დედა შეაგინა. გ. მ-ი მ. კ-ს ხელში ხედავს ცეცხლსასროლ იარაღს, იგი მ-ს არტყამს იარაღიან ხელში, რასაც მიზყვება ერთი გასროლა, იარაღი ვარდება იატაკზე და გასროლილი ტყვია ხვდება მ-ს. გ. დაიჭრა ტერფის არეში და მიიღო ნაკლებად მძიმე დაზიანება. მომხდარით განაწყენებულმა გადაწყვიტა, შური ეძია და მოეკლა მ. განზრახვის სისრულეში მოყვანის მიზნით, მან ჯიბიდან ამოიღო გასაშლელი დანა, ე.წ. „ლისიჩკა“, რომელიც სუფრის დამთავრების შემდეგ მ. კ-თან ურთიერთობის შემდგომი გამწვავების შემთხვევაში გამოსაყენებლად ჰქონდა აღებული სახლიდან და მიუხედავად იმისა, რომ ს. გ-ე მას კვლავ აკავებდა, გაუსხლტა ხელიდან და უიარაღოდ მდგომ მ. კ-ს დანით გულმკერდის მარცხენა ნახევარში მიაყენა მრავლობითი ნაკვეთი დაზიანები, რომლებიც მიყენებულია რაიმე ბასრი მჩხვლეტავი იარაღით, მიეკუთვნება დაზიანებათა მძიმე ხარისხს, სიცოცხლისათვის სახითაოს, რამაც, მიუხედავად ჩატარებული სამედიცინო დახმარებისა, გამოიწვია მ. კ-ს სიკვდილი.

ამდენად, საბრალდებო დასკვნის თანახმად, შემთხვევის ადგილზე თავდაპირველად იმყოფებოდნენ მხოლოდ გ. და მ, ხოლო როდესაც მეორედ გაისროლეს – ზ. ზ-ი და ს. გ-ე.

საქართველოს სსკ-ის 477-ე მუხლის თანხმად, თუ განსასჯელი წინააღმდეგია, წინასწარი გამოძიების დროს მის მიერ მიცემული ჩვენების სასამართლო სხდომაზე საჯაროდ წაკითხვა და მისი

ჩვენების ხმის ჩანაწერის საჯაროდ მოსმენა, ასევე მისი მტკიცებულებად გამოყენება დაუშვებელია. იმის გათვალისწინებით, რომ დაცვის მხარის მითითებით, გ. მ-ი თავს არ ცნობს დამნაშავედ ნარდგენილ პრალდებაში, გამოძიების სტადიაზე მის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის მტკიცებულების სახით გამოყენება დაუშვებელია.

შესაბამისად, საკასაციო პალატამ უნდა შეაფასოს ს. გ-ის სააპელაციო სასამართლოში მიცემული ჩვენება და ზ. ზ-ის გამოქვეყნებული დაკითხვის ოქმების შინაარსი, კერძოდ:

ს. გ-ის მიერ 2021 წლის 5 აპრილს სააპელაციო სასამართლოში მიცემული ჩვენების მიხედვით, მოწმე, ქელების სუფრიდან მობრუნებული, თექვსმეტსართულიანებთან, პატარა ფანჩატურთან, ეზოში ჩამოჯდა. ცოტა ხანში მასთან მივიდა ზ. ზ-ი და უთხრა, რომ გ. და მ. გასულები იყვნენ და სთხოვა მათ მოსაქებნად ნაყოლა, რამე არ მოხდეს. პროკურორის შეკითხვაზე, თუ რას ფიქრობდა მოწმე, რა უნდა მომხდარიყო, ს. გ-ემ უპასუხა: „ჩხუბი არ მომხდარიყო“. იგი დასთანხმდა ზ-ს და გაპყვა. ზ-ი წინ მიღიოდა, თავად – უკან. როდესაც მესამე მიკროდან მეოთხეში გადასასვლელი ხილის კიბეზე შედგნენ, გაიგეს გასროლის ხმა და ნავიდნენ ყოფილი უნივერსამისკენ. შენობაში ჯერ შევიდა ზ. ზ-ი, ხოლო შემდეგ – თვითონ. შესვლისას დანახა, რომ მ. კედელზე იყო მიუყდებული, პირით მისკენ, პერანგზე შეამჩნია სისხლი, ხოლო გ. მ-ი იყო ჩაკეცილი. მ-მ უთხრა, რომ დაჭრა გ-მ, ხოლო გ-ს არაფერი უთქვამს. შემდეგ მ-მ უთხრა, რომ იარაღი ფეხებთან გდია, აიღე და ნაიღე სახლშიო. მან ცეცხლსასროლი იარაღი, რომელიც მ-ს ფეხებთან ეგდო, აიღო და ნავიდა სახლში, ხოლო ზ. ზ-ი დარჩა ადგილზე. გზაში შეხვდა დ. ო-ი, რომელსაც უთხრა გ-ს, მ-სა და ზ-ის ადგილსამყოფელი, ხოლო თვითონ ავიდა სახლში და შეინახა იარაღი. შემდეგ ისევ ჩამოვიდა და დაჭრილები ნაიყვანეს მერვე საავადმყოფოში, სადაც პოლიციამ დააკავა. საავადმყოფოში ნახა, რომ გ. ფეხში იყო დაჭრილი, ამ დროს გ-მ უთხრა, რომ მ-მ იარაღით დაჭრა მ. კი დანით იყო დაჭრილი. მან არ იცის მიზეზი, თუ რისითვის დაჭრეს მ-მ და გ-მ ერთმანეთი. მოწმე ს. გ-ემ ასევე აჩვენა, რომ ვინაიდან მისი სახლიდან ცეცხლსასროლი იარაღი ამოიღეს, რომლის შენახვაც მას კ-მა სთხოვა, პოლიცია მასზე ზენოლას ახორციელებდა, კერძოდ, პოლიცია ეუბნებოდა, რომ იარაღი იყო არატაბელური და შეეძლოთ მისთვის „მიერეათ“ ყველაფერი, ამიტომ, მათ რაც უნდოდათ, იმას თუ არ იტყოდა, დაიჭერდნენ. მოწმის განმარტებით, სწორედ ამ მუქარის გამოა წინააღმდეგობები (გამოძიების სტადიაზე) მის ჩვენებში. დღეს სასამართლოს ჩვენებას აძლევს თავისი ნებით, ყოველგვარი დაშინების გარეშე და რაც სასამართლოში მოჰყვა, ეს

არის ზუსტი ინფორმაცია.

ამდენად, სასამართლო სხდომაზე ს. გ-ემ საბრალდებო დასკვნაში აღწერილი ფაბულიდან (რომელიც დაკავშირებულია სავაჭრო ცენტრში განვითარებულ მოვლენებთან) დაადასტურა მხოლოდ ის ფაქტობრივი გარემოებები, რომ:

– მას შეხვდა ზ. ზ-ი და ერთად დაინტეს მ-სა და გ-ს ძებნა.

– როდესაც მესამე მიკროდან მეოთხეში გადასასვლელი ხიდის კიბეზე შედგნენ, გაიგეს გასროლის ხმა და წავიდნენ ყოფილი უნივერსამის შენობისკენ, საიდანაც ხმა გაიგონეს.

– შესვლისას, შართალია, დაინხსა მ. და გ, თუმცა, იმ მნიშვნელოვანი განსხვავებით, რომ მ. კედელზე იყო მიყუდებული, პირით მისკენ, პერანგზე შეამჩნია სისხლი, ხოლო გ. მ-ი იყო ჩაკეცილი, მ-მ უთხრა, რომ დაჭრა გ-მ, ხოლო გ-ს არაფერი უთქვამს.

რაც შეეხება ისეთი მნიშვნელოვანი სახის გარემოებებს, როგორებიც არის: მ-სა და გ-ს ხმამაღალი ლაპარაკის მოსმენა, მათი კამათი, ძიგილაობა, გაშველება, სიტყვიერი შელაპარაკება, უშუალოდ სროლისა და დანის დარტყმის მომენტი, – მოწმე ს. გ-ემ საპელაციო სასამართლოს წინაშე არ დაადასტურა და ამასთან, მიუთითა, რომ დღეს სასამართლოს ჩვენებას აძლევს თავისი ნებით, ყოველგვარი დაშინების გარეშე და რაც სასამართლოს მოუყვა, ეს არის ზუსტი ინფორმაცია, ხოლო გამოძიების სტადიაზე კი მასზე ზეწოლა განხორციელდა.

ამდენად, ს. გ-ე უშუალოდ დანაშაულებრივი ქმედების თვითმეობელ მოწმედ არ შეიძლება იქნეს მიჩნეული.

რაც შეეხება ზ. ზ-ს, როგორც აღნიშნა, იგი გამოძიების სტადიაზე გამოიკითხა არაერთხელ. ამასთან, საკასაციო პალატამ უკვე იმსჯელა მის ჩვენებათა საჯაროდ წაკითხვის კანონშესაბამისობაზე, რაზეც ხელმეორედ აღარ შეჩერდება. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ბრალდების მოცემულ წანილში, პირველ რიგში, გაანალიზებს ზ. ზ-ის დაკითხვის ოქმებში ასახულ ფაქტობრივ გარემოებათა ერთმანეთთან შესაბამისობას, ხოლო შემდეგ კი – მის მიერ მითითებული გარემოებების თანხვდენას მოწმე ს. გ-ის ჩვენებასთან.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ ვინაიდან ზ. ზ-ის დაკითხვათა ციკლი დაიწყო 1997 წლის 5 მაისს და დასრულდა 2000 წლის 25 იანვარს, შეუძლებელია მის მიერ გამოძიებისათვის მიწოდებული ინფორმაცია იყოს აბსოლუტურად იდენტური, მაგრამ მოცემულ ვითარებაში უნდა შეფასდეს, რამდენად მსგავსად უთითებდა მოწმე იმგვარი სახის ფაქტებზე, რომლებიც უშუალოდ გავლენას ახდენს ქმედების კვალიფიკაციაზე. განსახილველ საქმეში ასეთი სახის ფაქტებს წარმოადგენს: რა ვითარება დახვდა მიტოვე-

ბულ სავაჭრო ცენტრში მისვლისას ზ. ზ-ს; გააშველა თუ არა მან დაპირისპირებული მხარეები და თუ გააშველა, ან რამე ფორმით ჩაერია კონფლიქტში, როდის; გაისროლა თუ არა მ. კ-მა გ. მ-ის ან/და სხვა მიმართულებით და დაინახა თუ არა მოწმემ როგორ დაარტყა გ. მ-მა დანა მ. კ-ს, ხოლო დადებითი პასუხის შემთხვევაში, როდის.

საკასაციო პალატა აგრეთვე უთითებს, რომ მოწმის ჩვენებებში გარკვეული სახის მნიშვნელოვანი ფაქტობრივი გარემოებები შესაძლოა ემთხვეოდეს, ხოლო ნანილი – არ ემთხვეოდეს ერთმანეთს. მოცემულ ვითარებაში მიზანშენონილია, შეფასდეს ფაქტები, რომლებიც ერთმანეთს არ ემთხვევა, არის თუ არა ისინი იმდენად მნიშვნელოვანი, რომ სასამართლოს მტკიცებულების უტყუარად მიჩნევის საფუძველი გამოეცალოს.

მნიშვნელოვან ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით, საკასაციო სასამართლო ზ. ზ-ის მიერ საგამოძიებო ორგანოსათვის მიწოდებულ ინფორმაციებს მიმოიხილავს ცალ-ცალკე, რათა თვალსაჩინოდ გამოკვეთოს მათ შორის არსებული წინააღმდეგობები თუ მსგავსებანი.

ზემოხსენებულ მიმოხილვამდე საკასაციო პალატა დამატებით ყურადღებას ამაცვილებს იმ ფაქტზეც, რომ ასეთ მნიშვნელოვან მოწმეს საგამოძიებო ორგანო პარველად ჰკითხავს არა შემთხვევიდან (1997 წლის 15 აპრილი) მალევე, არამედ – მოგვიანებით, 20 დღის შემდეგ, კერძოდ, 1997 წლის 5 მაისს.

მიტოვებულ სავაჭრო ცენტრში არსებული ვითარება:

პირველი დაკითხვის მიხედვით, ზ. ზ-ი უთითებს, რომ შესვლამდე მან გაიგო ფრაზა: „გაჩერდი, თორემ გესვრიო“, ხოლო როცა მივიღნენ, მ-მ გაისროლა.

მეორე, 1997 წლის 22 ივლისის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, მაღლაზი შესვლისას მოწმემ დაინახა, რომ გ. და მ. ერთმანეთის პირისპირ იდგნენ და კამათობდნენ; მხოლოდ ამის შემდეგ უთითებს მოწმე იმ ფრაზის თაობაზე, რაც წინა დაკითხვაში ახსენა – „გაჩერდი, თორემ გესვრიო“. ამასთან, ამატებს გ-ს პასუხს: „ვინც არ მესროლოს, იმის დედაც.“

1997 წლის 4 ოქტომბრის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, ადგილზე შესვლისას მოწმემ დაინახა, რომ გ. მ-ი და მ. კ. კამათობდნენ, ტანსაცმელზე ერთმანეთს ექაჩეროდნენ. ეს უკანასკნელი გარემოება წინა ჩვენებებში მას მითითებული არ ჰქონდა.

1998 წლის 3 აპრილის დაკითხვის ოქმის თანახმად, ზ. ზ-ი აგრეთვე განსხვავებულად უთითებს, რომ როდესაც ადგილზე მივიღნენ, მან გვერდზე გაიყვანა მ. ხოლო ს-მ კი – გ. იგი დაინტერესდა, თუ რა მოხდა.

საბოლოო, 2000 წლის 25 იანვრის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, ადგილზე შესვლისას მოწმემ დაინახა, რომ მ. და გ. დავობდნენ, თითქოს, ხელს კრავდნენ, ხმამაღლა რაღაცას ეუბნებოდნენ ერთმანეთს.

ამდენად, მიუხედავად იმისა, რომ ყველა შემთხვევაში მოწმეს ადგილზე ხვდებიან მ. და გ, თავად ვითარება, რომელსაც საწყისი შეესწრო, ფაქტობრივად ყველა შემთხვევაში ერთმანეთისგან განსხვავებულად აქვს აღნერილი.

დაპირისპირებული მხარეების გაშველება/ჩარევის ფორმა:

პირველი დაკითხვის მიხედვით, ზ. ზ-ი განმარტავს, რომ მან მაშინ დაიწყო გაშველება, როდესაც გ-მ მ-ს დაუწყო მუცელში მუშტების დარტყმა, კერძოდ, მ-მ უთხრა, დანა დამარტყაო და ითხოვა შეელა. დაახლოებით ანალოგიურად მიუთითა მოწმემ 1997 წლის 22 ივლისის დაკითხვის დროსაც.

1997 წლის 4 ოქტომბრის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, მოწმე ცვლის წინა ჩვენებებში არსებულ მითითებებს და აღნიშნავს, რომ მან მ. და გ. მაშინ გააშველა, როცა ადგილზე შესვლისას დაინახა, რომ ერთმანეთს ეკამათებოდნენ და ტანსაცმელზე ექაჩერდნენ. მოწმე ამავე დაკითხვაში უთითებს გ. მ-ისათვის დანიანი ხელის დაჭრაზე, აგრეთვე ფაქტზე, რომ მან მოახერხა და გ-ს გადააგდებინა დანა.

1998 წლის 3 აპრილის დაკითხვის ოქმის თანახმად, ადგილზე შესვლისთანავე გვერდზე გაიყვანა მ, ხოლო ს-მ კი – გ. იგი დაინტერესდა, თუ რა მოხდა. დანის გამოყენების დროს გაშველების ფაქტს მოწმე დაახლოებით ანალოგიურად აღნერს.

2000 წლის 25 იანვრის, ესე იგი ბოლო დაკითხვის ოქმის მიხედვით, ზ. ზ-ი უთითებს, რომ მ. ადგილიდან მას შემდეგ გაიყვანა, რაც შესვლისას დაინახა, რომ გ-სთან დავობდა. შემდეგ ისინი ერთმანეთისაგან კვლავ განაცალკევა, როდესაც გ. მ-ს ორივე ხელს გვერდებში ურტყამდა.

მ. კ-ს მიერ იარაღიდან გასროლა და სროლის მიმართულება:

პირველი დაკითხვის მიხედვით, ზ. ზ-ი ადასტურებს მ-ს მხრიდან ერთხელ გასროლის ფაქტს და უთითებს, რომ გ-ს არაადამიანური ხმა აღმოხდა.

1997 წლის 22 ივლისის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, მოწმემ დაზუსტა, რომ მ-მ ისროლა გ-ს ფეხების მიმართულებით. 1997 წლის 4 ოქტომბრის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, მოწმემ ანალოგიურად მიუთითა ფეხების მიმართულებით ერთხელ სროლის შესახებ.

1998 წლის 3 აპრილის დაკითხვის ოქმის თანახმად, მოწმე განსხვავებულად უთითებს, რომ მ-ს სროლის დროს, „დამიზნებით, არ დაუმიზნებია“. როდესაც მოწმეს ჰკითხეს, წინა ჩვენებიდან გამომ-

დინარე, მოცემული ფაქტის დეტალურად აღწერის თაობაზე, მან განმარტა, რომ წინა ჩვენებაში ფეხების მიმართულება იმიტომ უწერია, რომ მ-მ გაისროლა დაბლა, იატაკის მიმართულებით. შემდეგი კითხვის პასუხად კი უთითებს, რომ მ. კ-ს ხელი რაღაც მიმართულებით იყო გაშვერილი გ. მ-ისაკენ.

2000 წლის 25 იანვრის, ესე იგი ბოლო დაკითხვის ოქმის მიხედვით, მ-მ გაისროლა ერთხელ. მიმართულებას აღარ უთითებს.

გ. მ-ის მიერ დანის გამოყენების ფაქტი:

პირველი დაკითხვის მიხედვით, ზ. ზ-ი აღნიშნავს, რომ გ. მ-ს მუცელში ურტყამდა. კ-მა მას უთხრა, დანა დამარტყაო. დანიანი ხელი გ. მ-ს მოწმემ დაუჭირა (მ-სთან ერთად) და გ-ს დანა გადააგდებინა. 1997 წლის 22 ივნისის დაკითხვის ოქმში მეტ-ნაკლებად იგივე ფაქტობრივი გარემოებებია ასახული, იმ მნიშვნელოვანი განსხვავებით, რომ ამ შემთხვევაში თავად ზ-მა დაინახა, რომ დანა სისხლიანი იყო (რეალურად, საქმის მასალების მიხედვით, დანაზე სისხლის კვალის არსებობა დაუდასტურებელია).

1997 წლის 4 ოქტომბრის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, ზ. ზ-ი აღარ აღნიშნავს იმის თაობაზე, რომ დანა სისხლიანი იყო. დაახლოებით მსგავსად არის აღნერილი დანის გამოყენებასთან დაკავშირებული ფაქტები 1998 წლის 3 აპრილის დაკითხვისა და 2000 წლის 25 იანვრის, ესე იგი ბოლო დაკითხვის ოქმებშიც.

ამდენად, მიუხედავად გარკვეულ ფაქტობრივ გარემოებათა მსგავსებებისა, ზ. ზ-მა მნიშვნელოვანილად, ერთგვაროვნად ვერ აღწერა შემთხვევის დღეს განვითარებული მოვლენები. ამასთან, სხვაობა უმეტესწილად, არ ატარებს მცირე და უმნიშვნელო ხასიათს. მოცემულ საკითხს ემატება ისიც, რომ ზ. ზ-ი, ს. გ-ის მსგავსად, სააპელაციო სასამართლოში ვერ დაიკითხა. შესაბამისად, ჩვენებებში არსებულ სხვაობათა გამოკვეთისა და დაზუსტების შესაძლებლობა მხარებს სხდომაზე არ მისცემიათ. გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ მეორე მოწმემ, ს. გ-ემ სააპელაციო სასამართლოში მიუთითა შესაბამისი ორგანოს მხრიდან გარკვეული სახის ზეწოლის თაობაზე და ამით ახსნა ჩვენებებში არსებული წინააღმდეგობანი. ამდენად, საკასაციო სასამართლო ცალსახად ვერ გამორიცხავს – ხომ არ მოხდა ანალოგიური ფაქტები ზ. ზ-თან მიმართებითაც (რომელიც ბრალდების მხარის მიხედვით, იყო შემთხვევის თვითმხილველი მოწმებიდან ერთ-ერთი); და ბოლოს, საკასაციო პალატა მსედველობაში იღებს იმ გარემოებას, რომ ზ. ზ-ის მითითებები – სავაჭრო ცენტრში შესვლის დროს არსებულ ვითარებასთან, გასროლისა და დანის დარტყმის დროს ადგილზე ყოფნასა და დაპირისპირებულ მხარეთა გაშველებასთან რადიკალურად განსხვავდება ს. გ-ის მიერ უშუალოდ სასამართლო სხდომაზე

მიცემული ჩვენებისგან. შესაბამისად, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ბრალდების მხარის მიერ მითითებული თვითმხილველი მოწმეები ერთმანეთისაგან განსხვავებულ ფაქტობრივ გარემოებებს უთითებენ, რაც ამ მტკიცებულებათა უტყუარობას საფუძველს აცვლის.

ამდენად, საკასაციონ სასამართლო მოწმეების – ს. გ-ისა და ზ. ზ-ის ჩვენებებს ვერ გამოიყენებს გ. მ-ის ბრალდების დამადასტურებლად, ვინაიდან ისინი არ არიან ერთმანეთთან თანხვდენილი და უტყუარი.

რაც შეეხება დ. ო-ის გამოკითხვის ოქმებში ასახულ ინფორმაციას, იგი შემთხვევის დროს ადგილზე არ ყოფილა და მომხდარი ფაქტიდან მცირე დროში მივიდა იქ. აღნიშნული მოწმე წარმოადგენს პირს, რომელიც მ-ს გაჰყვა კლინიკაში.

დ. ო-ის 1997 წლის 16 აპრილის დაკითხვის ოქმის მიხედვით, მოწმემ შემთხვევის დღეს, დაახლოებით 21:00 საათზე, ეზოში მყოფი ბავშვებისაგან შეიტყო მ. კ-ს დაჭრის თაობაზე, რის გამოც შემთხვევის ადგილისკენ გაემართა. გზაში შეხვდა ს. გ-ე, რომელმაც შეატყობინა, რომ მ. კ. და გ. მ-ი იყვნენ დაჭრილები. მ. კ. კიბეზე ჩამოჰყავდათ. იგი დაჭრილ კ-ს გაჰყვა კლინიკაში.

1997 წლის 25 ნოემბრის დაკითხვის ოქმის თანახმად, წინა ჩვენებისგან განსხვავებით, მითითებულია, რომ იგი გაიქცა გადასასვლელი ხიდის მიმართულებით, რა დროსაც დაინახა იქვე მდებარე სავაჭრო ცენტრის მიტოვებული დარბაზიდან გარეთ გამოსული, გაფითრებული მ. კ; მას მარჯვენა ხელი მიღებული ჰქონდა გულმკერდის არეში. ხელი ჰქონდა სისხლიანი. მოწმე მიხვდა, რომ მ. დაჭრილი იყო. მ-ს უკან მოდიოდნენ ზ. ზ-ი, ს. გ-ე და გ. მ-ი კოჭლობით.

მოწმე დ. ო-ი პირველი დაკითხვისას უთითებს, რომ მან პოლიციის თანამშრომლებს დაუმალა დაჭრის შესახებ, მაგრამ შემდეგ უთხრა სიმართლე (რეალურად, მოწმის მითითებით, გზაში მსვლელობის დროს მ...მ მას უთხრა, რომ მან და გ-მ იჩხუბეს. მ-მ გ. დაჭრა ფეხში იარაღით, ხოლო გ-მ დანა დაარტყა). 1998 წლის 2 აპრილის დაკითხვისას მიუთითა, როგორც მათ საავადმყოფოში მისვლისას მოილაპარაკეს, უნდა ეთქვათ, რომ მ. კ-სა და გ. მ-ს არ უჩხუბიათ. 1998 წლის 18 აგვისტოს დ. ო-ი უთითებს, რომ გზაში, როგორც მ-მ თქვა, ყველას უთხარით, რომ თითქოს, უცნობებმა დაგვჭრეს ქუჩაშიო.

ამდენად, მიუხედავად იმისა, რომ უშუალოდ შემთხვევის ადგილზე დ. ო-ი არ ყოფილა, იგი წარმოადგენს პირს, რომელმაც ფაქტიდან ძალიან მალე ნახა დაჭრილი მ. კ, რომელმაც უთხრა, რომ მან და გ-მ იჩხუბეს. მ-მ გ-დაჭრა ფეხში, ხოლო გ-მ დანა დაარტყა. გარდა იმისა, რომ დ. ო-ი არ არის მკვლელობის პირდაპირი მოწმე,

მის მიერ მიწოდებული ინფორმაციები საგამოძიებო ორგანოსათვის არ არის ერთგვაროვანი. ამასთან, როგორც უკვე აღინიშნა, იგი სასამართლო სხდომაზე, ზ. ზ-ის მსგავსად, არ დაკითხულა. შესაბამისად, მისი დაკითხვის ოქმები აგრეთვე ვერ იქნება განხილული გ. მ-ის ბრალის დამადასტურებელ მტკიცებულებად.

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ სააპელაციო სასამართლოში აგრეთვე დაიკითხენ დაზარალებულის უფლებამონაცვლე მ. კ. და გ. მ-ის ყოფილი მეუღლე, ნ. მ-ი, კერძოდ:

დაზარალებულის უფლებამონაცვლე მ. კ-მა განაცხადა, რომ მ. კ. მისი შვილია. შემთხვევის დროს მ. იყო პოლიციის თანამშრომელი. 1997 წლის 15 აპრილს ბიჭები ქეიფობდნენ მეოთხე სართულზე. მათგან ვინც ქეიფობდა, მხოლოდ ს. გ-ე ახსოვს. ქეიფის შემდეგ ბიჭები ეზოში ჩავიდნენ. გავიდა ნახევარი საათი და კარზე დააკაცუნეს, რომ გააღო, ს. გ-ის მამამ უთხრა, რომ გ-ს ხიდებთან მ. დაჭრა გ. მ-მა და საავადმყოფოში გადაიყანესო. როდესაც საავადმყოფოში მივიდა, ნახა, რომ მ. დანით იყო დაჭრილი, დერეფანში იწვა და ამზადებდნენ საოპერაციოდ. მ-მ უთხრა, რომ გ. მ-მა დაჭრა და მისი ბრალი არაფერი არ იყო.

მოწმე ნ. მ-მა მიუთითა, რომ გ. მ-მა მოიტაცა 14 წლის ასაკში და ცხოვრობდნენ გ-ი, გ. მ-ის მშობლებთან. შემთხვევის დღეს, 1997 წლის 15 აპრილს, გ. ბიჭებთან ერთად ნავიდა საქეიფოდ, წაიღო საჭმელი და თქვა, რომ მ... სართულზე იქნებოდა. შემდეგ რამდენჯერმე შევიდა სახლში. ბოლოს რომ შევიდა, საღამო იყო, ნასვამი იყო და ყვავილები მიუტანა, მიულოცა სიყვარულის დღე და სთხოვა მისოვის მიეტანა ქურთუკი. თვითონ ჯერ სამზარეულოში, შემდეგ მათ საძინებელ ოთახში შევიდა. როდესაც ქურთუკი მიანოდა, გ-ს სახეზე შეატყო აღელვება, ჰეითხა რა მოხდა და რას ეძებდა. გ-მ უპასუხა, რომ მისი საქმე არ იყო. შემდეგ მოხდა ეს ამბავი, ატყვა წიოკი და გაიგო, რომ მ. დაჭრეს. მეზობლისგან შეიტყო, რომ გ-ს მ. დაუჭრია. ნავიდნენ საავადმყოფოში, სადაც გ-მ უთხრა, რომ ტელევიზორის უკან დანის ყავისფერი ჩასადები იდო და გადაეგდო. დანას მისი მეუღლე ბუდესთან ერთად თას ატარებდა ხოლმე, ხოლო როდესაც სახლში დაბრუნდა და ნახა, მასში დანა აღარ იდო. დანას, „პლასმასის“ ტარი ჰქონდა და რაღაც ცხოველი – „ციყვი“, თუ რაღაც იყო მასზე გამოსახული. მან ბუდე გადააგდო, მიზეზი რომ იკითხა, უთხრეს მისი საქმე არ იყო, რასაც ეუბნებოდნენ გაეკეთებინა. ეს დანა მას შემდეგ აღარ უნახავს. მისი ჩვენებით, მ. კ-სა და გ-ს შორის იყო ნირმალური ურთიერთობა, ცუდი არასდროს არაფერი გაუგია. მეუღლესთან თავიდანვე არ ჰქონდა კარგი ურთიერთობა, გ. ამნარებდა, თუმცა მას მეუღლის მიმართ შურისძიების გრძნობა არ ამოძრავებს. შურისძიება რომ სდომებოდა, იტყვო-

და, რომ დაინახა გ-მ დანა აიღო და წავიდა, მაგრამ ასეთი არ დაუნახავს და ტყუილს ვერ იტყვის. როდესაც მას პირველი ჩვენება ჩამოართვეს, გამომძიებელმა მიაწოდა ფურცელი და უთხრა ხელი მოეწერა, შიგ რა ენერა არ იცის, არ გაუცვნიათ მისოვის. მეორედ გამომძიებელს ჩვენება მისცა თავის სახლში, მშობლებისა და სკოლის დირექტორის თანდასწრებით, რასაც გაეცნო და ხელიც მოაწერა. ამ ეტაპზე სასამართლოსთვის მიცემული ჩვენება სრული სიმართლეა. როგორც შემთხვევის შემდეგ გ. მ-ი ეუბნებოდა, მ. კ-ს გარდაცვალება მისი ბრალი არ იყო, რადგან ის თავს იცავდა.

ამდენად, ხსენებულ მოწმეთა ჩვენებებიც ვერ გახდება გ. მ-ის ბრალდების დამადასტურებელი მტკიცებულებები, რადგან ისინი მ. კ-ს მიმართ სროლასთან დაკავშირებულ დეტალებს ფლობენ არა უშუალოდ ხილვის, არამედ – სხვა პირის მიერ მიწოდებული ინფორმაციის საფუძველზე. ამასთან, ნ. მ-ს არ მიუთითებია, რომ შემთხვევის დღეს მისმა ყოფილმა მეუღლემ სახლიდან დანა გაიტანა.

დანასთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა, საქმის მასალებიდან გამომდინარე, ყურადღებას მიაქცევს აგრეთვე შემდეგ გარემოებებს:

– შემთხვევის ადგილი დათვალიერდა ფაქტიდან მეორე დღეს და ამასთან, როგორც დანა, ისე სხვა ნივთმტკიცებები არ დასურათდა, კერძოდ, შემთხვევის ადგილს დათვალიერების ოქმის მიხედვით დადგენილია, რომ 1997 წლის 16 აპრილს დათვალიერდა თ-ი, გ-ს ტერიტორიაზე მდებარე ყოფილი საგაჭრო ცენტრის შენობა, რა დროს ალმოაჩინეს: სისხლისმაგვარი წვეთების ოთხი ჯგუფი, საერთო ფართობით – 40x90სმ-ზე, „მაკაროვის“ სისტემის დაცლილი მასრა, მეორე, ანალოგიურად გასროლილი მასრა. დარბაზის გასასვლელიდან 2.5 მეტრის მოშორებით, დაბლა დაფიქსირდა საკუთხი დანა (გახსნილი), ე.წ. „ლისიჩქა“. ალსანიშნავია, რომ დანაზე რაიმე სახის ლაქის არსებობის ფაქტი ოქმში მითითებული არ არის.

– არ არსებობს ექსპერტიზის დასკვნა ან სხვა რაიმე სახის მტკიცებულება, რომელიც უტყუარად დაადასტურებდა დანაზე სისხლის კვალის არსებობის ფაქტს. მნიშვნელოვანია, რომ თავად დანა პირველმა და სააპელაციო სასამართლოებმა ვერ გამოიკვლიერს, რადგან იგი ვერ იქნა მოძიებული. უფრო მეტიც, დაზარალებულის უფლებამონაცვლის მტკიცებით, სისხლის სამართლის საქმეში დანა შეცვლილია, მაგრამ მოცემული პოზიციის შემოწმება, ზემოაღნერილ ვითარებაში, პრაქტიკულად შეუძლებელია.

რაც შეეხება სხვა წერილობით მტკიცებულებებს, ამოღების ოქმებსა და ექსპერტიზის დასკვნებს, რომლებიც ვრცლად არის მიმოხილული პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილებებში, განსახილველ სისხლის სამართლის საქმეში

არ ქმნის ეჭვის გამომრიცხავ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობას, რომელიც საქართველოს სსსკ-ის 132-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, საჭიროა გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის.

ამდენად, ყველა მტკიცებულება, რაც კი საქმეშია წარმოდგენილი, საკასაციო პალატას არ აძლევს შესაძლებლობას ქრონოლოგიურად, უტყუარი ფორმით დაალაგოს ფაქტობრივ გარემოებათა მიმდინარეობა, დაადგინოს რა ვითარება იყო მიტოვებულ სავაჭრო ცენტრში, რომელმა პირმა გამოიყენა კონკრეტული სახის საგანი/იარაღი პირველად და რა უძლოდა ამგვარ ქმედებებს წინ. სხვაგვარად, აუცილებელი მოგერიების არსებობის გამორიცხვა არ არის შესაძლებელი, მითუმეტეს იმ ფონზე, რომ როგორც შესაბამისი სამედიცინო დასკვნით ირკვევა, თავად გ. მ-საც აღენიშნებოდა ჯანმრთელობის გარკვეული სახის დაზიანება.

5. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ბრალდების მხარის საკასაციო საჩივრის მოთხოვნას ვერ გაიზიარებს შემდეგ გარემოებათა გამო:

– საბრალდებო დასკვნის პირველი ნაწილი, რომელიც შეხება სუფრაზე მ. კ-სა და გ. მ-ს შორის გარკვეულ სიტყვიერ შელაპარაკებას, გარდა სასამართლო სხდომაზე საჯაროდ წაკითხული ჩვენებებისა, სხვა უტყუარი მტკიცებულებით არ დასტურდება;

– სასამართლოს სხდომაზე მოსაწვევ პირთა სიაში სუფრაზე მყოფი ყველა პირი მითითებული არ არის; შესაბამისად, სასამართლო პროცესზე ვერ მოხერხდა მათი სრულად დაკითხვა.

– განსხვავებულია იმ მოწმეთა ჩვენები, რომლებიც აღნერენ მ. კ-ს მიერ მათთვის მიწოდებულ ინფორმაციას, კერძოდ, დაზარალებულის უფლებამონაცვლის – მ. კ-ს საპელაციო სასამართლოში მიცემული ჩვენების თანახმად, მ-მ უთხრა, რომ გ. მ-მა დაჭრა და მისი ბრალი არაფერი არ იყო, ხოლო დ. ო-ის 1997 წლის 16 აპრილის დაკითხვის ოქმის თანახმად, იგი გზაში მ. კ-ს შეეკითხა, თუ რა მოხდა, რაზეც პასუხად მიიღო, რომ მან და გ-მ იჩხუბეს. მ-მ გ. დაჭრა ფეხში იარაღით, ხოლო გ-მ დანა დაარტყა. 1998 წლის 2 აპრილის დაკითხვისას მიუთითა, რომ როგორც მათ საავადმყოფოში მისვლისას მოილაპარაკეს, უნდა ეთქვათ, რომ მ. კ-სა და გ. მ-ს არ უჩხუბიათ. 1998 წლის 18 აგვისტოს დ. ო-ი უთითებს, რომ გზაში, როგორც მ-მ თქვა, ყველას უთხარით, რომ თითქოს, უცნობებმა დაგვჭრეს ქუჩაშიო. ს. გ-ის ჩვენების თანახმად, შემთხვევის ადგილზე მ-მ უთხრა, რომ დაჭრა გ-მ, ხოლო გ-ს არაფერი უთქვამს. შემდეგ საავადმყოფოში ნახა, რომ გ. ფეხში იყო დაჭრილი, ამ დროს გ-მ უთხრა, რომ მ-მ იარაღით დაჭრა. მოწმე ნ. მ-მა მიუთითა, რომ როგორც შემთხვევის შემდეგ გ. მ-ი ამბობდა, მ. კ-ს გარდაცვალება მისი ბრა-

ლი არ იყო, რადგან ის თავს იცავდა.

– მოწმე 6. მ-ს სააპელაციო სასამართლოში არ მიუთითებია, რომ მან დაინახა გ. მ-ის მიერ სახლიდან დანის გატანის ფაქტი; ამას-თან, მოწმის მითითებით, გ, ზოგადად, დანას ატარებდა ხოლმე, შესაბამისად, ცალკე აღებული, დანის თანქონის ფაქტი, ნ-სთვის მისი გატანის შემთხვევაშიც, უჩვეული სახის მოვლენა არ უნდა ყოფილიყო; თუმცა, იგი ცალსახად უთითებს, რომ გ-მ დანა გაიტანა თუ არა, არ იცის. ის გარემოება, რომ მოწმემ გ-ს სახეზე შეატყობინება (რომლის მიზეზზეც პასუხი ვერ მიიღო), არ არის საკმარისი გ. მ-ის ქმედების სუბიექტური შემადგენლობის მტკიცების კონტექსტში.

– სისხლის სამართლის საქმეში აგრეთვე არ წარმოდგენილა პირ-დაპირი სახის მოწმე, რომელიც არაორაზროვნად და თანმიმდევრულად ჩამოაყალიბებდა მიტოვებულ სავაჭრო ცენტრში განვითარებულ მოვლენებს (თუნდაც, საჯაროდ წაკითხული ჩვენების სახით); მოწმე ზ. ზ-ის დაკითხვის ოქმები არა მხოლოდ ერთმანეთს, არამედ, მოწმე ს. გ-ის სააპელაციო სასამართლოში მიცემულ ჩვენებასაც ენინააღმდეგება;

– საკასაციო სასამართლომ ზ. ზ-ის ურთიერთსაწინააღმდეგო, საჯაროდ წაკითხული დაკითხვის ოქმების მიღმა რომც შეაფასოს ს. გ-ის სააპელაციო სასამართლოში მიცემული ჩვენება (იგი უშუალოდ დაკითხეს მხარეებმა და აიხსნა მისი დაკითხვის ოქმებში წინააღმდეგობათა მიზეზი), მაინც აბსოლუტურად შეუფასებელი რჩება მის მისვლამდე განვითარებული მოვლენები, ვინაიდან მოწმის გადმოცემით, ადგილზე მისვლამდე გაიგონეს გასროლის ხმა, მისვლის დროს მ-ს პერანგზე სისხლი ემჩნევდა, ხოლო გ. იყო ჩაკეცილი. სხვა მოწმეები, რომლებიც, როგორც აღინიშნა, არაერთგვაროვნად აღნერენ მ-სა და გ-საგან მიწოდებულ ინფორმაციას, ადგილზე განვითარებულ მოვლენათა მიმდინარეობას აუცილებელი მოგერიების არსებობა/არარსებობას უტყუარად ვერ ხსნის.

– არც წერილობითი სახის მტკიცებულებები არის საქმარისი რაიმე დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად, მითუშეტეს იმ პირობებში, რომ როგორც აღინიშნა, სასამართლოსათვის გაუგებარი მიზეზით, შემთხვევის ადგილი, დათვალიერდა ფაქტიდან მეორე დღეს, 1997 წლის 16 აპრილს, 11:00 საათიდან; საქმის ბუნებიდან გამომდინარე, დამატებით ყურადსაღებია, რომ შემთხვევის ადგილი საქმეში წარმოდგენილი მასალების მიხედვით, 1997 წლის 16 აპრილსვე, არ დასურათებულა (მათ შორის არც ამოღებული ნივთმტკიცებები) და მასში არ აღინერა ამოღებულ ნივთმტკიცებათა მდგომარეობა (ძირითადად, იგულისხმება დანაზე სისხლის კვალის არსებობა/არარსებობის ფაქტი). ერთ-ერთ დაკითხვაში ზ. ზ-ი უთითებს, რომ

დანა იყო სისხლიანი. საქმის მასალებით მოცემული გარემოება არ დასტურდება. მართალია, 1997 წლის 30 აპრილის №...- ტრასოლო-გიური ექსპერტიზის დასკვნას ერთვის დანის ფოტოსურათი, მაგ-რამ, იგი არის შავ-თეთრი და შეუძლებელია რაიმე კვალის უტყუა-რად მტკიცება. საკასაციო პალატა არ გამორიცხავს, რომ დანაზე რაიმე გარემო ფაქტორების შედეგად სისხლი მეორე დღეს ალარ აღმოჩენილიყო, მაგრამ მოცემული წარმოადგენს მხოლოდ ვარა-უდებს, რაც ვერ გახდება რაიმე დასკვნის გაცხადების საფუძვე-ლი.

6. საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი პრაქტიკით „და-უშვებელია, მოწმეთა ჩვენებები ტოვებდეს კითხვებს და ბადებ-დეს ეჭვს ისეთი სახის ფაქტობრივ გარემოებებთან მიმართებით, რომლებიც პირდაპირ მიუთითებს პირის ბრალეულობაზე“ (იხ. სა-ქართველოს უზენაესი სასამართლოს №570აპ-16 გადაწყვეტილე-ბა). შესაბამისად, მოცემულ სისხლის სამართლის საქმეში წარმო-შობილი ყოველგვარი ეჭვი (რომელიც შექმნა, ერთი მხრივ, გამოძი-ებაში არსებულმა გარკვეული სახის ხარვეზებმა, ხოლო, მეორე მხრივ, საქმისათვის მნიშვნელოვანი მოწმეთა ობიექტური მიზეზით სასამართლო ხდომაზე დაკითხვის შეუძლებლობამ და შესაფასე-ბელ ჩვენებებში მნიშვნელოვანმა წინააღმდეგობებმა), რომელიც არ დადასტურდა კანონით დადგენილი წესით, უნდა გადაწყდეს გ. მ-ის სასარგებლოდ, საქართველოს სსსკ-ის მე-10 მუხლის მე-4 ნა-ნილის (1998 წლის რედაქცია) შესაბამისად.

7. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ვინაიდან აუცილე-ბელი მოგერიება, ისევე როგორც მისი ფარგლების გადაცილება, სამართლებრივ მოცემულობას მნიშვნელოვნად ცვლის, მასთან და-კავშირებული პასუხებულებელი კითხვების პირობებში, საბრალ-დებო დასკვნაში მითითებულ გარემოებათა გაზიარების საფუძვე-ლი ვერ იარსებებს.

8. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო მტკიცებუ-ლებათა შეფასებისას ხელმძღვანელობს მტკიცების „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ „სტანდარტით; აღნიშნული სტანდარტი უნდა გამომ-დინარებდეს საქმაოდ მყარ, ზუსტ და თანმხედრ ფაქტებზე დამ-ყარებული ვარაუდიდან ან მსგავსი უტყუარი ფაქტების პრეზუმ-ფციიდან („ულკუ ეკინჯი თურთქეთის წინააღმდეგ“, (Ülkü Ekinci v. Turkey), №27602/95, 16/07/2002, §142). საქართველოს სსსკ-ის (1998 წლის რედაქცია) მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილი იმპერატიულად უთი-თებს, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი მხოლოდ უტყუარ მტკიცე-ბულებებს უნდა ემყარებოდეს. ამავე კოდექსის 503-ე მუხლის მე-2 ნაწილის (1998 წლის რედაქცია) მიხედვით, გამამტყუნებელ გა-ნაჩენს არ შეიძლება საფუძვლად დაედოს ვარაუდი. იგი დგინდება

მხოლოდ იმ პირობით, თუ სასამართლო განხილვის დროს დამტკიც-და განსასჯელის მიერ დანაშაულის ჩადენა უტყუარ მტკიცებულებათა საფუძველზე, რაც მოცემულ სისხლის სამართლის საქმეში მოწმეთა ჩვენებებით ან/და წერილობითი მტკიცებულებების სახით არ წარმოდგენილა.

9. ზემოაღნიშნულ გარემობათა გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ არ არსებობს პროკურორის საკასაციო საჩივრის დაქმაყოფილების საფუძველი და საქართველოს სსსკ-ის 561-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, გ. მ-ის მიმართ თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის გამამართლებელი განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 561-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, 568-ე მუხლით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. თბილისის პროკურატურის საპროკურორო სამმართველოს პროკურორ ლევან ვეფხვაძის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 17 იანვრის განაჩენი გ. მ-ის მიმართ დარჩეს უცვლელად.

3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

2. ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასიცვის წესი

**ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის
გადასიცვის თაობაზე შუამდგროვლის ძაუშვებლად
ცერების შესახებ განჩინების უცვლელად დატოვება**

განჩინება საქართველოს სახელით

№19აგ-22

12 ივლისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაში შემდეგი შემადგენლობით:**
მ. გაბინაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
ნ. სანდოძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა შპს „გ-ას“ წარმომადგენ-
ლის – ლ. ა-ის საკასაციო საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოე-
ბათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 16 მარტის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1. წარმომადგენლი საქმის მასალების მიხედვით:

1.1. საქართველოს შსს თბილისის პოლიციის დეპარტამენტის
ე-ოს სამმართველოს მე- განყოფილების წარმოებაშია სისხლის სა-
მართლის საქმე №..., საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექ-
სის 362-ე მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშა-
ულის ნიშნებით.

1.2. თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი
განხილვის კოლეგიის 2016 წლის 18 მარტის განჩინებით დაკმაყო-
ფილდა თბილისის ვაკე-საბურთალოს რაიონული პროკურატურის
პროკურორის შუამდგომლობა და აღნიშნულ სისხლის სამართლის
საქმესთან მიმართებით ყადაღა დაედო თ-ში, სოფელ დ-ში, „ქ-ის
ბ-ს“ მდებარე, სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების, 3000 კვ.მ. მი-
ნის ნაკვეთს.

1.3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატის 2016 წლის 24 მარტის განჩინებით შპს „გ-ას“ დი-
რექტორ გ. მ-ის საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და თბილისის საქა-

ლაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2016 წლის 18 მარტის განჩინება დარჩა უცვლელად.

2. 2022 წლის 9 მარტს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო შუამდგომლობით მიმრთა შპს „გ-ას“ წარმომადგენელმა ლ. ა-მა, რომელმაც მოითხოვა შპს „გ-ას“ მიერ შეძენილ უძრავ ქონებაზე – საკადასტრო კოდი: – რეგისტრირებული ყადაღის გაუქმება.

3. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 16 მარტის განჩინებით შპს „გ-ას“ წარმომადგენლის – ლ. ა-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო უძრავ ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ განჩინების გადასინჯვისა და რეგისტრირებული ყადაღის გაუქმების თაობაზე დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

4. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 16 მარტის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა შპს „გ-ას“ წარმომადგენელმა ლ. ა-მა, რომელიც ითხოვს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებასა და შუამდგომლობის დაკმაყოფილებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შეამონმა საქმის მასალები, გააანალიზა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და დასკვნა, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 310-ე მუხლში მითითებულია ის საფუძვლები, თუ რა შემთხვევაშია შესაძლებელი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვა, კერძოდ – განაჩენი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯება, თუ:

ა) სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენით დადგენილია, რომ ყალბია მტკიცებულება, რომელიც საფუძვლად დაედო გადასასინჯ განაჩენს;

ბ) არსებობს გარემოება, რომელიც მოწმობს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის დამდგენი სასამართლოს უკანონო შემადგენლობას ან იმ მტკიცებულების დაუშვებლობას, რომელიც საფუძვლად დაედო გადასასინჯ განაჩენს;

გ) სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენით დადგენილია, რომ მოსამართლემ, პროკურორმა, გამომძიებელმა, ნაფიცმა მსაჯულმა ან ნაფიცი მსაჯულის მიმართ სხვა პირმა ამ საქმესთან

დაკავშირებით ჩაიდინა დანაშაული;

დ) არსებობს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გა-დაწყვეტილება, რომელმაც არაკონსტიტუციურად ცნო ამ საქმე-ში გამოყენებული სისხლის სამართლის კანონი;

ე) არსებობს ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გადაწყვეტილება (განჩინება), რომელ-მაც დაადგინა ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლება-თა დაცვის ევროპული კონვენციის ან მისი ოქმების დარღვევა ამ საქმესთან დაკავშირებით და გადასასინჯი განაჩენი ამ დარღვე-ვას ეფუძნება;

ე') არსებობს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ადამია-ნის უფლებათა კომიტეტის, ქალთა წინააღმდეგ დასკრიმინაციის ყველა ფორმის აღმიფხვრის კომიტეტის, წამების წინააღმდეგ კო-მიტეტის ან რასობრივი დისკრიმინაციის აღმიფხვრის კომიტეტის გადაწყვეტილება, რომლითაც ამ საქმესთან დაკავშირებით დად-გენილ იქნა კომიტეტის დამაარსებელი კონვენციის დარღვევა, და გადასასინჯი განაჩენი ამ დარღვევას ეფუძნება;

ვ) ახალი კანონი აუქმებს ან ამსუბუქებს სისხლისსამართლებ-რივ პასუხისმგებლობას იმ ქმედებისათვის, რომლის ჩადენისთვი-საც პირს გადასასინჯი განაჩენით მსჯავრი დაედო;

ზ) წარმოდგენილია ახალი ფაქტი ან მტკიცებულება, რომელიც გადასასინჯი განაჩენის გამოტანის დროს არ იყო ცნობილი და თა-ვისთავად, თუ სხვა დადგენილ გარემოებასთან ერთად ამტკიცებს მსჯავრდებულის უდანაშაულობას ან მის მიერ იმ დანაშაულზე უფ-რო მსუბუქი ან უფრო მძიმე დანაშაულის ჩადენას, რომლისთვი-საც მას მსჯავრი დაედო, აგრეთვე ამტკიცებს გამართლებულის ბრალეულობას ან დანაშაულის იმ პირის მიერ ჩადენას, რომლის მიმართაც სისხლისსამართლებრივი დეენა შეწყვეტილი იყო;

ზ') წარდგენილია პროკურორის დადგენილება მსჯავრდებულის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის წარმოების პროცესში მისი უფ-ლების არსებოთი დარღვევის შესახებ, რომელიც გადასასინჯი გა-ნაჩენის გამოტანის დროს ცნობილი არ იყო და თავისთავად ან/და სხვა დადგენილ გარემოებასთან ერთად ამტკიცებს მსჯავრდებუ-ლის უდანაშაულობას ან მის მიერ იმ დანაშაულზე უფრო მსუბუქი დანაშაულის ჩადენას, რომლისთვისაც მას მსჯავრი დაედო;

თ) არსებობს სააპელაციო სასამართლოს განჩინება, რომელმაც უკანონოდ ცნო ის ფარული საგამოძიებო მოქმედება, რომლის შე-დეგად მოპოვებული მტკიცებულება საფუძვლად დაედო განაჩენს.

3. ამასთან, საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-20 მუხლის მე-6 ნა-ნილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის

საქმეთა პალატა ამავე კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით იხილავს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ საჩივარს საქართველოს საერთო სასამართლოების მიერ გამოტანილ და კანონიერ ძალაში შესულ განაჩენსა და სხვა შემაჯამებელ სასამართლო გადაწყვეტილებაზე, ხოლო მოცემულ შემთხვევაში შპს „გ-ას“ წარმომადგენლი ლ. ა-ი ითხოვს შპს „გ-ას“ მიერ შეძენილ უძრავ ქონებაზე ყადაღის დადების შესახებ სასამართლოს განჩინების გადასინჯვასა და ამ ქონებაზე რეგისტრირებული ყადაღის გაუქმებას, რასაც საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი არ ითვალისწინებს და რის გამოც, სასამართლო მოკლებულია სამართლებრივ შესაძლებლობას, განხილოს შპს „გ-ას“ წარმომადგენლის – ლ. ა-ის შუამდგომლობა.

4. ამავე დროს, შპს „გ-ას“ წარმომადგენლის – ლ. ა-ის მოსაზრებასთან მიმართებით, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი უნდა ჩაითვალოს ხარვეზიანად და სასამართლომ მისი შუამდგომლობა უნდა განიხილოს ანალოგის წესით, – საკასაციო პალატა აღინიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-2 მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობაში ხარვეზის არსებობისას დასაშვებია სისხლის სამართლის საპროცესო ნორმის ანალოგით გამოყენება, თუ ამით არ იზღუდება საქართველოს კონსტიტუციითა და საერთაშორისო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ადამიანის უფლებები და თავისუფლებები.

5. გარდა ამისა, ანალოგის წესით საკანონმდებლო ნორმების გამოყენების სასამართლო პრეცედენტის დამკვიდრებისათვის მნიშვნელოვანია ისეთი გარემოებების არსებობა, როგორიცაა კანონში კონკრეტული ურთიერთობის მომწერლი კონკრეტული ნორმის არარსებობა – ხარვეზი და ამის გამო კანონის (ან სამართლის) ანალოგის პრიციპის საფუძველზე მსგავსი ურთიერთობის მომწერებელი ნორმის გამოყენება ან კონკრეტული კაზუსიდან გამომდინარე, ნორმის ბუნდოვანების შემთხვევაში, კონკრეტული ნორმის იმგვარი განმარტება, რომელიც დაიცავს მხარეთა საუკეთესო ინტერესებს, განამტკიცებს სამართლიანი სასამართლოს უფლებას, ხელს შეუწყობს ერთგვაროვანი პრაქტიკის დამკვიდრებასა და, შესაბამისად, პრეცედენტის წარმოქმნას. მოცემულ შემთხვევაში კი არ არსებობს სასამართლოს მიერ შპს „გ-ას“ წარმომადგენლის – ლ. ა-ის შუამდგომლობის განხილვისა და პრეცედენტის წარმოქმნის ზემოაღნიშნული არცერთი გარემოება.

6. ამასთან, საკასაციო სასამართლო დამატებით მიუთითებს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის

312-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე შუამდგომლობის ნარდგენის უფლება აქვს პროკურორს, მსჯავრდებულს ან/და მის ადვოკატს, ხოლო მოცემულ შემთხვევაში შპს „გ-ა“ არ ნარმოადგენს უფლებამოსილ სუბიქტს, რის გამოც სასამართლო ასევე მოკლებულია შესაძლებლობას, განიხილოს შპს „გ-ას“ ნარმომადგენლის – ლ. ა-ის შუამდგომლობა.

7. რაც შეეხება კასატორის მოსაზრებას, თუ რატომ მიიჩნია სასამართლომ კომპანია არაუფლებამოსილად ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განჩინენის გადასინჯვისას, როდესაც იმავე საქმეზე შპს „გ-ას“ ჩაპბარდა უძრავ ქონებაზე ყადალის დადების შესახებ თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, ნინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2016 წლის 18 მარტის განჩინება, რაც სააპელაციო წესით გაასაჩივრა კომპანიის დირექტორმა, ხოლო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ არსებითად განიხილა და 2016 წლის 24 მარტის განჩინებით არ დააკმაყოფილა მისი საჩივარი, – საკასაციო პალატა მიუთითებს, რომ სასამართლო ამ მოცემულობით არ არის უფლებამოსილი, შეაფასოს შპს „გ-ას“ საპროცესო-სამართლებრივი მდგომარეობა ზემოაღნიშნულ სისხლის სამართლის საქმეში.

8. ამდენად, საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო პალატის დასაბუთებას და აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სასამართლომ საქმის გარემოებები საქმეში არსებული მასალების ერთობლივი ანალიზის საფუძველზე სამართლებრივად სწორად შეაფასა და მართებულად ცნო დაუშვებლად შპს „გ-ას“ ნარმომადგენლის – ლ. ა-ის შუამდგომლიბა.

9. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება შპს „გ-ას“ ნარმომადგენლის – ლ. ა-ის შუამდგომლიბის დაუშვებლად ცნობის თაობაზე კანონიერი და დასაბუთებულია, რომლის გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს, რის გამოც იგი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. შპს „გ-ას“ ნარმომადგენლის – ლ. ა-ის საკასაციო საჩივარი არ

დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 16 მარტის განჩინება შპს „გ-ას“ წარმომადგენლის – ლ. ა-ის შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის თაობაზე დარჩეს უცვლელად;

3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

აცლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასიჯვის თაობაზე შუამდგომლობის დაუშვებლად ცოდნის შესახებ განჩინების უცვლელად დატოვება

განჩინება საქართველოს სახელით

№16აგ-22

2 აგვისტო, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:

- ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
- მ. გაბინაშვილი,
- შ. თადუმაძე

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ პ. კ-სის საკასაციო საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 23 მარტის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1.1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგის 1998 წლის 7 აგვისტოს განაჩენინით:

პ. კ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 104-ე მუხლის პირველი, მე-4, მე-6, მე-7 და მე-9 პუნქტებით, 240-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით, 238-ე მუხლის პირველი, მე-2 და მე-4 ნაწილებით, 152-ე მუხლის მე-2 ნაწილის პირველი პუნქტით და 243-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და სასაჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 104-ე მუხლის პირველი, მე-4, მე-6, მე-7 და მე-9 პუნქტებით - უვადო თავისუფ-

ლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 240-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 240-ე მუხლის მეორე ნაწილით – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის პირველი ნაწილით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის მეორე ნაწილით – 4 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 238-ე მუხლის მეოთხე ნაწილით – 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 152-ე მუხლის მე-2 ნაწილის პირველი პუნქტით – 14 წლით თავისუფლების აღკვეთა;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 243-ე მუხლის მე-3 ნაწილით – 13 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მე-40 მუხლის საფუძველზე, მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელები და საბოლოოდ, პ. კ-ეს განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა, რომლის ათვლა დაეწყო 1997 წლის 24 ივნისიდან.

1.2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2007 წლის 30 ივლისის განჩინებით მსჯავრდებულ პ. კ-ის მიერ ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედების კვალიფიკაცია – სისხლის სამართლის კოდექსის 152-ე მუხლის მეორე ნაწილის პირველი პუნქტი (ძვ. რედაქცია) – შესაბამისობაში მოვიდა მოქმედი საქართველოს სსკ-ის 179-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტთან და სასჯელის ზომად განესაზღვრა 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა; საქართველოს სსკ-ის 238-ე მუხლის მეოთხე ნაწილი (ძველი რედაქცია) შესაბამისობაში მოვიდა მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსის 236-ე მუხლის პირველ, მეორე ნაწილებთან და სასჯელის სახით განესაზღვრა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო საქართველოს სსკ-ის 104-ე მუხლის მექვესე, მეშვიდე პუნქტები (ძველი რედაქცია), გადაკვალიფიცირდა მოქმედი სისხლის სამართლის კოდექსის 109-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებზე და პ. კ-ს სასჯელის საბოლოო ზომად განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა.

1.3. „ამნისტის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის საფუძველზე, რუსთავის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგის 2013 წლის 5 თებერვლის განჩინებით მსჯავრდებული პ. კ-ე გათავისუფლდა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 1998 წლის 7 აგვისტოს განაჩენით და 2007

წლის 30 ივლისის განჩინებით საქართველოს სსკ-ის 236-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით დანიშნული სასჯელისაგან, ხოლო 1/4-ით შეუმცირდა ამავე კოდექსის 179-ე მუხლის მეორე ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტითა და სსკ-ის 238-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილებით (ძველი რედაქცია) დანიშნული სასჯელები და საბოლოოდ განესაზღვრა უვადო თავისუფლების აღკვეთა.

1.4. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2013 წლის 28 მარტის განჩინებით მსჯავრდებულ პ. კ-ს საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 5 თებერვლის განჩინება დარჩა უცვლელად.

1.5. საქართველოს პრეზიდენტის 2018 წლის 2 აგვისტოს №..... განკარგულებით პ. კ-ე შეწყალებული იქნა და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგის 1998 წლის 7 აგვისტოს განაჩენით და საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2007 წლის 30 ივლის განჩინებით უვადო თავისუფლების აღკვეთის სახით დანიშნული საპატიმრო სასჯელის შემდგომი მოხდისაგან და მისი გათავისუფლების თარიღად განისაზღვრა 2032 წლის 24 ივნისი.

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 23 მარტის განჩინებით მსჯავრდებულ პ. კ-სის შეამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

2.2. 2022 წლის 4 აპრილის მსჯავრდებულ პ. კ-ს საკასაციო საჩივრის თანახმად, კასატორი ითხოვს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 23 მარტის განჩინების გაუქმებასა და საქართველოს სსკ-ის 303-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, განაჩენის გადასინჯვას ახლად გამოვლენილი გარემოების გამო, რომელიც მონმობს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის დამდგენი სასამართლოს უკანონო შემადგენლობას.

3. კასატორის პოზიცია:

3.1. კასატორის პოზიციით თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 23 მარტის განჩინება არის დაუსაბუთებელი და არ პასუხმობს მის მოთხოვნას. მსჯავრდებული პ. კ-ე განაჩენის გადასინჯვას ითხოვს იმ ახალ გარემოებაზე მითითებით, რაც მონმობს მისი საქმის განხილველი სასამართლოს უკანონო შემადგებლობას, ხოლო აღნიშნული გარემოება დასაბუთებულია შემდეგი საფუძვლებით: 1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიამ ერთი მოსამართლისა და ორი მსაჯულის მონაწილეობით საქმე განიხილეს პირველი ინსტანციის გან-

ხილვის წესით, ხოლო განაჩენში მიუთითეს, რომ საბოლოოა და არ საჩივრდება, როთაც მსჯავრდებულს მოუსპეს განაჩენის საკასა-ციონ წესით გასაჩივრების შესაძლებლობა. კასატორი სადავოდ ხდის არა მსჯულთა კანონით დადგენილი წესით არჩევის საკითხს, არა-მედ იმ გარემოებას, რომ საქმის განმხილველმა კოლეგიამ განაჩენის გასაჩივრების უფლების მოსპობით შეითავსა საკასაციო პალატის უფლებამოსილება. მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასა-მართლომ განცენებულად განიხილა „გასაჩივრების უფლების აკ-რძალვა“ და „სასამართლო კოლეგიის უკანონობა“, რაც არ შეესა-ბამებოდა შუამდგომლობის არს, ვინაიდან სასამართლოს მიერ გა-საჩივრების უფლებაში არაკონსტიტუციურმა ჩარევამ განაპირო-ბა სასამართლო კოლეგიის უკანონობა. კასატორს მიაჩნია, რომ 1960 წლის რედაქციით მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კო-დექსის 337-ე მუხლის მე-5 ნანილი მართალია ადგენდა, რომ უზე-ნაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება საკასაციო წესით არ საჩივ-რდებოდა, მაგრამ ხსენებული ხორმა მოიაზრებდა მხოლოდ საკა-საციო ინსტანციის პალატებს, ვინაიდან უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგია საქმეებს იხილავდა პირ-ველი ინსტანციით და არ არსებობდა საკანონმდებლო დანაწესი, რომლის მიხედვითაც პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწ-ყვეტილება არ საჩივრდებოდა. ამასთან, სისხლის სამართლის საპ-როცესო კოდექსზე უპირატესი ძალა გააჩნდა სხვა ნორმატიულ აქტებს, რომლებიც იმპერატიულად ადგენდნენ განაჩენის გადა-სინჯვის აუცილებლობას, კერძოდ: საქართველოს კონსტიტუციი-ას, საერთაშორისო პაქტისა და სასამართლოების შესახებ ორგანულ კანონს. 1997 წლის 13 ივნისის რედაქციით მოქმედი ორგანული კა-ნონი „სასამართლოების შესახებ“ ადგენდა, რომ უზენაესი სასა-მართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატები წარმოადგენ-დნენ საკასაციო ინსტანციის სასამართლებს, რომლებიც იხილავ-დნენ საჩივრებს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის განაჩენებსა და განჩინებებზე. შე-საბამისად, აღნიშნულ პალატას უნდა განხეხილა მსჯავრდებულ პ. კ-სის მიმართ 1998 წლის 7 აგვისტოს დადგენილი განაჩენიც. 2. კა-სატორი ასევე ყურადღებას ამახვილებს მის მიმართ საქართველოს კონსტიტუციის მე-18 მუხლის მე-6 პუნქტით (2018 წლამდე მოქ-მედი რედაქცია) დადგენილი მოთხოვნის – ბრალდებულის პატიმ-რობის 9-თვიანი ვადის დარღვევაზე, ვინაიდან მისი პატიმრობის ვადა გაგრძელდა 1997 წლის 24 ივნისიდან 1998 წლის 7 აგვისტომ-დე – 13 თვეზე მეტხანს, შესაბამისად ყველა საპროცესო მოქმე-დება, რაც ჩატარდა 9 თვიანი პატიმრობის ვადის გასვლის შემდეგ იყო უკანონო, მათ შორის უკანონო და იურიდიული ძალის არმქონე

იყო სასამართლო კოლეგიის შეკრების პროცედურაც და უშუალოდ სასამართლო კოლეგიის შემადგენლობაც. სააპელაციო სასამართლომ არ უარყო 9-თვიანი პატიმრობის ვადის დარღვევა, თუმცა მიუთითა, რომ საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლი ამ გარემოებას, როგორც განაჩენის გადასინჯვის საფუძველს, არ ითვალისწინებს. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2015 წლის 15 სექტემბრის №3/2/646 გადაწყვეტილების თანახმად: „არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც უშვებს კონკრეტული სისხლის სამართლის საქმეზე ბრალდებულის პატიმრობას, თუ ამ საქმეზე ბრალის წაყენებსა ან ბრალის წაყენებისათვის საკმარისი საფუძვლის გამოვლენის შემდეგ მას პატიმრობაში ერთობლივად გატარებული აქვს 9 თვე მის მიმდინარე ნებისმიერი სისხლის სამართლის საქმის ფარგლებში“.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეამონება საქმის მასალები, შეაფას საკასაციო საჩივრის საფუძვლინობა და მიაჩინა, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-20 მუხლის მე-6 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა ამავე კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით იხილავს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ საჩივარს საქართველოს საერთო სასამართლოების მიერ გამოტანილ და კანონიერ ძალაში შესულ განაჩენსა და სხვა შემაჯამებელ სასამართლო გადაწყვეტილებაზე.

2. კასატორი საქმის განმხილველი სასამართლო შემადგენლობის უკანონობას ასაბუთებს ორ გარემოებაზე დაყრდნობით: 1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიამ საქმე განიხილა პირველი ინსტანციით, თუმცა შეითვას საკასაციო სასამართლოს უფლებამოსილება და არ მისცა მსჯავრდებულს განაჩენის საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში გასაჩივრების უფლება და 2. სამართალნარმოების პროცესში დაირღვა ბრალდებულის პატიმრობაში ყოფნის 9-თვიანი ვადა, რისი გასვლის შემდგომ იურიდიული ძალის არმქონე იყო სასამართლო კოლეგიის შეკრების პროცედურაც და უშუალოდ სასამართლო კოლეგიის შემადგენლობაც.

3. სისხლის სამართლის საქმის განხილვა კანონის საფუძველზე შექმნილი სასამართლოს მიერ წარმოადგენს სამართლიანი სასამართლოს უფლების არსებით შემადგენელ კომპონენტს, რაც გან-

მტკიცებულია საქართველოს კონსტიტუციითა და ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციით. ამასთან, კონვენციური ტერმინი „კანონის საფუძველზე შექმნილი“ განიმარტება სასამართლოს (მისი შემადგენლობის) ფორმირებასა და დანიშნის, კომპეტენციის განსაზღვრისას შიდაეროვნული კანონმდებლობით დადგენილ ნორმებთან შესაბამისობაში. ტერმინი – „კანონის საფუძველზე შექმნილი“ მოიცავს არა მხოლოდ სამართლებრივ საფუძველს „ტრიბუნალის“ არსებობისთვის, არამედ ასევე – ტრიბუნალის მიერ საქმიანობის მარეგულირებელი კონკრეტული წესების შესრულებას (*Sokurenko and Strygun v. Ukraine*, §24). სასამართლოს ან ტრიბუნალის კანონიერებამ ასევე უნდა მოიცვას მათი შემადგენლობა (*Buscarini v. San Marino* (dec.)). აღსანიშნავია, რომ კასატორი არ დავობს სასამართლო შემადგენლობის: მოსამართლისა და მსაჯულთა დანიშვნის კანონით დადგენილ პროცედურულ დარღვევას, არამედ – მიიჩნევს, რომ სასამართლო შემადგენლობის უკანონობა მდგომარეობს უზენაესი სასამართლოს კოლეგის მიერ ამავე სასამართლოს პალატის უფლებამოსილების თვითნებურ შეთავსებაში. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტული სამართლის თანახმად: სასამართლო, რომელიც ყოველგვარი ახსნა-განმარტების გარეშე გადააბიჯებს დადგენილი ოურისდიქციის ფარგლებს კანონის განზრახი დარღვევით, არ არის „კანონის საფუძველზე შექმნილი“ განსახილველ სამართალნარმოებაში (*Sokurenko and Strygun v. Ukraine*, §§27-28). როგორც ირკვევა, პ. კ-ის სისხლის სამართლის საქმე განხილული იქნა 1960 წლის რედაქციით მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისად, რომლის 31-ე-33-ე მუხლების თანახმად საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგია, კანონით განსაზღვრულ შემთხვევაში საქმეს განიხილავდა განსჯადობის მიხედვით. ამავე რედაქციის კოდექსის 337-ე მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, კი „საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განაჩენი არ შეიძლება გასაჩივრდეს და გაპროტესტდეს საკასაციო წესით“. გარდა ამისა, 1998 წლის 20 თებერვალს მიღებული ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი მართალია ითვალისწინებდა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის მიერ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა კოლეგიის განაჩენის გადასინჯვის შესაძლებლობას, თუმცა აღნიშნული კოდექსის ამოქმედების ვადა გარდამავალი დებულების შესაბამისად გადაიღო. 1998 წლის 7 აგვისტოს, მოცემულ საქმეზე განაჩენის გამოტანისას, ახალი საპროცესო კოდექსის დებულება, რაც ითვალისწინებდა განაჩენის გადასინჯვის შესაძლებ-

ლობას, არ მოქმედებდა. ამდენად, არ ვლინდება სასამართლოს მიერ დადგენილი იურისდიქციის ფარგლებისაგან გადახვევა ან საპროცესო კოდექსის დანაწესის ისეთი დარღვევა, რაც გამოიწვევდა გასაჩივრების უფლების მოსპობას და შესაძლოა, გავლენა მოეხდინა სასამართლო შემადგენლობის კანონიერებაზე.

4. კასატორი მიიჩნევს, რომ პატიმრობის 9-თვეანი ვადის დარღვევამ გამოიწვია მის მიმართ მიმდინარე მთლიანი სამართალწარმოების უკანონობა, მათ შორის უკანონო გახადა სასამართლო შემადგენლობაც. როგორც უკვე აღინიშნა, მსჯავრდებულ პ. კ-სის სისხლის სამართლის საქმის განხილვა წარიმართა 1960 წლის რედაქციის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით, რომლის თანახმად სისხლის სამართალწარმოებისას გამოიყენებოდა სისხლის სამართლის საპროცესო კანონი, რომელიც მოქმედებდა მოკვლევის, წინასწარი გამოძიებისა და სასამართლო განხილვის დროს. 1960 წლის რედაქციით მოქმედი საპროცესო კოდექსის 89-ე მუხლის თანახმად პატიმრობა, როგორც აღკვეთის ღონისძიება, საქმის გამოძიების დროს არ შეიძლებოდა გაგრძელებულიყო ორ თვეზე მეტი ვადით, ხოლო ამ ვადის გაგრძელება შეიძლებოდა საქმის განსაკუთრებული სირთულის გათვალისწინებით ცხრა თვემდე. დადგენილია, რომ პ. კ-ე დააკავეს 1997 წლის 24 ივნისს, ხოლო აღკვეთის ღონისძიების სახით პატიმრობა კი შეეფარდა 1997 წლის 27 ივნისს, რაც რამდენჯერმე იქნა გაგრძელებული კანონით დადგენილი წესით. შესაბამისად, საქმის განხილვისას პ. კ-სის პატიმრობაში ყოფნის ვადა შეესაბამებოდა იმ დროს მოქმედი საპროცესო კანონმდებლობის რეგულაციას. რაც შეეხება კასატორის მიერ მითითებულ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას, უნდა აღინიშნოს, რომ 2015 წლის 15 სექტემბრის №3/2/646 გადაწყვეტილებით არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი დღეს მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 205-ე მუხლის მე-2 ნაწილის ნორმატიული შინაარსი და არა 1997-1998 წლები მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესაბამისი ნორმა, რაც ითვალისწინებდა პატიმრობის ვადის 9 თვემდე გაგრძელების შესაძლებლობას. ამასთან, საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით განისაზღვრა მისი აღსრულების სპეციალური წესი და საქართველოს სსსკ-ის 205-ე მუხლის მე-2 ნაწილის ნორმატიული შინაარსი იურიდიულად დალადაკარგულად იქნა ცნობილი ამ გადაწყვეტილების სხდომათა დარბაზში გამოქვეყნების მომენტიდან. შესაბამისად, არ არსებობს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ ძალადაკარგულად ცნობილი ნორმის რეტროაქტიულად – მსჯავრდებულის სასიკეთოდ გამოყენების შესაძლებლობა, ვინაიდან აღნიშნული გადაწყვეტილების შედეგი გავლენას არ

ახდენს წარსულში კანონით დადგენილი წესით წარმართულ სამართალნარმოებასა და გამოყენებულ აღკვეთის ღონისძიებაზე. ამდენად, არ არსებობს პ. კ-ის პატიმრობის ვადის დარღვეულად მიჩნევის სამართლებრივი წინაპირობა და შესაბამისად, სასამართლოს შემადგენლობის უკანონობის მტკიცების საფუძველი.

5. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო დარწმუნდა, რომ კასატორის მიერ მითითებული არცერთი გარემოება არ წარმოშობს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის საფუძველს, რის გამოც არ არსებობს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 23 მარტის განჩინების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი და იგი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ პ. კ-სის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 23 მარტის განჩინება დარჩეს უცვლელად;

3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის
გადასიცვის თაორგაზური შუამდგომალობის დაუშვებლად
ცოდნის შესახებ განჩინების უცვლელად დატოვება**

**განჩინება
საქართველოს სახელის**

№27აგ-22

22 სექტემბერი, 2022 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

- ლ. თევზაძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
ნ. სანდონაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს ინტერესების დამკველის, ადვოკატ ჭ. კ-ს საკასაციო საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 7 ივნისის განჩინებაზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

**1. თბილისის საოლქო სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა სასამართლო კოლეგიის 2005 წლის 15 ივნისის განაწილით:**

1.1. ა. ჩ-ი გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 24,137-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტითა და ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „გ“ ქვეპუნქტებით, 143-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ე“, „ზ“, „თ“ ქვეპუნქტებით წარდგენილ ბრალდებებში, სისხლის სამართლის კანონით გათვალისწინებული ქმედების არარსებობის გამო.

1.2. ა. ჩ-ს საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით წარდგენილი ბრალდება გადაკვალიფიცირდა 260-ე მუხლის 1-ელ ნაწილზე და მიესაჯა 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა.

2. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2005 წლის 3 ნოემბრის განჩინებით თბილისის საოლქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა სასამართლო კოლეგიის 2005 წლის 15 ივნისის განაჩინი მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს მიმართ დარჩა უცვლელად.

3. ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 6 ივნისის განაჩინით ა. ჩ-ი ცნობილ იქნა დამნაშავედ და მიესაჯა: საქართველოს სსკ-ის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „გ“, „ი“ ქვეპუნქტებით

– 9 წლით თავისუფლების აღკვეთა, 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 8 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 4000 ლარი, 223¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის საფუძველზე საბოლოოდ ა. ჩ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 22 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 4000 ლარი. მას სასჯელის მოხდა და ეწყო 2011 წლის 20 მარტიდან.

4. აღნიშნული განაჩენი თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2011 წლის 26 ოქტომბრის განაჩენით დარჩა უცვლელად.

5. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2012 წლის 10 თებერვლის განჩინებით მსჯავრდებულის საკასაციო საჩივარი არ იქნა დაშვებული განსახილველად.

6. ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2013 წლის 31 იანვრის განჩინებით, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის თანახმად ა. ჩ-ს დანიშნული სასჯელები შეუმტკირდა 1/4-ით და განესაზღვრა: საქართველოს სსკ-ის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ვ“, „ი“ ქვეპუნქტებით – 6 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა, 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 4000 ლარი, 223¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით – 3 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა. საბოლოოდ ა. ჩ-ს მოსახდელად განესაზღვრა 16 წლითა და 6 თვით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 4000 ლარი. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2011 წლის 20 მარტიდან.

7. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2013 წლის 24 ივნისის განაჩენით მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს შუამდგომლობა დაემაყოფილდა ნაწილობრივ. ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 6 ივლისის განაჩენსა და ამავე სასამართლოს 2013 წლის 31 იანვრის განჩინებაში შევიდა ცვლილება, კერძოდ:

7.1. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, ა. ჩ-ს მიმართ დანიშნული სასჯელები შეიკრიბა ნაწილობრივ: საქართველოს სსკ-ის 144-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ვ“, „ი“ ქვეპუნქტებით დანიშნული სასჯელის ნაწილს – 6 წლით თავისუფლების აღკვეთას დაემატა სსკ-ის 179-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით დანიშნული სასჯელის ნაწილი – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა და ჯარიმა – 4000 ლარი, ასევე ნაწილობრივ დაემატა სსკ-ის 223¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით დანიშნული სასჯელიდან – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა და საბოლოოდ ა. ჩ-ს სასჯელის ზომად განესაზღვრა 14 წლით თავისუფლების აღკვეთა, ასევე ჯარიმა –

4000 ლარი. მას სასჯელის მოხდა დაეწყო 2011 წლის 20 მარტიდან.

8. 2022 წლის 27 მაისს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართა მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა შ. კ-მ, რომელმაც „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონისა და „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის კანონის თანახმად, ამავე კოდექსის 59-ე მუხლში განხორციელებული ცვლილებების საფუძველზე, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო, მოითხოვა ა. ჩ-ს მიმართ გამოტანილი განაჩენებისა და განჩინებების გადასინჯვა.

9. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 7 ივნისის განჩინებით მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს ადვოკატ შ. კ-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

10. მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა შ. კ-მ საკასაციო საჩივრით მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 7 ივნისის განჩინების გაუქმება. კასატორის მოთხოვნა ემყარება იმ გარემოებას, რომ საქართველოს სსსკ-ის 414-ე მუხლის მე-8 ნაწილის თანმახმად, „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის კანონით დადგენილ ამ კოდექსის 59-ე მუხლის რედაქციის აქტის უკუძალა იმ მსჯავრდებულის მიმართ, რომელსაც დანაშაულთა, განაჩენთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სასჯელი დაენიშნა აღნიშნული ცვლილების ამოქმედებამდე არსებული რედაქციის შესაბამისად.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლომ შეამონმა საქმის მასალები, შეაფასა საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა, გააანალიზა კასატორის საკვანძო არგუმენტები და მიაჩინა, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლი ადგენს იმ გარემოებათა ამომწურავ ჩამონათვალს, როდესაც დაიშვება სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენის გადასინჯვა. სსსკ-ის 332¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ამ კოდექსის 310-ე მუხლში ჩამოთვლილ საფუძვლებთან ერთად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენი გადასინჯვება იმ შემთხვევაშიც, თუ სისხლის სამართლის კოდექსის 414-ე მუხლის მე-8 ნაწილი იწვევს მსჯავრდებულის მდგომარეობის გაუმჯობესებას. 414-ე მუხ-

ლის მე-8 ნაწილის მიხედვით კი, „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის კანონით დადგენილ ამ კოდექსის 59-ე მუხლის რედაქციას უკუძალა აქვს იმ მსჯავრდებულის მიმართ, რომელ-საც დანაშაულთა/განაჩენთა ერთობლიობის დროს საბოლოო სას-ჯელი განესაზღვრა აღნიშნული ცვლილების ამოქმედებამდე არ-სებული რედაქციის შესაბამისად.

3. „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის მე-4 მუხლში აღნიშნულია, რომ „გათავისუფლდეს სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისგან (გარდა უვადო თავისუფლებისა დაკვეთისა) პირი, რომელმაც 2004 წლის 1 იანვრამდე ჩაიდინა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექ-სით გათვალისწინებული დანაშაული, გარდა ამ კანონის მე-5 მუხ-ლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა“. ამ მუხლით გათვალისწინებული ამნისტია ვრცელდება აგრეთვე იმ პირის მიმართ, რომელმაც ჩაიდინა ამ კანონით გათვალისწინებული დანაშაულის მომზადება ან მცდელობა, გარდა ამ კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. პირი, რომლის მიმართაც ვრცელდება ამ მუხლით გათვალისწინებული ამნისტია, ნასამართლობის არმქონედ ითვლება. ამ მუხლით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისთვის სასჯელის სახით შეფარდებული ჯარიმა, რომელიც ამ კანონის ამოქმედების მომენტისთვის აღსრულებულია, მსჯავრდებულს არ დაუბრუნდება.

4. განსახილველ შემთხვევაში, „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონი, მართალია, მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს ათავისუფლებს საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, რისთვისაც მას მსჯავრი დაედო საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2005 წლის 3 ნოემბრის განაჩენით, მაგრამ ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 6 ივლისის განაჩენით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისას ა. ჩ-ი ნარმო-ადგენდა ნასამართლობის მქონე პირს, რისი მხედველობაში მიღებითაც, მსჯავრდებულის მიმართ „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის კანონის თანახმად, ამავე კოდექსის 59-ე მუხლში განხორცილებული საშეღავათო ცვლილება ვერ გავრცელდება. მოცემულ შემთხვევაში არსებითი მნიშვნელობა ენიჭება, ერთი მხრივ, სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან გათავისუფლების, და მეორე მხრივ – დანაშაულებრივი ქმედების დეკრიმინალიზაციის ცნებების ერთმანეთისაგან გამიჯვნას.

5. საკასაციო სასამართლო იზიარებს გასაჩივრებული განჩინების მსჯელობას და აღნიშნავს, რომ „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის გამოყენებით, ა. ჩ-ს გათავისუფლება საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან ვერ შეცვლის იმ ვითარებას, რომ ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 6 ივნისის განაჩენით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისას იგი წარმოადგენდა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2005 წლის 3 ოქტომბრის განაჩენით წარმოადგენდა სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2013 წლის 24 ივნისის განაჩენით სწორად შეიკრიბა წარმომძიეული მის მიმართ ახალციხის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 6 ივნისის განაჩენით დანიშნული სასჯელები საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის მე-3 წარმომძიეული საფუძველზე, დანაშაულის რეციდივის გათვალისწინებით და „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2022 წლის 12 აპრილის კანონის დანაწესის მუხედავად, არ არსებობს „საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების შეტანის შესახებ“ საქართველოს 2013 წლის 17 აპრილის კანონის თანახმად, ამავე კოდექსის 59-ე მუხლში განხორცილებული ცვლილებების ა. ჩ-ს სასიკეთოდ გავრცელების საფუძველი.

6. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ 2014 წლის 13 ნოემბრის № 1/4/557,571,576 გადაწყვეტილებაში საქმეზე „საქართველოს მოქალაქეები – ვალერიან გელბახიანი, მამუკა ნიკოლაიშვილი და ალექსანდრე სილაგაძე საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“ აღნიშნა, რომ „როდესაც ხდება ქმედების დეკრიმინალიზაცია ან სასჯელის შემსუბუქება, საფუძველი ეცლება გარკვეული დროით ადრე ჩადენილი იმავე ქმედებისთვის პასუხისმგებლობის ან უფრო მეტად მასუხისმგებლობის დაკისრებას“. თუმცა, საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, მსგავს ვითარებასთან ამნისტიის საფუძველზე ჩადენილი დანაშაულისათვის სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისა და სასჯელისაგან პირის გათავისუფლებას ვერ გავაიგოვებთ.

7. საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ ამნისტიის საფუძველზე დამნაშავე შეიძლება გათავისუფლდეს სისხლისამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, მსჯავრდებული – სასჯელისაგან ან/და მისთვის დანიშნული სასჯელი შეიძლება შემცირდეს ან შეიცვალოს უფრო მსუბუქი სასჯელით, ხოლო სასჯელმოხდილს მოეხსნას ნასამართლობა, რაც ვერ გახდება იმის მტკიცების საფუძველი, რომ ამნისტირებული ქმედება აღარ არის მართლსაწინააღმდეგო ან/და დასჯადი (იხილეთ საქართველოს უზენაესი სა-

სამართლოს გადაწყვეტილება №266აპ-21).

8. საკასაციო პალატა კვლავაც იმეორებს, რომ ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვისას სასამართლო არ მსჯელობს გადასასინჯი გადაწყვეტილების სამართლიანობაზე. სასამართლო არ არის უფლებამოსილი, შეამციროს სასჯელის ზომა და, შესაბამისად, იმსჯელოს დანიშნული სასჯელის მსჯავრდებულის პიროვნებასა და მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმესთან შესაბამისობის თაობაზე (იხილეთ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2021 წლის 2 ივნისის გადაწყვეტილება №77აგ-20 საქმეზე, სამოტივაციო ნაწილი, პუნქტი 9).

9. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ საქმის გარემოებები სამართლებრივად სწორად შეაფასა და დაცვის მხარის შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის თაობაზე მართებულად მიიჩნია უსაფუძვლოდ, რის გამოც თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 7 ივნისის განჩინება მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს ადვოკატ შ. კ-ს შუამდგომლობის დაუშვებლად ცნობის შესახებ კანონიერი და დასაბუთებულია, მისი გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს და უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ ა. ჩ-ს ინტერესების დამცველის, ადვოკატ შ. კ-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმიყოფილდეს;
2. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 7 ივნისის განჩინება დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის
გადასიჯვის თაორგაზუ შუამდგომალობის დაუშვებლად
ცოცხის შესახებ განჩინების უცვლელად დატოვება**

**განჩინება
საქართველოს სახელის**

№22აგ-22

23 სექტემბერი, 2022 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატამ შემდეგი შემადგენლობით:**

- ნ. სანდოძე (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
ლ. თევზაძე**

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მსჯავრდებულ რ. ნ-სის ად-
ვოკატ შ. ხ-სას საკასაციო საჩივარი ახლად გამოვლენილ გარემოე-
ბათა გამო ქუთაისის საპელაციო სასამართლოს სისხლის სამარ-
თლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 20 აპრილის განჩინებაზე.

აღწერილობითი ნაწილი:

1.1. ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017 წლის 6 იანვრის გა-
ნაჩენით რ. ნ-ე (დაბადებული ... პირადი №...) ცნობილ იქნა უდანა-
შაულოდ და გამართლდა საქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირ-
ველი ნაწილით, სსკ-ის 262-ე მუხლის პირველი ნაწილით, სსკ-ის
260-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით,
სსკ-ის 262-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილითა და მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნ-
ქტით ნარდაგენილ ბრალდებულში.

1.2. ქუთაისის საპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 3 აგვის-
ტოს განაჩენით გაუქმდა ბათუმის საქალაქო სასამართლოს 2017
წლის 6 იანვრის განაჩენი და რ. ნ-ე ცნობილ იქნა დამნაშავედ სა-
ქართველოს სსკ-ის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით, სსკ-ის 262-ე
მუხლის პირველი ნაწილით, სსკ-ის 260-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა
და მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, სსკ-ის 262-ე მუხლის 1¹-ლი ნა-
წილითა და მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით და სასჯელის სახედ და
ზომად განესაზღვრა:

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის
პირველი ნაწილით – თავისუფლების აღკვეთა 3 (სამი) წლით;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 262-ე მუხლის
პირველი ნაწილით – თავისუფლების აღკვეთა 6 (ექვსი) წლით;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის
მეორე ნაწილით, ამავე მუხლის მესამე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით –

თავისუფლების აღკვეთა 6 (ექვსი) წლით;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 262-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილით, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით – თავისუფლების აღკვეთა 8 (რვა) წლით;

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 59-ე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, უფრო მკაცრმა სასჯელმა შთანთქა ნაკლებად მკაცრი სასჯელი და და საბოლოოდ, რ. ნ-ს დანაშაულთა ერთობლიობით სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა თავისუფლების აღკვეთა 8 (რვა) წლით;

მასვე, „ნარკოტიკული დანაშაულის ნინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, 5 (ხუთი) წლის ვადით ჩამოერთვა: სატრანსპორტო სამუალების მართვის უფლება, საადვოკატო საქმიანობის უფლება, პედაგოგიური და საგანმანათლებლო დანესებულებაში საქმიანობის უფლება, სახელმწიფო და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახაზინო (საბიუჯეტო) დაწესებულებაში – საჯარო ხელისუფლების ორგანოებში საქმიანობის უფლება, პასიური საარჩევნო უფლება, იარაღის დამზადების, შექნის, შენახვისა და ტარების უფლება, ხოლო 10 (ათი) წლით ჩამოერთვა საექიმო ან/და ფარმაცევტული საქმიანობის უფლება, აგრეთვე აფთიაქის დაფუძნების, ხელმძღვანელობისა და წარმომადგენლობის უფლება.

1.3. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2018 წლის 20 მარტის განჩინებით მსჯავრდებულ რ. ნ-სის ინტერესების დამტკიცელი ადვოკატის – ლ. შ-სის საკასაციო საჩივარი არ იქნა დაშვებული განსახილველად.

1.4. 2022 წლის 1 აპრილს მსჯავრდებულ რ. ნ-სის ინტერესების დამტკიცელმა, ადვოკატმა შ. ხ-მ შუამდგომლობით მიმართა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს და მოთხოვა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 3 აგვისტოს განაჩენის გადასინჯვა, მსჯავრდებულ რ. ნ-ს უდანაშაულოდ ცნობა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის პირველი ნაწილით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 262-ე მუხლის პირველი ნაწილით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 260-ე მუხლის მეორე ნაწილით და ამავე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 262-ე მუხლის 1¹-ლი ნაწილით და ამავე მუხლის მეორე ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით მსჯავრდების ნაწილში; ასევე, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო-სა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შესაბამისი დანაყოფებიდან სარფის საბაზო – გამშვები პუნქტის ავტობუსებისა და სატვირთო ავტომანქანების შესასვლელებთან/გასასვლელებთან

დამონტაჟებული კამერების მიერ 2016 წლის 17 მაისის 12:30 სააათიდან – 2016 წლის 18 მაისის 00:40 საათამდე დროის მონაკვეთში გადალებული ჩანანერების გამოთხოვა; სს „ს-ს“, შპს „მ-ს“ და შპს „...ოს“ კომპიუტერული სისტემებიდან – ..., ..., ... და .... მობილური ტელეფონის სააბონენტო ნომრებზე 2016 წლის 17 მაისის 21:00 საათიდან – 2016 წლის 18 მაისის 04:00 საათამდე დროის შუალედში შემავალი/გამავალი ზარებისა და მოკლე ტექსტური შეტყობინებების დეტალური ნუსხა/ამონანერის გამოთხოვა, ასევე, იმ ანძათა ჩამონათვალის გამოთხოვა, რომელთა მომსახურებითაც განხორციელდა ზემოაღნიშნული მობილური ტელეფონის ნომრიდან შემავალი/გამავალი ზარები და მოკლე ტექსტური შეტყობინებები, მფლობელ პირთა დემოგრაფიული მონაცემების, იმეი კოდების და მომსახურე ანძათა განლაგების ზუსტი მისამართისა და დაფარვის ზონის მითითებით.

2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება:

2.1. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 20 აპრილის განჩინებით, მსჯავრდებულ რ. ნ-სის ინტერესების დამცველი ადვოკატის შ. ხ-ს შუამდგომლობა, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 3 აგვისტოს განაჩენის გადასინჯვის შესახებ, დაუშვებლად იქნა ცნობილი.

2.2. 2022 წლის 3 მაისს მსჯავრდებულ რ. ნ-ს ადვოკატმა შ. ხ-მ წარმოადგინა საკასაციო საჩივარი, რომლითაც მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2022 წლის 20 აპრილის განჩინების გაუქმება და ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო რ. ნ-სის მიმართ გამოტანილი გამამტყუნებელი განაჩენის გადასინჯვის შესახებ შუამდგომლობის ზეპირი მოსმენით განხილვა; ასევე, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შესაბამისი დანაყოფებიდან სარფის საპაურ – გამშვები პუნქტის ავტობუსებისა და სატვირთო ავტომანქანების შესასვლელებთან/გასასავლელებთან დამონტაჟებული კამერების 2016 წლის 17 მაისის 12:30 საათიდან – 2016 წლის 18 მაისის 00:40 საათამდე დროის მონაკვეთის ჩანანერების გამოთხოვა; სს „ს-ს“, შპს „მ-ს“ და შპს „...ოს“ კომპიუტერული სისტემებიდან – ...., ..., ... და .... მობილური ტელეფონის სააბონენტო ნომრებზე 2016 წლის 17 მაისის 21:00 საათიდან – 2016 წლის 18 მაისის 04:00 საათამდე დროის შუალედში შემავალი/გამავალი ზარებისა და მოკლე ტექსტური შეტყობინებების დეტალური ნუსხა/ამონანერის გამოთხოვა, ასევე, იმ ანძათა ჩამონათვალის გამოთხოვა, რომელთა მომსახურებითაც განხორციელდა ზემოაღნიშნული მობილური ტელეფონის ნომრიდან შემავალი/გამავალი ზარები და მოკლე ტექსტუ

რი შეტყობინებები, მფლობელ პირთა დემოგრაფიული მონაცემების, იმეიკოდების და მომსახურე ანძათა განლაგების ზუსტი მისამართისა და დაფარვის ზონის მითითებით.

3. კასატორის პოზიცია:

3.1. კასატორი ითხოვს სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმებასა და ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გათვალისწინებით, განაჩენის გადასინჯვას შემდეგ გარემოებათა გამო: საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ბ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებთან დაკავშირებით სააპელაციო პალატამ მიუთითა, რომ შუამდგომლობის ავტორს არ წარუდგენია რაიმე დოკუმენტი, რომელიც საფუძვლად დაედებოდა გადასასინჯვა განაჩენის, ასევე არ წარმოუდგენია ახალი ფაქტი ან მტკიცებულება, რომელიც გადასასინჯვი განაჩენის გამოტანისას არ იყო ცნობილი. ამასთან, პალატამ მიუთითა, რომ სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი ხორციელდება მხარეთა თანასწორობისა და შეჯიბრებითობის საფუძველზე და მხარე არ იყო შეზღუდული თვითონ წარმოედგინა მტკიცებულებები. კასატორის პოზიციით, სააპელაციო პალატის მსჯელობის ეს ნაწილი არ გამომდინარეობს საქმის მასალებიდან, არ შეესაბამება სიმართლეს და კანონს. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2017 წლის 27 იანვრის და 2020 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილებები მიღებულია მას შემდეგ, რაც რ. ნ-ს საქმეზე გამოტანილ იქნა განაჩენი, ხოლო საქმეში მოიპოვება სასამართლოს და პროკურატურის გადაწყვეტილებები, რომლებითაც რ. ნ-ს უარი ეთქვა კომპიუტერული სისტემიდან ინფორმაციის გამოთხოვაზე, რადგანაც იმ პერიოდისათვის მხოლოდ პროკურორს ჰქონდა ასეთი ინფორმაციის მოთხოვნის უფლება. ამ ნაწილში მხარეთა თანასწორობა და შეჯიბრებითობა შეზღუდული იყო, რაც საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ 2017 წლის 27 იანვრის გადაწყვეტილებით გამოასწორა. შესაბამისად, უსამართლო და უკანონია განაჩენის გადასინჯვის ეტაპზე ადვოკატისათვის ისეთი ინფორმაციის წარდგენის ვალდებულების დაწესება, რაც მხოლოდ სასამართლოს გადაწყვეტილებით შეიძლება იქნეს მოპოვებული და თავის დროზე, განმხილველმა სასამართლომ საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევით არ მოაპოვებინა დაცვის მხარეს. დაცვის მხარე მტკიცებულებათა მოპოვების მოთხოვნის მითითებისას საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 314-ე მუხლის 1-ლ ნაწილს და 297-ე მუხლის „დ“ ქვეპუნქტს ეფუძნებოდა, ვინაიდან ვიდეოჩანაწერებისა და მობილური ოპერატორებიდან დეტალური ინფორმაციის გამოთხოვა მხოლოდ სასამართლოს გადაწყვეტილებით არის შესაძლებელი. რაც შეეხება საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 31-ე მუხლის „ბ“ ქვე-

პუნქტს, სასამართლომ განმარტა, რომ რ. ნ-სის საქმის განხილვი-სას საქართველოს კონსტიტუციის ძირითადი დებულებების დარღვევა არ წარმოადგენს ისეთ გარემოებას, რაც მოწმობს მტკიცებულების დაუშვებლობას. კასატორის პოზიციით, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებები სწორედ ასეთ დარღვევებს ადასტურებს, შესაბამისად, გარდა საკონსტიტუციო სასამართლოს კონკრეტულ გადაწყვეტილებზე მითითებისა, სხვა რაიმე დამატებითი დოკუმენტის წარდგენა არ არის საჭირო. ამ შემთხვევაში სააპელაციო პალატა ვერ პასუხობს მთავარ შეკითხვებს: როგორ შეიძლება საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევით მოპოვებული მტკიცებულება (ჩხრეების ოქმი და ქიმიური ექსპერტის დასკვნა) იყოს კანონიერი და ასეთი მტკიცებულების პირდაპირი შედეგი იყოს პირის მსჯავრდება?! როგორ შეიძლება სახელმწიფომ დაარღვიოს ძირითადი უფლებები დაცვის მხარისათვის მტკიცებულებათა მოპოვების შეზღუდვითა და საეჭვო მტკიცებულებების საფუძველზე პირის მსჯავრდებით?! ამასთან, როგორ შეიძლება სახელმწიფომ თავადვე აღიაროს უფლებათა დამრღვევი ნორმების გამოყენება და არ არსებობდეს გზა ამ უფლებების აღდგენისათვის?! მოწმე პოლიციელების ჩვენებებთან (საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „დ“ ქვეპუნქტი) დაკავშირებით სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების ეს ნაწილი შეეხება 2021 წლის 1 ივლისის შემდგომ ჩატარებულ საგამოძიებო მოქმედებებს, როდესაც უკვე განხორციელებული იქნება გადაწყვეტილების იმპლემენტაციისათვის საჭირო საკანონმდებლო თუ სხვა ინსტიტუციური ცვლილებები. კასატორს მიაჩინა, რომ მსჯელობის ამ ნაწილში სააპელაციო პალატა გასცდა თავისი უფლებამოსილების ფარგლებს, როდესაც ამგვარად განმარტა საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილება. განსახილველ საქმესთან კავშირის მქონე საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებები არ საჭიროებს დამატებით განმარტებებს. 2017 წლის 27 იანვრის, 2020 წლის 25 დეკემბრის და 2021 წლის 15 ივლისის გადაწყვეტილებები წათლად დაცხადად მიუთითებულ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის რიგი ნორმების შეუსაბამობაზე საქართველოს ძირითად კანონთან, ხოლო 2020 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილებაში მითითებული ძალაში შესვლის თარიღი, არ ნიშნავს იმას, რომ არაკონსტიტუციურად ცნობილი ნორმის შედეგი არის კანონიერი. საქართველოს კონსტიტუციის დებულებების დაძლევა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ნორმებით შეუძლებელია და უკანონოა. მოცემულ შემთხვევაში, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ 2020 წლის 25 დეკემბრის

გადაწყვეტილების 2021 წლის 1 ივნისამდე გადავადებისას იგულისხმა ის, რომ ამ ვადამდე მართლმსაჯულების სისტემა უნდა გასცნობოდა არა მხოლოდ გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში მითითებულ ძალაში შესვლის თარიღს, არამედ – გადაწყვეტილების შინაარსს და მოტივაციას სრული მოცულობით, მათ შორის, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ არაერთ გადაწყვეტილებაში მითითებულ მსჯელობას იმის შესახებ, რომ თუ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ნორმები ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას, მაშინ მოქმედებს კონსტიტუცია, როგორც უშუალო კანონი და თუკი არ იქნება უფლების დარღვევის თავიდან აცილების ან დარღვეული უფლების აღდგენის სამართლებრივი ბერკეტი, თავად უფლებით სარგებლობა დადგება კითხვის ნიშის ქვეშ.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საკასაციო სასამართლო შეამოწმა საქმის მასალები, შეაფას საკასაციო საჩივრის საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ იგი არ უნდა დაკმაყოფილდეს შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-20 მუხლის მე-6 ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატა ამავე კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებში და დადგენილი წესით იხილავს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ საჩივარს საქართველოს საერთო სასამართლოების მიერ გამოტანილ და კანონიერ ძალაში შესულ განაჩენსა და სხვა შემაჯამებელ სასამართლო გადაწყვეტილებაზე.

2. კასატიონი სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილების გაუქმებასა და ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვას მოითხოვს საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ბ“, „დ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული საფუძვლებით, კერძოდ: 1) საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ახლად გამოვლენილ გარემოებაზე მითითებით, რაც მოწმობს იმ მტკიცებულების დაუმვებლობას, რომელიც საფუძვლად დაედო გადასასინჯ განაჩენს; 2) საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებებზე მითითებით, რომლებითაც არაკონსტიტუციურად იქნა ცნობილი რ. ნ-ს საქმეში გამოყენებული სისხლის სამართლის კანონი; 3) საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ახალი მტკიცებულების მოპოვებაზე მითითებით, რომლის მოპოვების შესაძლებლობა

დაცვის მხარეს საქმის განხილვის დროს არ გააჩნდა და რომელიც დაამტკიცებს მსჯავრდებულის უდანაშაულობას.

3. კასატორის პოზიციით, საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ბ“ და „დ“ ქვეპუნქტების შესაბამისად, ახლად გამოვლენილი გარემოების გამო განაჩენის გადასინჯველის საფუძველს ქმნის საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბერის გადაწყვეტილება, რომლითაც ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მე-2 ნინადადების ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ითვალისწინებდა გამატებულებელი განაჩენის გამოტანისას სამართლდამცავი ორგანოს თანამშრომლის იმ ჩვენების მტკიცებულებად გამოყენებას, რომელიც ეფუძნება ოპერატიული წყაროს („კონფიდენტი“, „ინფორმანტი“) ან ანონიმური პირის მიერ მიწოდებულ ინფორმაციას, ასევე სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსს 119-ე მუხლის პირველი და მე-4 ნაწილებისა და 121-ე მუხლის პირველი ნაწილის ის ნორმატიული შინაარსი, რომელიც ჩხრეკის შედეგს განიხილავდა ჩხრეკისათვის აუცილებელი დასაბუთებული ვარაუდის შექმნის ერთ-ერთ საფუძვლად. სააპელაციო პალატამ შუამდგომლობის ავტორს მიუთითა, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილებით საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის მე-13 მუხლის მეორე ნაწილის მეორე ნინადადების სადაცო ნორმატიული შინაარსის ძალადაკარგულად ცნობა გადავადდა 2021 წლის 1 ივლისამდე, შესაბამისად, ის შეეხება 2021 წლის 1 ივლისის შემდგომ ჩატარებულ საგამოძიებო მოქმედებებს, როდესაც უკვე განხორციელებული იქნება გადაწყვეტილების იმპლემენტაციისათვის საჭირო საკანონმდებლო თუ სხვა ინსტიტუციური ცვლილებები.

4. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის პოზიციას, ძალადაკარგული ნორმატიული შინაარსის გათვალისწინებით, ძველი სტანდარტით ჩატარებული საგამოძიებო მოქმედების, მის საფუძველზე მოპოვებული მტკიცებულებისა და მოწმეთა ჩვენებების დაუშვებლად მიწინევის თაობაზე, შემდეგ გარემოებათა გამო: საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ იმსჯელა საპროცესო კანონის ნორმის უკუძალით გამოყენების საკითხზე და განმარტა: „მიმდინარე ურთიერთობებზე აუცილებელია, გავრცელდეს მათი (ურთიერთობების) განვითარებისას მოქმედი კანონი. მათ შორის მაშინაც, როდესაც კონკრეტული დანაშაულის ჩადენის შემდეგ შეიცვალა სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი. თუ საგამოძიებო მოქმედებები შემდეგ, ლოგიკურია, ამ ურთიერთობებზე გავრცელდეს ახალი კოდექსი, ახალი რეგულაციები, ანუ კონკრეტუ-

ლი საგამოძიებო მოქმედებები ჩატარდეს მათი განხორციელების მომენტისთვის მოქმედი წესების, პროცედურების მიხედვით. კანონის ასეთი მოქმედება, უმეტესწილად, არ არის კავშირში კანონის უკუძალით გამოყენებასთან, ვინაიდან კანონის გავრცელება ხდება არა დასრულებულ ურთიერთობებზე, რაც უკვე დამდგარი შედეგების შეცვლას გამოიწვევდა, არამედ მიმდინარე ურთიერთობებზე. ამიტომაც საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის მიხედვით: „ქმედების დანაშაულებრიობა და დასჯადობა განისაზღვრება სისხლის სამართლის კანონით, რომელიც მოქმედებდა მისი ჩადენის დროს“ (მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი). ხოლო სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის თანახმად: „სისხლის სამართლის პროცესში გამოიყენება ის საპროცესო ნორმა, რომელიც მოქმედებს გამოძიებისა და სასამართლო განხილვის დროს“ (მე-2 მუხლის პირველი ნაწილი). ცხადია, საკონსტიტუციო სასამართლო ნორმის კონსტიტუციურობის შეფასებისას არ შემოიფარგლება საკანონმდებლო დეფინიციებით. თუმცა, მოცემულ შემთხვევაში, ეს საკანონმდებლო ნორმები მიანიშნებენ კანონის დროში მოქმედების წესების მიზნობრიობაზე. რაც შეეხება მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის არ გავრცელებას მიმდინარე საპროცესო ღონისძიებებზე (ანუ როდესაც მოქმედი საპროცესო კოდექსის გავრცელება არ ხდება ამ კოდექსის მიღებამდე ჩადენილ დანაშაულში ეჭვმიტანილი/ბრალდებული პირების მიმართ, რომელთა სისხლისამართლებივი დევნა და კონკრეტული საპროცესო ღონისძიებების განხორციელება დროში ემთხვევა ახალი საპროცესო კოდექსის მოქმედებას, რასაც მოცემული დავის ფარგლებშიც აქვს ადგილი), კანონის ასეთ მოქმედებას კავშირი პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი ან პასუხისმგებლობისაგან განმანთავისუფლებელი კანონის უკუძალით არგამოყენებასთან და, შესაბამისად, საქართველოს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-5 პუნქტთან მხოლოდ იმ შემთხვევაში ექნება, თუ კონკრეტული საპროცესო ნორმები, თავისი არსით, იქნება დაკავშირებული ქმედების დანაშაულებრიობის და დასჯადობის გაუქმებასთან ან სასჯელის შემსუბუქებასთან. ამიტომ, სასამართლომ ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში უნდა შეაფასოს, ნორმა გულისხმობს თუ არა დანაშაულებრიობის/ დასჯადობის გაუქმებას ან სასჯელის შემსუბუქებას კონსტიტუციის მიზნებისთვის. მხოლოდ ასეთი მკაფიო კავშირის შემთხვევაში შეიძლება ნორმა შეფასდეს კონსტიტუციის 42-ე მუხლის მე-5 პუნქტის ფარგლებში“ (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს №13/01/2014 ნორმის №1/4/557,571,576 გადაწყვეტილება, „საქართველოს მოქალაქეები ვალერიან გელბახიანი, მამუკა ნიკოლეიშვილი და ალექსანდრე სილაგაძე საქართველოს პარლამენტის წი-

ნააღმდეგ, II, 74-76). როგორც განსახილველ შემთხვევაში ირკვევა, სადაც საგამოძიებო მოქმედებების კანონიერება და მათ საფუძველზე მოპოვებული მტკიცებულებების დასაშვებობა გადაწყვეტილია საქმის გამოძიებისა და სასამართლოში განხილვის დროისათვის მოქმედი საპროცესო კანონის შესაბამისად და დადგენილი წესით. საკონსტიტუციო სასამართლოს მიერ ზემოაღნიშნული ნორმების კონსტიტუციური შინაარსის ძალადაკარგულად ცნობა არ შეეხება ქმედების დანამატულებრიობის/ დასჯადობის გაუქმებას ან სასჯელის შემსუბუქებას. საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის №2/2/1276 გადაწყვეტილებით სადაცვოდ გამხდარი ნორმების არაკონსტიტუციური შინაარსი ძალადაკარგულად იქნა ცნობილი 2021 წლის 1 ივნისიდან და არ უნდა გავრცელდეს იმ საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებასა და დაკანონებაზე, რომლებიც საკონსტიტუციო სასამართლოს აღნიშნული გადაწყვეტილების ძალაში შესვლამდე დაიწყო და დასრულდა, ასევე დაკანონდა აღნიშნული გადაწყვეტილების გამოქვეყნებამდე. გარდა ამისა, სასამართლო რეტრიაქტიულად ვერ გამოიყენებს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილების შედეგად ძალადაკარგულად ცნობილ საპროცესო ნორმას, რამდენადაც აღნიშნული გადაწყვეტილების ძალაში შესვლისა და აღსრულების წესი თავად საკონსტიტუციო სასამართლომ დაადგინა და მიიჩნია, რომ საქართველოს სსსკ-ის მე-13 მუხლის მე-2 ნაწილის მე-2 წინადადების სადაც ნორმატიული შინაარსის დაუყოვნებლივ, გადაწყვეტილების გამოქვეყნების მომენტიდან ძალადაკარგულად ცნობა შექმნიდა მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ინტერესების დაზიანების საფრთხეს. იმისათვის, რომ სამართალდამცავმა ორგანოებმა ეფექტიანად უზრუნველყონ ჩხრეკის შედეგად მოპოვებული მტკიცებულების სათანადო, ნეიტრალური მტკიცებულებით გამყარება, საკონსტიტუციო სასამართლომ საჭიროდ ჩათვალი მათთვის მკაფიო საკანონმდებლო ინსტრუქციების მიცემა, რიგ შემთხვევებში კი – საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობით უზრუნველყოფა. წინააღმდეგ შემთხვევაში, სადაც ნორმის დაუყოვნებლივ გაუქმება შეაფერხებდა სამართალდამცავთა ლეგიტიმურ ქმედებებს, რომელთა მოქმედებაც სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია საზოგადოებრივი უსაფრთხოების უზრუნველყოფისთვის. ამდენად, თავად საკონსტიტუციო სასამართლომ არ მიიჩნია მიზანშეწონილად ხსენებული გადაწყვეტილების უკუძალით გამოყენება წარსულში მიმდინარე და დასრულებულ საგამოძიებო/საპროცესო მოქმედებათა მიმართ, ხოლო კონსტიტუციისათან შესაბამისი ახალი საპროცესო ნორმის მიმართ მკაფიო საკანონმდებლო ინსტრუქციების შემუშავება საკანონმდებლო ორგანოს კომპეტენ-

ციას მიაკუთვნა. შესაბამისად, საერთო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას უგულებელყოს საკონსტიტუციო სასამართლოს სხენებული გადაწყვეტილება და შეცვალოს აღნიშნული გადაწყვეტილების აღსრულების წესი, ასევე საკონსტიტუციო კონტროლი-სა და საპარლამენტო ხელისუფლებისაგან გვერდის ავლით, თავად დაადგინოს როგორი უნდა ყოფილიყო მსჯავრდებულ რ. ნ-ს საქმეში გამოსაყენებელი სადაცო საპროცესო ნორმების შინაარსი, რათა უფრო მაღალი ხარისხით უზრუნველეყო სამართლიანი სასამართლოს კონსტიტუციური უფლების დაცვა.

5. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „გვერდუნებით ითვალისწინებს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის ფარგლებში ისეთი ახალი მტკიცებულების წარმოდგენას, რაც მანამდე ობიექტურად არ იყო ცნობილი და მოწმობს მსჯავრდებულის უდანაშაულობას. საქართველოს სსსკ-ის 313-ე მუხლის შესაბამისად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის დასაბუთების ტვირთი შუამდგომლობის ავტორს ეკისრება, მანევრ უნდა წარმოადგინოს ისეთი ახალი მტკიცებულება, რაც მანამდე ობიექტურად არ იყო ცნობილი და გამოსადეგი მსჯავრდებული პირის უდანაშაულობის სამტკიცებლად. მოცემულ შემთხვევაში დაცვის მხარე ითხოვს ისეთი სახის ინფორმაციების გამოთხვევასა და მტკიცებულებებს მოპოვებას, რომელთა შესაძლო არსებობა რ. ნ-ს სისხლის სამართლის საქმის განხილვისას (ცნობილი იყო როგორც მხარეების, ისე სასამართლოსთვისაც. ამასთან, მართალია, დაცვის მხარემ (ასეთი საპროცესო შესაძლებლობის არარსებობის გამო) ობიექტურად ვერ მოიპოვა სხენებული ინფორმაცია, თუმცა სააპელაციო სასამართლომ 2017 წლის 3 აგვისტოს განაჩენით, აღნიშნული მტკიცებულებების წარმოუდგენლობის მიუხედავად მიიჩნია, რომ არსებობდა წარდგენილ ბრალდებაში რ. ნ-ს მსჯავრდების საკმარისი საფუძველი, ხოლო საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ დაუშვებლად ცნო მხარის მიერ წარდგენილი საკასაციო საჩივარი. კასატორი ვერ ასაბუთებს მსჯავრდებულის შესაძლო უდანაშაულობის დამადასტურებელი ასეთი მტკიცებულების არსებობას ვერც დღეის მდგომარეობით, განსაკუთრებით კი იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცესო დანაწესი სწორედ შუამდგომლობის ავტორს ავალდებულებს წარმოადგინოს ახალი მტკიცებულება.

6. საქართველოს სსსკ-ის 313-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად: „თუ შუამდგომლობა ამ კოდექსის მოთხოვნათა შესაბამისად არ არის დაყენებული ან დაუსაბუთებელია, სასამართლო ზეპირი მოსმენის გარეშე განჩინებით დაუშვებლად ცნობს მას. ხოლო, ამავე მუხლის მე-6 ნაწილის მიხედვით: „საკასაციო სასამართლო სა-

ჩივარს განიხილავს ზეპირი მოსმენის გარეშე, ისე, რომ არ ამოწმებს მის დასაშვებობას. საკასაციო სასამართლო უფლებამოსილია, ძალაში დატოვოს სააპელაციო სასამართლოს განჩინება ან გააუქმებს იგი და მიუთითოს სააპელაციო სასამართლოს, რომ მან დაუშვას შუამდგომლობა“. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო დარწმუნდა, რომ კასატორის მიერ მითითებული არცერთი გარემოება არ წარმოშობს ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასიჯვის საფუძველს, რის გამოც არ არსებობს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 20 აპრილის განჩინების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი და იგი უნდა დარჩეს უცვლელად.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 313-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. მსჯავრდებულ რ. ნ-სის ადვოკატ შ. ხ-სას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატის 2022 წლის 20 აპრილის განჩინება დარჩეს უცვლელად;
3. განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გაუქმება

განაჩენი საქართველოს სახელით

№108აგ-18

22 ივნისი, 2022 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის
საქმეთა პალატაშ შემდეგი შემადგენლობით:
ლ. ფაფუაშვილი (თავმჯდომარე),
შ. თადუმაძე,
მ. გაბინაშვილი

ზეპირი მოსმენით განიხილა საქართველოს გენერალური პრო-
კურატურის საგამოძიებო ნაწილის (დეპარტამენტის) საპროკურო-
რო ზედამხედველობის სამმართველოს უფროსის – ამირან გულუ-
აშვილისა და მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადვო-
კატის – ფ. ს-ს საკასაციო საჩივრები ახლად გამოვლენილ გარემო-
ებათა გამო ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22
ოქტომბრის განაჩენზე.

აღნერილობითი ნაწილი:

1. ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 14 მარტის განა-
ჩენით პ. ჯ., – დაბადებული 1.. წელს – ცნობილ იქნა დამნაშავედ
და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვრა:

1.1. საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის (შემდგომში
– საქართველოს სსკ-ის) 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ და „ო“
ქვეპუნქტებით – თავისუფლების აღკვეთა 5 წლით;

1.2. საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით – თავი-
სუფლების აღკვეთა 2 წლით;

1.3. საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის პირველი და მე-3 ნაწი-
ლებით – თავისუფლების აღკვეთა 3 წლით;

1.4. საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით – თავი-
სუფლების აღკვეთა 3 წლით, თანამდებობის დაკავების უფლების
ჩამორთმევით – 2 წლით;

1.5. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის შესაბამისად, პ. ჯ-ს და-
ნაშაულთა ერთობლიობით, საბოლოოდ, მოსახდელად განესაზ-
ღვრა – თავისუფლების აღკვეთა 13 წლით.

1.6. პ. ჯ-ს სასჯელის ვადაში ჩაეთვალა პატიმრობაში ყოფნის
დრო და სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან –
2006 წლის 15 მაისიდან.

2. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ პ. ჯ. 1998 წლის 10 ოქტომბრიდან 2001 წლის 26 ოქტომბრამდე მუშაობდა ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს ნ-ის ქვეგანყოფილების უფროსად და იყო მოხელე. საქართველოს სსსკ-ის მე-7 მუხლის თანახმად, როგორც პროცესის მონაწილე პირი, ვალდებული იყო, დაეცვა საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (შემდეგში – საქართველოს სსსკ-ის) და სხვა კანონების სავალდებულო მოთხოვნები. 2000 წლის აგვისტოში პ. ჯ-ს ქ. ფ-ში მცხოვრებ თ. მ-სა და მის მეგობარ გ. გ-სთან, რომელსაც დაუსაბუთებელი ეჭვების საფუძველზე მიიჩნევდა დანაშაულის ჩამდენ პირად, მოუხდა შეკამათება, რა დროსაც თ. მ-მ მას მიაყენა ფიზიკური შეურაცხყოფა. განაწყენებული პ. ჯ. დაემუქრა მათ, რომ მომავალში შეძლებდა თ. მ-ს და გ. გ-ს დანაშაულის ჩადენში მხილებას და დაკავებას.

2001 წლის 14 ივლისს, დაახლოებით 02:00 საათიდან 04:00 საათმდე, გამოძიებით დაუდგენელმა პირმა გაქურდა ქ.ფ-ში, რ-ას ქუჩა №-ში მცხოვრები მოქალაქე მ. ს-ს ბინა, საიდანაც ფარულად დაეუფლა „ფ-ის“ ფირმის ტელევიზორს, ამავე სახელწოდების ვიდეომაგნიტოფონსა და მართვის პულტს. აღნიშნული საცხოვრებელი ბინა მდებარეობდა ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს ნაბადის ქვეგანყოფილების სამოქმედო ტერიტორიაზე.

2001 წლის 14 ივლისს, დაახლოებით დილის 05:00 საათზე, ქ. ფ. სატრანსპორტო პოლიციის რეგიონული განყოფილების ადმინისტრაციული პოლიციის საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის ქვეგანყოფილების პოლიციელებმა – თ. შ-მ და კ. ლ-მ თავიანთ სამოქმედო (ნაბადის გადასასვლელი ხიდის ქვემოთ მიმდებარე) ტერიტორიაზე, საქართველოს სსსკ-ის 142-ე მუხლით გათვალისწინებული საგალდებულო საფუძვლების არარსებობის პირობებში, დაკავეს თითქოსდა სხვისი ქონების ქურდობაში ეჭვმიტანილი, ქ. ფ-ში, ტ-ში მცხოვრები თ. მ. განზრას უკანონოდ დაკავებული თ. მ. კ. ლ-მ და თ. შ-მ, ოპერატორიული ჯგუფის წევრების – მ. ა-ს, კ. პ-ს და გ. ლ-ს დახმარებით, ამ უკანასკნელის „გაზ-07“ მარკის ავტომანქანით გადაიყვანეს ქ. ფ. სატრანსპორტო პოლიციის განყოფილებაში, სადაც თ. მ. განზრას უკანონოდ იყო დაკავებული 07:10 საათამდე.

ქ. ფოთის შინაგან საქმეთა სამმართველოს პასუხისმგებელმა მორიგემ – რ. გ-მ 2001 წლის 14 ივლისს, დაახლოებით 11:00 საათზე, ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს ხელმძღვანელობის, კრიმინალური პოლიციის უფროსის – მ. ს-ს უკანონო მითითების საფუძველზე, მისი წინამორბედი პასუხისმგებელი მორიგის – თ. ბ-ს სახელით შეადგინა თითქოსდა 06:00 საათზე უცნობი მოქალაქის მიერ ტელეფონით შეტყობინების ოქმი – ქ. ფ-ში, რ-ას ქუჩა №-ში

მცხოვრები მ. ს-ს ბინის გაქურდვის ფაქტზე, ბინიდან ფარულად გატაცებულად კი მიუთითა ტელევიზორი და ვიდეომაგნიტოფონი. აღნიშნული შეტყობინება ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს კრიმინალური პოლიციის უფროსის – მ. ს-ს რეზოლუციით დაეწერა პ. ჯ-ს და სისხლის სამართლის სამძებრო ქვეგანყოფილების უფროსის მოადგილეს, მ. მ-ს.

იმ მოტივით, რომ თ. მ-ს თითქოსდა, დანაშაული ჩადენილი ჰქონდა ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს და არა – სატრანსპორტო პოლიციის ტერიტორიაზე, იგი კანონის უხეში დარღვევით 07:10 საათზე პასუხისმგებელმა მორიგემ რ. კ-მ გადასცა ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს სისხლის სამართლის სამძებროს განყოფილების ყოფილი უფროსის მოადგილეს – მ. მ-ს, რომელმაც შეასრულა ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს ყოფილი ხელმძღვანელობის დანაშაულებრივი დავალება და თ. მ-ს დაკავების დროს დაშვებული კანონდარღვევების გამოსწორების მიზნით, იგი ოპერატორულ მუშაკებთან – მ. ბ-სთან, ე. ს-სთან, კ. ხ-სთან ერთად, იმავე დღის 07:50 საათზე, საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო ნორმების უხეში დარღვევით, სატრანსპორტო პოლიციის შენობიდან კვლავ გაიყვანეს ქ. ფ-ში, ნ-ის ხიდის ქვეშ მიმდებარე ტერიტორიაზე, სადაც მათ შეუერთდა პ. ჯ. განზრას უკანონოდ დაკავებულ თ. მ-ს, გამოძიებით დაუდგენელ ვითარებაში იქ მიტანილ, ქ. ფ-ში რ-ს ქუჩა №-ში მცხოვრები მოქალაქე მ. ს-ს კუთვნილი „ფ-ის“ სისტემის ტელევიზორთან, ამავე სახელწოდების ვიდეომაგნიტოფონსა და მართვის პულტითან ერთად, პ. ჯ-მ პირადი ფოტოაპარატით (სმ-111-ით) გადაულო ფოტოსურათები. მ. მ-მა, პ. ჯ-ს მიერ მოყვანილი ორი დამსწრის – დ. მ-სა და მ. ი-ს მონაწილეობით, შეადგინა თითქოსდა გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში ჩატარებული პირადი ჩხრეების ოქმი, ანუ პ. ჯ-მ მტკიცებულების ფალსიფიკაციით შექმნა თ. მ-ს განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის შესახებ სისხლის სამართლის საქმეზე დაკავების საფუძველი, რის შემდეგაც თ. მ. მოათავსეს ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოში.

თ. მ-ს ქ. ფ. შს სამმართველოს შენობაში გადაყვანის შემდეგ, პ. ჯ-მ იმ დროს, როდესაც არ არსებობდა დანაშაულის შესახებ შეტყობინება და არ ჰქონდა ნერილობითი დავალება რაიმე სახის ნინა-საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებაზე, ანუ კანონით არაუფლებამოსილმა პირმა, საჯარო მოხელემ, გადაამეტა თავის სამსახურებრივ მოვალეობას, პირადი მოტივით, თ. მ-ს განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის სისხლის სამართლის საქმეზე მტკიცებულების ფალსიფიკაციის მიზნით, ნ-ის ხიდის ქვეშ მიმდებარე ტერიტორიიდან, საპროცესო ნორმების უხეში დარღვევით, გამოძიებით დაუდგენელ ვითარებაში იქ მიტანილ „ფ-ის“ სისტემის ტელევიზო-

რი, ამავე სახელწოდების ვიდეომაგნიტაფონი და მართვის პულტი, ანუ საქმისათვის არსებითი, მომავალში ნივთიერი მტკიცებულებების მნიშვნელობის მქონე ნივთები ოპერატიულ მუშაკ ა. ს-თან ერთად მიიტანა ქ. ფ-ში, რ-ას ქუჩა №-ში მცხოვრებ მ. ს-ს ბინაში. მიუხედავად იმისა, რომ ნივთების მფლობელს ფაქტობრივად არ ჰქონდა განცხადებული მომხდარის შესახებ პოლიციაში, ეს ნივთები წარუდგინა მოქალაქე მ. ს-ს, რა დროსაც არ შეადგინა საპროცესო ნორმით გათვალისწინებული დოკუმენტი, რითაც თ. მ-ს კანონიერი ინტერესების დარღვევა, ხოლო მის მიმართ მტკიცებულების ფალსიფიკაციაშ გაუფრთხილებლობით მძიმე შედეგი გამოიწვია.

აღნიშნულის შემდეგ, პ. ჯ-მ, ა. ს-ს მიერ კანონდარღვევით, ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს ყოფილი უფროსის – თ. ს-ს სახელით გამოტანილი და კრიმინალური პოლიციის ასევე ყოფილი უფროსის – მ. ს-ს მიერ დამტკიცებული „გადაუდებელი აუცილებლობის პირობებში შემთხვევის ადგილის დათვალიერების შესახებ“ დადგენილების საფუძველზე, ა. ს-სა და სამეცნიერო-ზემო სვანეთის შინაგან საქმეთა საექსპერტო-კრიმინალისტიკური განყოფილების ექსპერტ-კრიმინალისტ ლ. მ-სთან ერთად, დაათვალიერა ქ. ფ-ში, რ-ს ქუჩა №- მდებარე მოქალაქე მ. ს-ს ბინა, რა დროსაც ბინიდან ამოიღეს თერთმეტი ცალი თითის კვალი. ხოლო უშუალოდ პ. ჯ-მ „სმ-111“ მოდელის ფოტოაპარატით მოახდინა საცხოვრებელი ბინის – შემთხვევის ადგილის ფოტოგადაღება, რის შემდეგ მასთან მყოფმა ა. ს-მა 09:00-09:30 საათზე შეადგინა თითქოსდა გადაუდებელი აუცილებლობით დასაბუთებული შემთხვევის ადგილის დათვალიერების ოქმი. საპროცესო ნორმების უხეში დარღვევით, არაკანონიერი გზით უკვე დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე და მასთან მისადაგების მიზნით, ჩამოერთვა ახსნა-განმარტება მოქალაქე მ. ს-ს, რაც საფუძვლად დაედო მოგვიანებით ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამმართველოს პასუხისმგებელი მორიგის – რ. გ-ის მიერ დადგენილებაში აღნიშნულ ვითარებაში დანაშაულის შესახებ ყალბი შეტყუბინების ოქმის შედგენას, ანუ პ. ჯ-მ ჩაატარა და თვითონვე მონანიშნეობდა წინასწარ საგამოძიებო მოქმედებებში, რითაც ჩაიდინა არაერთგზის სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტება, რამაც ფიზიკური პირის უფლებებისა და სახელმწიფოს კანონიერი ინტერესების არსებითი დარღვევა გამოიწვია. ამავე დროს, პირადი მოტივით, თ. მ-ს განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულში მხილების მიზნით, შექმნა ყალბი, ფალსიფიცირებული მტკიცებულება, რამაც გაუფრთხილებლობით გამოიწვია მძიმე შედეგი.

იმავე დღეს, 2002 წლის 14 ივლისს, დაახლოებით 11:30 საათზე,

პ. ჯ-ს მიერ უფლებამოსილების გადამეტებითა და პირადი მოტივით შედგენილი ყალბი, ფალსიფიცირებული მტკიცებულების საფუძველზე თ. მ-ს მიმართ განსაკუთრებით მძიმე დანაშაულის ჩადენისათვის აღიძრა სისხლის სამართლის საქმე საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 177-ე მუხლის მესამე წაწილით. თ. მ-ს მიმართ უკანონოდ აღძრული სისხლის სამართლის საქმე იმავე დღეს უკანონოდ დაამტკიცა ქ. ფ. ყოფილმა პროკურორმა გ. ხ-მ და საქმე წარმოებაში მიიღო სისხლის სამართლის სამძებრო განყოფილების უფროსის ყოფილმა მოადგილემ, მ. მ-მა, ხოლო 12:00 საათზე გამოიტანა დადგენილება თ. მ-ს ეჭვმიტანილად ცნობისა და დაკავების შესახებ, რომელიც ასევე უკანონოდ დაამტკიცა ქ. ფ. ყოფილმა პროკურორმა გ. ხ-მ 13:45 საათზე. თ.მ. დაკითხა ეჭვმიტანილის სტატუსით, სადაც ასევე დაადასტურა ახსნა-განმარტებაში აღნიშნული გარემოებები, რომ ქურდობა მ. ს-ს ბინაში ჩაიდონა მხოლოდ მან, თანამონანილეთა გარეშე, რის საფუძველზეც იგი მოათავსეს ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამართველოს დროებითი დაკავების იზოლატორში, რის შემდეგაც თ. მ. საქართველოს სასკოს 73-ე მუხლის საფუძველზე, სარგებლობდა გარკვეული უფლებებით და მის მიმართ საგამოძიებო მოქმედებები უნდა ჩატარებულიყო როგორც ეჭვმიტანილის სტატუსის მქონე პირთან, შესაბამისად, საამისოდ კანონით აღჭურვილი პირის, კონკრეტულ შემთხვევაში – საქმის მწარმოებელ მ. მ-ს მიერ.

მიუხედავად ამისა, მოგვიანებით, იმავე დღეს, პ. ჯ-მ თ. მ-ს გამოსძალა აღიარებითი ჩვენება, კერძოდ: ამ მიზნით, თ. მ. ქ. ფ. შინაგან საქმეთა სამართველოს დროებითი დაკავების იზოლატორიდან, ქ. ფ-ის შინაგან საქმეთა სამართველოს კრიმინალური პოლიციის ყოფილი უფროსის – მ. ს-ს უკანონო დავალებით, ქ. ფ-ის ხ-ის ქვეანუფილების ოპერატორულმა მუშაკებმა: ა. ს-მა, ჰ. კ-მ და კ. ა-მ აიყვანეს პოლიციის შენობის მეორე სართულზე, ოპერატორულ მუშაკ ზ. ხ-ს სამუშაო ოთახში, სადაც მათ მოგვიანებით შეუერთდნენ ამავე ქვეგანყოფილების ოპერატორული მუშაკი ე. მ. და თვით პ. ჯ., რომელიც შეიარაღებული იყო „მაკაროვის“ სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღით და რეზინის ხელკეტით. პ. ჯ-მ, მიუხედავად იმისა, რომ არ იყო საგამოძიებო ჯგუფის წევრი და არ ჰქონდა წერილობითი დავალება რაიმე სახის საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებაზე, 2001 წლის 14 ივლისს, დაახლოებით 15:00 საათიდან 20:30 საათამდე, გადაამეტა სამსახურებრივ უფლებამოსილებას, რასაც თან ერთოდა ძალადობა ჰ. კ-ს, კ. ა-ს და ე. მ-ს დახმარებით, რომლებიც ასევე შეიარაღებულნი იყვნენ „მაკაროვის“ სისტემის ცეცხლსასროლი იარაღებით, თ. მ., ქვედა საცვლის ამარა, შიშველი, მარცხენა ხელით, ფიზიკური ძალის გამოყენებით, ხელბორკილით მიაბა ზ.

ხ-ს სამუშაო ოთახში, სეიფის სახელურზე, ასევე ძალადობითა და მის მიმართ პირადი ლირსების შეურაცხყოფით, უშუალოდ მან, იარაღით, ხელკეტით ცემით თ. მ-ს გამოსძალა თითქოსდა გ. გ-სთან ერთად, მ. ს-ს ბინის ქურდობის ჩადენის აღიარებითი ჩვენება, ასევე ძალადობითა და პირადი ლირსების შეურაცხყოფის გზით – ავტომანქანის ტელევიზორის ქურდობისა და ნაქურდალის მოქალაქე ჯ. გ-ზე მიყიდვის ფაქტი, რაც არ გააფორმა საპროცესო ნორმების დაცვით. თ. მ-საგან გამოძალული ჩვენების საფუძველზე პ. ჯ-მ დაახლოებით 21:00 საათზე, უფლებამოსილების გადამეტებით, კანონიერი საფუძვლების არარსებობის პირობებში, გამოიტანა დადგენილება ვითომდა გადაუდებელი აუცილებლობის შემთხვევაში ქ. ფ-ში, ერთობის ქუჩა №....-ში მცხოვრები ჯ. გ-ს საცხოვრებელი სახლიდან, ნაქურდალი ავტომანქანის ტელევიზორის ამოღების თაობაზე და 21:40 საათზე აღნიშნული ბინიდან, ოპერატიულ მუშაკ ა. ს-თან ერთად ამოილო „ელექტრას“ ტიპის ავტომანქანის ტელევიზორი, რითაც პირადი მოტივით თ. მ-ს მიმართ განსაკუთრებით მიმმედინა მტკიცებულების ფალსიფიკაცია ძალადობის გამოყენებით, რასაც თან ერთოდა ეჭვმიტანილის აბუჩად აგდება და წამება, ცემა და ფიზიკური ძალის გამოყენება, რითაც თ. მ-ს გამოსძალა აღიარებითი ჩვენება.

პ. ჯ-ს მონანილებით, მისდამი სამსახურებრივად დაქვემდებარებულ ოპერატიულ მუშაკებთან – ე. მ-სთან, პ. კ-ესთან, კ. ა-სთან ერთად, თ. მ-საგან მუქარით, ძალადობით, აბუჩად აგდებითა და წამებით ჩვენების გამოძალვა გრძელდებოდა დაახლოებით 15:00 საათიდან და 20:30 საათამდე, რა დროსაც პ. ჯ-მ ე. მ-ს, პ. კ-სა და კ. ა-ს დახმარებითა და მათთან ერთად ჯგუფურად, განსაკუთრებული სისასტემით თ. მ-ს უშუალოდ ხელკეტითა და მკერრივი, ბლაგვი საგნით ცემით, მკერრივ საგანზე არაერთხელ მიხეთებით მიაყენა სხეულის სხვადასხვა სახის დაზიანებები, კერძოდ: ელენთის, ღვიძლის და ორივე თირკმლის წინა ზედაპირზე სუბკაპსულურ გასკდომით, განწრახ მიაყენა სიცოცხლისათვის სახიფათო ჯანმრთელობის მდიმე ხარისხის დაზიანება, ხოლო მარჯვენა წინა მხრის წინა ზედაპირზე, ასევე მარცხენა სხივმაჯის სახსრის უკანა ზედაპირზე – მსუბუქი მრავლობითი დაზიანებები.

პ. ჯ-ს ოპერატიულ მუშაკ ზ. ხ-ს ოთახიდან დაახლოებით 20:30 საათზე წამოსვლის შემდეგ, იქ დარჩენილმა ე. მ-მ, პ. კ-მ და კ. ა-მ თ. მ-საგან მუქარით, ძალადობით, აბუჩად აგდებითა და წამებით ჩვენების გამოძალვა გააგრძელეს კიდევ ერთ საათს, დაახლოებით 21:30 საათამდე, რა დროსაც თ. მ-ს გულმექრდის წინა ზედაპირზე, მარჯვენა ნახევარში, მკერდის ძვლის საზღვარზე, მეორე-მესამე

ნეკნთაშუა სივრცეში, ზემო ღრუვენას სანათურში შეღწევით, გამოძიებით დაუდგენელი, მჩხვლეტავი საგინის დარტყმით, ო.კ-მ, ე.მ-მ და კ.ა-მ მიაყენეს სიცოცხლისათვის სახიფათო, ჯანმრთელობის განზრას მძიმე დაზიანება, რასაც შემდეგ გამოძიებით დაუდგენელ ვითარებაში მოჰყვა თ. მ-ს მეორე სართულიდან გადმოვარდნა და უკვე მიყენებული მძიმე ხარისხის დაზიანების შედეგად, იმავე დღეს ქ. ფ. საავადმყოფოში მისი გარდაცვალება.

3. ქუთაისის სააპლაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივნისის განაჩენით:

3.1. ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 14 მარტის განაჩენში შევიდა ცვლილება, კერძოდ: პ. ჯ-ს გასაჩივრებული განაჩენიდან ამოერიცხა საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის პირველი ნაწილი, როგორც ზედმეტად ნარდგენილი, ასევე ამოერიცხა საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ო“ ქვეპუნქტი (ბეჭდვის დროს დაშვებული უზუსტობა);

3.2. პ. ჯ. ცნობილ იქნა დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით და სასჯელის ზომად განესაზღვრა:

- საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ და „თ“ ქვეპუნქტებით – 5 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
- საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტებით – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
- საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით – 2 წლით თავისუფლების აღკვეთა;
- საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით – 3 წლით თავისუფლების აღკვეთა, 2 წლით თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით;

3.3. საქართველოს სსკ-ის 59-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, დანიშნული სასჯელები შეიკრიბა და პ. ჯ-ს საბოლოოდ მოსახდელად განესაზღვრა – 13 წლით თავისუფლების აღკვეთა, 2 წლით თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით;

3.4. პ. ჯ-ს სასჯელის მოხდის ვადის ათვლა დაეწყო – 2006 წლის 15 მაისიდან.

4. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2008 წლის 15 იანვრის განჩინებით მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადგომატის საკასაციო საჩივარი არ დაემაყოფილდა.

5. ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 4 თებერვლის განჩინებით:

5.1. მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს „ამნისტიის შესახებ“ საქართველოს 2012 წლის 28 დეკემბრის კანონის მე-16 მუხლის თანახმად, ¼-ით შეუმცირდა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივლისის განაჩენით საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის ჩადენისათვის განსაზღვრული სასჯელი – 13 წლით თავისუფლების აღკვეთა, თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით 2 წლით და მოსახდელად განესაზღვრა – 9 წლითა და 9 თვით თავისუფლების აღკვეთა, თანამდებობის დაკავების უფლების უფლების ჩამორთმევა – 1 წლითა და 6 თვით. აღნიშნულ სასჯელს გამოაკლდა სასჯელის ის ვადა – 3 წელი, 2 თვე და 8 დღე, რომლის მოხდისგანაც პ. ჯ. გათავისუფლდა საქართველოს პრეზიდენტის 2012 წლის 28 დეკემბრის №... განკარგულების საფუძველზე და საბოლოოდ პ. ჯ. ს მოსახდელად განესაზღვრა – 6 წლით, 6 თვითა და 22 დღით თავისუფლების აღკვეთა, ხოლო თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევა – 1 წლითა და 6 თვით. სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყო დაკავებიდან – 2006 წლის 15 მაისიდან;

5.2. მსჯავრდებული პ. ჯ. გათავისუფლდა საპატიმრო სასჯელის მოხდისაგან;

5.3. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივლისის განაჩენი სხვა ნაწილში დარჩა უცვლელად.

6. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს შუამდგომლობით მიმართეს მსჯავრდებულმა პ. ჯ-მ და მისმა ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ფ. ს-მა საქართველოს სსკ-ის 310-ე მუხლის საფუძველზე პ. ჯ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გადასინჯვისა და გაუქმების მოთხოვნით, შემდეგ მოტივებზე მითითებით:

– უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებით გაუქმდა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2015 წლის 23 ოქტომბრის განაჩენი და ე. შ-ს მიმართ შეწყდა სისხლისსამართლებრივი დევნა საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით. აღნიშნული გადაწყვეტილების საფუძველზე ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენით დაკმაყოფილდა კ. ა-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ფ. ს-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ. გაუქმდა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2008 წლის 16 დეკემბრის განაჩენი და კ. ა. საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებით

(2001 წლის ივლისის რედაქცია) და საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (2001 წლის ივლისის რედაქცია) წარდგენილ ბრალდებაში ცნობილ იქნა უდანაშაულოდ და გამართლდა.

- მსჯავრდებულ პ. ჯ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის - ფ. ს-ს განმარტებით, როგორც პ. ჯ-ს, ასევე კ. ა-სა და გამართლებულ ე. მ-ს სისხლის სამართლის საქმე აგებულია ერთსა და იმავე ფაქტებსა და მტკიცებულებებზე, ბრალის დადგენილება არის ერთი და იგივე, საქმეში არსებობს ერთი და იგივე მტკიცებულებები, მოწმეთა მიერ მიცემული ჩვენებები სამივეს მიმართ არის ერთნაირი, არც ერთი მოწმე არც ერთის მიმართ არ უთითებს მათ მიერ დანაშაულის ჩადენაზე. უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ და სააპელაციო სასამართლომ სრულიად უარყვეს ყველა ფაქტი და მტკიცებულება, რაც კ. ა-ს და ე. მ-ს მსჯავრდებას დაედო საფუძვლად. სასამართლომ ცალსახად აღნიშნა, რომ პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოებმა არასწორად შეაფასეს საქმეში არსებული მტკიცებულებები, სრულად და ობიექტურად არ გამოიკვლიეს და არ შეისწავლეს ყველა მტკიცებულება, რაც საქართველოს კონსტიტუციის, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსისა და ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის უხეშ დარღვევას წარმოადგენს. წარდგენილ ბრალდებებში ე. მ-ე და კ. ა. სასამართლომ სრულად გაამართლა, რაც წარმოადგენს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებისა და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენის გამოტანის შემდგომ, პ. ჯ-ის მიმართ სისხლის სამართლის საქმის გადასინჯვისა და მისი გამართლების საფუძველს.

7. ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენით:

7.1. პ.ჯ-სა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის - ფ. ს-ს შუამდგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ;

7.2. ცვლილება შევიდა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივლისის განაჩენსა და ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 4 თებერვლის განჩინებაში;

7.3. პ. ჯ. უდანაშაულოდ იქნა ცნობილი საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ და „თ“ ქვეპუნქტებით (2001 წლის ივლისის რედაქცია) წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდა;

7.4. პ. ჯ. ასევე უდანაშაულოდ იქნა ცნობილი საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით (2001 წლის ივლისის რედაქცია) წარდგენილ ბრალდებაში და გამართლდა;

7.5. დანარჩენ ნაწილში ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს

2007 წლის 12 ივლისის განაჩენი და ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2013 წლის 4 თებერვლის განჩინება დარჩა უცვლელად.

8. აღნიშნული განაჩენი საკასაციო წესით გაასაჩივრეს საქართველოს გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის (დეპარტამენტის) საპროკურორო სამმართველოს უფროსმა ამირან გულუაშვილმა და მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ფ. ს-მა.

8.1. პროკურორმა ამირან გულუაშვილმა მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენის გაუქმება პ. ჯ-ს გამართლების ნაწილში და მისი დამნაშავედ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილითა და საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით.

8.2. მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველმა, ადვოკატმა ფ. ს-მა საკასაციო საჩივრით მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენის ნაწილობრივ გაუქმება და პ. ჯ-ს უდანაშაულოდ ცნობა საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში.

8.3. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარზე წარმოდგენილია პროკურორ ამირან გულუაშვილის შესაგებელი, რომლითაც მოითხოვნილია, არ დაკამყოფილდეს მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ფ. ს-ს საკასაციო საჩივარი ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენზე.

9. საკასაციო სასამართლოს სხდომაზე პროკურორმა ია დარჯანიამ მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა მისი დაკამყოფილება.

10. დაცვის მხარემ მხარი დაუჭირა საკასაციო საჩივარს და მოითხოვა მისი დაკამყოფილება.

სამოტივაციო ნაწილი:

1. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატამ შეამონმა საკასაციო საჩივრების საფუძვლიანობა და მიაჩნია, რომ საქართველოს გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ნაწილის (დეპარტამენტის) საპროკურორო სამმართველოს უფროსის – ამირან გულუაშვილის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკამყოფილდეს, ხოლო მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ფ. ს-ს საკასაციო საჩივარი არ უნდა

დაკმაყოფილდეს, შემდეგ გარემოებათა გამო:

2. ბრალდების მხარე საკასაციო საჩივრით ითხოვს ქუთაი-სის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის გა-ნაჩენის გაუქმებას პ. ჯ-ს გამართლების ნაწილში და საქართვე-ლოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“ და „თ“ ქვეპუნქტე-ბით, საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით, საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნა-წილითა და საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით მის დამნაშავედ ცნობას.

2.1. საკასაციო სხდომაზე პროკურორმა მიუთითა, რომ ქუთაი-სის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩე-ნი (და დაცვის მხარის მოთხოვნაც) ეყრდნობა საქართველოს უზე-ნაერი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებას ე. მ-ის მი-მართ სისხლისამართლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ საქარ-თველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებითა და 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულებში.

2.2. კასატორის განმარტებით, კონკრეტული პირის მიმართ სა-სამართლოს შეფასება არ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს სხვა პი-რის მიმართ, როგორც ახალი ფაქტი ან მტკიცებულება, როდესაც დადგენილი ფაქტები არავის შეუცვლია; საქართველოს უზენაეს-მა სასამართლომ ე. მ-ს მიმართ გადაწყვეტილების მიღებისას გან-მარტა, რომ საქმეში წარმოდგენილი იყო არასაკმარისი მტკიცებუ-ლებები, მაგრამ არ მომხდარა არცერთი მტკიცებულების დაუშ-ვებლად ცნობა, მათ შორის, არც დაცვის მხარისათვის სადაცო – მ. მ-ს ჩევენების; პ. ჯ-სთან მიმართებით განსხვავებული ვითარებაა, რადგან მთელი სამართლნარმოების ფარგლებში აქცენტი კეთდე-ბოდა პ. ჯ-ს პირად დაინტერესებაზე (პირადი ხასიათის კონფლიქ-ტი), რამაც განაპირობა მის მიერ უკანონო ქმედებების ჩადენა და რაც დადასტურებულია სასამართლოს განაჩენით; ბრალდების მხა-რე პ. ჯ-ს ედავება საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლით გათვალის-წინებული დანაშაულის ჩადენას ჯგუფურად და როგორც ორგანი-ზატორის, ისე სხვა ამსრულებლების მიმართ კანონიერ ძალაშია შესული გამამტყუნებელი განაჩენი. კასატორმა ყურადღება გაა-მახვილა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქ-ტომბრის განაჩენში მოცემულ მსჯელობაზეც, რომ „პ. ჯ-ს მიმართ განხილული საქმის გასაჩივრების ყველა სტადია გავლილია და უზენაერი სასამართლოს განჩინება ე. მ-ს მიმართ სისხლისამარ-თლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ კანონის სიტყვა-სიტყვითი განმარტებით არ შეიძლება ჩაითვალოს პ. ჯ-ს მიმართ გამამტყუ-ნებელი განაჩენის გადახედვის საფუძვლად“.

2.3. პროკურორის განმარტებით, ბრალდების მხარემ თავის

დროზე არ გაასაჩივრა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენი (კ. ა-ს და მისი ადვოკატის – ფ. ს-ს შუამ-დგომლობა ახლად გამოვლენილ გარემობათა გამო განაჩენის გა-დასინჯვის შესახებ დაკმაყოფილდა, გაუქმდა ქუთაისის სააპელა-ციო სასამართლოს 2008 წლის 16 დეკემბრის განაჩენი და კ. ა. სა-ქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნ-ქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით წარ-დგენილ ბრალდებებში გამართლდა), რაც იყო შეცდომა.

2.4. დაცვის მხარის საკასაციო საჩივართან დაკავშირებით პრო-კურორტა აღნიშნა, რომ კასატორი დაცვის მხარის მიერ მითითე-ბული გარემოება (საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებას ე. მ-ს მიმართ) არ აქმაყოფილებს სა-ქართველოს სსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით დადგენილ მოთხოვნას, რის გამოც დაცვის მხარის საკასაციო საჩივარი არ უნ-და დაკმაყოფილდეს.

3. დაცვის მხარე საკასაციო საჩივრით ითხოვს პ. ჯ-ს გამარ-თლებას საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით წარდგენილ ბრალდებებში, ვინაიდან ბრალდე-ბის მხარის მიერ არ იქნა წარმოდგენილი გამამტყუნებელი გა-ნაჩენის გამოტანისათვის საჭირო უტყუარი და საკმარისი მტკი-ცებულებების ერთობლიობა, რომელიც ობიექტურ პირს დაარ-წმუნებდა პ. ჯ-ს ბრალეულობაში.

3.1. საკასაციო სხდომაზე ადვოკატმა მიუთითა, რომ სისხლის სამართლის საქმის ცალკე წარმოებად გამოყოფის მიუხედავად, პ. ჯ-ს, ე. მ-ესა და კ. ა-ს წარდგენილი ჰქონდათ ერთი და იგივე ბრალ-დება (საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტები და საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-2 ნაწილი) ერთსა და იმავე მტკიცებულებებზე დაყრდნობით; მოწმეთა ჩვე-ნებები და დადგენილი გარემოებები, პირველ ეტაპზე სასამარ-თლოს არასწორ შეფასებები (მითითებული პირების დამნაშავედ ცნობის შესახებ) სამივე პირის მიმართ იდენტურა; შესაბამისად, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის გან-ჩინება ე. მ-სა და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენი კ. ა-ს მიმართ წარმოადგენს პ. ჯ-ს სისხლის სამართლის საქმის გადასინჯვისა და მისი გამართლების საფუძ-ველს (საქართველოს სსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით გათ-ვალისწინებულ გარემოებას), რადგან ახალმა გადაწყვეტილებამ შეცვალა იმ პირველადი გადაწყვეტილების შეფასება, რომლითაც სასამართლო უარყო დაცვის მხარის პოზიცია – უდანაშაულობის შესახებ. დაცვის მხარემ ასევე მიმოიხილა სისხლის სამართლის საქ-

მეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები და მოითხოვა სრულად გა-
მამართლებელი განაჩენის დადგენა.

3.2. პ. ჯ-ს განმარტებით, ერთადერთ მამხილებელ მტკიცებუ-
ლებას წარმოადგენს მოწმე მ. მ-ს ჩვენება, რაც სრულად თუ არა,
ნანილობრივ მაინც უარყოფილია ე. მ-სა და კ. ა-ს საქმის ფარგლებ-
ში; თ. მ-ს დაკავების ადგილზე იყვნენ სხვა მოწმებიც, თუმცა ისი-
ნი რატომღაც თავს იკავებენ ჩვენების მიცემაზე და ამბობენ –
„ჩავლილი საქმეა და არ გვინდა რა“; მოვა დრო, როცა მ. მ. ჩამოვა
საზღვარგარეთიდან და შეცვლის თავის ჩვენებას, თუ მანამდე არ
მოხდება საქმის სამართლანი განხილვა.

4. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ კანონიერ ძა-
ლაში შესული სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვა ახლად გამოვ-
ლენილ გარემოებათა გამო დაიშვება მხოლოდ საქართველოს სსსკ-
ით პირდაპირ მითითებულ შემთხვევებში და წესით, რაც ემსახუ-
რება სამართლებრივი სტაბილურობისა და უსაფრთხოების ლეგი-
ტიმურ მიზნებს.

5. „კანონიერ ძალაში შესული სასამართლო გადაწყვეტილების .... სადაც ეცევა უქმნის საფრთხეს ისეთ მნიშვნელოვან საჯარო
ინტერესებს, როგორებიცაა სამართლებრივი უსაფრთხოება, სტა-
ბილურობა, სასამართლოს გადაწყვეტილების იურიდიული ძალის
მნიშვნელობა და, ზოგადად, მართლმსაჯულებისადმი სანდოობა....
მართლმსაჯულების საბოლოო შედეგები მხოლოდ განსაკუთრე-
ბულ, იშვიათ შემთხვევაში შეიძლება დადგეს ეჭვის ქვეშ და მხო-
ლოდ მაშინ შეიძლება გაბათილდეს, თუ ეს აუცილებელი გზაა სავა-
რაუდოდ დარღვეული უფლების აღდგენის, მისი დაცვისთვის“ (იხ.
საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2013წლის 5 ნოემ-
ბრის გადაწყვეტილება საქმეზე „საქართველოს მოქალაქეები – თა-
მაზ ჯანაშვილი, ნანა ჯანაშვილი და ირმა ჯანაშვილი საქართვე-
ლოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-39)

6. შესაბამისად, საქართველოს სსსკ-ი ამომწურავად განსაზ-
ღვრავს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის ახლად
გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინჯვის საფუძვლებს და ად-
გენს, რომ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის გა-
დასინჯვა დაიშვება მხოლოდ საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხ-
ლში მითითებული საფუძვლების არსებობის შემთხვევაში.

7. იმავდროულად, ვინაიდან საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხ-
ლში განაჩენის ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადასინ-
ჯვის საფუძვლები ამომწურავად არის განსაზღვრული – დაუშვე-
ბელია აღნიშნული საფუძვლების არარსებობისას კანონიერ ძალა-
ში შესული განაჩენის გადასინჯვა იმ საკითხების ხელახალი შეფა-
სების მიზნით, რომლებიც საქართველოს სსსკ-ის თანახმად, ფას-

დება შესაბამისად – საქმეზე არსებითი განხილვის დროს, სააპელაციო ან/და საკასაციო წარმოების ფარგლებში, მათ შორის საქმეში არსებული მტკიცებულებების საკმარისობის შემონმება გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 12 ივნისის განჩინება №46აგ-19, II-10).

8. ამდენად, საკასაციო სასამართლო პირველ რიგში ამონმებს საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლის/საფუძვლების არსებობას კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინჯვისათვის.

9. საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, განაჩენი ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო გადაისინჯება, თუ წარმოდგენილია ახალი ფაქტი ან მტკიცებულება, რომელიც გადასასინჯი განაჩენის გამოტანის დროს არ იყო ცნობილი და თავისთავად, თუ სხვა დადგენილ გარემოებასთან ერთად, ამტკიცებს მსჯავრდებულის უდანაშაულობას ან მის მიერ იმ დანაშაულზე უფრო მსუბუქი ან უფრო მძიმე დანაშაულის ჩადენას, რომლისთვისაც მას მსჯავრი დაედო, აგრეთვე ამტკიცებს გამართლებულის ბრალეულობას ან დანაშაულის იმ პირის მიერ ჩადენას, რომლის მიმართაც სისხლისსამართლებრივი დევნა შეწყვეტილი იყო.

10. ამდენად, საქართველო სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტი მკაფიოდ ადგენს სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინჯვის ორ კუმულაციურ ნინაპირობას: ახალი გარემოება არა მხოლოდ ობიექტურად უცნობი უნდა ყოფილიყო კასატორისთვის განაჩენის დადგენის დროს, არაედ ეს გარემოება გავლენას უნდა ახდენდეს მსჯავრდებულის პასუხისმგებლობის საკითხზე (იხ. საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2020 წლის 12 აგვისტოს განჩინება საქმეზე №46აგ-19).

11. მოცემულ შემთხვევაში ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენის თანახმად, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივლისის განაჩენის ნაწილობრივ შეცვლას საფუძვლად დაედო ე. მ-ს მიმართ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინება, რომლითაც ე. მ-ის მიმართ შეწყდა სისხლისსამართლებრივი დევნა საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებით და 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებულ დანაშაულებში.

12. დაცვის მხარე კასატორი საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ ახალ ფაქტად მიიჩნევს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებას ე. მ-ს მიმართ და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენს კ. ა-ს მიმართ.

13. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ:

13.1. პ. ჯ-ს ბრალეულობა მისთვის შერაცხული დანაშაულის ჩა-დენაში შეფასდა ფოთის საქალაქო სასამართლოს 2007 წლის 14 მარტის განაჩენით, ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივლისის განაჩენითა და საქართველოს უზენაესი სასა-მართლოს 2008 წლის 15 იანვრის განჩინებით.

13.2. საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ 2016 წლის 7 ივ-ნისის განჩინებაში კანონით დადგენილი წესით სამართლებრივად შეაფასა მხოლოდ ე. მ-ს (და არა – პ. ჯ-ს) ქმედება და სისხლის სა-მართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების საკმარისო-ბა ე. მ-ის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად; ისევე როგორც ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ 2017 წლის 18 ივ-ლისის განაჩენში – მტკიცებულებათა საკმარისობა კ. ა-სთან მი-მართებით. კერძოდ:

– საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინების თანახმად: ბრალდების მხარემ ვერ წარმოადგინა რაი-მე მტკიცებულება, რაც მიუთითებდა ე. მ-ის მიერ მისთვის ბრა-ლად შერაცხული მართლსაწინააღმდეგო ქმედებების ჩადენაზე; სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები-დან არცერთი, არც ცალკე აღებული და არც ერთობლივად წარ-მოდგენილი, არ მიუთითებს ე. მ-ს მიერ თ. მ.სთვის ჩვენების გამო-ძალვისა და მისთვის ჯანმრთელობის განზრას მძიმე დაზიანების მიყენებაზე; მ. მ-მა ვერ მიუთითა, კონკრეტულად რა ქმედებას სჩადიოდა ე. მ. – მონაწილეობდა თუ არა იგი თ. მ-ს ცემასა და ჩვე-ნების გამოძალვაში. შესაბამისად, მ. მ-ს ჩვენება ე. მ-ს ბრალეუ-ლობას ერთმნიშვნელოვნად არ ადასტურებს.

– ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენის თანახმად: ბრალდების მხარემ ვერ წარმოადგინა რაიმე მტკიცებულება, რაც მიუთითებდა კ. ა-ს მიერ მისთვის ბრალად შერაცხული მართლსაწინააღმდეგო ქმედებების ჩადენაზე; სის-ხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი არცერთი მტკიცებულე-ბა, არც ცალკე აღებული და არც ერთობლივად წარმოდგენილი, არ მიუთითებს კ. ა-ს მიერ თ. მ-სთვის ჩვენების გამოძალვისა და მის-თვის ჯანმრთელობის განზრას მძიმე დაზიანების მიყენებაზე; მ- მ-მა ვერ მიუთითა მონაწილეობდა თუ არა კ. ა. თ. მ-ს ცემასა და ჩვენების გამოძალვაში. შესაბამისად, მ. მ-ს ჩვენება კ. ა-ს ბრალე-ულობას ერთმნიშვნელოვნად არ ადასტურებს.

14. ამდენად, საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებაში და ქუთაისის სააპელაციო სასამარ-თლომ 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენში იმსჯელეს კონკრეტულ დანაშაულში კონკრეტული პირების – ე. მ-სა და კ. ა-ს – პასუხის-

მგებლობის საკითხზე და სისხლის სამართლის საქმეში არსებული მტკიცებულებები (მათ შორის მოწმეთა ჩვენებებიც) და მათი საკმარისობა გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად შეაფასეს აღნიშნულ პირებთან და არა – პ.ჯ.-სთან მიმართებით. საკასაციო სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ სასამართლოებს სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასებისას უარი არ უთქვამთ რომელიმე მტკიცებულებების გაზიარებაზე (რომელსაც ეყრდნობა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივლისის განაჩენი პ. ჯ-ის მიმართ) მისი დასაშვერობის ან სარწმუნობის კრიტერიუმზე დაყრდნობით, ხოლო სისხლის სამართლის საქმეში არსებული მტკიცებულებების საკმარისობა გამამატყუნებელი განაჩენის დასადგენად ფასდება თითოეულ პირთან მიმართებით ცალკე-ცალკე, მათი ინდივიდუალური პასუხისმგებლობის განსაზღვრის მიზნით. საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს რომ არც საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინება და არც ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენი არ შეიცავს რაიმე ახალ ფაქტს ან მტკიცებულებას რომელიც არ იყო ცნობილი განაჩენის დამდგენი სასამართლოსთვის; ორივე განაჩენში სასამართლო ახდენს სს საქმეში არსებული მტკიცებულებების შეფასებას (მათ შორის 2017 წლის 18 ივლისის განაჩენში ქუთაისის სააპელაციო სასამართლო ახდენს სისხლის სამართლის საქმეში არსებული იმ მტკიცებულებების განმეორებით, მაგრამ ახლებურად შეფასებას სამართლის იგივე ნორმებზე დაყრდნობით, რაც მის მიერ უკვე იყო შეფასებული სააპელაციო წესით განაჩენის გადასინჯვისას 2007 წლის 12 ივლისს) მაგრამ მხოლოდ კონკრეტულ მსჯავრდებულებთან – ე. მ-ესთან და კ. ა-სთან მიმართებით. შესაბამისად, სასამართლოების აღნიშნული აქტები არ წარმოადგენს ახალ გარემოებას განსახილველი სისხლის სამართლის საქმის მიზნებისთვის.

15. დაცვის მხარის მტკიცებაზე, რომ სისხლის სამართლის საქმეში არ არსებობდა პ. ჯ-ის მსჯავრდებისათვის საკმარისი მტკიცებულებების ერთობლიობა და არსებული მტკიცებულებების სრულყოფილად შეფასების შემთხვევაში სასამართლო გამოიტანდა გამამართლებელ გადაწყვეტილებას, საკასაციო სასამართლო ითვალისწინებს, რომ ფოთის საქალაქო და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოებმა თავიანთ განაჩენებში, ხოლო საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ – განჩინებაში (საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად (ცნობის შესახებ) იმსჯელეს და სამართლებრივად შეაფასეს სისხლის სამართლის საქმეში არსებული მტკიცებულებები უტყუარობის, სარწმუნობის, დასაშვერობისა და საქმარისობის თვალსაზრისით გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისათვის.

16. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დაცვის მხარე, როგორც შუამდგომლობაში ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის შესახებ, ისე საკასაციო საჩივარში არ უთითებს ახალ ფაქტზე ან მტკიცებულებაზე, რაც არ იყო ცნობილი, გამოვლეული ან/და სასამართლოს მიერ შეფასებული საქმის არსებითად განხილვისას ან განაჩენის გადასინჯვისას სააპელაციო ან საკასაციო წესით (იხ. მაგალითისთვის საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2022 წლის 10 მაისის განჩინება №78აგ-12) და შესაბამისად – იქნებოდა საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული ახლად გამოვლენილი გარემოება, რომლის საფუძველზეც სასამართლო უფლებამოსილი იქნებოდა, გადაესინჯა განაჩენი.

17. სასამართლო ასევე ითვალისწინებს, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენითაც (გასაჩივრებული განაჩენი) სააპელაციო სასამართლომ ცალსახად მიუთითა, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობს საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ზ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული გარემოება, რადგან „ე. მ-ის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ კანონის სიტყვა-სიტყვით განმარტება არ შეიძლება ჩაითვალოს პ. ჯ-ს მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გადახედვის საფუძვლად“.

18. საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მიდგომას საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე გარემოების არარსებობის პირობებში კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვის შესახებ სისხლის სამართლის საქმეში არსებული და ამავე სასამართლოს მიერ ერთხელ უკვე შეფასებული მტკიცებულებების (სააპელაციო სამართალნარმოების ფარგლებში) განმეორებით შეფასებისთვის. კერძოდ, მოცემულ შემთხვევაში სააპელაციო სასამართლომ კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვისთვის სამართლებრივი საფუძვლების არარსებობის მიუხედავად, განაჩენის გადასინჯვა განახორციელა გამამტყუნებელი განაჩენის დასადგენად სისხლის სამართლის საქმეში წარმოდგენილი იმ მტკიცებულებების საქმარისობის ხელმეორედ შეფასებისთვის, რაც უკვე იყო შეფასებული სააპელაციო და საკასაციო სამართალნარმოების ფარგლებში.

19. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რომ საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით განსაზღვრული არცერთი საფუძვლის არარსებობის მიუხედავად, „პ. ჯ-ს კონსტიტუციით გარანტირებული უფლებების დაცვისთვის აუცილებელი იყო საქმის დაშვება განსახილველად“.

19.1. საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლი ადგენს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვის საფუძვლების ამომწურავ ჩამონათვალს. შესაბამისად, თუ სააპელაციო სასამართლოს მიაჩნდა, რომ მითითებული მუხლის იმპერატიული ხასიათის დანაწესი არღვევდა პ. ჯ-ს კონსტიტუციით გარანტირებულ უფლებებს და ენინააღმდეგებოდა კონსტიტუციის – საქართველოს კონსტიტუციის მე-60 მუხლის მე-4 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის და „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის მე-3 პუნქტის საფუძველზე უნდა შეეწერებინა საქმის განხილვა და კონსტიტუციური წარდგინებით მიემართა საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოსთვის.

20. საკასაციო სხდომაზე პ. ჯ-ს განმარტებასთან (არიან მოწმეები, რომლებიც თავს იკავებენ ჩვენების მიცემაზე, ხოლო ერთადერთი მოწმე – მ. მ, მოვა დრო, ჩამოვა საზღვარგარეთიდან და შეცვლის თავის ჩვენებას) დაკავშირებით, სასამართლო აღნიშნავს, რომ საქართველოს სსსკ-ის 311-ე მუხლის თანახმად, ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო განაჩენის გადასინჯვის ვადა შეუზღუდავია (გამონაკლისია საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლის „ე“ და „ე“ ქვეპუნქტებით მითითებული შემთხვევები). შესაბამისად, საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით გათვალისწინებული საფუძვლების არსებობისას და ამავე მუხლით დადგენილი წესით დადასტურების შემთხვევაში (მაგალითად, თუ სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული განაჩენით დადგინდება, რომ ყალბი იყო მოწმე მ. მ-ს ჩვენება; დადგინდება გარემოება, რომელიც მიუთითებს იმ მტკიცებულების დაუშვებლობას, რაც საფუძვლად დაედო პ. ჯ-ს მიმართ გამამტკუნებელი განაჩენის დადგენას; ან/და გამოვლინდება ისეთი ფაქტი/გარემოება, რომელიც არ იყო ცნობილი გადასასინჯი განაჩენის გამოტანის დროს და თავისთვად ან სხვა დადგენილ გარემოებასთან ერთად ამტკიცებს პ. ჯ-სუდანაშაულობას) პ. ჯ-ს შეუძლია, კვლავაც მიმართოს სააპელაციო სასამართლოს 2007 წლის 12 ივნისის განაჩენის გადასინჯვის მოთხოვნით ახლად გამოვლენილ გარემოებათა გამო.

21. ამდენად, ვინაიდან: მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ფ. ს-ს შუამდგომლობაში მითითებული საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინება ე. მ-ს მიმართ და ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2017 წლის 18 ივნისის განაჩენი კ. ა-ს მიმართ არ ამტკიცებს პ. ჯ-ს უდანაშაულობას ან მის მიერ იმ დანაშაულზე უფრო მსუბუქი დანაშაულის ჩადენას, რომლისთვისაც მას მსჯავრი დაედო – შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში არ არსებობდა შუამდგომლობის დაშვებისა და დაკმაყოფილების სამართლებრივი საფუძველი, რის გამოც ქუ-

თაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენი უნდა გაუქმდეს.

22. სასამართლო კვლავაც აღნიშნავს, რომ კანონიერ ძალაში შესული განაჩენის გადასინჯვა დაიშვება მხოლოდ საქართველოს სსსკ-ით გათვალისწინებული საფუძვლებით და წესით. მოცემულ შემთხვევაში საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების საკარისობა გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისათვის შეაფასა როგორც სააპელაციო სასამართლომ (2007 წლის 12 ივლისის განაჩენი), ასევე საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ (2008 წლის 15 იანვრის განჩინება) და იმ პირობებში, როდესაც საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებაში (ე. მ-ს მიმართ) სასამართლოს არ უმსჯელია სხვა თანაბრალდებულის პასუხისმგებლობის საკითხზე (და არც პირდაპირ და არც ირიბადაც კი არ განუხილავს პ. ჯ-ს სს პასუხისმგებლობის საკითხი) არ არსებობდა შუამდგომლობის დასაშვებად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2022 წლის 10 მაისის №78აგ-21 განჩინება).

23. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ უტყუარობის კონსტიტუციური პრინციპი მოითხოვს არა მხოლოდ იმას, რომ გამამტყუნებელი განაჩენი უტყუარ (სანდო, გაუყალბებელ) მტკიცებულებებს ეფუძნებოდეს, არამედ იმასაც, რომ საქმეზე წარმოდგენილი მტკიცებულებებით ეჭვგარეშე დასტურდებოდეს პირის ბრალეულობა დანაშაულის ჩადენაში (საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს 2020 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილება №2/2/1276 საქმეზე „გიორგი ქებურია საქართველოს პარლამენტის წინააღმდეგ“, II-77). იმავდროულად, სასამართლო ითვალისწინებს კანონიერ ძალაში შესული სასამართლოს განაჩენის გადასინჯვის საფუძლების საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით დადგენილ ამომწურავ ჩამონათვალს და კვლავაც აღნიშნავს, რომ ახლად გამოვლენილ გარემობათა გამო განაჩენის გადასინჯვა, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ხელახლი შეფასების მიზნებისთვის, მათ შორის, გამამტყუნებელი განაჩენის დადგენისათვის მათი საკმარისობის თუ სანდოობის პერსპექტივიდან, საქართველოს სსსკ-ის 310-ე მუხლით არ არის გათვალისწინებული.

24. მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ფ. ს-ს საკასაციო საჩივართან (პ. ჯ-ს საქართველოს სსკ-ის 333-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებითა და საქართველოს სსსკ-ის 369-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენაში უდანაშაულოდ ცნობის შესახებ) დაკავშირებით სასამართლო მიუთითებს, რომ კასატორი აპელირებს იმ გარემოებებზე, რომლებიც საქართველოს უზენაეს სასამართლოს

უკვე განხილული აქვს პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის იმავე საფუძვლითა და იმავე გარემოებებზე დამყარებული საკა-საციო საჩივრის ფარგლებში (იხ.: საქართველოს უზენაესი სასა-მართლოს 2008წლის 15 იანვრის განჩინება). კასატორი არ უთითებს ისეთ ახალ გარემოებაზე, რაც დააკმაყოფილებდა საქართველოს სსკ-ის 310-ე მუხლით დადგენილ მოთხოვნას (სასამართლო ასე-ვე ითვალისწინებს, რომ კასატორის მიერ მითითებულ საქართვე-ლოს უზენაესი სასამართლოს 2016 წლის 7 ივნისის განჩინებაში ჩამოყალიბებული მსჯელობაც ეხება ე.მ-ს მხოლოდ საქართველოს სსკ-ის 117-ე მუხლის მე-2 ნაწილის „ვ“, „თ“ ქვეპუნქტებით და სა-ქართველოს სსკ-ის 335-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინე-ბული მსჯავრდების ნაწილს). შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას განმეორებით შეაფასოს წინამდე-ბარე საკასაციო საჩივარში მითითებული ის გარემოებები, რომლე-ბიც უკვე შეაფასა სამივე ინსტანციის სასამართლომ საქმის არსე-ბითი განხილვისას.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სსკ-ის 310-ე, 314-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს გენერალური პროკურატურის საგამოძიებო ნა-წილის (დეპარტამენტის) საპროკურორო ზედამხედველობის სამ-მართველოს უფროსის – ამირან გულუაშვილის საკასაციო საჩივა-რი დაკმაყოფილდეს;
2. მსჯავრდებულ პ. ჯ-ს ინტერესების დამცველი ადვოკატის – ფ. ს-ს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
3. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 22 ოქტომბრის განაჩენი;
4. განაჩენი საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საქართველოს უზენაესი სასამართლო
თბილისი 0110, ძმები ზუბალაშვილების ქ. №6
ტელ.: (995 32) 298 20 75
www.supremecourt.ge